

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
2021 YILI FAALİYET RAPORU

ANKARA
2022

EPDK İLETİŞİM

Mustafa Kemal Mahallesi, 2078. Sokak No:4 06510 Çankaya/ ANKARA

Tel: (0312) 201 40 00 Faks: (0312) 201 40 50

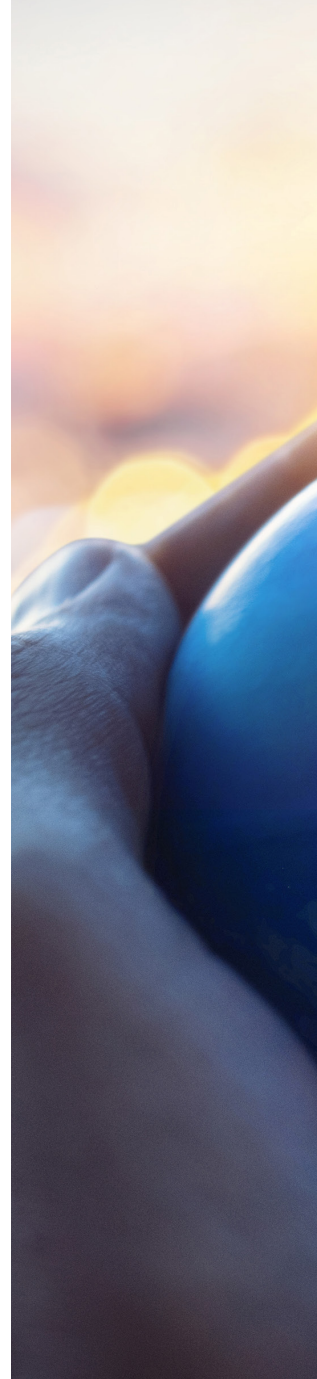
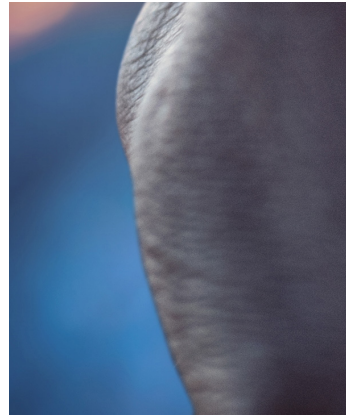
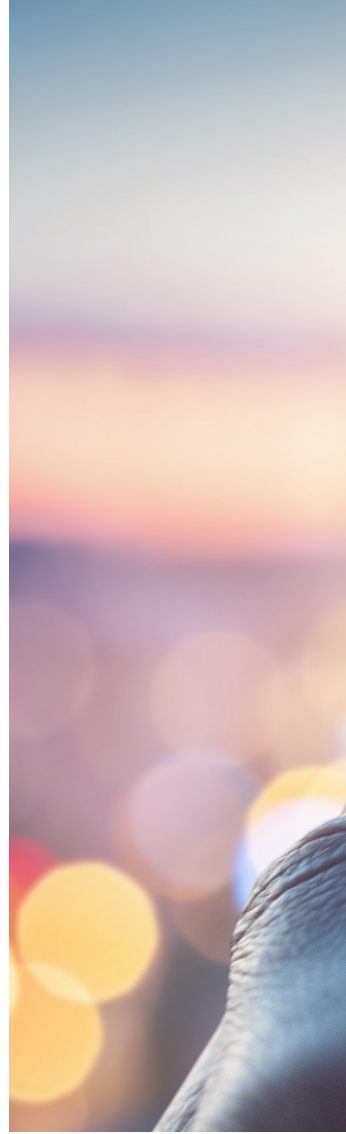
www.epdk.gov.tr

“ Kesin zaruret olmadıkça piyasalara karışılmaz; bununla beraber hiçbir piyasa da başboş değildir.

“
M. Atatürk

2021

Faaliyet Raporu

EPDK

Yeni Hizmet Binası

Yeni Hizmet Binası Açılış Töreni

EPDK yeni hizmet binasının açılış töreni Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleri ile gerçekleştirildi.

Başkanın Mesajı

“

Kurumumuzun karar ve uygulamalarının katkısıyla; Türkiye enerji sektörü bugün çok daha güçlü, etkin ve verimli bir kimlik kazanmıştır.

”

2021 yılında Kurumumuz kanunlarla kendisine verilen yetki çerçevesinde, tüm paydaşların görüş ve önerilerini alarak elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında gerekli düzenlemeleri hayata geçirmeye ve piyasaların daha iyi işletilmesi için gerekli tedbirleri almaya devam etmiştir. Kurumumuzun karar ve uygulamalarının katkısıyla; Türkiye enerji sektörü bugün çok daha güçlü, etkin ve verimli bir kimlik kazanmıştır.

Ekonomik büyümenin en önemli göstergelerinden olan elektrik talebinde, Covid-19 salgınına önlemek için uygulanan tedbirlere bağlı olarak küresel ölçekte büyük dalgalanmalar yaşanmıştır. Bu kapsamda alınan tedbirlerin ekonomik aktiviteyi yavaşlatmasının etkisi, yıl sonu itibarıyla elektrik talebinde de görülmüştür. Ancak Türkiye, 2021 yılı elektrik talebinde gerçekleşen %7,89'luk artışla salgından en az etkilenen ülkeler arasında yer almıştır.

Son yıllarda elektrik üretiminde ithal kaynaklar yerine yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının özendirilmesi amacıyla yapılmış olduğumuz yapısal düzenlemeler salgın koşullarına rağmen sonuçlarını göstermeye devam etmiştir. Bu bağlamda, lisanssız dâhil toplam elektrik kurulu gücünde yenilenebilir enerji kaynaklarının payı 2021 yılında %53,34'e yükselmiştir. Ayrıca ülkemiz elektrik piyasasında Vadeli Elektrik Piyasası (VEP) ile Yenilenebilir Enerji Kaynak Garantisi (YEK-G) Sistemi ve Organize YEK-G Piyasası olmak üzere iki yeni ürün hizmete sunulmuştur.

Öte yandan, Türkiye'de elektrik depolamaya ilişkin mevzuat altyapısının tamamlanması ve elektrik depolama tesislerinin kurulumu için başvuruların alınmaya başlanması 2021 yılı içerisinde gerçekleşen önemli bir gelişmedir.

Türkiye'nin 81 iline doğal gaz arzının sağlanması gayesi doğrultusunda ülkemizde doğal gaz konforunun ulaşılmadığı şehir kalmazken ilçe ve beldelere yönelik çalışmalar da hız kesmeden devam etmektedir.

2021 yılının en önemli gelişmelerinden birisi de hiç kuşkusuz EPDK tarafından mevzuat alt yapısı oluşturulan ve EPIAŞ bünyesinde kurulan Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasasının (Doğal gaz borsası) devreye alınmasıdır. Böylece ülkemiz, bölgesinde günlük olarak doğal gaz ticareti yapılabilen bir borsayı açan ilk ülke

olmuştur. Diğer yandan, uzun bir çalışmanın ürünü olan Vadeli Doğal Gaz Piyasası da 01 Ekim 2021 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır.

Tüm dünyayı etkisi altına alan küresel salgın tüm sektörleri etkilemekle beraber, ülkemiz 2021 yılında da dünyanın en büyük LPG pazarlarından biri olmaya devam etmiştir. Ayrıca LPG'nin otogaz, tüplü ve dökme LPG haricinde farklı kullanım alanlarını da incelemek amacıyla, Kurumumuz tarafından hazırlanan "Sıvılaştırılmış Petrol Gazlarının (LPG) Farklı Kullanım Alanlarının İncelenmesi" kitabı 2021 yılında Kurum internet sitesinde yayımlanmıştır.

Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamında ilgili kuruluşlar tarafından Kurum adına yürütülen denetim çalışmaları 2021 yılında da yoğun bir şekilde devam etmiştir.

Gerek üye olduğu bölgesel düzenleyici birlikleri gerekse ikili ilişkileri vasıtasıyla uluslararası platformda öncü konumdaki Kurumumuz, düzenleyici kapasitelerini ve düzenleme çerçevelerini geliştirmekte olan paydaşlarına model teşkil etmeyi sürdürmüştür.

Yine, Kurum bünyesinde, başta elektrik ve doğal gaz faaliyetleri ile ilişkilendirilen enerji politikaları çerçevesinde EPDK'nın görev alanında yer alan iş modellerinin ve teknolojiye gelişmelerin ilgili piyasalara etkilerini analiz etmek ve bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmak amacıyla Enerji Dönüşüm Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı olarak, 2021 yılında Kurumumuzca gerçekleştirilen uygulamalar ve düzenlemeler ile enerji piyasasında yaşanan gelişmeler hakkında bilgileri içeren Kurumumuz 2021 Yılı Faaliyet Raporu'nu ilgili tüm paydaşların istifadesine sunmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Saygılarımla...

Mustafa YILMAZ
Kurum Başkanı

Kurul Üyeleri

Zekeriya GÖKŞENLİ

2. Başkan

1962, Kahramanmaraş doğumlu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra 1989 yılında Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü Adana Müessese Müdürlüğü'nde avukat olarak göreve başladı. 1997 yılında Türkiye Elektrik Üretim ve İletim A.Ş.'de hukuk müşaviri olarak görev yaptı.

Yap-İşlet-Devret, İşletme Hakkı Devri projelerinde ve mobil santrallerin hizmete alınmasında çalıştı. 2003 yılında Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'ye 1.Hukuk Müşaviri oldu. 2004 yılından itibaren Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda önce Grup Başkanı ardından Hukuk Dairesi Başkanı olarak görev yaptı. Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA) Hukuk Grubu Üyesi olan Gökşenli İngilizce biliyor.

4 Ocak 2008 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Kurul Üyesi olarak atanan Zekeriya GÖKŞENLİ görev süresinin dolmasının ardından 16 Temmuz 2022 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/319 sayılı kararla ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi ile 3 sayılı Cumhurbaşkanı Kararnamesi'nin 2, 3 ve 7'nci maddeleri gereğince dördüncü kez EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. Zekeriya GÖKŞENLİ, evli ve 4 çocuk babası.

Ahmet Çağrı ÇİÇEK

ÜYE

1999 yılında Doğu Akdeniz Üniversitesi İşletme ve Ekonomi Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun oldu. 2000 yılında TBMM Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğü'nde işe başladı. Burada ihtisas komisyonlarının dış ilişkiler bölümünden sorumluydu, daha sonra aynı kurumda Avrupa Birliği Uyum Komisyonu'nda danışman olarak görev yaptı. 2005 yılında Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nda Başkan Danışmanı olarak göreve başladı. 2010 yılında aynı kurumda Sermaye Piyasaları Daire Başkanı olarak görevine devam etti.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndaki görevi esnasında Özelleştirme programında bulunan TEDAŞ'a bağlı Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.'de Denetim Kurulu üyeliği yaptı daha sonra TTA A.Ş.'ye bağlı Sigara Sanayi ve Ticareti A.Ş.'de Yönetim Kurulu üyeliği ve son olarak yine Özelleştirme programında olan Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'de önce Yönetim Kurulu üyesi sonrasında Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini sürdürdü.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nda çalıştığı süre zarfında başta Otoyol ve Köprülerin Özelleştirilmesi için kurulan Değer Tespit Komisyonu olmak üzere birçok gayrimenkul ve şirketin Değer Tespit Komisyonlarında görev almıştır.

30 Mayıs 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. Görev süresinin dolmasının ardından 20 Haziran 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile bir kez daha EPDK Kurul Üyesi olarak atanan Ahmet Çağrı ÇİÇEK aynı zamanda, EPDK'nın üyesi olduğu ERRA'nın (Energy Regulators Regional Association) Türkçe ismiyle Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği'nin 2020 yılında gerçekleşen Genel Kurul'unda üye ülkelerin temsilcileri tarafından Yönetim Kurulu üyesi seçildi. Çiçek ERRA'nın Doğalgaz Komitesi ve Müşteri Koruma çalışma komitelerinin işleyişlerinden sorumlu olmakla beraber Birliğin Orta Doğu ve Kuzey Afrika çalışma gruplarını da yönetmektedir.

Ahmet Çağrı ÇİÇEK; 27 Haziran 2022 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/307 sayılı kararla ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi ile 3 sayılı Cumhurbaşkanı Kararnamesi'nin 2, 3 ve 7'nci maddeleri gereğince üçüncü kez EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır.

İbrahim TAN

ÜYE

Ankara Beypazarı'nda 25.03.1967 tarihinde doğdu. ODTÜ Gaziantep Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nden 1992 tarihinden mezun oldu.

İş yaşamına özel sektörde şantiye şefi olarak başladı. 1996-2005 tarihleri arasında Dumlupınar ve Osmangazi Üniversiteleri Fen Bilimleri Enstitüsü İnşaat Mühendisliği bölümlerinde Asistan, Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. Ardından Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü'nde İnşaat Emlak Daire Başkanı olarak görev yaptı. Birecik A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği görevinin ardından 2008 yılından itibaren BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nde Yatırımlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yaptı.

20 Şubat 2014 tarih ve 28919 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Kurul Üyesi olarak atanan İbrahim TAN görev süresinin dolmasının ardından 16 Temmuz 2022 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/320 sayılı kararla ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi ile 3 sayılı Cumhurbaşkanı Kararnamesi'nin 2, 3 ve 7'nci maddeleri gereğince üçüncü kez EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. İbrahim TAN; evli ve üç çocuk babasıdır.

Dr. Erdoğan TOZAN

ÜYE

Erdoğan TOZAN'ın mesleki kuruluşlar olan; AWS American Welding Society, IGU International Gas Union Work Group Member, GERG the European Gas Research Group Board Member, DEİK Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Enerji Komiyonu üyeliği, WEC World Energy Council Türk Milli Komitesi üyelikleri bulunmaktadır.

İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği bölümünden 1990 yılında mezun oldu. Aynı üniversitede enerji programında yüksek lisans ve doktorasını tamamladı.

Çalışma hayatına Türkiye Gemi San. AŞ'de mühendis olarak başladı.

1996 yılında Kalite Müdürü olarak görev aldığı İGDAŞ İstanbul Gaz Dağıtım AŞ'de birçok birimde müdür ve genel müdür yardımcısı pozisyonlarında hizmet verdi.

2016 yılından itibaren Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı kuruluşu olan BOTAŞ International'da Genel Müdür olarak görev yapan Erdoğan TOZAN; 20/06/2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır.

Dr. Erdoğan TOZAN; 27 Haziran 2022 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/307 sayılı kararla ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi ile 3 sayılı Cumhurbaşkanı Kararnamesi'nin 2, 3 ve 7'nci maddeleri gereğince ikinci kez EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır.

Dr. Muhammed Mustafa İZGEÇ

ÜYE

1975 yılında Elazığ'da doğan Dr. Muhammed Mustafa İZGEÇ; Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümünden 1995 yılında mezun oldu. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik-Elektronik Mühendisliği Anabilim Dalında yüksek lisans ve yine aynı enstitünün Enerji Sistemleri Mühendisliği Anabilim Dalında doktora programını tamamladı.

Çalışma hayatına Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Ağrı Müessese Müdürlüğünde elektrik mühendisi olarak başladı. Sonrasında TEDAŞ Genel Müdürlüğünde mühendis ve Sistem İşletme Müdürü olarak görev yaptı. Daha sonra Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) 'de mühendis ve Bölge Müdür Yardımcısı olarak çalıştı. 2014 yılında EPDK' da Başkan Danışmanlığına, 2017 yılında ise TEİAŞ Genel Müdür Yardımcılığına atanan M. Mustafa İZGEÇ MED-REG Institutional WG Başkan Yardımcılığı ve MED-TSO Başkan Yardımcılığı görevlerini de eş zamanlı olarak yürüttü.

15/07/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2018/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile EPDK kurul üyesi olarak atanan M. Mustafa İZGEÇ görev süresinin dolmasının ardından 16 Temmuz 2022 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan 2022/321 sayılı kararla ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5'inci maddesi ile 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 2, 3 ve 7'nci maddeleri gereğince ikinci kez EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. Dr. Muhammed Mustafa İZGEÇ; evli ve iki çocuk babasıdır.

Mehmet Uğur DİLİPAK

ÜYE

13 Aralık 1972'de Kahramanmaraş'ta doğdu. Ortaöğrenimini Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesi'nde tamamladı. İstanbul Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünü 1997 yılında bitirdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde İGDAŞ'ta mühendis olarak çalıştı, MANİSAGAZ Kurucu Genel Müdürü ve ARMADAŞ Bölge Müdürü görevlerinde bulundu. Mehmet Uğur DİLİPAK; 25 ve 26. Dönem AK Parti Kahramanmaraş Milletvekili olarak görev yapmıştır.

Dilipak; TBMM 26.dönem; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyeliği yapmış aynı dönemde TBMM Benin ve Şili dostluk grubunda yer almıştır.

04/01/2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2019/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. İyi düzeyde İngilizce, orta düzeyde Arapça bilen Uğur DİLİPAK, evli ve 4 çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	1
1.1. Kurumun Görev, Yetki ve Sorumlulukları.....	1
1.2. Kurumun Yapısı.....	2
1.2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu	2
1.2.2. Başkanlık.....	6
1.2.3. Hizmet Birimleri	6
1.3. Kurum Faaliyetlerinin Denetlenmesi	9
İKİNCİ BÖLÜM.....	10
2. MEVZUAT GELİŞTİRİLMESİ FAALİYETLERİ.....	10
2.1. Elektrik Piyasası Mevzuatı.....	10
2.1.1. Kanun.....	10
2.1.2. Yönetmelikler	12
2.1.3. Tebliğler	117
2.1.4. Kurul Kararları	117
2.2. Doğal Gaz Piyasası Mevzuatı.....	127
2.2.1. Kanun.....	127
2.2.2. Yönetmelikler	128
2.2.3. Tebliğler	140
2.2.4. Kurul Kararları	140
2.3. Petrol Piyasası Mevzuatı	149
2.3.1. Kanun.....	149
2.3.2. Yönetmelikler	150
2.3.3. Tebliğler	154
2.3.4. Kurul Kararları	156
2.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Mevzuatı.....	160
2.4.1. Kanun.....	160
2.4.2. Yönetmelikler	160
2.4.3. Tebliğler	162
2.4.4. Kurul Kararları	162
2.5. Diğer Mevzuat Faaliyetleri.....	165
2.5.1. Enerji Piyasası Bildirimleri ile İlgili Mevzuat Değişiklikleri	165
2.5.2. Diğer Değişiklikler	166

3. LİSANSLAMA, SERTİFİKA VE İZİN VERME FAALİYETLERİ.....	167
3.1. Elektrik Piyasası Lisanslama ve İzin Faaliyetleri	167
3.1.1. Lisanslama Faaliyetleri	167
3.1.2. İthalat ve İhracat İzinleri.....	169
3.2. Doğal Gaz Piyasası Lisanslama ve Sertifika Faaliyetleri.....	171
3.2.1. Lisans İşlemleri.....	171
3.2.2. Sertifika İşlemleri	172
3.3. Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	174
3.3.1. Akaryakıt Harici Ürün İzinlerine Dair İşlemler.....	175
3.3.2. Lisans Sahiplerine Yönelik Otomasyon Çalışmaları.....	175
3.3.2.1. Ulusal Marker	175
3.3.2.2. Akaryakıt Bayileri Otomasyon Sistemi.....	177
3.3.2.3. Petrol Depo Stok Takip Sistemi.....	178
3.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri.....	179
4. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME FAALİYETLERİ	181
4.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri.....	181
4.1.1. İletim Tarifesi.....	181
4.1.1.1. İletim Ek Ücreti	182
4.1.2. Dağıtım ve Perakende Satış Tarifeleri.....	182
4.1.2.1. Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedeli.....	187
4.1.2.2. Kesme-Bağlama Bedeli	188
4.1.2.3. Güvence Bedeli	188
4.1.2.4. Sayaç Kontrol Bedeli	189
4.1.3. Piyasa İşletim Tarifesi.....	190
4.1.4. OSB Dağıtım Bedeli.....	191
4.1.5. EÜAŞ Toptan Satış Tarifesi.....	191
4.1.6. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı.....	191
4.1.7. Elektrik Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları.....	192
4.1.8. Lisans Bedelleri.....	198
4.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri.....	199
4.2.1. İletim ve Sevkiyat Kontrol Tarifeleri.....	199
4.2.2. Bağlantı Tarifeleri	200
4.2.3. İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri.....	200
4.2.4. Toptan Satış Tarifeleri	200
4.2.5. Perakende Satış Tarifeleri.....	201
4.2.6. Doğal Gaz Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları.....	202
4.2.7. Lisans Bedelleri.....	204

4.3. Petrol Piyasası Tarifeleri	205
4.3.1. Lisans Bedelleri.....	207
4.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar	208
4.4.1. Lisans Bedelleri.....	208
5. BİLİŞİM SİSTEMLERİ FAALİYETLERİ.....	209
5.1. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS).....	209
5.2. Bilişim Altyapı Sistemleri ve Destek Hizmetleri.....	209
5.3. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)	210
5.4. Kurum İnternet Sitesi.....	211
5.5. Kurumsal Kaynak Planlama (KKP).....	211
5.6. Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS)	211
5.7. Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi (EPVYS).....	211
5.8. Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile Veri Paylaşımı (Veri Erişim ve Paylaşım Sistemi (VEPS))	213
5.9. Elektronik Bildirim Sistemi (EBİS)	213
6. DENETİM 214	
6.1. Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri	214
6.2. Doğal Gaz Piyasası İnceleme ve Denetim Faaliyetleri	214
6.2.1. Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin 5 Yıllık Yatırım Yükümlülükleri İncelemeleri.....	214
6.2.2. Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri	215
6.3. Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri.....	216
6.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri	219
7. TAŞINMAZ TEMİNİ İŞLERİ.....	221
8. HUKUK İŞLERİ.....	225
8.1.Dava Takip İşlemleri	225
8.2. Görüş Verme	227
9. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI	230
9.1.Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi	230
9.2.Tüketici Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi.....	231
9.2.1. Bilgi Edinme Şikâyet Sayısı ve Kanalları.....	231
9.2.2. Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı.....	233
9.2.3. Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler	234
9.2.4. Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler	236
9.2.5. Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler.....	237
9.2.6. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler	238
10. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER.....	239
11. DİĞER KURUMLARLA İLİŞKİLER	240
11.1. Bakanlık Kanalıyla TBMM'den Gelen Soru Önergeleri	240

12. DIŞ İLİŞKİLER	242
12.1. Üyesi Olunan Uluslararası Birliklerle İlişkiler	242
12.2. İkili İlişkiler	243
12.3. Avrupa Birliği Müktesebatı İle Uyum Süreci Kapsamındaki Faaliyetler	243
12.4. Ülkemizin Taraf Olduğu Uluslararası Anlaşmalar Gereği İlişki İçerisinde Bulunulan Organizasyonlar Kapsamında Kurumun Görev Alanına Giren Alanlarda Yapılan Çalışmalar	244
12.5. Uluslararası Enerji Piyasalarındaki Gelişmelerin İzlenmesi ve Raporlanması	244
13. İNSAN KAYNAKLARI VE EğİTİM FAALİYETLERİ	246
13.1. Kurum Personeli	246
13.2. Eğitim Faaliyetleri	249
13.2.1. Hizmet içi Eğitim Faaliyetleri.....	250
13.2.2. Diğer Eğitim Faaliyetleri.....	251
14. MALİ BİLGİLER	254
14.1. 2021 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları	255
14.1.1. Gelir Bütçesi	255
14.1.2. Gider Bütçesi	255
EKLER.....	256
Tablo 1.1: 2021 Yılında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı	3
Şekil 1.1: 2021 Yılı Hizmet Birimlerine Göre Alınan Kurul Kararları.....	4
Tablo 1.2: 2017-2021 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı.....	4

TABLolar VE ŐEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1.3: 2017-2021 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Genel Dağılımı	5
Şekil 1.2: 2017-2021 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı	6
Tablo 2.1: Yıllar İtibarıyla Elektrik Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2003-2022)	118
Tablo 2.2: Yıllara GÖre Doğal Gaz Tüketim Tahmini ve Gerçekleşme Verileri (2005-2021).....	141
Tablo 2.3: Yıllar İtibarıyla Doğal Gaz Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2005-2021).....	145
Tablo 3.1: Elektrik Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri (Adet).....	168
Tablo 3.2: Elektrik Piyasasında 2021 Yılında Üretim Faaliyeti Kapsamında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri ..	168
Tablo 3.3: Doğal Gaz Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri (Adet)	171
Tablo 3.4: Lisanslı Doğal Gaz Depolama Tesisi Bilgileri.....	172
Tablo 3.5: Doğal Gaz Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Sertifika İŞlemleri (Adet).....	173
Tablo 3.6: Petrol Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri (Adet)	174
Tablo 3.7: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Lisanslı Rafineri Tesisi Bilgileri.....	174
Tablo 3.8: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Petrol Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri.....	175
Tablo 3.9: Yıllar İtibarıyla Kullanılan Ulusal Marker ve İŞaretlenen Akaryakıt Miktarları	176
Tablo 3.10: LPG Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İŞlemleri (Adet)	179
Tablo 3.11: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla LPG Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri.....	179
Tablo 4.1: TEİAŞ'ın 2022 Yılı Sistem Kullanım ve Sistem İŞletim Gelir Tavanları	181
Tablo 4.2: İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İŞletim Tarifeleri	181
Tablo 4.3: Dağıtım ve GÖrevli Tedarik Şirketleri Tarife Tablolarına Dair Kurul Kararları.....	182
Tablo 4.4: Dağıtım Şirketlerinin 2021-2025 DÖrdüncü Uygulama DÖnemi Güncel Sistem İŞletim Gelir Gereksinimlerinin ve İlgili Parametrelerin Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları	183
Tablo 4.5: Dağıtım Şirketlerinin 2022 Yılı Sistem İŞletim Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları	184
Tablo 4.6: GÖrevli Tedarik Şirketlerinin 2022 Yılı Perakende Satış Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları	185
Tablo 4.7: 2021-2025 Yılları Yatırım Planlarının Revize Edilmesine Dair Kurul Kararları	186
Tablo 4.8: 2021 Yılında Dağıtım Bölgesi Bazında Gerçekleşen Yatırım Tutarları (Cari Fiyatlarla-TL)	187
Tablo 4.9: Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedelleri.....	188
Tablo 4.10: Kesme-Bağlama Bedelleri	188
Tablo 4.11: Güvence Bedelleri	189
Tablo 4.12: Sayaç Kontrol Bedeli.....	189
Tablo 4.13: Lisanssız Üretim Başvuru Bedeli (Dağıtım Şirketleri).....	189
Tablo 4.14: Lisanssız Üretim İŞletim Bedeli (GÖrevli Tedarik Şirketleri).....	189
Tablo 4.15: Lisanssız Üretim İŞletim Bedeli (Elektrik Dağıtım Şirketleri).....	190
Tablo 4.16: EPIAŞ 2022 Yılı Piyasa İŞletim Gelir Tavanı (TL)	190

Tablo 4.17: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Teknik ve Teknik Olmayan Kayıp Enerji Satışları İle Görevli Tedarik Şirketlerine Yapılan Satışlarda)	191
Tablo 4.18: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Genel Aydınlatma Kapsamında Yapılan Satışlarda)	191
Tablo 4.19: İletim Kapasite Bedeli Üst Sınırları.....	199
Tablo 4.20: BOTAŞ'ın İletim Hizmet Bedeli Üst Sınırı.....	199
Tablo 4.21: BOTAŞ'ın Üçüncü Uygulama Dönemi Yatırım Tavanı.....	199
Tablo 4.22: BOTAŞ'ın Üçüncü Uygulama Dönemi Gelir Gereksinimi.....	199
Tablo 4.23: Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarifeleri.....	200
Tablo 4.24: Kurum Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri.....	200
Tablo 6.1: 2020 ve 2021 Yıllarında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Ödenek Aktarımı	216
Tablo 6.2: 2019-2021 Yılları Ulusal Marker Saha Cihazı (XP) Analiz Sonuçları Karşılaştırması	217
Tablo 6.3: Petrol Piyasasında 2021 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	217
Tablo 6.4: Petrol Piyasasında 2020-2021 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	218
Tablo 6.5: Petrol Piyasasında 2021 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı	218
Tablo 6.6: LPG Piyasasında 2021 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı.....	219
Tablo 6.7: LPG Piyasasında 2020-2021 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	219
Tablo 6.8: LPG Piyasasında 2021 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı	220
Şekil 7.1: 2021 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının İşlem Bazında Dağılımı.....	222
Şekil 7.2: 2021 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Sektörel Dağılımı	223
Tablo 8.1: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Toplam Dava Sayısı.....	225
Tablo 8.2: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Davaların Piyasalara Göre Dağılımı	225
Tablo 8.3: 2021 Yılında Kurumun Taraf Olduğu Davaların Dağılımı	225
Şekil 8.1: Yıllar İtibarıyla Kuruma Açılan Davaların Piyasa Bazında Dağılımı.....	226
Tablo 8.4: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Takip Ettiği İdari Davaların Kesinleşme Durumu.....	226
Tablo 8.5: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Davalardan Kesinleştiği Tespit Edilen Davaların Sonuçları Bakımından Dağılımı	227
Tablo 8.6: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Davalardan Sonuçlanan Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı	227
Şekil 8.2: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Davaların Sonuçları Bakımından Dağılımı	227
Tablo 8.7: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı.....	228
Tablo 8.8: Yıllar İtibarıyla Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı	229
Şekil 8.3: Yıllar İtibarıyla Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı	229

Şekil 9.1: Şikâyet Başlığı Altında İşlem Gören Bildirimlerin 2021 Yılı Aylar İtibarıyla Yüzdesel Dağılımı.....	232
Şekil 9.2: Şikâyet Bildirimlerinin Şikâyet Kanallarına Göre Yüzdesel Dağılımı	233
Şekil 9.3: Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı	233
Şekil 9.4: Şikâyet Bildirimlerinin Gönderildikleri Yerlere Göre Dağılımı	234
Şekil 9.5: Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı.....	235
Şekil 9.6: Elektrik Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesel Dağılımı.....	235
Şekil 9.7: Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	236
Şekil 9.8: Doğal Gaz Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesel Dağılımı	237
Şekil 9.9: Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	237
Şekil 9.10: LPG Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	238
Tablo 11.1: 2021 Yılında Gelen Soru Önergelerinin Konu Bazında Dağılımı	240
Şekil 11.1: 2021 Yılında Gelen Soru Önergelerinin Konu Bazında Yüzdesel Dağılımı	241
Tablo 13.1: 2021 Yılında Kurumda Göreve Başlayan Personele İlişkin Bilgiler	246
Tablo 13.2: 2021 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler	247
Tablo 13.3: Kurum Personeli Kadro Dağılımı.....	247
Tablo 13.4: Yıllara Göre Kurum Personel Sayısı	249
Tablo 13.5: 2021 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler (Sürekli İşçi).....	249
Tablo 13.6: Kurum Personeli Kadro Dağılımı (Sürekli İşçi).....	249
Tablo 13.7: 2021 Yılında Yapılan Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri	250
Tablo 13.8: 2021 Yılında Yapılan Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri.....	252
Tablo 13.9: 2021 Yılında Alınan Yabancı Dil Eğitim Faaliyetleri.....	252
Tablo 13.10: 2021 Yılında Kurumda Staj Yapan Kişi Bilgileri.....	253
Tablo 14.1: Yıllar İtibarıyla T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası (TL)	254

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

AG: Alçak Gerilim

Bakanlık/ETKB: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

BGYS: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

BOTAŞ: Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi

CİMER: Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi

CNG: Sıkıştırılmış Doğal Gaz

DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü

EBİS: Elektronik Bildirim Sistemi

EBYS: Elektronik Belge Yönetim Sistemi

ECRB: Enerji Topluluğu Düzenleme Kurulu

EGE-PAL: Ege Üniversitesi- Petrol Araştırma Laboratuvarı

EİT: Ekonomik İş Birliği Teşkilatı

ENTSO-E: Avrupa Elektrik İletim Sistemi İşletmecileri

EPARS: Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi

EPİAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi

EPVYS: Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi

ERRA: Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği

ICER: Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu

İNÖNÜ-PAL: İnönü Üniversitesi- Petrol Araştırma Laboratuvarı

IPA: AB-Türkiye Mali İşbirliği Katılım Öncesi Yardım Aracı

KBK: Kurulca Belirlenen Katsayı

KEİ: Karadeniz Ekonomik İşbirliği

KEP: Kayıtlı Elektronik Posta

KKP: Kurumsal Kaynak Planlama

KTÜ-YUAM: Karadeniz Teknik Üniversitesi- Yakıt Uygulama ve Araştırma Merkezi

Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

Kurum/EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

LNG: Sıvılaştırılmış Doğal Gaz

LPG: Sıvılaştırılmış Petrol Gazları

LÜY: Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği

MEDREG: Akdeniz Elektrik ve Gaz Düzenleyicileri Birliği

OECD: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü

OG: Orta Gerilim

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

STP: Sürekli Ticaret Platformu

SOME: Siber Olaylara Müdahale Ekibi

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi

TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TÜPRAŞ: Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

UEA: Uluslararası Enerji Ajansı

UGETAM: İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi Ticaret A.Ş.

UM: Ulusal Marker

Genel Bilgiler

1. BÖLÜM

1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Kurumun görev, yetki ve sorumlulukları ile Kurumun yapısı hakkında bilgiler yer almaktadır.

1.1. Kurumun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Kurum, 03.03.2001 tarihli ve 24335 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4628 sayılı eski “Elektrik Piyasası Kanunu” ile “Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu” adı altında kurulmuş olup 02.05.2001 tarihli ve 24390 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4646 sayılı “Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun)” ile “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu” adını almıştır.

4628 sayılı Kanunun adı, 30.03.2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 30 uncu maddesiyle “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” olarak değiştirilmiştir.

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haiz olup idari ve mali özerkliğe sahiptir. İlişkili olduğu Bakanlık, ETKB’dir.

Kurumun merkezi Ankara’dadır; taşra teşkilatı yoktur. Kurum, dağıtım bölgelerinde müşteri ilişkilerini sağlamak amacıyla irtibat büroları kurabilmektedir. Bu kapsamda İstanbul’da bir irtibat bürosu bulunmaktadır.

Kurum;

- 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun,
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu,
- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu,
- 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu

ile kendisine verilen görevleri yerine getirmekte ve yetkileri kullanmaktadır.

Anılan Kanunlar, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG’nin; yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine tabi faaliyet gösterilebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir enerji piyasasının oluşturulmasını ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Bu amacın yerine getirilmesinde Kurum;

- Elektrik piyasasında; tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisansların verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; piyasa performanslarının izlenip, performans standartlarının oluşturulması; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; lisans sahibi tüzel kişilerin denetlenmesi; düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulanmasının sağlanması; piyasada Elektrik Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,
- Doğal gaz piyasasında; doğal gazın ithalatı, iletimi, dağıtımı, depolanması, ticareti ve ihracatı ile bu faaliyetlere ilişkin tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisans ve sertifikaların verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; piyasa ve sistem işleyişinin incelenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi, uygulanmasının sağlanması; lisans ve sertifika sahiplerinin, denetlenmesi, düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulanmasının sağlanması; piyasada Doğal Gaz Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,
- Petrol piyasasında; petrol ile ilgili rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması amacıyla tesis kurulması, işletilmesi, akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik

faaliyetleri için lisans verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; lisans gerektiren faaliyet ve işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve üstlenilen yükümlülükler, lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel şartların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; tarifelerin onaylanması; piyasada oluşan fiyatların ve fiyat listelerinin takibi, piyasada Petrol Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

- LPG piyasasında; LPG dağıtımı, taşınması, otogaz bayilik faaliyetleri, depolanması, LPG tüpü imalatı, muayenesi, tamiri ve bakımı amacıyla tesis kurulması ve işletilmesi için lisans verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; lisans gerektiren faaliyet ve/veya işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve yükümlülükler, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel koşulların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; piyasa faaliyetlerine ilişkin gerekli yönlendirme, gözetim ve denetim faaliyetlerinin yapılması; piyasada oluşan fiyatların takibi, piyasada 5307 sayılı Kanuna uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

konularında yetkili ve sorumludur.

1.2. Kurumun Yapısı

Kurumun teşkilatı; Kurul, Başkanlık ve Hizmet Birimlerinden oluşmaktadır.

1.2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

Kurum, görevlerini yerine getirirken yetkilerini Kurul vasıtasıyla kullanmaktadır. Kurumun temsil ve karar organı Kuruldur. Kurulun ilk üyeleri, 02.11.2001 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 2001/3168 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile atanmıştır. Atanan üyelerin 19.11.2001 tarihinde Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu önünde yemin etmesiyle Kurul göreve başlamıştır. Kurul; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından (4628 sayılı Kanunun beşinci maddesi ve 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2, 3 ve 7 nci maddeleri gereğince) atanan yedi üyeden oluşur.

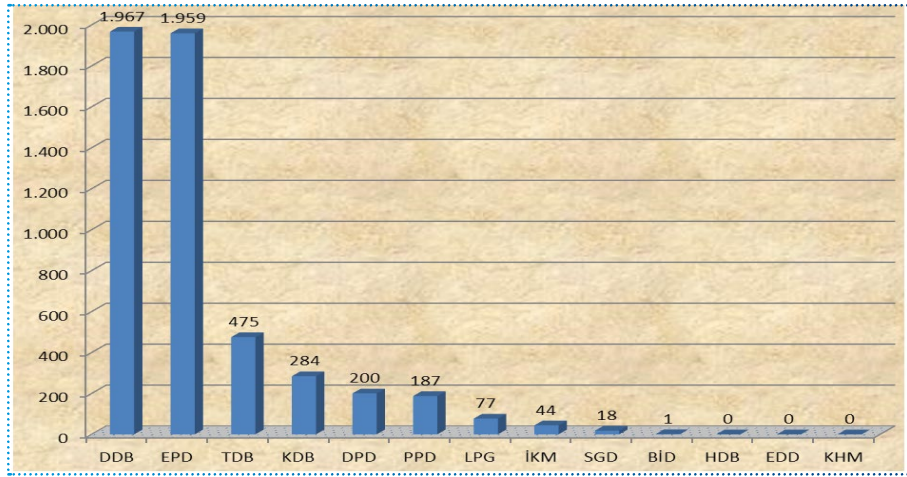
Kurul üyelerinin görevi atanma tarihi itibarıyla görevde dördüncü yılını doldurdukları tarih itibarıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak, 4628 sayılı Kurumun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesindeki yasakları ihlal ettiği veya 4628 sayılı Kanun ile kendilerine verilen görevler ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkûmiyet kararı kesinleşen Kurul Başkanı ve üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca devlet memuru olmak için aranan şartları kaybettikleri tespit edilen veya üç aydan fazla bir süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevlerini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Kurul üyeleri, süreleri dolmadan Cumhurbaşkanı tarafından görevden alınır. Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde atama yapılır. Görev süresi sona eren üyelerin tekrar atanabilmesi mümkündür.

Kurul, haftada en az bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda İkinci Başkan yönetir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda İkinci Başkan tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilir.

Kurul, salt çoğunlukla toplanır ve kararları toplantıya katılanların çoğunluğunun oyuyla alır. Tablo 1.1’de 2021 yılında alınan Kurul Kararlarının, Kurum hizmet birimlerine dağılımı gösterilmektedir. Tablo 1.2’de ise 2017-2021 yıllarında alınan, Kurul Kararlarının Kurum hizmet birimlerine göre dağılımına yer verilmektedir. Tablo 1.3’te görüldüğü üzere 2021 yılında Kurul, haftada yaklaşık ortalama 100 karar almıştır. Söz konusu Kurul Kararlarının büyük çoğunluğu, denetim faaliyetleri ve elektrik piyasası ile ilgilidir. Diğer yandan 2021 yılında 55 adet Kurul toplantısı yapılmıştır. Dolayısıyla 2021 yılında Kurul, her toplantıda ortalama 95 karar almıştır.

Tablo 1.1: 2021 Yılında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı

Hizmet Biriminin Adı	Karar Sayısı	Oranı (%)
Denetim Dairesi Başkanlığı (DDB)	1.967	37,74
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı (EPD)	1.959	37,59
Tarifeler Dairesi Başkanlığı (TDB)	475	9,11
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı (KDB)	284	5,45
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı (DPD)	200	3,84
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı (PPD)	187	3,59
LPG Piyasası Dairesi Başkanlığı (LPG)	77	1,48
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı (İKM)	44	0,84
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı (SGD)	18	0,35
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı (BİD)	1	0,02
Hukuk Dairesi Başkanlığı (HDB)	0	0
Enerji Dönüşüm Dairesi Başkanlığı (EDD)	0	0
Kurul Hizmetleri Müdürlüğü (KHM)	0	0
Toplam	5.212	100

Şekil 1.1: 2021 Yılı Hizmet Birimlerine Göre Alınan Kurul Kararları

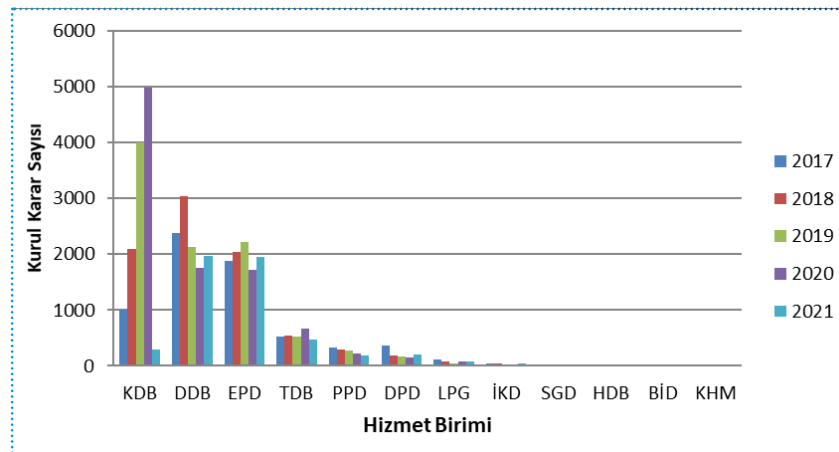
Tablo 1.2: 2017-2021 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı

Hizmet Biriminin Adı	2017	Pay (%)	2018	Pay (%)	2019	Pay (%)	2020	Pay (%)	2021	Pay (%)	Toplam	Pay (%)
KDB	1010	15,14	2.100	25,10	3.996	42,52	4.986	51,85	284	5,45	12.376	31,52
DDB	2.382	35,70	3.044	36,39	2.125	22,61	1.748	18,18	1.967	37,74	11.266	28,69
EPD	1.878	28,14	2.049	24,49	2.211	23,53	1.723	17,91	1.959	37,59	9.820	25,00
TDB	525	7,87	546	6,52	524	5,58	669	6,96	475	9,11	2.739	6,97
PPD	334	5,01	295	3,53	269	2,86	225	2,34	187	3,59	1.310	3,34
DPD	364	5,45	183	2,19	160	1,70	148	1,54	200	3,84	1.055	2,69
LPG	116	1,74	86	1,03	50	0,53	79	0,82	77	1,48	408	1,04
İKD	35	0,52	38	0,45	33	0,35	15	0,15	44	0,84	165	0,42
SGD	29	0,43	24	0,29	26	0,28	24	0,25	18	0,34	121	0,31
HDB	0	0,00	1	0,01	2	0,02	0	0,00	0	0,00	3	0,01
BİD	-	-	-	-	1	0,01	0	0,00	1	0,02	2	0,01
KHM	0	0,00	0	0,00	1	0,01	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Toplam	6.673	100	8.366	100	9.398	100	9.617	100	5.212	100	39.266	100

Tablo 1.3: 2017-2021 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Genel Dağılımı

Yıllar	2017	2018	2019	2020	2021	Toplam/Ortalama Değerler
Toplam Karar Sayısı	6.673	8.366	9.398	9.617	5.212	7.853
Toplantı Sayısı	54	58	53	59	55	56
Toplantı Başına Ortalama Karar Sayısı	124	144	177	163	95	141
Haftalık Ortalama Karar Sayısı	128	161	181	185	100	151

Yukarıdaki Tablo 1.3'te görüldüğü üzere Kurul, 2017-2021 yılları arasındaki dönemde yıllık ortalama 7.853 karar almıştır. Bahse konu dönemde toplantı başına ortalama 141 Kurul Kararı; haftada ise ortalama 151 Kurul Kararı alınmıştır.

Şekil 1.2: 2017-2021 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı

Kurulun idari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul Kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un bazı maddelerinde Kurula çeşitli görev ve yetkiler verilmiştir. Ayrıca Kurulun görev ve yetkileri toplu bir şekilde 4628 sayılı Kanunun 5, 5/A, 5/B ve 5/C maddelerinde yer almaktadır.

1.2.2. Başkanlık

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışması, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyon ve koordinasyon Başkan tarafından sağlanır. Başkan, Kurul Kararlarının gereğinin yerine getirilmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuoyuna bilgi verilmesi görevini de kapsar. Başkanlık tarafından Kurum persone-line verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınır. Kurul, uygun bulunduğu konularda Başkanlığı görevlendirebilir veya yetkilendirebilir.

İkinci Başkan, Başkanın yokluğunda Başkanın görevlerini ve yetkilerini üstlenir.

Başkana, Kurum Başkanlığına ilişkin görevlerinde yardımcı olmak üzere Kurul Kararıyla üç başkan yardımcısı atanabilir. Başkan yardımcıları, Başkan tarafından verilen görev ve talimatların yerine getirilmesinden ve ilgili hizmet birimleri arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumludur.

Başkanlığın görev ve yetkileri, 4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında tanımlanmıştır.

1.2.3. Hizmet Birimleri

Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, kadro unvanları ve sayıları, 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 18.05.2014 tarihli ve 29004 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

4628 sayılı Kanunda tanımlandığı üzere Kurum hizmet birimleri şunlardır¹:

- a) Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı
- b) Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı
- c) Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı
- ç) Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı
- d) Tarifeler Dairesi Başkanlığı
- e) Denetim Dairesi Başkanlığı
- f) Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- g) Hukuk Dairesi Başkanlığı
- ğ) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- h) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- ı) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
- i) Enerji Dönüşüm Dairesi Başkanlığı
- j) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
- k) Kurul Hizmetleri Müdürlüğü
- l) Başkanlık Özel Kalem Müdürlüğü

1- 25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7346 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 17 nci maddesi ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 9 uncu maddesine yeni bent eklenerek Enerji Dönüşüm Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

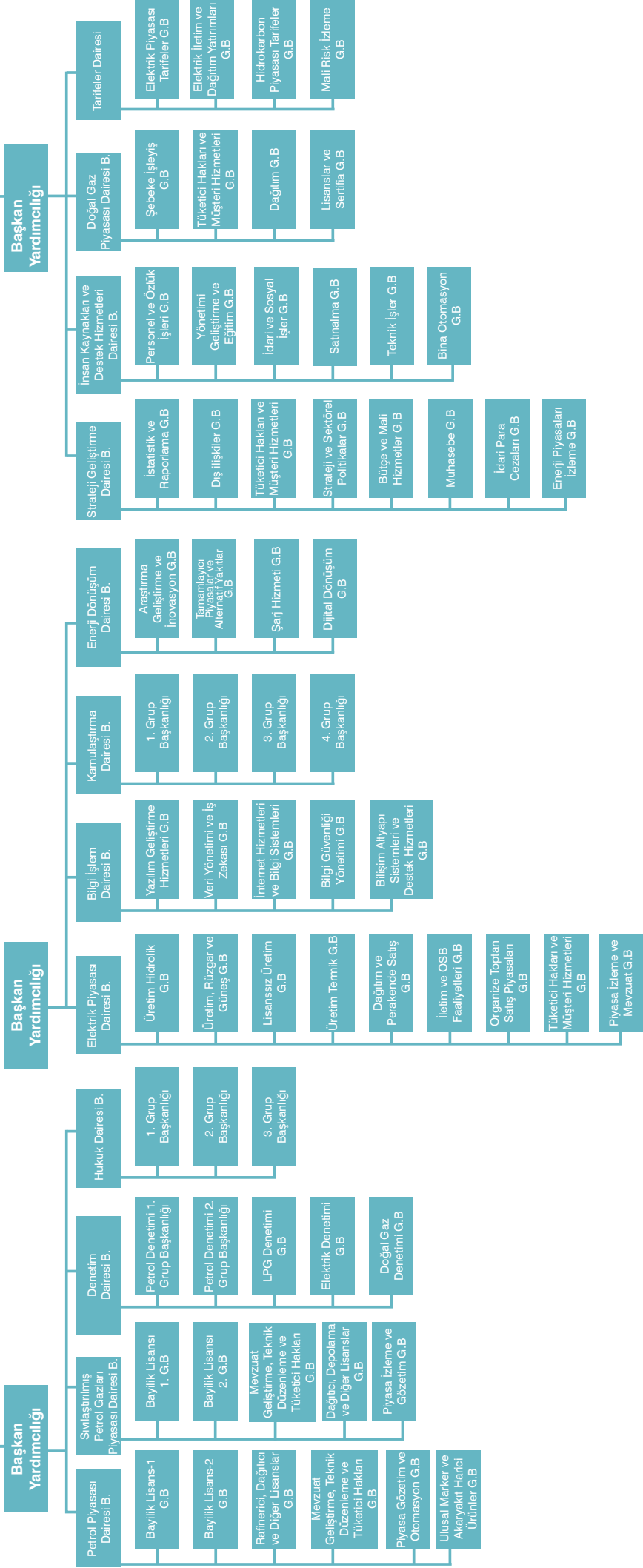
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı

Başkanlık  zel Kalem Müdürlüğü

Kurul Hizmetleri Müdürlüğü

Basın ve Halkla İlişkiler M şavirl ği

İstanbul İriibat Büro

1.3. Kurum Faaliyetlerinin Denetlenmesi

Kurum, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 ncı maddelerine tabidir. Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanunun 68'inci maddesi uyarınca Kurumun dış denetimi Sayıştay tarafından yapılmaktadır.

Sayıştay tarafından yapılan harcama sonrası dış denetimin amacı, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının TBMM'ye raporlanmasıdır.

Diğer yandan 17.08.2011 ve 28028 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 649 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi ile değişik 3046 sayılı Kanunun 19/A maddesine göre Bakan, Kurumun her türlü faaliyet ve işlemlerini denetlemeye yetkilidir.

Ayrıca başvuru veya talep olması durumunda Kurum, Devlet Denetleme Kurulu tarafından da denetlenebilmektedir.

Faaliyetlere İlişkin Bilgiler

2. BÖLÜM

2. MEVZUAT GELİŞTİRİLMESİ FAALİYETLERİ

Bu bölümde Elektrik, Doğal Gaz, Petrol ve LPG piyasalarına ilişkin 2021 yılı içerisinde mevzuat geliştirme kapsamında yapılan faaliyetler yer almaktadır.

2.1. Elektrik Piyasası Mevzuatı

2.1.1. Kanun

2021 yılı içerisinde, elektrik piyasasında aşağıdaki Kanun çalışmaları yapılmıştır;

- 25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7346 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5346 sayılı **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun**
  - “Lisanssız elektrik üretim faaliyeti” başlıklı 6/A maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine “ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisini” ibaresinden sonra gelmek üzere ve ikinci cümlesine “Bu kapsamda” ibaresinden sonra gelmek üzere “iletim veya” ibareleri eklenmiştir.
  - “Yaptırımlar” başlıklı 10 uncu maddesinde yer alan “4628” ibaresi “6446” şeklinde ve “11 inci” ibaresi “16 ncı” şeklinde değiştirilmiştir.
- 25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7346 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 6446 sayılı **Elektrik Piyasası Kanununda**
  - Elektrikli araçları kullanma ve şarj etme rahatlığını olumsuz bir şekilde etkilemeden etkili kullanımı teşvik etmek amacıyla, “Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle; şarj hizmeti sunulmasına ilişkin elektrikli araç ve şarj istasyonları ile ilgili kavramların tanımlamaları yapılmıştır.

“Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi” başlıklı 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının üçüncü cümlesine “abone grupları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, bu abone grupları için elektrik enerjisi tüketim miktarına göre farklı” ibaresi eklenmiştir.
  - “Arz Güvenliği” başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiş, fıkranın mevcut ikinci cümlesi ile (a), (b), (c) bentleri yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu kapsamda, piyasada faaliyet gösteren lisans sahibi tüm tüzel kişiler Bakanlık tarafından arz güvenliğine yönelik belirtilen tedbirlere uymakla, tesis edilecek işlemlere katkı sağlamakla, ihtiyaç duyulacak bilgi ve belgeleri belirlenen sürelerde sunmakla yükümlüdür. Uzun dönemli Türkiye Ulusal Enerji Planı çalışması, ilki bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde olmak üzere her beş yılda bir Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Kurum görüşleri de alınmak suretiyle Bakanlık tarafından hazırlanarak yayımlanır. Bakanlık, Türkiye Ulusal Enerji Planı çalışmasını dikkate alarak orta uzun dönemde arz güvenliğinin sağlanmasını teminen kapasite tahsisi yarışmaları düzenleyebilir. Kapasite tahsisi yarışmaları kapsamında kurulacak üretim tesisleri için Bakanlık tarafından Türk lirası olarak belirlenecek tavan fiyat üzerinden teklif edilecek en düşük fiyat, yarışma şartlarında belirlenecek süre boyunca YEK Destekleme Mekanizması kapsamında uygulanır. Yarışma sonucunda oluşacak fiyatın yarışma şartlarında belirlenecek süre içerisinde güncellenmesine ilişkin usul ve esaslar, yerli malı kullanım şartları ve yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde alınacak teminatın irat kaydedilmesi ve uygulanacak diğer ceza ve yaptırımların belirlenmesi hususlarında Bakanlık tarafından yapılacak çalışmaların sonuçları ile ilgili olarak raporlar hazırlanacaktır.”

rımlar dâhil olmak üzere yapılacak yarışmaya ilişkin usul ve esaslar ilgili yarışma şartnamesinde Bakanlık tarafından belirlenir. Bu madde kapsamında kurulacak üretim tesisleri için ön lisans ve lisans verme koşulları, iptali ve tadili ile ilgili hususlar Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

“(3) TEİAŞ, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesini teminen ve yeterli kapasite olmaması nedeniyle oluşabilecek bölgesel sistem ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yan hizmetler anlaşmaları kapsamında yeni üretim tesisi yaptırmak veya mevcut üretim tesislerinin kapasitelerini kiralamak amacıyla ihale yapabilir. İhaleler çerçevesinde TEİAŞ tarafından ödenecek kapasite kiralama bedeli sistem işletim fiyatına yansıtılmak suretiyle, enerji bedeli ise kullanım amacına bağlı olarak dengeleme ve uzlaştırma yönetmeliği çerçevesinde piyasa katılımcıları tarafından veya ticari yan hizmetler anlaşmaları kapsamında sistem işletim fiyatına yansıtılmak suretiyle karşılanır. TEİAŞ tarafından yan hizmetler anlaşmaları kapsamında kapasite kiralanması amacıyla yapılacak ihaleye ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

“(4) Kurum, lisans verilen üretim tesislerinin gerçekleştirmelerinin izlenmesinden, ilgili mevzuat kapsamında bu tesislerin öngörülen zamanda devreye girmesi için gerekli önlemlerin alınmasından, beş yıl içerisinde işletmeye girecek lisanslı yeni üretim kapasite miktarlarının Bakanlığa düzenli aralıklarla bildirilmesinden sorumludur.”

- Kanuna eklenen “Şarj Hizmeti” başlıklı Ek 5 inci maddeyle; çevrenin korunması için sera gazı salımının azaltılması hedefi doğrultusunda elektrikli araç kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik elektrikli araç ekosisteminin ve bu sisteme dayalı yeterli ve sürdürülebilir elektrikli araç şarj altyapısı ile serbest bir piyasanın tesis edilmesi, piyasa faaliyetlerinin yürütülmesinde düzenleme ve denetim usul ve esasları, piyasa işleyişi temel ilkeleri, piyasadaki taraflar ile Kurumun görev, yetki, sorumluluklar ve hakların belirlenmesi ile elektrikli araç kullanıcılarının haklarının güvence altına alınması amaçlanmıştır. Maddede yer alan hususlarda Kurum tarafından düzenleme yapabilme yetkisi sağlanmıştır. Bu kapsamda şarj hizmetinin, ticari amaçlı olmamak üzere Kurum tarafından belirlenen istisnalar dışında, Kurum tarafından verilen şarj ağı lisansı kapsamında şarj ağı işletmecileri tarafından yürütülebileceği, şarj ağı işletmecilerinin kendilerinin şarj istasyonu kurup işletebileceği gibi düzenleyecekleri sertifikalarla üçüncü taraflara şarj istasyonu kurdurup işlettirmesini sağlayabileceği, şarj ağı işletmecisinin kendi şarj ağına bağlı şarj istasyonlarında sürekli ve kaliteli şarj hizmeti sağlamak ile şarj hizmeti fiyatını Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak belirlemek, ilan etmek ve uygulamak zorunda olduğu, şarj hizmeti fiyatlandırmasına ilişkin olarak Kurumun taban ve/veya tavan fiyat tespiti ile gerekli tedbirleri almaya yetkili olduğu ve ihtiyaç olması halinde Kurum tarafından asgari ve azami limit uygulamasının yapılabileceği, Kanuna eklenen hükümlerin uygulanmasına ilişkin usul esaslar ile şarj hizmetinden faydalanan araç sahiplerinin hak ve yükümlülüklerine ilişkin hususların Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hususları düzenlenmiştir.
- Kanuna eklenen Geçici 30 uncu maddeyle; Ek 5 inci madde hükümlerine ilişkin olarak Kurum tarafından 3 ay içerisinde ilgili yönetmelik ve düzenlemelerin çıkarılacağına ve hali hazırda şarj hizmeti faaliyeti gösteren kişilerin Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelik ve düzenlemelerin yürürlüğe girişinden itibaren 4 ay içerisinde durumlarını mevzuata uygun hale getireceklerine ilişkin düzenleme yapılmıştır.
- 25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7346 Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 3093 sayılı **Türkiye Radyo- Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun**
  - “Amaç ve kapsam” başlıklı 1 inci maddesinde yer alan “, elektrik enerjisi hasılatından ayrılacak paylar” ibaresi madde metninden çıkarılmış, söz konusu değişiklik 01.01.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- "Gelirler" başlıklı 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.
- 4 üncü maddesinin (c) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.
- "Tahsilat" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmış, (f) bendinde yer alan "ve enerji payı" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.
- Aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7 – 31/12/2021 tarihi itibarıyla 4 üncü maddenin mülga (c) fıkrası kapsamında tahakkuk etmiş enerji paylarının tahsilatı, 5 inci maddenin birinci fıkrasının mülga (c) bendi kapsamında tahsil ve takip edilir."

2.1.2. Yönetmelikler

2021 yılında elektrik piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 27.01.2021 tarihli ve 31377 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinin**

- "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (c), (e), (h), (i), (l), (n), (o), (z), (ff), (gg), (ıı), (lll), (mmm), (nnn), (ppp) ve (rrr) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkranın (bb), (kk) ve (fff) bentleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

b) Anlık talep kontrol yedeği: Tüketim tesisleri tarafından isteğe bağlı olarak teklif edilen ve 28/5/2014 tarihli ve 29013 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde tanımlı acil durum önlemleri kapsamında sistem frekansının kritik seviyeye düşmesini önlemek amacıyla anlık talep kontrol röleleri vasıtasıyla otomatik olarak kesilebilen yük miktarını,

c) Aşırı ikazlı çalışma: Sistem geriliminin Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirlenen işletme değerlerinin veya TEİAŞ tarafından belirlenen gerilim ayar değerlerinin altına düşmesi durumunda senkron kompensatörlerin ve/veya jeneratörlerin ikaz akımlarının artırılmasını,

e) Bölgesel kapasite kiralama: Sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesini teminen ve yeterli kapasite olmaması nedeniyle oluşabilecek bölgesel sistem ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yeni üretim tesislerinin kapasitelerinin ve/veya mevcut üretim tesislerinin kapasitelerinin TEİAŞ tarafından düzenlenen ihaleler vasıtasıyla kiralınmasını,

h) Dengeleme birimi: 14/4/2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinde tanımlanan, dengelemeye katılabilecek bir üretim veya tüketim tesisini ya da üretim veya tüketim tesisinin bir bölümünü,

i) Dengeleme mekanizması: Vadeli elektrik piyasası ile ikili anlaşmaları tamamlayıcı nitelikteki gün öncesi piyasasını, gün içi piyasasını ve gerçek zamanlı dengelemeden oluşan faaliyetleri,

l) Enerji açığı: Piyasa katılımcılarının uzlaştırma dönemi bazında vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve ikili anlaşmalar kapsamında gerçekleştirdikleri alımları, yük atma teklifleri, ithalat ve sisteme verdikleri enerji uzlaştırmasına esas elektrik enerjisi miktarlarının toplamının, vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve ikili anlaşmalar kapsamında gerçekleştirdikleri satışları, yük alma teklifleri, ihracat ve sistemden çektikleri enerji uzlaştırmasına esas elektrik enerjisi miktarlarının toplamından eksik olması durumu,

- n) *Elektrik depolama tesisi: Elektrik enerjisini depolayabilen ve depolanan enerjiyi sisteme verebilen tesisi,*
- o) *Enerji fazlası: Piyasa katılımcılarının uzlaştırma dönemi bazında vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve ikili anlaşmalar kapsamında gerçekleştirdikleri alımları, yük atma teklifleri, ithalat ve sisteme verdikleri enerji uzlaştırmasına esas elektrik enerjisi miktarlarının toplamının, vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve ikili anlaşmalar kapsamında gerçekleştirdikleri satışları, yük alma teklifleri, ihracat ve sistemden çektikleri enerji uzlaştırmasına esas elektrik enerjisi miktarlarının toplamından fazla olması durumunu,*
- z) *İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı, yönetmelik, tebliğ, genelge ve Kurul kararlarını,*
- ff) *Milli Yük Tevzi Merkezi (MYTM): TEİAŞ bünyesinde yer alan ve elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı dengelenmesinden ve elektrik enterkonnekte iletim sisteminin işletiminden sorumlu olan merkez birimini,*
- gg) *Organize toptan elektrik piyasaları: Elektrik enerjisi, kapasitesi veya perakende alım satışının gerçekleştirildiği ve piyasa işletim lisansına sahip merkezî bir aracı tüzel kişilik tarafından organize edilip işletilen vadeli elektrik piyasaları, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ile sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş elektrik sözleşmelerinin ve dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin işlem gördüğü ve Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilen piyasaları ve TEİAŞ tarafından organize edilip işletilen dengeleme güç piyasası ve yan hizmetler piyasası gibi elektrik piyasalarını,*
- ıı) *Ödeme bildirimleri: Yan hizmet sağlayan tüzel kişilere yapılacak ödemelere ve uygulanacak yerine getirmeme bedellerine ilişkin detaylı bilgileri içeren, bu kapsamda hazırlanacak faturalara temel teşkil eden ve ilgili tüzel kişilere yapılan bildirimleri,*
- III) *Yan hizmetler: Bu Yönetmelik uyarınca iletim sistemine veya dağıtım sistemine bağlı ilgili tüzel kişilerce sağlanacak olan, iletim veya dağıtım sisteminin güvenilir şekilde işletimini ve elektriğin gerekli kalite koşullarında hizmete sunulmasını sağlamak üzere bu Yönetmelik ve Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde ayrıntılı olarak tanımlanan hizmetleri,*
- mmm) *Yan hizmet anlaşmaları: İletim ve/veya dağıtım sistemine bağlı olan üretim şirketleri, dağıtım şirketleri, elektrik depolama tesisleri veya tüketiciler tarafından Elektrik Şebeke Yönetmeliği uyarınca TEİAŞ'a sağlanacak yan hizmetleri, yan hizmet bedellerini, koşullarını ve hükümlerini belirleyen anlaşmaları,*
- nnn) *Yan hizmet birimi: Yan hizmet tedarikinde bulunmak üzere YHPYS'ye kayıt edilecek olan bir üretim, tüketim veya elektrik depolama tesisini ya da üretim, tüketim veya elektrik depolama tesisinin bir bölümünü,*
- ppp) *Yan hizmetler piyasası katılımcısı: Dengeleme güç piyasasına katılmak üzere tüzel kişilik kayıt işlemlerini tamamlamış olan üretim veya OSB üretim lisansı sahibi tüzel kişileri ve bu Yönetmelik kapsamında tanımlanan yan hizmetlerin tedarik sürecinde yer almak üzere sistem işletmecisine başvurarak tüzel kişi kaydını tamamlayan elektrik depolama tesisi sahibi veya işletmecisi olan tüzel kişiler ile tüketim tesisi sahibi tüzel kişileri,*
- rrr) *Yan Hizmet Piyasa Yönetim Sistemi (YHPYS): Yan hizmetler piyasasına ilişkin işlemlerin yürütülmesi amacıyla kullanılan internet tabanlı uygulamaları,*
- dddd) *Acil durum: Elektrik Şebeke Yönetmeliği ve ilgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesinde, sistem kararlılığı ve emniyeti açısından tehlike arz eden durumları,*

eeee) Can suyu ünitesi: Rezervuarlı ve regülatörlü hidrolik santrallere özgü olmak üzere, dere yatağına bırakılması gereken can suyundan elektrik enerjisi elde edilmesi amacıyla kurulan, kurulum amacı nedeniyle belirli bir debide çalışmak zorunda olan ve işlevi gereği çıkış gücünü değiştiremeyecek olan üniteyi,

ffff) Emre amade kapasite (EAK): Bir uzlaştırmaya esas veri çekiş biriminin mevcut koşullarında acil durumlar da dahil olmak üzere teknik olarak sisteme verebileceği maksimum güç miktarını,

gggg) EÜAŞ: Elektrik Üretim Anonim Şirketini,

ğğğğ) MAXC: Sekonder frekans kontrol hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin otomatik üretim kontrol programında yer alan çalışma üst limit değerini,

hhhh) MINC: Sekonder frekans kontrol hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin otomatik üretim kontrol programında yer alan çalışma alt limit değerini,

ıııı) Minimum kararlı üretim düzeyi (MKÜD): Bir uzlaştırmaya esas veri çekiş biriminin sürekli olarak çalışabileceği asgari aktif güç seviyesini,

iiii) Teklif dönemi: Yan hizmetlerin tedarik süreçlerinde, sistem işletmecisi tarafından duyuruya çıkılan ihale ilanında belirtilen, hizmet alımına konu dönemi,

jjjj) Talep tarafı yedeği: Talep tarafı yedeği hizmeti kapsamında tedarik edilen ve sistem işletmecisinin talimatı doğrultusunda değiştirilebilecek olan tüketim miktarını,

kkkk) Talep tarafı yedeği hizmeti: Sistem İşletmecisinin talimatı doğrultusunda hizmete katılan tüketim tesisleri için tüketim miktarının değiştirilmesi suretiyle verilen hizmetleri,

llll) Talep tarafı yedeği hizmeti uygunluk belgesi: Yan hizmet birimi olarak YHPYS'ye kaydolmak suretiyle talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin tedarik sürecine katılmak isteyen tüketim tesisleri için gerekli kontrol, ölçme, izleme, doğrulama ve hizmeti sağlamak için gerekli iletişim altyapılarına sahip olduğunun TEİAŞ tarafından belirlenecek usuller çerçevesinde tespit edilmesi halinde TEİAŞ tarafından ilgili tüketim tesisi için düzenlenen belgeyi,

mmmm) Yan hizmetler piyasası: Bu Yönetmelikte tanımlanmış olan yan hizmetlerin tedarik edildiği ve sistem işletmecisi tarafından işletilen organize elektrik piyasasını,

nnnn) Yükümlülüğün özel emir yoluyla transferi: Bu Yönetmelik kapsamında tanımlanmış olan frekans kontrolü hizmetlerinin tedarik süreci sonucunda seçilmiş olan yan hizmet piyasası katılımcıları tarafından; üstlenmiş oldukları rezerv yükümlülüklerinin, transfer platformu üzerinden, transfer eden ve transfer alan olmak üzere tarafları belirli olacak şekilde özel anlaşma yoluyla devredilmesini,

oooo) Yükümlülük transfer platformu: Sistem işletmecisi tarafından YHPYS kapsamında işletilen ve frekans kontrolü hizmetine katılan piyasa katılımcılarının bu Yönetmelikte belirtilen sınırlar dahilinde yükümlülüklerini devredebilmelerini sağlayan internet tabanlı arayüzü,

- "Yan hizmetler ve yan hizmetlerin tedarik edilmesi" başlıklı 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Yan hizmetlerin tedarik edilmesi; sistem işletmecisi tarafından ihtiyaç duyulan yan hizmetlerin hizmeti sağlayabilecek yan hizmet piyasa katılımcısı niteliğini haiz tüzel kişilerce TEİAŞ'a sunulması, TEİAŞ tarafın-

dan hizmetin alınacağı tesis ve/veya tüzel kişilerin tespit edilmesi, gerektiğinde yan hizmet anlaşmalarının imzalanması ve bu işlemler sonucu doğan alacak ve borç işlemlerinin yürütülmesine ilişkin TEİAŞ tarafından yürütülen faaliyetleri ve bu faaliyetler için gerekli idari işlemleri içerir.”

- “Yan hizmetlerin tedarik edilmesine ilişkin genel esaslar” başlıklı 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6

(1) TEİAŞ, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde yer alan arz kalitesi ve işletme koşullarına ilişkin kriterler doğrultusunda, iletim sisteminin işletimini sağlayacak yan hizmetleri; teknik gereklilikler, iletim sistemi kısıtlarını ve bölgesel gereklilikleri de dikkate alarak, sistemin işletme güvenliğini ve sistem bütünlüğünü sağlayacak, yan hizmetlerin tedarik edilmesine ilişkin maliyetleri en aza indirecek ve eşit taraflar arasında ayırım gözetmeyecek şekilde tedarik eder.”

- “Tarafların görevleri, yetkileri ve sorumlulukları” başlıklı 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7

(1) TEİAŞ, yan hizmetlerin tedarik edilmesine ilişkin yetki ve sorumlulukları çerçevesinde aşağıdaki görevleri yürütür:

a) Sistemin işletme güvenliği ve bütünlüğü korunarak, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde yer alan arz kalitesi ve işletme koşulları doğrultusunda işletilmesini sağlayacak yan hizmet ihtiyaçlarının tespit edilmesi.

b) İhtiyacı belirlenen yan hizmetlerin bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tedarik edilmesi için gerekli görevlerin yerine getirilmesi.

c) Yan hizmet sağlayacak tesislerin performans testlerine gözetim ve denetim amacıyla katılım sağlanması.

ç) Tüzel kişilerce sunulan yan hizmetlerin TEİAŞ tarafından bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda izlenmesi.

d) Tüzel kişilerce sunulan yan hizmetlere ilişkin borç miktarlarının hesaplanması ve ödemesinin gerçekleştirilmesi.

e) Yan hizmet sunma yükümlülüğüne sahip olup bu yükümlülüğü yerine getirmeyen tüzel kişilere bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerekli yaptırımların uygulanması ve durumun Kuruma raporlanmasının sağlanması.

f) Tedarik edilen yan hizmetlere ilişkin olarak Kurum tarafından talep edilecek raporların hazırlanması ve yayımlanması.

(2) İlgili mevzuat ve/veya TEİAŞ ile yapmış olduğu yan hizmet anlaşması uyarınca yan hizmet sağlama yükümlülüğüne sahip olan tüzel kişiler, yan hizmetlerin tedarik edilmesine ilişkin aşağıdaki görevleri yürütür:

a) Yan hizmetlerin ilgili mevzuat hükümleri ve yan hizmet anlaşmaları gereğince yerine getirilmesi.

b) Sekonder frekans kontrol hizmeti hariç olmak üzere sunulacak yan hizmete ilişkin performans testlerinin yetkilendirilmiş bağımsız firmalar aracılığıyla, sekonder frekans kontrol performans testlerinin ise TEİAŞ’ın ilgili birimi tarafından gerçekleştirilmesinin sağlanması.

c) Yan hizmetlerin izlenmesine ilişkin gerekli teçhizatın temin edilerek işler hale getirilmesi.

ç) Yan hizmetlerin sunulmasına ilişkin TEİAŞ tarafından talep edilecek veri, bilgi ve belgelerin sağlanması.

d) Yan hizmet sunmaya ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda kesilen yerine getirmeme bedellerinin zamanında ve eksiksiz ödenmesi.”

- “Yan hizmetler belgelendirme esasları” başlıklı 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 8

(1) Yan hizmet anlaşmaları kapsamında veya tedarik süreci neticesinde yan hizmet sağlamak üzere yükümlülük üstlenen veya bu hizmeti yükümlenen tüzel kişiden transfer yoluyla devralan veya bu hizmeti sunmak isteyen tüzel kişiler, sekonder frekans kontrol hizmeti ve bölgesel kapasite kiralama hizmeti hariç olmak üzere diğer yan hizmetleri sağlayacakları tesislerinin ilgili yan hizmeti sağlama niteliğine sahip olduğunu TEİAŞ’a sunulacak bir sertifika aracılığıyla belgelendirirler. Tüzel kişiler, sekonder frekans kontrol hizmetini sağlayacağı tesislerinin bu hizmeti sağlama niteliğine sahip olduğunu, TEİAŞ’ın ilgili birimi tarafından gerçekleştirilecek performans testleri neticesinde TEİAŞ tarafından onaylanan standart sekonder frekans kontrol performans test raporu ile belgelendirirler.

(2) Yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişiler, devrede olan yan hizmet birimleri için hazırlanmış olan yan hizmet sertifikalarını, sekonder frekans kontrol performans test raporunu, ilgili yan hizmeti sunmaya başlamadan önce, ilgili yan hizmet için bu Yönetmelikte düzenlenen tedarik sürecinde belirtilen aşamada veya yan hizmet anlaşmasında yer alan şartlar dahilinde TEİAŞ’a sunar.

(3) TEİAŞ’ın yaptığı izleme ya da kontroller neticesinde yan hizmet sunan bir tesisin ilgili hizmeti yan hizmetler anlaşmasında belirtilen esaslar çerçevesinde sağlamadığının tespit edilmesi durumunda, yerine getirmeme bedeli ile birlikte TEİAŞ ilgili tesisin yan hizmet sertifikasının ve/veya sekonder frekans kontrol performans test raporunun yenilenmesini talep edebilir. TEİAŞ’ın talep etmesi halinde, tüzel kişinin ilgili yan hizmeti sunmaya ilişkin sertifikasını ve/veya sekonder frekans kontrol performans test raporunu 2 (iki) ay içerisinde yenilemesi zorunludur. TEİAŞ’ın sekonder frekans kontrol performans test raporunun ve/veya yan hizmet sertifikasının yenilenmesi talebinden itibaren, yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişinin yenilenmiş sekonder frekans kontrol performans test raporunu ve/veya yan hizmet sertifikasını TEİAŞ’a sunduğu tarihe kadar olan süre zarfında mevcut yan hizmet sertifikası ve/veya sekonder frekans kontrol performans test raporu geçersiz sayılır ve söz konusu tesisten ilgili yan hizmet alınmaz.

(4) Yan hizmet sağlayan tüzel kişiler, yan hizmet sertifikasının ve/veya sekonder frekans kontrol performans test raporunun geçerlilik süresi dolmadan yan hizmet performans testlerinin güncellenmesini talep edebilirler. Bu durumda güncellenen performans testlerinin sonucunda elde edilen ünite parametreleri ile diğer yan hizmet testlerinin sonucunda elde edilen ünite parametrelerinin uyumlu olması zorunludur. Aksi takdirde TEİAŞ, ilgili tesisin diğer yan hizmetlere ilişkin sertifikalarının ve/veya sekonder frekans kontrol performans test raporunun yenilenmesini talep edebilir.

(5) Yan hizmet sertifikaları ve sekonder frekans kontrol performans test raporu Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde yer alan performans testlerine dayandırılır. Yan hizmet sağlayacak söz konusu yan hizmet birimine ilişkin performans testleri sonucunda belirlenen hizmet parametreleri ilgili yan hizmet sertifikasında veya sekonder frekans kontrol performans test raporunda belirtilir.

(6) Yan hizmet sertifikaları TÜRKAK veya TÜRKAK ile karşılıklı tanıma anlaşması bulunan akreditasyon kurumları tarafından yan hizmetler performans testleri yapmak üzere uygunluk belgesi almış, TS EN ISO IEC 17020 standardına göre A Tipi muayene kuruluşu olarak akredite edilmiş firmalar tarafından verilir. Mua-

yene kuruluşları tarafından sertifika verilen üretim veya elektrik depolama tesisleri ve bu tesislere ait sertifikada yer alan teknik özellikleri de içeren bilgiler söz konusu muayene kuruluşu tarafından sertifikanın verilmesini takiben 30 gün içerisinde TEİAŞ'a da bildirilir.

(7) Yan hizmet sağlayacak olan bir tüzel kişinin, ilgili yan hizmete ilişkin performans testlerini akredite edilmiş firmalar aracılığıyla ve sekonder frekans kontrol hizmetine ilişkin sekonder frekans kontrol performans testini TEİAŞ'ın ilgili birimi aracılığıyla gerçekleştirmesi ve ilgili yan hizmet sertifikasının ve/veya sekonder frekans kontrol performans test raporunun TEİAŞ'a sunulması ilgili tüzel kişinin sorumluluğundadır. İlgili yan hizmete ilişkin performans testleri TEİAŞ'ın gözetiminde gerçekleştirilir."

- "Yan hizmetlerin izlenmesi, kontrolü ve incelenmesi" başlıklı 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 9

(1) TEİAŞ, Elektrik Şebeke Yönetmeliği gereği, sağlanan yan hizmetleri izlemek ve kontrol etmekle yükümlüdür. Tüzel kişilerce sunulan yan hizmetlerin izlenmesi ve kontrolü, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirtilen teknik gereklilikler doğrultusunda ve bu Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde TEİAŞ tarafından gerçekleştirilir.

(2) Yan hizmet sağlayacak tesislerin ilgili hizmet için Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde tanımlanmış özellikleri sağlayacak şekilde izlenebilir olmaları zorunludur. Yan hizmet sunan tüzel kişiler, TEİAŞ'ın izleme sistemi ile veri alışverişi gerçekleştirmek üzere bağlantı kurulması için gerekli yazılım ve donanımı sağlamakla yükümlüdürler."

- 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Elektrik depolama tesisi sahibi ve/veya işletmecisi olan tüzel kişiler ile tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler üçüncü fıkrada sayılan belgeler ile sistem işletmecisine başvurmak suretiyle yan hizmet piyasa katılımcısı kaydını yaptırabilirler."

- 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Yan hizmetler tedariğine katılacak yan hizmetler piyasa katılımcıları tüzel kişilik kaydını müteakip bu maksatla kullanacakları yan hizmet birimlerini tanımlamak ve kendi adlarına kayıt ettirmekle yükümlüdür.

(2) İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda tesis edilmiş sayaçlar veya TEİAŞ tarafından uygun görülmüş diğer vasıtalarla uzlaştırma dönemi bazında bağımsız olarak ölçülebilen aşağıdakilerden her biri bir yan hizmet birimi olarak kayıt olma hakkına sahiptir:

a) Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği uyarınca dengeleme birimi olarak kayıt yapılmış, lisanslı toplam kurulu gücü 30 MW ve üzerinde olan ve iletim sistemine bağlı olan üretim tesisleri veya bu üretim tesislerine ait üniteler.

b) Elektrik tüketimi ihale ilanında belirtilen seviyenin üzerinde olan ve anlık talep kontrol röleleri vasıtasıyla otomatik olarak devreden çıkarılabilecek nitelikte olup katılımı sistem işletmecisi tarafından uygun bulunan tüketim tesisleri ile elektrik tüketimi Kurul kararı ile belirtilen asgari limitin üzerinde olan ve talep tarafı yedeği hizmeti kapsamında TEİAŞ tarafından düzenlenen uygunluk belgesine haiz tüketim tesisleri.

c) Elektrik depolama tesisleri."

- "Primer frekans kontrol hizmeti tedarik esasları" başlıklı 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12

(1) 8 inci madde uyarınca belgelendirilmiş yan hizmet birimleri tarafından sağlanacak primer frekans kontrol yedeği, TEİAŞ tarafından yürütülen ve bu Yönetmelikte düzenlenen tedarik süreci sonunda doğrudan veya yükümlülüklerin transfer yoluyla devralınması neticesinde ilgili yan hizmet birimleri tarafından sağlanır.

(2) Yan hizmet piyasa katılımcıları, birinci fıkrada belirtilen primer frekans kontrolü için ayırmış oldukları rezervleri dengeleme mekanizması kapsamında başka bir piyasaya teklif edemez veya ikili anlaşmalar yoluyla satamazlar. Primer frekans kontrolü hizmeti kapsamında yükümlülüğü bulunan bir yan hizmet piyasası katılımcısı tarafından, hizmet sağlamak üzere TEİAŞ'a bildirmiş olduğu bir uzlaştırmaya esas veri çekmiş biriminin, emre amade kapasitesi içerisinde ayırmakla yükümlü olduğu primer frekans kontrolü rezervinin, dengeleme güç piyasasına teklif edildiğinin tespit edilmesi halinde; yükümlülük yerine getirilmemiş kabul edilir ve ilgili yan hizmetler piyasası katılımcısına 30 uncu madde gereği yerine getirmeme bedeli uygulanır.

(3) Primer frekans kontrol hizmeti sağlayan yan hizmet piyasa katılımcılarına bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda belirlenen kapasite bedeli ödenir. Primer frekans kontrol hizmeti sağlanması nedeniyle ortaya çıkabilecek enerji açık ya da fazlası Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümlerine göre enerji dengesizliği kapsamında değerlendirilir.”

- 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e), (f), (ğ) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“e) Tedarik süreci sonucunda seçilen ve primer frekans kontrol rezerv tedarik süreci katılım anlaşması imzalamış olan yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişiler, yükümlü oldukları rezervi kendi adlarına kayıtlı hangi yan hizmet birimlerinden sağlayacaklarını ve yan hizmet birimi bazında sağlayacakları primer frekans kontrol rezerv miktarını, rezervin sağlanacağı saatten en geç 1 (bir) saat öncesine kadar saatlik bazda sistem işletmecisine YHPYS aracılığıyla bildirir.

f) Tedarik süreci sonucunda seçilen tüzel kişiler, ilgili tedarik döneminde yükümlenmiş oldukları primer frekans kontrol rezerv miktarını emre amade bulundurarak, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde yer alan koşullar çerçevesinde primer frekans kontrol hizmeti sağlarlar. Seçilen tüzel kişilerin, ilgili uzlaştırma dönemi için yükümlenmiş oldukları primer frekans kontrol rezerv miktarını sağlamak üzere bildirimde bulunduğu yan hizmet birimlerinin gerekli çalışma düzeyinde olmaları ve dengeleme güç piyasası kapsamında almış oldukları yük alma (YAL) ve yük atma (YAT) talimatları veya kesinleşmiş günlük üretim programı (KGÜP) değişiklikleri hariç olmak üzere çalışma düzeyini korumaları, söz konusu tüzel kişilerin sorumluluğundadır.”

“ğ) Primer frekans kontrol hizmetinin sağlanacağı ilgili tedarik döneminin herhangi bir uzlaştırma döneminde, tedarik süreci ile belirlenmiş tüzel kişilerden sağlanacak primer frekans kontrol rezervlerinin haricinde ek primer frekans kontrol rezerv miktarı ihtiyacı doğması halinde (g) bendi uyarınca yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilerden sağlanacak primer frekans kontrol rezerv tedariki için aşağıdaki adımlar yürütülür:

1) TEİAŞ ilgili tedarik dönemi için yürütülen primer frekans kontrol kapasitesi tedarik sürecinde fiyat sırasına dizilen ve teklifleri (g) bendi uyarınca geçerli olan teklif sahiplerinin primer frekans kontrol rezervi sağlamaya uygun olan yan hizmet birimlerinden, iletim sistemi kısıtlarını dikkate alarak ve mümkün olan en düşük maliyet sağlanacak şekilde ilave primer frekans kontrol rezerv miktarının tamamını ya da bir kısmını seçer ve ilgili teklif sahiplerine bildirimde bulunur. Bu şekilde seçilen tüzel kişilerin, ilgili uzlaştırma dönemi için

kendilerine bildirimde bulunulan primer frekans kontrol rezerv miktarını sağlamak üzere, yan hizmet birimlerinin gerekli çalışma düzeyini korumaları ve primer frekans kontrol tepkisi vermeleri ilgili yan hizmet biriminin yan hizmet uzlaştırma hesabında kayıtlı olduğu tüzel kişilerin sorumluluğundadır.

2) İlgili tedarik dönemi için yürütülen primer frekans kontrol kapasitesi tedarik sürecinde fiyat sırasına dizilen ve teklifleri (g) bendi uyarınca geçerli olan teklif sahipleri, teklif edilen primer frekans kontrol rezerv miktarını, bulunduğu çalışma seviyesinin durumuna göre arttırmak ya da azaltmak istemeleri halinde teslim saatinden en geç 2 (iki) saat öncesine kadar miktar güncellemesi yapabilir. Miktarın arttırılması durumunda, artan miktar kadar rezerv kapasitesi, katılımcının mevcut primer rezerv teklif fiyat seviyelerinin en düşük olanı üzerinden arttırılır. Miktarın azaltılması durumunda ise, primer rezerv kapasitesinin teklif fiyat seviyesi en yüksek olanından başlanacak şekilde rezerv miktarı azaltılır. Ek rezerv teklifini güncellemeyen ya da iptal etmemiş olan ve ek rezerv tedarik süreci için geçerli teklifi bulunan bir yan hizmetler piyasası katılımcısı, ilgili saat içerisinde TEİAŞ tarafından ek rezerv tedarik sürecinde seçilme sırası kendisine gelmesine rağmen; adına kayıtlı yan hizmet birimlerinin çalışma seviyesi uygun olmadığından ve/veya yan hizmet birimleri arıza ve benzeri nedenlerle devre dışı olduğundan, kendisinden ek rezerv tedarik edilememesi halinde; söz konusu piyasa katılımcısının ilgili saat için hizmeti yerine getirmediği kabul edilir ve 30 uncu madde uyarınca yaptırım uygulanır.

h) Tedarik süreci sonucunda seçilen yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilerin sağlamakla yükümlü oldukları primer frekans kontrol rezerv miktarını kendi adlarına kayıtlı yan hizmet birimlerinden karşılayamayacak olması veya karşılamamayı tercih etmeleri durumunda, ilgili tüzel kişiler 17 nci madde hükümleri çerçevesinde yükümlülüklerini devredebilirler. Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca tedarik edilen ek primer frekans kontrol rezerv yükümlülükleri devredilemez.”

“(3) TEİAŞ tarafından birinci fıkranın (ğ) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca yürütülen ek rezerv tedarik sürecinden sonra, ek primer frekans kontrol rezerv ihtiyacının tamamının veya bir kısmının tedarik edilememesi durumunda; TEİAŞ ihtiyaç duyulan ek rezerv miktarını Yükümlülük Transfer Platformu üzerinden ilan ederek, rezervin sağlanacağı saatten en erken 2 (iki) saat önce olmak üzere Yükümlülük Transfer Platformunun İşletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar doğrultusunda platform üzerinden tedarik edebilir.”

- “Primer frekans kontrol rezervi tedarik süreci katılım anlaşmaları” başlıklı 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Yan hizmet piyasa katılımcılarının uzlaştırma hesaplarına kayıtlı olan yan hizmet birimlerinin primer frekans kontrol yan hizmeti sertifikalarının içeriğinde bulunan ve primer frekans kontrol performans testleri sonucunda belirlenen MW cinsinden sağlayabilecekleri primer frekans kontrol rezerv kapasiteleri ve bu birimlere ait teknik karakteristikler; ilgili yan hizmet piyasası katılımcılarının TEİAŞ ile olan primer frekans kontrol rezervi tedarik süreci katılım anlaşmalarına derç edilir.”

- “Primer frekans kontrolü rezerv yükümlülüğü transferi” başlıklı 17 nci maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci ve üçüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) TEİAŞ tarafından yürütülen tedarik süreci sonucunda seçilen yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişiler, sağlamakla yükümlü oldukları primer frekans kontrol rezerv miktarının tamamını ya da bir kısmını, geçerli primer frekans kontrol yan hizmet sertifikasını haiz ve sertifikasında yer alan teknik parametreler ile uyumlu yan hizmet birimi bulunan başka bir yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişiden sağlayabilirler. Yükümlülük transferi, YHPYS kapsamında yer alan Yükümlülük Transfer Platformu aracılığıyla gerçekleştirilir. Yükümlülüğünü devreden yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilerin TEİAŞ’a karşı yükümlülükleri, yükümlülüğü devralan tüzel kişilik tarafından yerine getirilir.”

“(4) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca tedarik edilen primer frekans kontrol rezerv yükümlülükleri devredilemez.”

“(5) Yükümlülük transferi işlemlerinin rezervin sağlanacağı saatten en geç 90 (doksan) dakika öncesine kadar tamamlanması gerekir.

(6) Primer frekans kontrol rezerv yükümlülüğü devralan tüzel kişi, üstlendiği primer frekans kontrol rezerv yükümlülüğünü tekrar devredebilir.

(7) Yükümlülük Transfer Platformuna katılarak yükümlülük transfer işlemi yer alan tüzel kişiler Yükümlülük Transfer Platformunun İşletilmesine İlişkin Usul ve Esasları kabul etmiş sayılırlar ve bu Usul ve Esaslara uymakla yükümlüdürler.”

- “Primer frekans kontrol kapasite bedelinin belirlenmesi” başlıklı 18 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Yürütülen tedarik süreci sonucunda belirlenen en yüksek teklif fiyatı, 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca seçilerek bildirimde bulunulan primer frekans kontrol hizmeti sağlayan yan hizmet piyasa katılımcısı tüm tüzel kişilere ödenecek saatlik kapasite bedeli (TL/MW) olarak saptanır.”

- “Primer frekans kontrol hizmetinin ücretlendirilmesi” başlıklı 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

a) PFKT_{f,p}: 13 üncü madde uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülük çerçevesinde yan hizmet piyasa katılımcısı “p” tüzel kişinin “f” fatura döneminde sağladığı toplam primer frekans kontrol rezerv miktarından dolayı tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

b) PRM_{f,p,y,s}: Yan hizmet piyasa katılımcısı “p” tüzel kişinin “f” fatura döneminin “s” saatinde yükümlü olduğu ve “y” yan hizmet birimi tarafından sağlanan Primer Frekans Kontrol Rezerv Miktarını (MW),

c) PKB_{f,s}: 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülük çerçevesinde “f” fatura döneminin “s” saati için yan hizmet piyasa katılımcısına uygulanacak olan ve 18 inci madde uyarınca belirlenen saatlik Primer Frekans Kontrol Kapasite Bedeli veya 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tedarik edilen ek rezervler için, ilgili yan hizmet piyasası katılımcısı tarafından teklif edilmiş olan saatlik Primer Frekans Kontrolü Kapasite Bedelini (TL/MW),

ç) KSp_{f,y}: 13 üncü madde uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülük çerçevesinde yan hizmet piyasa katılımcısı “p” tüzel kişinin adına kayıtlı veya 17 nci madde kapsamında yükümlülük transferi suretiyle başka bir tüzel kişilik adına kayıtlı bir “y” yan hizmet birimi tarafından sağlanan, “f” fatura döneminin “s” saati için 29 uncu madde çerçevesinde sağladığının tespit edilmesi durumunda “1”, diğer durumlarda “0” olarak belirlenen Katılım Katsayısını,

d) m: “f” fatura döneminde yer alan saat sayısını,

e) k: Yan hizmet piyasa katılımcısı “p” tüzel kişinin adına kayıtlı olan veya 17 nci madde kapsamında “p” tüzel kişisinden yapılan yükümlülük transferi suretiyle başka bir tüzel kişilik adına kayıtlı bir “y” yan hizmet birimi tarafından sağlanan yan hizmet birimi sayısını,

ifade eder.”

- “Sekonder frekans kontrol hizmeti tedarik esasları” başlıklı 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Yan hizmet piyasa katılımcıları, birinci fıkrada belirtilen sekonder frekans kontrolü için ayırmış oldukları rezervleri dengeleme mekanizması kapsamında başka bir piyasaya teklif edemez veya ikili anlaşmalar yoluyla satamazlar. Sekonder frekans kontrolü hizmeti kapsamında yükümlülüğü bulunan bir uzlaştırmaya esas veri çekiş biriminin, emre amade kapasitesi içerisinde ayırmakla yükümlü olduğu sekonder frekans kontrolü rezervinin, ilgili yan hizmet piyasası katılımcısı tarafından dengeleme güç piyasasına teklif edildiğinin tespit edilmesi halinde, yükümlülük yerine getirilmemiş kabul edilir ve 31 inci madde gereği yerine getirmeme bedeli uygulanır.”

- “Sekonder frekans kontrol rezervi tedarik süreci” başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (e), (g) ve (ğ) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“e) Tedarik süreci sonucunda seçilen yan hizmet birimleri uzlaştırma hesaplarına kayıtlı olan yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişiler tedarik döneminde yükümlenmiş oldukları sekonder frekans kontrol rezerv miktarını emre amade bulundurarak Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde yer alan koşullar çerçevesinde sekonder frekans kontrol hizmeti sağlarlar. Seçilen yan hizmet birimi sahibi tüzel kişiler hizmetin sağlanacağı saatten 1 (bir) saat öncesine kadar yan hizmet birimlerinden sağlayacakları sekonder rezerv miktarını güncelleyebilirler. Seçilen yan hizmet birimlerinin, ilgili uzlaştırma dönemi yükümlenmiş oldukları rezerv miktarını sağlamak üzere gerekli çalışma düzeyinde olmaları ve dengeleme güç piyasası kapsamında almış olduğu YAL ve YAT talimatları veya KGÜP değişiklikleri hariç olmak üzere çalışma düzeyini korumaları, yan hizmet birimi sahibi tüzel kişilerin sorumluluğundadır.”

“g) Sekonder frekans kontrol hizmetinin sağlanacağı ilgili tedarik döneminin herhangi bir uzlaştırma döneminde, tedarik süreci ile belirlenmiş yan hizmet birimlerinden sağlanacak sekonder frekans kontrol rezerv miktarları toplamının yetersiz kalması ve/veya ek sekonder frekans kontrol rezerv miktarı ihtiyacı doğması halinde (f) bendi uyarınca çerçeve nitelikteki sekonder frekans kontrol rezervi tedarik anlaşması imzalamış olan yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilerden sağlanacak sekonder frekans kontrol rezerv tedarigi için aşağıdaki adımlar yürütülür:

1) TEİAŞ ilgili tedarik dönemi için yürütülen sekonder frekans kontrol kapasitesi tedarik sürecinde fiyat sırasına dizilen ve teklifleri (f) bendi uyarınca geçerli olan teklif sahiplerinin kesinleşmiş gün öncesi üretim programlarını kontrol eder ve çalışma düzeyi sekonder frekans kontrol rezervi sağlamaya uygun olan yan hizmet birimlerinden, iletim sistem kısıtlarını dikkate alarak ilave sekonder frekans kontrol rezerv miktarının tamamını ya da bir kısmını seçer ve ilgili teklif sahiplerine bildirimde bulunur. Bu şekilde seçilen yan hizmet birimlerinin, ilgili uzlaştırma dönemi için kendilerine bildirimde bulunulan sekonder frekans kontrol rezerv miktarını sağlamak üzere gerekli çalışma düzeyini korumaları ve sekonder frekans kontrol tepkisi vermeleri ilgili yan hizmet biriminin yan hizmet uzlaştırma hesabında kayıtlı olduğu tüzel kişilerin sorumluluğundadır.

2) İlgili tedarik dönemi için yürütülen sekonder frekans kontrol kapasitesi tedarik sürecinde fiyat sırasına dizilen ve teklifleri (f) bendi uyarınca geçerli olan teklif sahipleri teklif edilen sekonder frekans kontrol rezerv miktarını çalışma seviyesinin durumuna göre arttırmak ya da azaltmak istemeleri halinde teslim saatinden en geç 2 (iki) saat öncesine kadar miktar güncellemesi yapabilir. Miktarın arttırılması durumunda, artan miktar kadarlık rezerv kapasitesi katılımcının mevcut sekonder rezerv teklif fiyat seviyelerinin en düşük olanı üzerinden arttırılır. Miktarın azaltılması durumunda ise sekonder rezerv kapasitesinin teklif fiyat seviyesi en yüksek olanından başlanacak şekilde rezerv miktarı azaltılır. Ek rezerv teklifini güncellemeyen ya da iptal etmemiş olan ve ek rezerv tedarik süreci için geçerli teklifi bulunan bir yan hizmetler piyasası katılımcısı, ilgili saat içerisinde TEİAŞ tarafından ek rezerv tedarik sürecinde seçilme sırası kendisine gelmesine rağmen, yan

hizmet biriminin çalışma seviyesi uygun olmadığından ve/veya arıza ve benzeri nedenlerle yan hizmet birimi devre dışı olduğundan ilgili yan hizmetler piyasası katılımcısından ek rezerv tedarik edilememesi halinde, söz konusu piyasa katılımcısının ilgili saat için hizmeti yerine getirmediği kabul edilir ve 31 inci madde uyarınca yaptırım uygulanır.

ğ) Tedarik süreci sonucunda seçilen yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilerin sağlamakla yükümlü oldukları sekonder frekans kontrol rezerv miktarını kendi adlarına kayıtlı yan hizmet birimlerinden karşılayamayacak olması veya karşılamamayı tercih etmeleri durumunda, ilgili tüzel kişiler 25 inci madde hükümleri çerçevesinde yükümlülüklerini devredebilirler. Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca tedarik edilen ek sekonder frekans kontrol rezerv yükümlülükleri devredilemez.”

“(3) TEİAŞ tarafından birinci fıkranın (g) bendinin (2) numaralı alt bendi uyarınca yürütülen ek rezerv tedarik sürecinden sonra, ek sekonder frekans kontrol rezerv ihtiyacının tamamının veya bir kısmının tedarik edilememesi durumunda; TEİAŞ ihtiyaç duyulan ek rezerv miktarını Yükümlülük Transfer Platformu üzerinden ilan ederek, rezervin sağlanacağı saatten en erken 2 (iki) saat önce olmak üzere Yükümlülük Transfer Platformunun İşletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar doğrultusunda platform üzerinden tedarik edebilir.”

- 25 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) TEİAŞ tarafından yürütülen tedarik süreci sonucunda seçilen yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişiler, sağlamakla yükümlü oldukları sekonder frekans kontrol rezerv miktarının tamamını ya da bir kısmını, geçerli sekonder frekans kontrol performans test raporuna göre transfer edilen rezerv miktarını sağlayabilir olduğu belgelenmiş ve test raporunda yer alan teknik parametreler ile uyumlu durumda olan bir yan hizmet birimini haiz başka bir tüzel kişiden veya kendi yan hizmet uzlaştırma hesaplarına kayıtlı farklı bir yan hizmet biriminden sağlayabilirler. Yükümlülük transferi, YHPYS kapsamında yer alan Yükümlülük Transfer Platformu aracılığıyla gerçekleştirilir. Yükümlülüğünü devreden yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilerin TEİAŞ’a karşı yükümlülükleri yükümlülüğü devralan tüzel kişilik tarafından yerine getirilir.”

“(4) Yükümlülük transferi işlemlerinin rezervin sağlanacağı saatten en geç 90 (doksan) dakika öncesine kadar tamamlanması gerekir.

(5) Sekonder frekans kontrol rezerv yükümlülüğü devralan tüzel kişi, üstlendiği sekonder frekans kontrol rezerv yükümlülüğünü tekrar devredebilir.

(6) Yükümlülük Transfer Platformuna katılarak yükümlülük transferi işlemi yer alan tüzel kişiler Yükümlülük Transfer Platformunun İşletilmesine İlişkin Usul ve Esasları kabul etmiş sayılırlar ve bu Usul ve Esaslara uymakla yükümlüdürler.”

- “Sekonder frekans kontrol hizmetinin ücretlendirilmesi” başlıklı 27 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

a) SFKTf,p: 21 inci madde uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülük çerçevesinde yan hizmet piyasa katılımcısı “p” tüzel kişininin “f” fatura döneminde sağladığı toplam sekonder frekans kontrol rezerv miktarından dolayı tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

b) SRMf,p,y,s: Yan hizmet piyasa katılımcısı “p” tüzel kişininin “f” fatura döneminin “s” saatinde, yükümlü olduğu “y” yan hizmet birimi tarafından sağlanan Sekonder Frekans Kontrol Rezerv Miktarını (MW),

c) SKB_{f,s}: 21 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülük çerçevesinde "f" fatura döneminin "s" saati için yan hizmet piyasa katılımcısına uygulanacak olan ve 26 ncı madde uyarınca belirlenen saatlik Sekonder Frekans Kontrol Kapasite Bedelini veya 21 inci maddenin birinci fıkrasının (f) bendi kapsamında tedarik edilen ek rezervler için, ilgili yan hizmet piyasası katılımcısı tarafından teklif edilmiş olan saatlik Sekonder Frekans Kontrolü Kapasite Bedelini (TL/MW),

ç) KSp,f,y: 21 inci madde uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülük çerçevesinde yan hizmet piyasa katılımcısı "p" tüzel kişinin adına kayıtlı veya 25 inci madde kapsamında yükümlülük transferi suretiyle başka bir tüzel kişilik adına kayıtlı bir "y" yan hizmet birimi tarafından sağlanan, "f" fatura döneminin "s" saati için 29 uncu madde çerçevesinde sağladığının tespiti durumunda "1", diğer durumlarda "0" olarak belirlenen Katılım Katsayısını,

d) m: "f" fatura döneminde yer alan saat sayısını,

e) k: Yan hizmet piyasa katılımcısı "p" tüzel kişinin adına kayıtlı olan veya 25 inci madde kapsamında yükümlülük transferi suretiyle başka bir tüzel kişilik adına kayıtlı bir "y" yan hizmet birimi tarafından sağlanan yan hizmet birimi sayısını,

ifade eder."

- "Sekonder frekans kontrol hizmeti dengesizlik geri ödemesi" başlıklı 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 28

(1) Sekonder frekans kontrol hizmeti sağlamak üzere seçilmiş olan yan hizmet birimlerinin aynı zamanda dengeleme güç piyasası kapsamında dengeleme birimi olarak kayıtlı olması halinde, bu durumda olan ve aynı zamanda dengeleme güç piyasası katılımcısı olan yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilere sekonder frekans kontrol rezervi tutarına ek olarak, aşağıdaki şekilde hesaplanan dengesizlik geri ödemesi de yapılır:

$$DGÖ_{f,p} = \sum_{y=1}^n \sum_{s=1}^m GÖDM_{f,y,s} \times \{ [NPTF_{f,s} - \max(SMF_{f,s}, NPTF_{f,s}) \times (1 + k)] \times NDK_s + [NPTF_{f,s} - \min(SMF_{f,s}, NPTF_{f,s}) \times (1 - l)] \times PDK_s \}$$

(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

a) DGÖ_{f,p}: "p" yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişinin "f" fatura döneminde sağladığı sekonder frekans kontrol hizmetinden dolayı oluşan enerji dengesizliklerine ilişkin alacak olarak tahakkuk ettirilecek dengesizlik geri ödemesi tutarını (TL),

b) GÖDM_{f, y, s}: "y" yan hizmet biriminin, "f" fatura döneminin "s" saati için sağladığı sekonder frekans kontrol hizmetinden dolayı oluşan enerji dengesizliklerine ilişkin olarak; ilgili yan hizmet piyasası katılımcısına yapılacak dengesizlik geri ödemesi hesabında esas alınacak dengesizlik miktarını (MWh),

c) SMF_{f,s}: Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği uygulamaları uyarınca hesaplanarak TEİAŞ tarafından duyurulan, "f" fatura döneminin "s" saatine ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamında hesaplanan saatlik Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

ç) NPTF_{f,s}: Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği uygulamaları uyarınca "f" fatura döneminin "s" saatine ilişkin Gün Öncesi Piyasası kapsamında hesaplanan nihai piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

d) NDK_s: "s" saatinde sekonder frekans kontrol hizmeti sağlamak üzere seçilmiş olan ve aynı zamanda dengeleme birimi niteliğini haiz yan hizmet birimleri için sekonder frekans kontrol hizmeti sağlanmasından

dolayı ilgili yan hizmet biriminde oluşan dengesizlik miktarının negatif olması durumunda "1" aksi durumda "0" değerini alan dengesizlik katsayısını,

e) PDKs: "s" saatinde sekonder frekans kontrol hizmeti sağlamak üzere seçilmiş olan ve aynı zamanda dengeleme birimi niteliğini haiz yan hizmet birimleri için sekonder frekans kontrol hizmeti sağlanmasından dolayı ilgili yan hizmet biriminde oluşan dengesizlik miktarının pozitif olması durumunda "1" aksi durumda "0" değerini alan dengesizlik katsayısını,

f) m: "f" fatura döneminde yer alan saat sayısını,

g) n: "p" yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişinin yan hizmet uzlaştırma hesabına kayıtlı olan yan hizmet birim sayısını,

ğ) k: Kurul tarafından değeri "0" ile "1" arasında belirlenerek en az üç ay öncesinden duyurulmak kaydı ile katılımcıların negatif enerji dengesizliği halinde kullanılacak ve Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği kapsamında belirlenmiş olan katsayısı,

h) l: Kurul tarafından değeri "0" ile "1" arasında belirlenerek en az üç ay öncesinden duyurulmak kaydı ile katılımcıların pozitif enerji dengesizliği halinde kullanılacak ve Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği kapsamında belirlenmiş olan katsayısı,

ifade eder.

(3) Sekonder frekans kontrol hizmeti sağlamak üzere seçilmiş olan ve aynı zamanda dengeleme birimi niteliğini haiz yan hizmet birimleri için yan hizmet uzlaştırma hesabına kayıtlı buldukları yan hizmet piyasa katılımcısı ve aynı zamanda dengeleme güç piyasası katılımcısı olan tüzel kişilere, PDKs veya NDKs katsayılarının "1" olduğu her durumda, birinci fıkrada belirtilen formül uyarınca hesaplanan dengesizlik geri ödemesi yapılır. 29 uncu madde uyarınca yapılan izleme sonucunda sekonder frekans kontrol hizmetini sağlamadığının tespit edilmesi durumunda dengesizlik geri ödemesi yapılmaz.

(4) Bir fatura dönemi için, aynı zamanda dengeleme birimi niteliğini de haiz her bir yan hizmet biriminin, her bir saatteki enerji dengesizlik miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$DM_{f,y,s} = \frac{\sum_{i=1}^{900} (P_{gen_i} - (\frac{MAXC_i + MINC_i}{2})) \times Ks_{f_{f,s,i}}}{900}$$

$$DM_{f,y,s} < 0 \text{ ise } GÖDM_{f,y,s} = \max(DM_{f,y,s}, -Rs_{f_{f,y,s}})$$

$$DM_{f,y,s} > 0 \text{ ise } GÖDM_{f,y,s} = \min(DM_{f,y,s}, Rs_{f_{f,y,s}})$$

(5) Dördüncü fıkradaki formülde geçen;

a) $GÖDM_{f,y,s}$: "y" yan hizmet biriminin, "f" fatura döneminin "s" saati için sağladığı sekonder frekans kontrol hizmetinden dolayı oluşan enerji dengesizliklerine ilişkin olarak; ilgili yan hizmet piyasası katılımcısına yapılacak dengesizlik geri ödemesi hesabında esas alınacak dengesizlik miktarını (MWh),

b) $DM_{f,y,s}$: "y" yan hizmet biriminin, "f" fatura döneminin "s" saati için gerçekleşen dengesizlik miktarını (MWh),

c) P_{gen_i} : Sekonder frekans kontrol hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin brüt üretim noktasında gerçekleştirdiği üretim miktarını (MW),

ç) $MAXC_i$: Sekonder frekans kontrol hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin üst limit değerini,

d) $MINC_i$: Sekonder frekans kontrol hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin alt limit değerini,

e) $K_{sfky,f,s}$: “y” yan hizmet biriminin, “f” fatura döneminin “s” saati için yükümlülüğü bulunan sekonder rezerv miktarını,

f) $K_{sfkf,s,i}$: “f” fatura döneminin “s” saati için sekonder rezerv yükümlülüğü bulunan “y” yan hizmet biriminin otomatik üretim kontrol programından iletilen sinyallere karşılık verdiği anlık tepkinin tolerans içinde olması durumunda “1” diğer durumlarda “0” olan katsayısı,

g) i: “f” fatura döneminin “s” saati için sekonder rezerv yükümlülüğü bulunan “y” yan hizmet birimine Otomatik Üretim Kontrol (AGC) sistemi/arabiriminden 4 (dört) saniyelik periyotlarla iletilen sinyal sayısını, ifade eder.

(6) Sekonder frekans kontrolü hizmetinden dolayı oluşan dengesizliklerin miktarı TEİAŞ tarafından hesaplanarak dengesizlik geri ödemesinin hesaplanabilmesi için EPIAŞ’a gönderilir.”

- “Frekans kontrolünün izlenmesi” başlıklı 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 29

(1) Tedarik süreci sonucunda veya yükümlülüğün devri suretiyle oluşturulan primer ve/veya sekonder frekans kontrol rezervlerinin izlenmesi ve bu hizmetlerin yan hizmet birimlerince sağlanıp sağlanmadığının tespiti amacıyla TEİAŞ aşağıdaki veri ve bilgileri dikkate alır:

a) TEİAŞ’a ait SCADA sisteminden ve/veya TEİAŞ güç kalitesi çözümlene cihazları vasıtasıyla elde edilen veri ve bilgiler.

b) Primer ve/veya sekonder frekans kontrol hizmeti sağlayan yan hizmet birimlerinde bulunan kayıt cihazlarından elde edilen veri ve bilgiler.

c) İlgili yan hizmet piyasa katılımcıları tarafından YHPYS aracılığıyla yapılan bildirimler.

(2) İlgili yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilerce yan hizmet birimlerinin emre amadelik durumlarına ilişkin, kapasite ve minimum kararlı üretim düzeyleri ile YHPYS aracılığıyla TEİAŞ’a yapılan kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı bildirimleri kullanılır. Öncelikli olarak TEİAŞ’a ait SCADA verileriyle birlikte TEİAŞ’ın güç kalitesi çözümlene cihazları vasıtasıyla elde edilen veriler kullanılır. TEİAŞ’a ait SCADA ve/veya TEİAŞ’ın güç kalitesi çözümlene cihazları verilerinin bulunmadığı ve/veya değerlendirme için yetersiz olduğu durumlarda yan hizmet birimi tarafından gönderilen söz konusu tesislerde bulunan kayıt cihazlarından elde edilen veriler kullanılır. Günlük frekans kontrol verilerinin hizmete katılan yan hizmet birimleri tarafından TEİAŞ’a gönderileceğine dair hususlara katılım anlaşmalarında yer verilir.

(3) TEİAŞ’a ait SCADA ve/veya TEİAŞ’ın güç kalitesi çözümlene cihazları vasıtasıyla elde edilen verilerin veya yan hizmet birimlerinden elde edilmesi gereken verilerin olmadığı durumlarda, ilgili yan hizmet birimleri, transfer etmedikleri primer ve/veya sekonder frekans kontrol rezervlerini sağlamamış kabul edilir.

(4) Primer frekans kontrolü hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin izlenmesi saatlik bazda aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirilir:

a) Ek-1’de belirtilen matematiksel model doğrultusunda; yan hizmet birimlerinin sistemde oluşan fiili frekans sapması altında ve 13 üncü madde kapsamında üstlendikleri yükümlülük veya 17 nci madde kapsamındaki yükümlülüklerin transferi suretiyle üstlendikleri primer frekans kontrol rezervi miktarını tuttukları varsayılarak, beklenen aktif çıkış gücü değerleri hesaplanır.

b) Hesaplamalar neticesinde elde edilen aktif çıkış gücü değerlerine primer frekans kontrol hizmetine katılan ünitelerin toplam kurulu gücünün $\pm$ %1'i eklenerek tolerans aralığı belirlenir. Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında elde edilen yan hizmet birimi aktif çıkış gücü verilerinin bu tolerans aralığı içinde olup olmadığı tespit edilir.

c) UEVÇB aktif çıkış gücü verilerinin tolerans bandının dışında olduğu sürenin, ilgili saatin %10'undan fazla olması durumunda, inceleme yapılan saat için ilgili yan hizmet birimlerinin primer frekans kontrolü hizmetini sağlamadığı kabul edilir.

ç) Primer frekans kontrolü hizmetine katılan bir yan hizmet biriminin ilgili saatin içerisinde dengeleme güç piyasası kapsamında almış olduğu YAL ve YAT talimatları, KGÜP değişiklikleri veya arıza bildirimleri haricinde TEİAŞ'ın SCADA sisteminde yer alan MAXC-MINC değerlerinin değişmesi halinde ilgili saat için primer frekans kontrolü hizmetini sağlamadığı kabul edilir.

(5) Sekonder frekans kontrolü hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin izlenmesi aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirilir:

a) Ek-1'de belirtilen matematiksel model doğrultusunda yan hizmet birimlerinin otomatik üretim kontrol sistemi tarafından gönderilen aktif güç referans değeri dikkate alınarak ve 21 inci madde kapsamında üstlendikleri yükümlülük veya 25 inci madde kapsamındaki yükümlülüklerin transferi suretiyle üstlendikleri sekonder frekans kontrol rezervi miktarını tuttukları varsayılarak beklenen aktif çıkış gücü değerleri hesaplanır.

b) Hesaplamalar neticesinde elde edilen aktif çıkış gücü değerlerine sekonder frekans kontrol rezervinin $\pm$ %10'u eklenerek tolerans aralığı belirlenir. Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında elde edilen yan hizmet birimi aktif çıkış gücü verilerinin bu tolerans aralığı içinde olup olmadığı tespit edilir.

c) Yan hizmet birimi aktif çıkış gücü verilerinin tolerans bandının dışında olduğu süre göz önünde bulundularak ilgili saat için ilgili üretim tesisinin sekonder frekans kontrolü izleme sonuçları aşağıdaki hususlar doğrultusunda değerlendirilir:

1) Tolerans bandının dışında olan süre ilgili uzlaştırma döneminin % 10'una eşit veya %10 değerinden daha küçük ise "sağladı" olarak değerlendirilir.

2) Tolerans bandının dışında olan süre ilgili uzlaştırma döneminin % 10'undan büyük ve % 50 değerinden küçük ise "sağlamadı" olarak değerlendirilir.

3) Tolerans bandının dışında olan süre ilgili uzlaştırma döneminin % 50'sine eşit veya % 50 değerinden büyük ise "katılmadı" olarak değerlendirilir.

ç) Ek rezerv talimatı ile TEİAŞ tarafından Sekonder Frekans Kontrolü hizmetine dahil edilen yan hizmet birimleri bu ek rezerv talimatını hizmeti yerine getireceği saat içinde veya hizmetin yerine getirileceği saate 15 dakikadan daha az süre kala almışsa, hizmetin sağlanmaya başladığı dakikadan itibaren saat sonuna kadar kalan süre için % 10'luk tolerans dahilinde hizmeti yerine getirip getirmediğine bakılır. Bu durumda olan santrallere o saat için ödenecek sekonder hizmet bedeli, hizmeti yerine getirdikleri dakikaların toplamının 60'a bölünmesi suretiyle çıkan oran değeri ile çarpılması suretiyle hesaplanır.

d) Sekonder frekans kontrolü hizmetine katılan bir yan hizmet biriminin ilgili saatin içerisinde dengeleme güç piyasası kapsamında almış olduğu yük alma ve yük atma talimatları, KGÜP değişiklikleri veya arıza bildirimleri haricinde TEİAŞ'ın SCADA sisteminde yer alan Otomatik Üretim Kontrol (AGC) programında kayıtlı MAXC-MINC değerlerinin değişmesi halinde ilgili saat için sekonder frekans kontrolü hizmetini sağlamadığı kabul edilir.

(6) Primer ve sekonder frekans kontrolü hizmetlerine aynı anda katılan üretim tesislerinin izlenmesi aşağıda belirtilen şekilde gerçekleştirilir:

a) Ek-1'de belirtilen matematiksel model doğrultusunda yan hizmet birimlerinin sistemde oluşan fiili frekans sarması altında ve otomatik üretim kontrol sistemi tarafından gönderilen aktif güç referans değeri dikkate alınarak; 13 üncü ve 21 inci maddeler kapsamında üstlendikleri primer ve sekonder frekans kontrol rezervi tedarik yükümlülükleri veya 17 nci ve 25 inci maddeler kapsamındaki yükümlülüklerin transferi suretiyle üstlendikleri primer ve sekonder frekans kontrol rezervi miktarlarını tuttukları varsayılarak beklenen aktif çıkış gücü değerleri hesaplanır.

b) Hesaplamalar neticesinde elde edilen aktif çıkış gücü değerlerine primer ve sekonder frekans kontrol rezervlerinin toplamının $\pm\%10$ 'u eklenerek tolerans aralığı belirlenir. Birinci ve ikinci fıkralar kapsamında elde edilen yan hizmet birimi aktif çıkış gücü verilerinin bu tolerans aralığı içinde olup olmadığı tespit edilir.

c) Yan hizmet birimi aktif çıkış gücü verilerinin tolerans bandının dışında olduğu süre göz önünde bulundularak ilgili saat için ilgili üretim tesisinin frekans kontrolü izleme sonuçları aşağıdaki hususlar doğrultusunda değerlendirilir:

1) Tolerans bandının dışında olan süre ilgili uzlaştırma döneminin % 10'una eşit veya % 10 değerinden daha küçük ise "sağladı" olarak değerlendirilir.

2) Tolerans bandının dışında olan süre ilgili uzlaştırma döneminin % 10'undan büyük ve % 50 değerinden küçük ise "sağlamadı" olarak değerlendirilir.

3) Tolerans bandının dışında olan süre ilgili uzlaştırma döneminin % 50'sine eşit veya % 50 değerinden büyük ise "katılmadı" olarak değerlendirilir.

ç) Primer frekans kontrolü ve sekonder frekans kontrolü hizmetlerine eşzamanlı olarak katılan bir yan hizmet biriminin, ilgili saatin içerisinde dengeleme güç piyasası kapsamında almış olduğu yük alma ve yük atma talimatları, KGÜP değişiklikleri veya arıza bildirimleri haricinde TEİAŞ'ın SCADA sisteminde yer alan Otomatik Üretim Kontrol (AGC) programında kayıtlı MAXC-MINC değerlerinin değişmesi halinde ilgili saat için sekonder frekans kontrolü hizmetini sağlamadığı kabul edilir.

(7) Eş zamanlı olarak primer frekans kontrolü (PFK) ve sekonder frekans kontrolü (SFK) hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin, hizmetlerden sadece birisi kapsamında ilgili saatteki yükümlülüğün tamamı için arıza bildiriminde bulunması ve/veya yan hizmet biriminin hizmetlerden yalnızca birine katılımını engelleyen bir durumun hizmetin yerine getirileceği zaman diliminden önce ortaya çıkması durumlarında;

a) Yalnızca SFK hizmeti için katılıma engel bir durumun ortaya çıkması halinde yan hizmet biriminin PFK hizmet yükümlülükleri müstakil olarak devam ettiğinden, PFK hizmetine ilişkin izleme ve kontrol işlemleri dördüncü fıkra çerçevesinde,

b) Yalnızca PFK hizmeti için katılıma engel bir durumun ortaya çıkması halinde yan hizmet birimi SFK hizmet yükümlülükleri müstakil olarak devam ettiğinden, SFK hizmetine ilişkin izleme ve kontrol işlemleri beşinci fıkra çerçevesinde,

gerçekleştirilir."

- "Primer frekans kontrolüne ilişkin yerine getirmeme bedelleri" başlıklı 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 30

(1) 13 üncü madde uyarınca üstlenmiş olduğu yükümlülük kapsamında primer frekans kontrol rezervi sağlayan veya 17 nci madde kapsamındaki yükümlülük transferi suretiyle yükümlülük üstlenmiş bir yan hizmetler piyasası katılımcısı tüzel kişiye, üstlenmiş olduğu yükümlülüğünden daha az miktarda bildirimde bulunması halinde bildirilmeyen miktar için, gerçek zamanda bildirdiği rezerv miktarından daha az rezerv ayrılması halinde ise yükümlülüğün tamamı için ihlalin söz konusu olduğu uzlaştırma dönemi kapsamında kapasite bedeli ödenmez. Bununla birlikte, 13 üncü madde kapsamında yükümlülük üstlenmiş veya 17 nci madde kapsamındaki yükümlülük transferi suretiyle yükümlülük devralmış ve devrede olan bir yan hizmet biriminin, TEİAŞ'tan almış olduğu bir acil durum YAT talimatı sebebiyle devre harici olması veya TEİAŞ'tan almış olduğu bir acil durum YAT talimatı sebebiyle minimum kararlı üretim düzeyinin (MKÜD) altına düşmesi durumları hariç olmak üzere, 29 uncu madde kapsamında yapılan izleme sonucunda primer frekans kontrol hizmetini sağlamadığının tespit edilmesi durumunda, ilgili yan hizmet piyasası katılımcısı tüzel kişiye, ihlalin söz konusu olduğu uzlaştırma dönemi için kapasite bedeli ödemesi yapılmaz ve MW başına ödenmesi öngörülen primer frekans kontrol kapasite bedelinin %25'i kadar yerine getirmeme bedeli uygulanır.

(2) 13 üncü madde kapsamında yükümlülük üstlenmiş veya 17 nci madde kapsamındaki yükümlülük transferi suretiyle yükümlülük devralmış ve devrede olan bir yan hizmet biriminin, primer frekans kontrol hizmetine katılımını engelleyen bir arıza sebebiyle primer frekans kontrol rezerv miktarını sağlayamaması, beklenmedik işletme şartları sebebiyle devre harici olması veya beklenmedik işletme şartları sebebiyle MKÜD'ün altına düşmesi durumlarında, olayı müteakiben önce sözlü daha sonra da takip eden en geç 1 (bir) saat içinde YHPYS aracılığıyla olmak üzere; yükümlü olduğu primer frekans kontrol rezerv miktarının tamamını ya da bir kısmını içerecek şekilde arızaya düşen rezerv miktarını arızaya sebep olan teknik gerekçe ile birlikte TEİAŞ'a bildirmesi kaydıyla; ilgili yan hizmet piyasası katılımcısı tüzel kişiye, bildirim yapıldığı saat ve takip eden 1 (bir) saat için, arıza bildirdiği miktar kadar kapasite bedeli ödenmez ve ilgili yan hizmet piyasası katılımcısı tüzel kişi, primer frekans kontrol yükümlülüğünden arıza bildirdiği miktar kadar muaf sayılır. Ancak, bu süre içerisinde arızanın giderildiği ve yan hizmet biriminin MKÜD seviyesine çıktığı andan itibaren, ilgili yan hizmet biriminin yükümlülüğü yeniden başlar. Benzer bir durumun bu süreyi takip eden saatlerde tekrar etmesi veya devam etmesi halinde ise, 13 üncü madde uyarınca yükümlülük üstlenmiş olan yan hizmet piyasası katılımcısı tüzel kişinin, yükümlülüğünü, uzlaştırma hesabına kayıtlı bulunan diğer yan hizmet birimlerinden sağlaması veya transfer etmesi gerekir. Aksi takdirde, yükümlülük yerine getirilmemiş sayılarak kapasite bedeli ödenmez ve birinci fıkrada yer alan yerine getirmeme bedeli uygulanır.

(3) 13 üncü madde kapsamında yükümlülük üstlenmiş veya 17 nci madde kapsamında yükümlülük devralmış bir yan hizmet biriminin, TEİAŞ'tan almış olduğu acil durum YAT talimatı sebebiyle devre harici olması, TEİAŞ'tan almış olduğu acil durum YAT talimatı sebebiyle MKÜD'ün altına düşmesi ya da TEİAŞ altyapısından kaynaklı arıza durumlarında, ilgili üretim tesisinin söz konusu durumlar ortadan kalkıncaya kadar, önceden bildirimde bulunmuş olduğu primer frekans kontrol rezerv miktarı için, yükümlülüğünü sağladığı kabul edilir ve bu süre primer frekans kontrolüne katılım süresine dâhil edilir. Verilen acil durum YAT talimatının sona ermesinin ardından üretim tesisinin MKÜD'e çıkması veya TEİAŞ'ın altyapısından kaynaklı arızanın giderilmesi ile yükümlülüğü yeniden başlar. Verilen acil durum YAT talimatının sona ermesinin ardından hidrolik üniteler için 1 (bir) saat ve termik üniteler için 2 (iki) saat içinde MKÜD'e ulaşamayan üniteler için, bu maksimum süreler sonunda yükümlülüğün tekrar başladığı kabul edilir. Primer frekans kontrolü ve sekonder frekans kontrolü hizmetini eş zamanlı olarak yerine getiren yan hizmet birimleri, gerçek zamanda işletme sırasında yan hizmete katılırken, TEİAŞ'ın SCADA sisteminden kendisine gönderilen set sinyalini takip edemediği veya bu sinyalin sabit geldiği durumda konuyu derhal MYTM operatörüne YHPYS üzerinden ve/veya MYTM'de bulunan sabit telefon ve/veya paks üzerinden bildirmekle yükümlüdür. Sinyalin takip edilmemeye başlandığı andan itibaren en geç 10 (on) dakika içerisinde herhangi bir bildirim yapılmaması durumunda ve ilgili saatin kontrolü neticesinde, yan hizmet biriminin beklenen sekonder frekans tepkisini sağlamadığının tespiti durumunda, ilgili saat için sekonder kapasite bedeli ödenmez. Böyle bir durumda, yan hizmet birimi-

nin primer frekans kontrolü tepkisi ise, 29 uncu madde hükümlerine göre müstakil olarak kontrol edilir.”

- “Sekonder frekans kontrolüne ilişkin yerine getirmeme bedelleri” başlıklı 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 31

(1) 21 inci madde kapsamında üstlendiği yükümlülük kapsamında veya 25 inci madde kapsamındaki yükümlülük transferi suretiyle yükümlülük üstlenen ve devrede olan bir yan hizmet biriminin, herhangi bir sebeple 29 uncu madde kapsamında yapılan izleme sonucunda sekonder frekans kontrol hizmetini sağlamadığının tespit edilmesi veya gerçek zamanda, bildirdiği rezerv miktarından daha az rezerv ayrılması durumlarında, 21 inci madde kapsamında yükümlülük üstlenmiş olan ilgili yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişiye ihlalin söz konusu olduğu uzlaştırma dönemi için kapasite bedeli ödemesi yapılmaz.

(2) 21 inci madde kapsamında yükümlülük üstlenmiş veya 25 inci madde kapsamında yükümlülük devralmış ve devrede olan bir yan hizmet biriminin, sekonder frekans kontrol hizmetine katılımını engelleyen bir arıza sebebiyle bu hizmeti sağlayamaması veya beklenmedik işletme şartları sebebiyle devre harici olması veya beklenmedik işletme şartları sebebiyle minimum kararlı üretim düzeyinin altına düşmesi durumlarında, olayı müteakiben önce sözlü daha sonra da takip eden 1 (bir) saat içerisinde YHPYS aracılığıyla olmak üzere; yükümlü olduğu sekonder frekans kontrol rezerv miktarının tamamını ya da bir kısmını içerecek şekilde, arızaya düşen rezerv miktarını arızaya sebep olan teknik gerekçe ile birlikte TEİAŞ’a bildirmek kaydıyla; ilgili yan hizmet piyasası katılımcısı tüzel kişiye, arızanın bildirildiği saat ve takip eden 1 (bir) saat için kapasite bedeli ödenmez ve ilgili yan hizmet piyasası katılımcısı tüzel kişi, sekonder frekans kontrol yükümlülüğünden arıza bildirdiği miktar kadar muaf sayılır. Ancak, bu süre içerisinde arızanın giderildiği ve yan hizmet biriminin minimum kararlı üretim düzeyi seviyesine çıktığı andan itibaren yükümlülüğü yeniden başlar. Benzer bir durumun bu süreyi takip eden saatlerde de tekrar etmesi veya devam etmesi halinde, 21 inci madde kapsamında yükümlülük üstlenmiş olan yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişinin, yükümlülüğünü, adına kayıtlı bulunan diğer yan hizmet birimlerinden sağlaması veya yükümlülüğünü transfer etmesi gerekir. Aksi takdirde sistem işletmecisinin bu rezervi sağlamak için 21 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen adımların uygulanması suretiyle belirlenecek ek rezerv oluşturma maliyeti, rezerv sağlama yükümlülüğünü yerine getirmeyen ve 29 uncu madde kapsamında “katılmadı” olarak değerlendirilen yan hizmetler piyasası katılımcısı tüzel kişilerden karşılanır. 21 inci madde kapsamında yükümlülük üstlenmiş olan bir yan hizmet piyasa katılımcısına hizmete katılım durumunun “katılmadı” olarak değerlendirilmiş olduğu uzlaştırma dönemi için MW başına ödenmesi öngörülen sekonder frekans kontrol kapasite bedelinin %25’i kadar yerine getirmeme bedeli uygulanır. İhlalin gerçekleştirildiği uzlaştırma dönemindeki toplam ek rezerv maliyetinin söz konusu yan hizmet piyasası katılımcısının payına düşen kısmının, ilgili uzlaştırma döneminde yan hizmet piyasası katılımcısına ödenmesi öngörülen sekonder frekans kontrol kapasite bedelinin %25’ini aşması halinde söz konusu uzlaştırma dönemine ilişkin ek rezerv tedarik maliyetinin yan hizmet piyasası katılımcısının payına düşen kısmı aşağıdaki formül uyarınca ilgili saatin yerine getirmeme bedeli olarak hesaplanır:

$$YGB_{p,f,y,s} = \max \left[\left((SKB_{f,y,s} \times YGSRM_{f,p,y,s}) \div 4 \right), \left(TEM_{f,s} \times (YGSRM_{f,p,y,s} \div TYGRM_{f,s}) \right) \right]$$

(3) İkinci fıkradaki formülde geçen;

a) $YGB_{p,f,y,s}$: 21 inci madde uyarınca adına kayıtlı “y” yan hizmet birimi için yükümlülük üstlenmiş olan yan hizmet piyasası katılımcısı “p” tüzel kişisine, yükümlülüğü bulunan “f” fatura döneminin “s” saati için hizmete katılım durumunun 29 uncu madde kapsamında “katılmadı” olarak değerlendirilmesi halinde tahakkuk ettirecek yerine getirilmeme bedelini (TL),

b) $YGSRM_{f,p,y,s}$: Yan hizmet piyasa katılımcısı “p” tüzel kişinin “f” fatura döneminin “s” saatinde, adına kayıtlı “y” yan hizmet birimi tarafından sağlanmak üzere yükümlülüğü bulunan ancak hizmete katılım durumu “katılmadı” olarak değerlendirilen sekonder frekans kontrol rezerv miktarını (MW),

c) SKBf,y,s: 21 inci madde uyarınca adına kayıtlı “y” yan hizmet birimi tarafından sağlanmak üzere üstlenmiş olduğu yükümlülük çerçevesinde “f” fatura döneminin “s” saati için yan hizmet piyasa katılımcısına uygulanacak olan ve 26 ncı madde uyarınca belirlenen saatlik sekonder frekans kontrol kapasite bedelini (TL/MW),

ç) TEMf,s: TEİAŞ tarafından “f” fatura döneminin “s” saati için tedarik süreci ile belirlenmiş yan hizmet birimlerinin yükümlülüklerini yerine getirmemesi veya eksik olarak yerine getirmesi neticesinde sekonder frekans kontrol rezerv miktarları toplamının yetersiz kalması ve ek sekonder frekans kontrol rezerv miktarı ihtiyacı doğması halinde 21 inci madde uyarınca “s” saati için TEİAŞ tarafından tedarik edilen ek rezervlerin toplam maliyetini (TL),

d) TYGRMf,s: TEİAŞ tarafından “f” fatura döneminin “s” saati için tedarik süreci ile belirlenmiş yan hizmet birimleri tarafından “s” saatinde hizmete katılım durumu “katılmadı” olarak değerlendirilen toplam rezerv miktarını (MW),

ifade eder.

(4) 21 inci madde kapsamında yükümlülük üstlenmiş veya 25 inci madde kapsamında yükümlülük devralmış ve devrede olan bir yan hizmet biriminin, TEİAŞ’tan almış olduğu bir acil durum YAT talimatı sebebiyle devre harici olması, TEİAŞ’tan almış olduğu bir acil durum YAT talimatı sebebiyle MKÜD’ün altına düşmesi ya da TEİAŞ altyapısından kaynaklı arıza nedeniyle hizmetin sağlanamaması durumlarında, ilgili üretim tesisinin söz konusu süre boyunca hizmet sağlamak üzere emre amade bulundurduğu sekonder frekans kontrol rezerv miktarı için hizmeti sağladığı kabul edilir ve bu süre sekonder frekans kontrolüne katılım süresine dahil edilir. Verilen YAT talimatının sona ermesinin ardından üretim tesisinin MKÜD’e çıkması veya TEİAŞ’ın altyapısından kaynaklı arızanın giderilmesi ile birlikte yükümlülüğü yeniden başlar. Verilen YAT talimatının sona ermesinin ardından hidrolik üniteler için 1 (bir) saat ve termik üniteler için 2 (iki) saat içinde MKÜD’e ulaşamayan üniteler için, bu maksimum süreler sonunda yükümlülüğün tekrar başladığı kabul edilir. Yan hizmet birimi gerçek zamanda işletme sırasında yan hizmete katılırken TEİAŞ’ın SCADA sisteminden gönderilen set sinyalini takip edemediği veya bu sinyalin sabit geldiği durumlarda konuyu derhal MYTM operatörüne, YHPYS üzerinden ve/veya MYTM’de bulunan sabit telefon ve/veya paks üzerinden bildirmekle yükümlüdür. Sinyalin takip edilmemeye başlandığı andan itibaren en geç 10 (on) dakika içerisinde herhangi bir bildirim yapılmaması durumunda ve ilgili saatin kontrolü neticesinde yan hizmet biriminin beklenen sekonder frekans tepkisini sağlamadığının tespiti durumunda ilgili saat için sekonder kapasite bedeli ödenmez.

(5) Yan hizmetler piyasası katılımcısı tüzel kişilerin, sekonder frekans kontrolüne ilişkin tedarik süreci sonucunda üstlenmiş olduğu yükümlülüğünden daha az miktarda bildirimde bulunması durumlarında, eksik bildirilen miktar hizmete “katılmadı” olarak değerlendirilir ve söz konusu miktar için yerine getirmeme bedeli uygulanır.”

- 31 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

“BÖLÜM 5/A

Talep Tarafı Yedeği Hizmeti

Talep tarafı yedeği hizmeti tedarik esasları

MADDE 31/A

(1) Sistemde üretim tüketim dengesinin sağlanarak frekans kararlılığının korunması veya kısıtların giderilmesi amacıyla ihtiyaç duyulması halinde, TEİAŞ tarafından iletim sistemine bağlı gönüllü tüketim tesisleri arasında düzenlenen ihaleler aracılığıyla talep tarafı yedeği hizmeti alınabilir. Bu ihaleler sonucunda talep

tarafı yedeği hizmeti sağlayacak gönüllü tüketim tesisleri için tüketim tesisi sahibi tüzel kişi ile TEİAŞ arasında talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşması imzalanır. TEİAŞ, sistemin ihtiyaçlarını ve sistem kısıtlarını göz önüne alarak, talep tarafı yedeği hizmet tedarikini belirli bir bölgede yer alan tüketim tesisleriyle sınırlı tutabilir.

(2) İletim sistemine bağlı olmak ve yıllık elektrik enerjisi tüketimi Kurul kararıyla belirlenen asgari miktarın üzerinde olmak koşuluyla; ihale ilanında belirtilen niteliklere haiz tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler, talep tarafı yedeği hizmeti sağlamak üzere teklif verebilirler.

(3) TEİAŞ, talep tarafı yedeği sağlayacak tüketim tesislerini, bu hizmeti sunma yeterlilikleri olan ve tedarik sürecine katılan tüketim tesisleri arasından, toplam talep tarafı yedeği tedarik maliyetini en aza indirecek şekilde seçer.

(4) Talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin ödemeler TEİAŞ tarafından anlaşmanın tarafı olan tüketim tesisi sahibi tüzel kişilere aylık olarak yapılır.

(5) Talep tarafı yedeği hizmetine katılan tüketim tesislerinin TEİAŞ'ın talimatlarını yerine getirmesiyle hizmet verilen uzlaştırma döneminde ortaya çıkabilecek enerji açık ya da fazlası Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümleri kapsamında enerji dengesizliği olarak değerlendirilmez.

(6) İhale şartnamesinde TEİAŞ tarafından belirlenecek teknik kriterler kapsamında gerekli olan sayaç, uzaktan okuma, uzaktan kumanda, izleme, doğrulama ile diğer donanıma ve yazılıma ilişkin yatırımlar ilgili tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler tarafından yapılır. Bu kapsamdaki yatırımlara ilişkin olarak TEİAŞ'ın mevzuattan gelen yükümlülükleri saklıdır.

Talep tarafı yedeği hizmeti tedarik süreci

MADDE 31/B

(1) Talep tarafı yedeği hizmeti tedarik süreci bu Yönetmelik hükümlerine göre sağlanır ve aşağıdaki adımlardan meydana gelir:

a) TEİAŞ, iletim sisteminin ihtiyaç duyabileceği talep tarafı yedeği hizmeti için öngörülen rezerv miktarını belirleyerek ihaleye çıkar. İhale ilanı ile birlikte talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşmalarının kapsayacağı süre ve bölge ilan edilir.

b) İhale dokümanında;

1) Hizmetin kapsadığı dönem (teklif dönemi),

2) Teklif verecek tüketim tesislerinin teklif dönemi öncesindeki en az 1 (bir) yıllık dönemi kapsayan tüketim profilleri,

3) Verilecek tekliflerin fiyat yapısı ve içeriği,

4) TEİAŞ tarafından gerekli görülmesi halinde ilgili teklif dönemi için belirlenen azami teklif fiyatı,

5) Hizmet kapsamındaki tüketim tesislerine ihtiyaç duyulması halinde yalnızca yük düşme yönünde olmak üzere ne şekilde, ne kadar süre önce ve teklif dönemi içerisinde en fazla kaç kez talimat verileceği ve nasıl devreye alınacağı,

6) Hizmetinin verilmesi esnasında oluşan yük değişim miktarının belirlenmesinde esas alınacak temel tüketim değerinin nasıl hesaplanacağı,

7) Hizmet kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğinin izlenmesi, kontrolü ve doğrulanmasına ilişkin şartlar,

8) Verilecek hizmetin ücretlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin koşullar,

9) Hizmetin yerine getirilmemesi halinde uygulanacak yerine getirmeme bedelleri,

ve benzeri hususlara yer verilir.

c) TEİAŞ tarafından belirlenecek ve ihale ilanında duyurulacak takvime uygun olarak, tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin teklif verirler.

ç) Açılacak ihaleye teklif verecek olan tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler, ihale dokümanında yer alan zaman planı çerçevesinde hizmeti verecek olan tüketim tesislerinde gerekli kontrol, ölçme, izleme ve doğrulama altyapısına sahip olduğunu ve TEİAŞ'ın istediği şekilde gerekli bilgi akışını sağlayabileceğini TEİAŞ tarafından belirlenecek gerekli bilgi, belge ve/veya sertifikalarla ispatlaması ve buna dair TEİAŞ'ın uygunluk belgesini haiz olması gerekir. Bu kapsamda TEİAŞ tarafından işletilecek olan izleme sistemine veri sağlamak üzere, talep tarafı yedeği hizmetini sağlayacak olan tüketim tesisi sahibi tüzel kişilerin sayaçta mevcut RS485, RS232, pulse giriş çıkışı, dijital veya analog veya diğer çıkışlar vasıtası ile bağlanma izni TEİAŞ tarafından yapılan başvurudan itibaren 10 iş günü içerisinde verilir. Mevcut sayaca bağlanmak teknik olarak mümkün değil ise, iletim sistemi işletmecisi, yapılacak başvuru üzerine sayaç tahsis ve kurulum ücreti tüketim tesis sahibi tüzel kişi tarafından karşılanmak üzere, birden fazla bağlantıya izin veren ve ilgili mevzuat kurallarına uygun yeni bir sayacın kurulumunu başvurudan itibaren 10 iş günü içerisinde gerçekleştirir.

d) TEİAŞ, verilen teklifleri 31/Ç maddesinde yer alan kurallara uygun şekilde değerlendirerek ihtiyaç duyulan sayıda teklifi seçer ve tüm teklif sahiplerine bildirimde bulunur.

e) Tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler ile TEİAŞ arasında talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşması imzalanır.

f) TEİAŞ tarafından yalnızca yük düşme yönünde olmak üzere en fazla ihalede teklif edilen talep tarafı yedeği miktarı kadar talimat verilebilir. TEİAŞ tarafından talimat verilmesi durumunda anlaşma hükümleri çerçevesinde ihalede teklif edilen talep tarafı yedeği miktarı kadar yük değişimi gerçekleştirilir.

g) Talep tarafı yedeği hizmeti kapsamında verilecek talimatlar, sistem kısıtları dikkate alınarak ve tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler arasında ayırım gözetilmeyecek şekilde belirlenir.

ğ) Talep tarafı katılım hizmetinin verilmesi esnasında oluşan yük değişim miktarının belirlenmesine esas alınacak temel tüketim değeri hesaplama yöntemi TEİAŞ tarafından ihale ilanında belirtilen talimat şekline ve bildirim süresine uygun olacak şekilde Temel Tüketim Değerinin Belirlenmesine ilişkin Usul ve Esaslara göre belirlenerek ihale ilanında duyurulur.

h) Talep tarafı yedeği hizmeti kapsamında verilecek talimatların anlık olması halinde; yük değişim miktarının belirlenmesine esas olacak temel tüketim değeri; yük değişim talimatının verildiği an itibarıyla ilgili tüketim tesisi tarafından sistemden çekilen yük miktarıdır.

Talep tarafı yedeği hizmeti sağlanmasına ilişkin tekliflerin yapısı ve içeriği

MADDE 31/C

(1) TEİAŞ tarafından belirlenecek takvime uygun olarak, ihale dokümanında ve 31/B maddesinde yer alan nitelikleri haiz tüketim tesisleri için tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler TEİAŞ tarafından ihale ilanında belirtilen anlaşma süresi boyunca talep tarafı yedeği hizmeti sağlamak üzere, tekliflerini ihale dokümanına uygun olarak TEİAŞ'a bildirirler.

(2) Talep tarafı yedeği hizmeti sağlamak üzere verilen teklifler, yük düşümüne esas rezerv kapasitesini (MW) ve birim rezerv kapasitesine teklif edilen saatlik kapasite bedelini (TL/MW) içerecek şekilde TEİAŞ'a bildirilir. Bildirilen tüm teklif miktarları 1 MW ve katları cinsinden ifade edilir.

(3) Tüm teklif fiyatları, Türk Lirası (TL) cinsinden ve virgülden sonra iki hane içerecek şekilde bildirilir.

Talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 31/Ç

(1) Verilen teklifler fiyat sırasına dizilerek ihale dönemi için sistemin ihtiyaç duyacağı öngörülen talep tarafı yedeği rezerv miktarı kadar teklif seçilir ve tüm teklif sahiplerine bildirimde bulunulur.

(2) TEİAŞ, talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin tekliflerin değerlendirilmesi hususunda, teknik gereklilikleri ve sistem şartlarını dikkate alarak eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin hareket eder.

(3) Yürütülen tedarik süreci sonucunda; ilgili teklif dönemine ait ihale ilanında belirtilen azami teklif fiyatını aşmamak koşuluyla belirlenen en yüksek teklif fiyatı seçilerek; bildirimde bulunan talep tarafı yedeği hizmeti sağlayacak tüketim tesisi sahibi tüzel kişilere ödenecek saatlik kapasite bedeli (TL/MW) olarak saptanır.

Talep tarafı yedeği hizmetinin ücretlendirilmesi

MADDE 31/D

(1) Tüketim tesisi sahibi tüzel kişilere, talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin aylık olarak ödenecek tutar aşağıdaki formül uyarınca hesaplanır:

$$TTYÖT_{p,f} = \left\{ \sum_{s=1}^m (TTYRM_{t,f,s} \times TTYKB_{t,f}) + \sum_{s=1}^m [(TTYTM_{t,f,s} \times \max(NPTF_{f,s}, SMF_{f,s}) \times (TTYHS_{t,f,s} + 60)) \right\}$$

(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

a) TTYÖT_{p,f}: "p" tüzel kişinin "f" fatura döneminde sağladığı talep tarafı yedeği hizmetinden dolayı tahakkuk ettirecek ödeme tutarını (TL),

b) TTYRM_{t,f,s}: "t" tüketim tesisinden, "f" fatura dönemine ait "s" saatinde talep tarafı yedeği için tedarik edilen yedek kapasiteyi (MW),

c) TTYTM_{t,f,s}: "t" tüketim tesisinden, "f" fatura dönemine ait "s" saatinde talep tarafı yedeği için talimat doğrultusunda değiştirilen yük miktarını (MW),

ç) TTYKB_{t,f}: "t" tüketim tesisi için "f" fatura döneminin "s" saatinde talep tarafı yedeği hizmeti için uygulanacak saatlik kapasite bedelini (TL/MW),

d) TTYHSt_{f,s}: "t" tüketim tesisinin, "f" fatura dönemine ait "s" saati içinde yükünün kesilmesi suretiyle sağladığı talep tarafı yedeği hizmet süresini (dakika),

e) NPTF_{f,s}: Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği uygulamaları uyarınca "f" fatura döneminin "s" saatine ilişkin Gün Öncesi Piyasası kapsamında hesaplanan nihai piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

f) SMF_{f,s}: Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği uygulamaları uyarınca "f" fatura döneminin "s" saatine ilişkin Dengeleme Güç Piyasası kapsamında hesaplanan sistem marjinal fiyatını (TL/MWh),

g) m: "d" döneminde yer alan saat sayısını,

ifade eder.

Talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşmaları

MADDE 31/E

(1) Talep tarafı yedeği hizmeti sağlanmasına ilişkin olarak tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler ile TEİAŞ arasında, TEİAŞ tarafından hazırlanan talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşmaları imzalanır.

(2) Tüketim tesisi sahibi tüzel kişiler ile TEİAŞ arasında talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin olarak imzalanacak yan hizmet anlaşmaları en az aşağıdaki bilgi ve belgeleri içerir:

a) Anlaşmanın kapsadığı süre.

b) Anlaşma kapsamında sağlanacak talep tarafı yedeği miktarı (MW).

c) Talep tarafı yedeği hizmeti vermeye uygunluk belgesi.

ç) Anlaşma kapsamında yer alan tüketim tesislerinden ihale ilanında talep edilmiş olması halinde geçmiş döneme ilişkin elektrik tüketim profilleri.

d) Anlaşma kapsamındaki tüketim tesisine ait teçhizatların zarar görmemesi gözetilmek suretiyle tüketim tesislerine ne şekilde, hangi dönemlerde talimat verileceği ve nasıl devreye alınacağı.

e) Anlaşma kapsamındaki hizmetin verilmesi esnasında oluşan yük değişim miktarının belirlenmesine esas olacak tüketim miktarının hesaplanmasına dair bilgiler.

f) Anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğinin izlenmesi, kontrolü ve doğrulanmasına ilişkin usuller.

g) Anlaşma kapsamında verilecek hizmetin ücretlendirilmesi.

ğ) Anlaşma kapsamındaki hizmetin uygun şekilde verilmemesi halinde uygulanacak yerine getirmeme bedelleri ile anlaşmanın feshi veya sonlandırılmasına dair hükümler.

h) TEİAŞ'ın anlaşmada yer almasını uygun gördüğü ve ihale dokümanındaki şartları bozmayan ve değiştirmeyen nitelikteki diğer hususlar.

Talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin yerine getirmeme bedelleri

MADDE 31/F

(1) Talep tarafı yedeği hizmeti anlaşması imzalamış olan tarafın anlaşma hükümlerine uygun olarak hizmeti yerine getirmemesi halinde uygulanacak olan yerine getirmeme bedellerine dair hükümlere ilgili yan hizmet anlaşmasında yer verilir.”

- 32 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde tanımlı acil durum önlemleri kapsamında sistem frekansındaki düşmenin kritik işletme koşulları oluşmadan önlenmesi için TEİAŞ tarafından iletim sistemine bağlı tüketim tesisleri arasında düzenlenen ihaleler aracılığıyla anlık talep kontrol yedekleri tedarik edilir. Bu ihaleler sonucunda anlık talep kontrol hizmeti sağlayacak gönüllü tüketim tesisleri için tüketim tesisi sahibi tüzel kişi ile TEİAŞ arasında anlık talep kontrol hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşması imzalanır.”

- “Anlık talep kontrol hizmetinin ücretlendirilmesi” başlıklı 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 37

(1) Tüketim tesisi sahibi tüzel kişilere, anlık talep kontrol hizmetine ilişkin aylık olarak ödenecek tutar aşağıdaki formül uyarınca hesaplanır:

$$TKT_{p,f} = \sum_{t=1}^k \sum_{s=1}^m (TKKYM_{t,f,s} \times TKTf_{t,f} \times (TKHS_{t,f,s} + 60))$$

(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

a) $TKT_{p,f}$: “p” tüzel kişinin “f” fatura döneminde sağladığı anlık talep kontrol hizmetinden dolayı tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

b) $TKKYM_{t,f,s}$: “t” tüketim tesisinden, “f” fatura dönemine ait “s” saatinde anlık talep kontrolü için kesilen yük miktarını (MW),

c) $TKTf_{t,f}$: “t” tüketim tesisi için “f” fatura döneminde geçerli olan anlık talep kontrol teklif fiyatını (TL/MWh),

ç) $TKHS_{t,f,s}$: “t” tüketim tesisinin, “f” fatura dönemine ait “s” saati içinde yükünün kesilmesi suretiyle sağladığı anlık talep kontrol hizmet süresini (dakika),

d) k: “p” tüzel kişinin adına kayıtlı tüketim tesisi sayısını,

e) m: “d” döneminde yer alan saat sayısını,

ifade eder.”

- “Reaktif güç kontrolü hizmeti tedarik esasları” başlıklı 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 39

(1) İletim sistemine 66 kV ve üzeri gerilim seviyesinden bağlı ve kurulu gücü 30 MW ve üstünde olan üretim tesislerine sahip lisans sahibi tüzel kişilerle reaktif güç kontrolü hizmet anlaşması imzalanır. TEİAŞ’ın gerekli gördüğü durumlarda iletim sistemine bağlı olan ve kurulu gücü 30 MW’tan az olan lisanslı üretim tesisleri de reaktif güç kontrolüne katılmakla yükümlüdür. Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisleri ve güneş enerjisine dayalı fotovoltaik üretim tesisleri, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirtilen koşullar dahilinde reaktif güç kontrolüne katılır.

(2) Üretim tesislerinin reaktif güç kapasitesi sağlaması veya senkron kompanseör olarak çalışması için adlarına kayıtlı buldukları lisans sahibi tüzel kişi ile TEİAŞ arasında, 66 kV ve üzeri gerilim seviyesinden bağlı üretim tesisleri için reaktif güç kontrolü hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşması bulunması zorunludur. TEİAŞ ile bağlantı anlaşması imzalamış 34,5 kV ve altı gerilim seviyesinden bağlı üretim tesisleri için adlarına kayıtlı buldukları lisans sahibi tüzel kişilerin, ilgili dağıtım şirketinin talebi ve TEİAŞ’ın uygun görüşü doğrultusunda ilgili dağıtım şirketi ile reaktif güç kontrolü hizmet anlaşması imzalamaları zorunludur.

(3) TEİAŞ, reaktif güç kontrolüne ilişkin yan hizmet anlaşmaları kapsamında bulunan üretim tesisleri arasından ilgili hizmetleri sağlayacak üretim tesislerini, sistem kısıtlarını dikkate alarak ve toplam reaktif güç kontrolü tedarik maliyetini en aza indirecek şekilde seçer.”

- “Reaktif güç kontrol hizmeti tedarik süreci” başlıklı 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"c) Gerçek zamanda sistem gerilimini düzenlemek amacıyla üretim tesislerinin jeneratör olarak çalışırken veya senkron kompensatör olarak çalışması için verilen talimatlar TEİAŞ tarafından ilgili üretim tesislerine YHPYS aracılığıyla bildirilir. Talimatların sona ermesine ilişkin bildirimler ilgili üretim tesislerine yapılır."

- "Reaktif güç kontrolü hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşmaları" başlıklı 41 inci maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Üretim tesislerinin reaktif güç kapasitesi sağlaması ve/veya senkron kompensatör olarak çalışması suretiyle reaktif güç kontrolü hizmeti sağlanmasına ilişkin olarak üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler ile TEİAŞ arasında reaktif güç kontrolüne ilişkin standart yan hizmet anlaşmaları imzalanması zorunludur. Reaktif güç kontrolüne ilişkin standart yan hizmet anlaşmaları TEİAŞ tarafından hazırlanıp Kurul tarafından onaylanır. Üretim faaliyeti gösteren her bir tüzel kişi ile 39 uncu maddede belirtilen niteliklere sahip üretim tesislerinden can suyu üniteleri hariç olmak üzere, adlarına kayıtlı olanları kapsayacak şekilde reaktif güç kontrolüne ilişkin tek bir yan hizmet anlaşması imzalanır."

"c) İşletmede olan üretim tesisleri için reaktif güç destek hizmeti yan hizmet sertifikası, yeni işletmeye girecek üretim tesisleri için ise geçici kabul tarihinden itibaren en geç 90 gün içerisinde reaktif güç destek hizmeti performans testlerinin gerçekleştirilerek reaktif güç destek hizmeti yan hizmet sertifikasının TEİAŞ'a sunulacağına dair taahhütname,"

- 42 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Reaktif güç kontrolü hizmetine ilişkin sistem işletmecisi tarafından verilen talimatlar

MADDE 42

(1) İletim sistem işletimi kapsamında, TEİAŞ tarafından jeneratör veya senkron kompensatör olarak reaktif güç kontrolü hizmeti sağlamak üzere seçilen veya otomatik gerilim regülatörü vasıtasıyla otomatik reaktif güç kontrolü hizmeti verecek üretim tesislerine, gerekli olması ve devrede olmaları halinde verilecek olan reaktif güç kontrolüne ilişkin talimatlar öncelikle YHPYS aracılığıyla bildirilir. YHPYS aracılığıyla bildirilen talimatlar gerekli görülmesi durumunda ayrıca telefon aracılığıyla da bildirilir.

(2) Reaktif güç kontrolü hizmetine ilişkin TEİAŞ ile yan hizmet anlaşması bulunan üretim tesislerinde ünitenin nominal aktif güçlerinin, aşırı ikazlı olarak 0,85, düşük ikazlı olarak da 0,95 güç faktörlerine karşılık gelen reaktif güç değerlerinde çıkış vermesini sağlayan kapasitenin üzerindeki reaktif güç kapasitesi sağlanması gerekli olması halinde söz konusu üretim tesislerine öncelikle 44 üncü madde uyarınca yük atma talimatı verilir. Daha sonra bu üretim tesislerine reaktif güç kontrolüne ilişkin talimatlar YHPYS aracılığıyla bildirilir."

- 46 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Reaktif güç kontrolünün izlenmesi

MADDE 46

(1) Reaktif güç kontrolü hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin izlenmesi saatlik bazda TEİAŞ ile imzalanan yan hizmet anlaşmalarında belirtilen esaslar doğrultusunda gerçekleştirilir.

(2) Reaktif güç kontrolü hizmetine katılan yan hizmet birimlerinin izlenmesi gerçekleştirilirken ilgili saatin %20'sinden daha fazla tolerans bandının dışında çalışması durumunda, söz konusu saat için ilgili yan hizmet biriminin reaktif güç kontrolü hizmetini sağlamadığı kabul edilir.

(3) TEİAŞ'a ait SCADA veya güç kalitesi ölçümlene cihazları vasıtasıyla elde edilen verilerin veya yan hizmet birimlerinden elde edilmesi gereken verilerin olmadığı durumlarda, ilgili yan hizmet birimleri, reaktif güç kontrol hizmetini sağlamamış kabul edilir.

(4) TEİAŞ tarafından reaktif güç kontrolü hizmeti sağlamak üzere seçilen veya otomatik reaktif güç kontrolü hizmeti verecek üretim tesisleri, Elektrik Şebeke Yönetmeliği uyarınca hizmet verir. Üretim tesislerinin, kendisine bildirim yapılan talimatları bir fatura dönemi için 72 (yetmiş iki) saat dilimi ve üzeri sayıda yerine getirmedeği tespit edilirse TEİAŞ, ihlalin devamını engellemek için yazılı uyarıda bulunur. Uyarı yazısını takip eden bir yıl içerisinde herhangi bir fatura döneminde de üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi tarafından kendisine bildirim yapılan talimatları bir fatura dönemi için 72 (yetmiş iki) saat dilimi ve üzeri sayıda yerine getirilmemesi halinde TEİAŞ ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek doğrulayıcı bilgi ve belgeler ile birlikte Kuruma başvurur.

(5) TEİAŞ tarafından senkron kompanzasyon hizmeti sağlamak üzere seçilen üretim tesislerinin, kendisine bildirim yapılan talimatları yerine getirmedeği bir fatura dönemi için 10 (on) saat dilimi ve üzeri sayıda olduğu tespit edilirse TEİAŞ, ihlalin devamını engellemek için yazılı uyarıda bulunur. Uyarı yazısını takip eden bir yıl içerisinde herhangi bir fatura döneminde de üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi tarafından kendisine bildirim yapılan talimatları bir fatura dönemi için toplam 10 (on) saat dilimi ve üzeri sayıda yerine getirilmemesi halinde TEİAŞ, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek doğrulayıcı bilgi ve belgeler ile birlikte Kuruma başvurur.

(6) Tüzel kişilerin, reaktif güç kontrolü hizmeti sağlamakla yükümlü oldukları güne ait veri kayıt dosyalarını göndermedikleri veya TEİAŞ'ın yayımladığı formatla uyumlu olmayan veri kayıt dosyaları gönderdiklerinin tespiti ve söz konusu ihlalin bir fatura döneminde 3 (üç) günü aşması halinde TEİAŞ, ihlalin devamını engellemek için öncelikle yazılı uyarıda bulunur. Uyarının gerçekleştiği fatura dönemini takip eden bir yıl içerisinde herhangi bir fatura döneminde ihlalin 3 (üç) günü aşması halinde, TEİAŞ, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek doğrulayıcı bilgi ve belgeler ile birlikte Kuruma başvurur."

- "Oturan sistemin toparlanması hizmeti tedarik esasları" başlıklı 47 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 47

(1) Harici bir enerji kaynağına ihtiyaç duymadan devreye alınabilme özelliğine sahip olan ve TEİAŞ tarafından oluşturulan sistem toparlanma planında yer alan üretim tesislerine veya TEİAŞ tarafından oluşturulan sistem toparlanma planında yer alan elektrik depolama tesislerine sahip tüzel kişilerin bu Yönetmelikte tanımlandığı şekilde oturan sistemin toparlanması hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşması imzalaması zorunludur."

- "Oturan sistemin toparlanması hizmeti tedarik süreci" başlıklı 48 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.
- "Oturan sistemin toparlanmasına ilişkin yan hizmet anlaşmaları" başlıklı 49 uncu maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

"(1) Oturan sistemin toparlanması hizmetine ilişkin olarak TEİAŞ tarafından hazırlanan sistem toparlanma planında yer alan yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişiler ile TEİAŞ arasında, TEİAŞ tarafından hazırlanıp Kurul tarafından onaylanan, oturan sistemin toparlanmasına ilişkin standart yan hizmet anlaşması imzalanır. Yan hizmet piyasa katılımcısı her bir tüzel kişi ile yan hizmet birimlerinden adlarına kayıtlı olanları kapsayacak şekilde oturan sistemin toparlanmasına ilişkin tek bir yan hizmet anlaşması imzalanır."

"a) TEİAŞ'ın sistem toparlanma planına uyumlu olacak şekilde anlaşmanın kapsadığı süre,"

"c) Oturan sistemin toparlanması hizmetinin sunulacağına ilişkin anlaşma süresince garanti edilmek üzere anlaşmanın imzalanma tarihinden itibaren 90 (doksan) gün içerisinde oturan sistemin toparlanması performans testlerinin gerçekleştirilerek oturan sistemin toparlanması yan hizmet sertifikasının TEİAŞ'a sunulacağına dair taahhütname,"

- "Oturan sistemin toparlanması hizmetinin ücretlendirilmesi" başlıklı 50 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 50

(1) Adına kayıtlı bulunan üretim tesisleri için yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilere, oturan sistemin toparlanması hizmetine ilişkin hizmet verilmesi halinde ödenecek tutar aşağıdaki formül uyarınca hesaplanır:

$$OSTT_{p,d} = \sum_{u=1}^k (KYM_{p,u,d} \times BYBF_{p,u,d})$$

(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

a) $OSTT_{p,d}$: Üretim faaliyeti gösteren "p" tüzel kişinin "d" döneminde sağladığı oturan sistemin toparlanması hizmetinden dolayı tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

b) $KYM_{p,u,d}$: Üretim faaliyeti gösteren "p" tüzel kişinin adına kayıtlı "u" üretim tesisinin "d" döneminde, oturan sistemin toparlanması hizmeti sırasında kullandığı yakıt miktarını,

c) $BYBF_{p,u,d}$: Üretim faaliyeti gösteren "p" tüzel kişinin adına kayıtlı "u" üretim tesisinin "d" döneminde, oturan sistemin toparlanması hizmeti sırasında bildirilen yakıt fiyatını,

ç) k: Üretim faaliyeti gösteren "p" tüzel kişinin adına kayıtlı üretim tesisi sayısını,

ifade eder.

(3) Adına kayıtlı bulunan yan hizmet birimi niteliğindeki elektrik depolama tesisleri için yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişilere, oturan sistemin toparlanması hizmetine ilişkin hizmet verilmesi halinde ödenecek tutar aşağıdaki formül uyarınca hesaplanır:

$$OSTT_{p,d} = \sum_{y=1}^k (KEM_{p,y,d} \times OPTF_{p,y,d})$$

(4) Üçüncü fıkradaki formülde geçen;

a) $OSTT_{p,d}$: Yan hizmet piyasa katılımcısı "p" tüzel kişinin "d" döneminde sağladığı oturan sistemin toparlanması hizmetinden dolayı tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

b) $KEM_{p,y,d}$: Yan hizmet piyasa katılımcısı "p" tüzel kişinin adına kayıtlı "y" yan hizmet biriminin "d" döneminde, oturan sistemin toparlanması hizmeti sırasında kullandığı elektrik miktarını (MWh),

c) $OPTF_{p,y,d}$: Yan hizmet piyasa katılımcısı "p" tüzel kişinin adına kayıtlı "y" yan hizmet biriminin "d" döneminde, oturan sistemin toparlanması hizmeti sırasında kullanılan elektriğin bir gün önceki gün öncesi piyasasında oluşan 24 saatlik ortalama nihai kısıtsız piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

ç) k: Yan hizmet piyasa katılımcısı "p" tüzel kişinin adına kayıtlı yan hizmet birimi sayısını,

ifade eder.

(5) Birinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen ödemeler sadece oturan sistemin toparlanması yan hizmet anlaşması bulunan yan hizmet birimlerine yapılır.”

- “Oturan sistemin toparlanması hizmetine ilişkin yerine getirmeme bedelleri” başlıklı 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 51

(1) Bir yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişinin oturan sistemin toparlanması hizmeti vermek üzere anlaşma imzalamış olduğu yan hizmet biriminin, hizmetin verilmesini imkansız hale getirecek şekilde planlı bakım ve önceden bildirilmiş plansız bakım onarım ve arıza durumları ile mücbir sebepler hariç olmak üzere hizmeti sağlayacak şekilde hazır bulundurulmadığının ya da sistem işletmecisinden talimat aldığı halde oturan sistemin toparlanması hizmetini sağlamadığının tespit edilmesi durumunda ilgili yan hizmet piyasa katılımcısı tüzel kişi ihlalin gerçekleştiği fatura dönemi için hizmeti yerine getirmemiş sayılır. Yükümlülüklerini yerine getirmeyen yan hizmet piyasası katılımcılarına; ihlalin gerçekleştiği tarih itibarıyla, tarifesi en yüksek olan bölgeye ait birim sabit sistem kullanım tarifesinin (TL/MW-yıl) %1’i (yüzde biri) ile hizmeti yerine getirmeyen yan hizmet biriminin elektriksel kurulu gücünün (MW) çarpılmasıyla hesaplanan yerine getirmeme bedeli uygulanır.

(2) Ayrıca TEİAŞ, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek, doğrulayıcı bilgi ve belgeler ile birlikte Kuruma başvurur.”

- “Bölgesel kapasite kiralamanın esasları” başlıklı 52 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 52

(1) Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca TEİAŞ, sistem güvenilirliğinin muhafaza edilmesini teminen ve yeterli kapasite olmaması nedeniyle oluşabilecek bölgesel sistem ihtiyaçlarını karşılamak üzere, bu Yönetmelik ile düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde bölgesel kapasite kiralama amacıyla ihale yapabilir.

(2) TEİAŞ, bölgesel kapasite kiralama hizmeti tedarik etmek üzere, ihtiyacın niteliğine ve ihale ilanında belirlenecek katılım kriterlerine göre, hizmete ihtiyaç duyulan bölge veya bölgelerde üretim tesisi bulunan üretim lisansı sahibi tüzel kişiler ve/veya üretim tesisini TEİAŞ’ın ihale ilanında belirleyeceği bölge veya bölgelere taşıyabilecek üretim lisansı sahibi tüzel kişiler ve/veya TEİAŞ’ın vereceği süre içinde hizmete ihtiyaç duyulan bölge veya bölgelerde yapacağı yatırım ile bölgesel kapasite kiralama hizmeti sunabilecek tüzel kişiler arasında ihale düzenleyebilir.

(3) Hizmet kapsamında yer alacak üretim tesisinin TEİAŞ tarafından ihale ilanında ilan edilen bölge veya bölgeler dışında kurulu olması ve üretim tesisini taşıma yoluyla hizmet verecek olması halinde lisans tadil işlemleri ile diğer onay ve izinlerin alınması, tesisin kurulması ve taahhüt edilen zamanda ticari işletmeye başlaması; bölgesel kapasite kiralama hizmeti vermek üzere yeni yatırım yapılması halinde ise ilgili mevzuat çerçevesinde lisansının alınması, kurulması ve taahhüt edilen zamanda ticari işletmeye başlaması ile ilgili tüm görevler ihalede seçilen tüzel kişilerin sorumluluğunda yürütülür.

(4) Tüzel kişiler ihalede yıllık kapasite bedeli ve birim enerji bedeli teklif ederler. Teknik yeterliliği sağlayan tesisler arasından seçim, 55 inci maddede belirtilen formül çerçevesinde hesaplanan MW başına birim kapasite kiralama bedeli dikkate alınarak yapılır.

(5) Bölgesel kapasite kiralmasına ilişkin yan hizmet anlaşması kapsamında bulunan bir üretim tesisinin

bakım dönemi haricinde, dengeleme güç piyasasına anlaşma hükümlerine uygun şekilde teklif vermesi ve anlaşma süresince ihale ilanında belirtilen ve anlaşmada yer alan asgari çalışma sürelerine uygun olarak üretim yapması esastır.

(6) Anlaşma yapılan tüzel kişilere, anlaşmada yer alan hizmet başlangıç tarihinden itibaren ihalede teklif edilen kapasite bedeli aylık olarak ödenmeye başlanır. Ödenen kapasite bedelleri TEİAŞ tarafından sistem işletim bedelleri aracılığıyla karşılanır.

(7) Anlaşma yapılan tüzel kişiler, anlaşmada yer alan hizmet başlangıç tarihinden itibaren, asgari çalışma sürelerine uygun olarak üretim yapmak amacıyla ikili anlaşma yoluyla ve/veya organize toptan satış piyasaları vasıtasıyla enerjinin satışını gerçekleştirmesi esastır. Bölgesel kapasite kiralaması kapsamında ihaleye teklif edilen birim enerji fiyatı, ilgili üretim tesisi için anlaşma süresince dengeleme güç piyasasındaki teklif tavan fiyatını teşkil eder. Dengeleme güç piyasası vasıtasıyla satılan enerjinin bedeli ise, Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümleri uyarınca karşılanır.”

- *“Bölgesel kapasite ihtiyacının belirlenmesi” başlıklı 53 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“MADDE 53

(1) Elektrik Şebeke Yönetmeliği kapsamında TEİAŞ tarafından hazırlanan ve bir yıl boyunca puant yükün karşılanamama olasılığını içeren üretim güvenliği kriterini de dikkate almak suretiyle bölgesel kapasite ihtiyacı TEİAŞ tarafından tespit edilir. Bölgesel kapasite ihtiyacının belirlenmesi süreci yıllık olarak TEİAŞ tarafından aşağıdaki adımlar takip edilerek gerçekleştirilir:

a) TEİAŞ, sınırlarını oluşturan iletim sistemi bağlantı noktalarında büyük çaplı iletim kısıtlarının beklendiği iletim sistemi bölgelerini belirler veya Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği gereği birden fazla teklif bölgesi belirlenmiş olması durumunda, belirlenen teklif bölgelerini dikkate alır.

b) TEİAŞ takip eden 2 yıl için bölgesel bazda puant yükün karşılanamama olasılığını en az aşağıdaki hususları bölgesel bazda dikkate alarak hesaplar:

1) Talep tahmini ve tahmin hatası olasılık dağılımı.

2) Mevcut üretim tesislerinin emre amadelik ve fiili çalışma durumları.

3) Bakım gereksinimleri.

4) İnşası devam eden üretim tesislerinin ilerleme durumları.

5) Hidrolik ve diğer yenilenebilir üretim tesislerinin üretimleri.

6) Bölgeler arası iletim kapasitelerinin emre amadelik ve fiili yüklenme durumları.

c) TEİAŞ tarafından bölgesel bazda hesaplanan puant yükün karşılanamama olasılığı, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde puant yükün karşılanamama olasılığı için tanımlanmış olan hedef değer ile karşılaştırılır. TEİAŞ tarafından bölgesel bazda hesaplanan puant yükün karşılanamama olasılığının Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirtilen hedef değerinin üstünde olduğu tespit edilen bölgeler için bölgesel kapasite ihtiyacı tespiti yapılır.

ç) Bölgesel kapasite ihtiyacının miktarı, ilgili bölgenin puant yükün karşılanamama olasılığını Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirtilen hedef değere getirecek kapasite miktarı dikkate alınarak tespit edilir.”

- “Bölgesel kapasite kiralama ihalesi süreci” başlıklı 54 üncü maddesinin birinci, ikinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bölgesel kapasite kiralanaşına ilişkin ihale TEİAŞ tarafından ön yeterlik ve ihale olmak üzere iki aşamada sonuçlandırılır. İhaleye üretim lisansı sahibi tüzel kişiler veya yeni üretim tesisi yatırımı yapmak isteyen tüzel kişiler başvurabilirler.

(2) Ön yeterlik ve ihale süreci, ihale ilanının TEİAŞ tarafından resmi internet sitesinde yayımlanması ile başlar. İhale ilanında, ihalenin geçerli olduğu bölgeler, bölgeler bazında ihtiyaç duyulan kapasite miktarı, mevcut üretim tesislerini hizmetin alınacağı bölge veya bölgelere taşıma yoluyla başvurmak isteyen tüzel kişiler için başvuru yapabilecek bölgeler, tekliflerin seçilmesi sırasında hesaplanan birim teklif fiyatına ve anlaşma kapsamında hizmet sağlayıcılara yapılacak aylık ödemelerin hesaplanmasında esas alınacak ve teknoloji bazında belirlenecek olan aylık asgari üretim süreleri, hizmetin başlangıç tarihi, anlaşma süresi, teklif edilecek yıllık kapasite bedeli ve birim enerji bedelinin ne şekilde güncelleneceğine ilişkin bilgiler yer alır. TEİAŞ, sistem ihtiyaçlarını gözetmek suretiyle, asgari aylık çalışma süresini günün belirli saatlerine özgü olmak üzere sınırlandırarak ilan edebilir.”

“(5) İhale neticesinde seçilen üretim lisansı sahibi tüzel kişilerle TEİAŞ arasında, 56 ncı madde uyarınca, ihalede ilan edilen hizmetin başlangıç tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bölgesel kapasite kiralanaşına ilişkin yan hizmet anlaşması imzalanır. İhale neticesinde seçilen yeni yapılacak yatırımlar için, Kurum tarafından üretim lisansı verilmesini müteakip, ticari işletmeye geçmiş olan üretim tesisi sahibi tüzel kişi veya kişilerle ihalede ilan edilen hizmetin başlangıç tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bölgesel kapasite kiralanaşına ilişkin yan hizmet anlaşması imzalanır.”

- “Bölgesel kapasite kiralanaşması hizmeti sağlayabilecek üretim tesislerinin seçilmesi” başlıklı 55 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bölgesel kapasite kiralanaşması hizmeti sağlayabilecek üretim tesislerinin seçilmesine esas bölgesel kapasite kiralama birim fiyatı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$BKKBF_{u,t} = \frac{[(EF_{u,t} \times BKKTK_{u,t} \times TYÜS_{u,t} \times k) + YKTF_{u,t}]}{BKKTK_{u,t}}$$

(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

a) BKKBF_{u,t}: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisi için hesaplanan bölgesel kapasite kiralama birim fiyatını (TL/MW),

b) EF_{u,t}: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisi tarafından teklif edilen birim enerji fiyatını (TL/MWh),

c) BKKTK_{u,t}: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisi tarafından bölgesel kapasite kiralanaşması kapsamında teklif edilen kapasiteyi (MW),

ç) TYÜS_{u,t}: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisi için TEİAŞ tarafından ihale duyurusunda ilan edilen asgari yıllık üretim süresini (saat),

d) YKTF_{u,t}: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisinin teklif ettiği yıllık kapasite teklif fiyatını (TL),

e) k: Bölgesel kapasite kiralama hizmeti kapsamında, TEİAŞ tarafından yürütülen tedarik sürecinde teklif edilecek birim enerji fiyatının, hizmet sağlayacak üretim tesislerinin seçilmesinde esas alınacak olan bölgesel

kapasite kiralama birim fiyatı içerisindeki ağırlığını belirleyecek olan ve TEİAŞ tarafından ihale ilanında belirtilen katsayıyı,

ifade eder.”

- “Bölgesel kapasite kiralanaşına ilişkin yan hizmet anlaşmaları” başlıklı 56 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Mevcut üretim tesisleri, mevcut üretim tesislerine ünite eklenmesi ve mobil santraller için 2, yeni yapılacak olan veya taşınacak üretim tesisleri için 8 yıldan fazla olmamak üzere anlaşmanın kapsadığı süre,”

- “Bölgesel kapasite kiralamanın ücretlendirilmesi” başlıklı 57 nci maddesi aşğıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 57

(1) Adına kayıtlı bulunan üretim tesisi için üretim faaliyeti gösteren tüzel kişilere ilgili fatura dönemine ilişkin yan hizmet anlaşmasında yer alan asgari çalışma süresinin en az üçte ikisi (2/3) kadar çalışması halinde bölgesel kapasite kiralanaşması hizmetine ilişkin olarak ödenecek aylık kapasite ücreti aşğıdaki formül uyarınca hesaplanır:

$$\begin{aligned} \text{FÜS}_{p,u,f} \geq (2 \times \text{AÜS}_{u,t})/3 \text{ ise } \text{BKKB}_{p,f} &= \sum_{u=1}^n (\text{YKTF}_{p,u} \times \text{FÜS}_{p,u,f} / \text{TYÜS}_{u,t}) \\ \text{FÜS}_{p,u,f} < (2 \times \text{AÜS}_{u,t})/3 \text{ ise } \text{BKKB}_{p,f} &= 0 \end{aligned}$$

(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

a) $\text{BKKB}_{p,f}$: Üretim faaliyeti gösteren “p” tüzel kişisine, “f” fatura döneminde sağladığı bölgesel kapasite kiralanaşması hizmetinden dolayı alacak olarak tahakkuk ettirilecek bölgesel kapasite kiralama bedelini (TL),

b) $\text{YKTF}_{p,u}$: Üretim faaliyeti gösteren “p” tüzel kişinin adına kayıtlı “u” üretim tesisi için teklif ettiği yıllık kapasite teklif fiyatını (TL),

c) $\text{FÜS}_{p,u,f}$: Üretim faaliyeti gösteren “p” tüzel kişinin adına kayıtlı “u” üretim tesisinin “f” fatura dönemi boyunca fiilen üretim yaptığı süreyi (saat),

ç) $\text{AÜS}_{u,t,f}$: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisi için ihale ilanında ve yan hizmet anlaşmasında “f” fatura dönemine özgü belirlenmiş olan asgari aylık çalışma süresini (saat),

d) n: Üretim faaliyeti gösteren “p” tüzel kişinin adına kayıtlı ve bölgesel kapasite kiralanaşına ilişkin yan hizmet anlaşması bulunan üretim tesisi sayısını,

e) $\text{TYÜS}_{u,t}$: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisi için TEİAŞ tarafından ilan edilen ve yan hizmet anlaşmasında yer alan asgari yıllık üretim süresini (saat),

ifade eder.

(3) Birinci fıkrada belirtilen formüle göre hesaplanan aylık kapasite ücretinin ödenmesine, üretim tesisinin hizmet vermeye başlamasının ardından başlanır.

(4) Bölgesel kapasite kiralanaşına ilişkin yan hizmet anlaşması bulunan bir üretim lisansı sahibi tüzel kişiye, ilgili yan hizmet anlaşması kapsamında yer alan üretim tesisi veya üretim tesislerinin bir fatura dönemi boyunca ilgili fatura dönemine özgü olarak ihale ilanında belirtilmiş olan ve yan hizmet anlaşma-

sında yer alan aylık asgari çalışma süresinin en az üçte ikisine eşit veya üçte ikisinden fazla süre ile çalışması halinde, birinci fıkra uyarınca hesaplanan bölgesel kapasite kiralama bedeli ödenir.”

- “Bölgesel kapasite kiralınması hizmetine ilişkin cezai yaptırımlar” başlıklı 58 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 58

(1) Bölgesel kapasite kiralınmasına ilişkin yan hizmet anlaşması bulunan bir üretim lisansı sahibi tüzel kişiye; ilgili yan hizmet anlaşması kapsamında yer alan bir üretim tesisi için bakım dönemi ve arıza halleri haricinde dengeleme güç piyasasına anlaşma hükümlerine uygun şekilde teklif vermemesi ve/veya ilgili yan hizmet anlaşması kapsamında yer alan bir üretim tesisinin bir fatura dönemi boyunca ilgili fatura dönemine özgü olarak ihale ilanında belirtilmiş olan ve yan hizmet anlaşmasında yer alan aylık asgari üretim süresinin üçte ikisinden daha az süre ile çalışması durumlarında; söz konusu fatura döneminde ilgili üretim tesisine ilişkin ödeme yapılmaz.

(2) Bölgesel kapasite kiralınmasına ilişkin yan hizmet anlaşması bulunan bir üretim lisansı sahibi tüzel kişiye, ilgili yan hizmet anlaşması kapsamında yer alan üretim tesisi ve/veya üretim tesislerinin bir fatura dönemi boyunca ilgili fatura dönemine özgü olarak ihale ilanında belirtilmiş olan ve yan hizmet anlaşmasında yer alan aylık asgari çalışma süresinden daha az süre ile çalışması, ancak söz konusu üretim tesisi ve/veya üretim tesislerinin ilgili fatura dönemi boyunca çalıştığı süre söz konusu asgari çalışma süresinin üçte ikisine eşit veya üçte ikisinden daha fazla olduğu için birinci fıkra kapsamında yer almaması halinde, aşağıda verilen formül uyarınca yerine getirmeme bedeli yansıtılır:

$$BKKYGB_{p,f} \sum_{u=1}^n \left(\frac{(AÜS_{u,t} - FÜS_{p,u,f}) \times YKTF_{p,u}}{TYÜS_{u,t}} \right)$$

(3) İkinci fıkradaki formülde geçen;

a) BKKYGB_{p,f}: Üretim faaliyeti gösteren “p” tüzel kişisine, “f” fatura döneminde sağladığı bölgesel kapasite kiralınması hizmetinden dolayı tahakkuk ettirilecek bölgesel kapasite kiralama yerine getirmeme bedelini (TL),

b) YKTF_{p,u}: Üretim faaliyeti gösteren “p” tüzel kişinin adına kayıtlı “u” üretim tesisi için teklif ettiği yıllık kapasite teklif fiyatını (TL),

c) FÜS_{p,u,f}: Üretim faaliyeti gösteren “p” tüzel kişinin adına kayıtlı “u” üretim tesisinin “f” fatura dönemi boyunca fiilen üretim yaptığı süreyi (saat),

ç) AÜS_{u,t}: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisi için ihale ilanında ve yan hizmet anlaşmasında “f” fatura dönemine özgü belirlenmiş olan asgari aylık çalışma süresini (saat),

d) n: Üretim faaliyeti gösteren “p” tüzel kişinin adına kayıtlı ve bölgesel kapasite kiralınmasına ilişkin yan hizmet anlaşması bulunan üretim tesisi sayısını,

e) TYÜS_{u,t}: “t” teknolojisine sahip “u” üretim tesisi için TEİAŞ tarafından ilan edilen ve yan hizmet anlaşmasında yer alan asgari yıllık üretim süresini (saat),

ifade eder.”

- “Yan hizmetlerin temin edilmesi kapsamındaki bildirimler” başlıklı 59 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 59

(1) Yan hizmetlerin tedarik edilmesi kapsamındaki duyurular ve verilen talimatlar ilgili yan hizmeti sağlayan tüzel kişilere öncelikle YHPYS aracılığıyla bildirilir. YHPYS aracılığıyla bildirilen talimatlar gerekli görülmesi durumunda ayrıca telefon aracılığıyla da teyit edilebilir.

(2) Yan hizmeti sağlayan tüzel kişiler, YHPYS’ye erişim sağlayabilmek için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Ancak, YHPYS’nin işler halde olmaması durumunda bildirimler sırasıyla faks ve telefon aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Faks ve telefon yolu ile yapılan bildirimler, sistem işletmecisi tarafından YHPYS’ye aktarılır.

(3) YHPYS üzerinden yapılan talimat bildirimlerinde YHPYS kayıtları esas alınır. İlgili talimat bildiriminin diğer iletişim kanalları da kullanılarak yapılmış olması durumunda kullanılan iletişim kanallarına ilişkin kayıtlara da başvurulur. Sistem işletmecisi ile yan hizmeti sağlayan tüzel kişi arasında uyumsuzluk çıkması durumunda talimatın verildiği yük tevzi merkezindeki ses kayıt sisteminde bulunan ses kayıtları geçerlidir.”

- “Ödeme bildirimleri” başlıklı 60 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 60

(1) Yan hizmet sağlayan tüzel kişilere, sağladıkları hizmet sonucu yapılması gereken ödemeleri içeren ödeme bildirimleri EPIAŞ tarafından hazırlanarak hizmetin tedarik edildiği ayı izleyen ayın yedinci günü mesai bitimine kadar ilgili tüzel kişilere duyurulur. Bu bildirimlerde ilgili tüzel kişi tarafından hizmete konu ay boyunca sağlanmış olan tüm yan hizmetlere ilişkin ödeme miktarları ayrı ayrı olarak belirtilir.

(2) Ödeme bildirimlerinin hazırlanması için, ilgili tüzel kişiler ve/veya tesislere ilişkin sistem işletmecisi tarafından aşağıdaki bilgiler sağlanır:

a) Tüzel kişilerin/tesislerin yan hizmet sağlamaları için verilen talimatların başlangıç ve bitiş süreleri ve talimat miktarları.

b) İzleme sonucu tüzel kişilerin/tesislerin fiilen yan hizmet sağladıkları süre, devreye girme sayıları ve izleme esaslarına dayalı olarak sağladığı belirlenen yan hizmet miktarı.

(3) Ödeme bildirimlerinin hazırlanması için, ilgili tüzel kişiler ve/veya tesislere ilişkin YHPYS aracılığıyla TEİAŞ tarafından aşağıdaki bilgiler sağlanır:

a) Saatlik sistem marjinal fiyatları.

b) Sayaçtan ölçülen veriş-çekiş miktarları.

c) Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programları.

ç) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki verilen yük alma, yük atma talimatları.

(4) Ödeme bildirimlerinin hazırlanması için, ilgili tüzel kişiler ve/veya tesislere ilişkin katılım anlaşmaları, yan hizmet anlaşmaları veya ilgili Kurul kararı vasıtasıyla TEİAŞ tarafından aşağıdaki bilgiler sağlanır:

a) Birim hizmet bedeli veya tedarik süreci sonucunda belirlenen veya ihalede oluşan kapasite bedeli.

b) Yan hizmet teklif fiyatı ve miktarı.

(5) Oturan sistemin toparlanması hizmeti için kullanılan yakıt veya elektrik miktarı ve yakıt fiyatı bilgileri yan hizmet sağlayan ilgili tüzel kişi tarafından TEİAŞ'a sağlanır.

(6) İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarda yer alan bilgiler her ayın en geç dördüncü günü mesai bitimine kadar TEİAŞ tarafından belirlenen formatta EPIAŞ'a bildirilir.

(7) TEİAŞ, yan hizmet sağlayan tüzel kişilere, sağladıkları hizmet esnasında yerine getirmedikleri yükümlülükleri sebebiyle uygulanan yerine getirmeme bedellerini ilgili ayın yedinci günü mesai bitimine kadar YHPYS aracılığıyla bildirir. Bu bildirimlerde ilgili tüzel kişi tarafından söz konusu ay boyunca maruz kalınan ve hesaplanmış yerine getirmeme bedelleri her bir yan hizmet için ayrı ayrı olarak belirtilir.

(8) İlgili tüzel kişiler, birinci fıkra kapsamındaki ödeme bildirimlerine ilişkin itirazlarını EPIAŞ'a, yedinci fıkra kapsamındaki yerine getirmeme bedellerine ilişkin bildirimlerine ilişkin itirazlarını TEİAŞ'a bildirimlerin yayımlanmasını takip eden 2 (iki) gün içinde yapar. İtiraz yapılan kuruluş, bu itirazları ilgili ayın on ikinci günü mesai bitimine kadar sonuçlandırır. TEİAŞ kendisine yapılan itiraz sonuçlarını da değerlendirmesi sonucunda ortaya çıkan yerine getirmeme bedellerine ilişkin miktarları nihai ödeme bildirimine dahil etmek üzere ilgili ayın on üçüncü günü mesai bitimine kadar EPIAŞ'a bildirir. Her iki ödeme bildiriminin sonucu ortaya çıkan nihai ödeme bildirimleri ilgili ayın on dördüncü günü mesai bitimine kadar EPIAŞ tarafından ilgili tüzel kişilere bildirilir."

- "Faturalama" başlıklı 61 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 61

(1) Yan hizmet sağlayan tüzel kişiler sağladıkları hizmete ilişkin faturaları, EPIAŞ tarafından kendilerine gönderilen nihai ödeme bildirimleri ile tutarlı olacak şekilde ilgili ayın on beşinci gününden itibaren 7 (yedi) gün içinde düzenleyerek TEİAŞ'a iletir.

(2) TEİAŞ, yan hizmet sağlayan tüzel kişilerin yerine getirmedikleri yükümlülükleri sebebiyle uygulanan yerine getirmeme bedellerine ilişkin faturaları, EPIAŞ tarafından yayımlanan nihai ödeme bildirimleri ile tutarlı olacak şekilde ilgili ayın on beşinci gününden itibaren 7 (yedi) gün içinde düzenleyerek yan hizmet sağlayan ilgili tüzel kişilere iletir."

- "Ödeme, tahsilat ve itirazlar" başlıklı 62 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 62

(1) Yan hizmet sağlayan tüzel kişilere, EPIAŞ tarafından bildirilen nihai ödeme bildirimleri ile tutarlı şekilde düzenlenmiş faturaların bedelleri, faturanın tebliğ tarihini takip eden on beş iş günü içinde TEİAŞ tarafından ödenir.

(2) Nihai ödeme bildirimleri ile tutarlı şekilde TEİAŞ tarafından düzenlenmiş yerine getirmeme bedellerine dair faturaların bedelleri, faturanın tebliğ tarihini takip eden on beş iş günü içinde ilgili piyasa katılımcısı ve/veya yan hizmet sağlayan tüzel kişiler tarafından TEİAŞ'a ödenir.

(3) Nihai ödeme bildirimleri ile tutarlı şekilde düzenlenmemiş faturalara, TEİAŞ, faturanın tebliğ tarihinden

itibaren 7 (yedi) iş günü içinde itirazda bulunarak faturayı iade eder. İade edilen faturaya ilişkin herhangi bir ödeme gerçekleştirilmez. Yeniden düzenlenen faturanın bedeli, yeniden düzenlenen faturanın tebliğ tarihini takip eden 15 (on beş) iş günü içinde TEİAŞ tarafından ödenir.

(4) Yan hizmet sağlayan tüzel kişiler ve piyasa katılımcıları faturanın tebliğ tarihinden itibaren 7 (yedi) iş günü içinde faturalara ilişkin TEİAŞ'a yazılı olarak itirazda bulunabilir. Yan hizmet sağlayan tüzel kişilerin veya piyasa katılımcılarının faturalara itirazda bulunmaları, ödeme yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. TEİAŞ, kendisine yapılan itirazın sebebine göre kayıt bilgilerini ve uzlaştırma hesaplamalarını incelemek suretiyle itirazın haklılığını araştırır. Maddi hatalar derhal, maddi hatalar dışındaki itiraz başvuruları 20 (yirmi) iş günü içerisinde TEİAŞ tarafından sonuçlandırılır. İtirazın haklı bulunması durumunda ve/veya TEİAŞ'ın bir itiraz olmaksızın yapılan bir hatayı tespit etmesi halinde, gerekli düzeltme işlemi yapılır. TEİAŞ'ın ulaştığı sonuca ilişkin ihtilaflar, yan hizmet sağlayan tüzel kişilerin veya piyasa katılımcılarının TEİAŞ'ın ulaştığı sonucun kendilerine bildirildiği tarihi takip eden 20 (yirmi) iş günü içerisinde başvuruları halinde Kurum tarafından incelenir.

(5) İlgili tarafların belirtilen fatura bedellerini bu maddede belirtilen süre içinde ödememesi durumunda, süresinde ödenmeyen fatura bedellerine gecikme faizi uygulanır. Bu oran 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranıdır.

(6) Yan hizmet sağlayan tüzel kişilerin veya piyasa katılımcılarının, söz konusu fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden 15 (on beş) iş günü içerisinde ödememesi halinde, ilgili tarafın temerrüt durumuna düştüğü kabul edilir. Temerrüt durumuna düşen tarafın yapması gereken ödemeler, yasal yollar saklı kalmak üzere öncelikle varsa ilgili tüzel kişinin TEİAŞ'taki alacaklarından mahsup edilir.”

- “Düzeltilme işlemleri” başlıklı 63 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 63

(1) Bir önceki fatura döneminde sağlanan yan hizmetlere ilişkin 60 ıncı maddede belirtilen süre içinde tespit edilemeyen hatalara ilişkin itirazlar ilgili tarafa fatura dönemini izleyen 6 (altı) ay içerisinde yazılı olarak yapılır. Yan hizmet sağlayan tüzel kişiler tarafından yapılan ödeme bildirimlerine ilişkin itirazların içeriğine uygun olarak EPIAŞ veya TEİAŞ tarafından değerlendirilmesi sonucunda haklı bulunması durumunda gerekli düzeltmeler EPIAŞ tarafından gerçekleştirilir. İtirazın sonuçlandırılmasını takiben EPIAŞ tarafından ilgili yan hizmet faaliyetini gösteren tüzel kişiye sistem üzerinden bildirim yapılır. Yapılan düzeltme sonucunda, tüzel kişi ya da kişilere yapılması gereken veya tüzel kişi ya da kişilerin yapması gereken ödeme, düzeltmeye ilişkin bildirim yapıldığı tarihten sonraki ödeme bildiriminde, geçmişe dönük düzeltme kalemi olarak yer alır.”

- 63 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Gerçeğe aykırı bildirim veya işlemler

MADDE 63/A

(1) Yan hizmetler piyasası katılımcısı bir tüzel kişinin adına kayıtlı bir yan hizmet biriminden sağladığı hizmete ilişkin gerçeğe aykırı bildirim veya işlemde bulunduğu ve/veya yanıltıcı bilgi veya belge sağladığının tespit edilmesi halinde, söz konusu yan hizmet biriminin yan hizmet sertifikası ve/veya performans test raporu TEİAŞ tarafından askıya alınabilir ve/veya ilgili yan hizmet biriminden hizmet alımı geçici olarak durdurulabilir. TEİAŞ'ın ilgili yan hizmete ilişkin anlaşmadan doğan hakları saklı kalmak kaydıyla birinci

cümlede belirtilen durumun tespit edilmesi halinde, ilgili tüzel kişi hakkında işlem başlatılmak üzere delil niteliğindeki bilgi ve belgeler ile birlikte TEİAŞ tarafından 15 (on beş) iş günü içerisinde Kuruma başvurulur.”

- “Rekabete aykırı eylem ve işlemler” başlıklı 64 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 64

(1) Bu Yönetmelik kapsamında ele alınan herhangi bir yan hizmete ilişkin rekabete aykırı eylem ve işlem içerisinde olduğundan şüphelenilen tüzel kişilere ilişkin Rekabet Kurumunca inceleme yapılmasına dair girişimler; TEİAŞ’ın hâkim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin rapor düzenleyerek Kuruma sunması ile ya da doğrudan Kurum tarafından başlatılır.

(2) Rekabete aykırı eylem ve işlem içerisinde oldukları Rekabet Kurumunca tespit edilen yan hizmet piyasa katılımcısı adına kayıtlı yan hizmet birimlerine söz konusu yan hizmet tedarik ihalesine katılım zorunluluğu getirilerek bu yan hizmet birimlerinin tekliflerine uygulanacak azami fiyat limitleri Kurul kararı ile en fazla 1 (bir) yıl süre ile yan hizmet birimi bazında düzenlenebilir. Söz konusu düzenlemeye ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.”

- “Gizlilik” başlıklı 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 66

(1) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde TEİAŞ ilgili tüzel kişiler tarafından verilen bilgi ve belgelerin gizli tutulması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

- Geçici 1 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EÜAŞ’a ilişkin yan hizmetler yükümlülükleri

GEÇİCİ MADDE 1

(1) Kanununun geçici 12 nci maddesi kapsamında lisans verilmiş olanlar da dahil olmak üzere, Yap İşlet, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri modelleri ile mevcut sözleşmeleri kapsamında EÜAŞ’a elektrik enerjisi satmakta olan üretim tesisleri, EÜAŞ ile yapılacak olan katılım veya yan hizmet anlaşmaları kapsamında yer alır.

(2) Bu kapsamdaki üretim tesislerinin yan hizmetlere katılımları ile ilgili olarak bu Yönetmelikte düzenlenen iş ve işlemlerin yerine getirilmesine ilişkin hak ve yükümlülükler EÜAŞ’a aittir.

(3) Söz konusu üretim tesislerine ilişkin, yan hizmet sağlanmasından doğan alacak ve borçlar EÜAŞ’a tahakkuk edilir.

(4) Yap İşlet, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri modelleri ile EÜAŞ’a elektrik enerjisi satmakta olan üretim tesislerinin EÜAŞ’a karşı olan ilgili yan hizmetleri sağlama yükümlülüğü, imzalanmış olan Enerji Satış Anlaşmalarında yer aldığı şekildedir.

(5) Yap İşlet, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri modelleri ile EÜAŞ’a elektrik enerjisi satmakta olan üretim tesislerinden dolayı, EÜAŞ’ın sağlamakla yükümlü olduğu güç faktörü limitleri, imzalanmış olan Enerji Satış Anlaşmalarında yer alan değerlerdir.”

- Geçici 2 nci ve geçici 3 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.
- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Yükümlülük Transfer Platformunun kurulması

GEÇİCİ MADDE 4

(1) Frekans kontrolü hizmetleri için YHPYS kapsamında kurulacak olan yükümlülük transfer platformunun yazılım ve kurulum aşamaları TEİAŞ tarafından en geç bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 10 (on) ay içerisinde tamamlanarak kullanıma açılır.

(2) Yükümlülük Transfer Platformunun İşletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar ise platformun kullanıma açılmasından en az 1 (bir) ay önce yayımlanmak üzere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içerisinde TEİAŞ tarafından hazırlanarak Kurul onayı alınmak üzere Kuruma sunulur.

Talep tarafı yedeği hizmetine ilişkin usul ve esaslar ile hizmet alımı

GEÇİCİ MADDE 5

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; talep tarafı yedeği hizmeti sağlayabilecek tüketim tesisleri için yıllık asgari enerji tüketim miktarı 10.000.000 (on milyon) kWh'tir.

(2) TEİAŞ tarafından talep tarafı yedeği hizmeti kapsamında Tüketim Tesislerinin Belgelendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar ve talep tarafı yedeği hizmeti kapsamında hizmete katılacak olan tüketim tesisleri için Temel Tüketim Değerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 (altı) ay içerisinde yayımlanmak üzere Kurul onayına sunulur.

Yan hizmet anlaşmalarının Kurul onayına sunulması

GEÇİCİ MADDE 6

(1) Talep tarafı yedeği, bölgesel kapasite kiralama, anlık talep kontrolü ve oturan sistemin toparlanması hizmetlerine ilişkin standart yan hizmet anlaşmaları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 (üç) ay içerisinde TEİAŞ tarafından hazırlanarak Kurul onayı alınmak üzere Kuruma sunulur.”

- 20.02.2021 tarihli ve 31401 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliğinin**
  - “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (l) bendinde yer alan “kanun,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“ğ) DBS: Doğrudan Borçlandırma Sistemini,”

“mm) Dönemsel kullanım: Okuma bölgesinde yıl içinde ardışık olmak üzere altı ay ve üzeri hiç tüketim olmayan kullanım yerlerindeki tüketim ile tarımsal sulama amaçlı tüketimleri,”
  - “Serbest tüketici kapsamı ve elektrik tedariki” başlıklı 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Aynı gerçek veya tüzel kişinin aynı tüketici grubunda bulunan kullanım yerlerinin yıllık toplam elektrik enerjisi tüketim miktarının sözleşmenin kurulduğu tarihte 100.000 kWh ve üzerinde olması ve her birinin yıllık tüketiminin serbest tüketici limitini geçiyor olması halinde Üçüncü Bölüm hükümleri uygulanmaz.”
  - “Serbest olmayan tüketici kapsamı ve elektrik tedariki” başlıklı 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

- “İkili anlaşma kurma” başlıklı 12 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) İkili anlaşmalar yazılı veya mesafeli olarak kurulabilir. Yazılı olarak kurulan ikili anlaşma el yazısıyla atılan imza veya güvenli elektronik imza ile imzalanır. Tedarikçi tarafından ikili anlaşma ve eklerinin “aslının aynıdır” onaylı bir örneğinin anlaşmanın kurulduğu gün kağıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısı ile tüketimi düşük serbest tüketiciye verilmesi zorunludur.”

- “İkili anlaşmanın sonlandırılmasına ilişkin süreç” başlıklı 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) İkili anlaşmanın tahliye nedeniyle sonlandırılması halinde tedarikçi dağıtım şirketini bilgilendirir. Dağıtım şirketi kentsel ve kentaltı dağıtım bölgesinde bildirim izleyen en geç 1 gün içerisinde, kırsal dağıtım bölgesinde bildirim izleyen en geç 2 gün içerisinde son endeks değerlerini alarak kullanım yerinin elektriğini keser. Endeks değerlerinin alınmasını izleyen gün içerisinde bu değerler tedarik şirketine bildirilir.”

- “Perakende satış sözleşmesi başvurusu” başlıklı 21 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Perakende satış tarifesi veya son kaynak tedarik tarifesinden elektrik enerjisi ve/veya kapasite almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, ilgili görevli tedarik şirketine yazılı veya şirketin kurumsal iletişim kanalları ya da e-Devlet kapısı aracılığıyla başvuruda bulunur. Başvuru sırasında bu madde hükümlerince belirlenen bilgi ve belgeler sunulur. Sözleşmeye konu kullanım yeri için görevli tedarik şirketinde ve dağıtım şirketinde mevcut olan bilgi ve belgeler, başvuru sahibinden ayrıca istenmez. Görevli tedarik şirketince istenmesi halinde dağıtım şirketi kullanım yeri ile sayaç ve ölçü sistemlerine ilişkin bilgileri vermek zorundadır. Kullanım yerinde geçerli bir perakende satış sözleşmesi bulunan yerler için şirketin kurumsal iletişim kanalları ya da e-Devlet kapısı aracılığıyla başvuru yapılamaz.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki tüm başvurular kayıt altına alınır. Görevli tedarik şirketi usulüne uygun olarak yapılan başvuruları, şirketin mesai saatleri dışında yapılması halinde en geç takip eden ilk iş günü, diğer hallerde aynı gün içerisinde sonuçlandırır.”

- “Perakende satış sözleşmesinin imzalanması” başlıklı 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 22

(1) Perakende satış sözleşmesi yazılı veya mesafeli olarak kurulabilir. Kurulan sözleşmenin “aslının aynıdır” onaylı bir nüshası, sözleşmenin kurulduğu gün kağıt üzerinde veya kalıcı veri saklayıcısıyla ilgili tüketiciye verilir veya gönderilir. Yazılı olarak kurulan perakende satış sözleşmesi, el yazısıyla atılan imza veya güvenli elektronik imza ile imzalanır. Sözleşmenin kurulmasına dair ispat yükümlülüğü görevli tedarik şirketine aittir. Görevli tedarik şirketi kurulan sözleşmeleri kayıt altına almak suretiyle aynı gün içerisinde dağıtım şirketine bildirir. Tüketici hizmetleri merkezine yapılan yazılı başvurularda, tüketicinin kabul etmesi halinde, imzalanan sözleşme örneği e-posta aracılığıyla gönderilebilir.”

- 24 üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Perakende satış sözleşmesi sonlandırma başvurusu şirketin kurumsal iletişim kanalları ya da e-Devlet kapısı aracılığıyla, güvenli elektronik imzayla ya da yazılı olarak EK-4/B formu kullanılarak yapılır. EK-4/B formu, el yazısıyla atılan imza veya güvenli elektronik imza ile imzalanır. Şirketin kurumsal iletişim kanalları veya e-Devlet kapısı aracılığıyla yapılan başvurularda EK-4/B formunda imzaya yer verilmez; doğrulama kodu kullanılarak işlem yapılır. Görevli tedarik şirketi, perakende satış sözleşmesi sonlandırma başvurusunu

şirketin mesai saatleri içerisinde yapılması halinde aynı gün içerisinde, şirketin mesai saatleri dışında yapılması halinde en geç izleyen iş günü içerisinde dağıtım şirketine bildirir. Dağıtım şirketi kentsel ve kentaltı dağıtım bölgesinde bildirim izleyen en geç bir gün içerisinde, kırsal dağıtım bölgesinde bildirim izleyen en geç 2 gün içerisinde son endeks değerlerini alarak kullanım yerinin elektriğini keser. En geç, endeks değerlerinin alınmasını izleyen gün içerisinde bu değerler görevli tedarik şirketine bildirilir. Sözleşme, elektriğin kesildiği tarihte sona erer.”

“(4) Tedarikçi değişikliği yapmak isteyen tüketiciler tarafından doldurulan EK-4/A formu tüketicinin yeni tedarikçisi veya tüketici tarafından PYS kesinleşme tarihinden itibaren 10 gün içerisinde görevli tedarik şirketine sunulur. EK-4/A formunu tedarikçinin sunması durumunda tüketicinin mevcut tedarikçisine bildirim ispatı yeni tedarikçiye aittir. Perakende satış sözleşmesi elektrik enerjisinin ve/veya kapasite temininin başladığı tarihte sona erdirilir. EK-4/A formunun görevli tedarik şirketine sunulmamasına karşın PYS üzerinden yeni tedarikçiye geçişin gerçekleşmesi halinde perakende satış sözleşmesi elektrik enerjisinin ve/veya kapasite temininin başladığı tarihte sona ermiş sayılır. İkili anlaşmanın mesafeli olarak kurulması halinde EK-4/A formunda imza şartı aranmaz. EK-4/A formu yazılı ya da kalıcı veri saklayıcısıyla görevli tedarik şirketine gönderilir.”

- “Güvence bedelinin hesaplanması” başlıklı 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 26

(1) Görevli tedarik şirketi ile sözleşme imzalayan tüketicinin güvence bedeli, tesisin veya kullanım yerinin gücü dikkate alınarak, tüketici grupları itibarıyla kW başına belirlenen birim bedel üzerinden hesaplanır.

(2) Tüketicinin güvence bedelinin hesaplanmasına esas olacak güç (kW) miktarı, tüketicinin tabi olduğu tarife sınıfına göre;

a) Tek terimli tarife sınıfına tabi tüketicilerde bağlantı gücü,

b) Çift terimli tarife sınıfına tabi tüketicilerde ise sözleşme gücü (talep edilen güç),

dikkate alınarak belirlenir.

(3) İkinci fıkra kapsamında yapılan hesaplamalarda;

a) Kurulu güç, bir kullanım yerinin elektrik projesinde belirtilen toplam güçtür. Özel transformatörlü tüketicilerde transformatörlerin toplam gücüdür.

b) Bağlantı gücü, kurulu gücün kullanma faktörü ile çarpılması suretiyle hesaplanan güçtür. Kullanma faktörü 0,60 olarak alınır. Özel transformatörlü tüketicilerde $\cos \varphi=1$ kabul edilir.

c) Kurulu güç ile bağlantı gücündeki ondalık kısımdaki 2 basamağa kadar olan kesirli sayılar da dikkate alınır.

ç) Bağlantı gücü, 5 kW'nın altında olamaz.

(4) Güvence bedelleri, TÜİK tarafından yayımlanan TÜFE değişim oranları da dikkate alınarak, Kurul kararı ile belirlenir. Kurul gerekli görmesi halinde, her bir görevli tedarik şirketi için farklı güvence bedelleri belirlenebilir.

(5) Sözleşme gücü veya bağlantı gücü 100 kW'nın altında olup borcunu ödemediği için perakende satış söz-

leşmesi feshedilmiş olan tüketicilerden yeniden perakende satış sözleşmesi imzalayarak elektrik enerjisi satın alacaklara, içinde buldukları yıla ait güvence bedelinin yüzde elli fazlası uygulanır.

(6) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra sözleşme gücü veya bağlantı gücü 100 kW ve üzerinde olan mesken tüketici grubu dışındaki tüketicilerle;

a) İlk defa perakende satış sözleşmesi yapılması,

b) Borcunu ödemediği için perakende satış sözleşmesinin sona erdirilmesi nedeniyle yeniden perakende satış sözleşmesi yapılması,

c) İkili anlaşması herhangi bir nedenle sona eren tüketicilerle son kaynak tedariki kapsamında perakende satış sözleşmesi yapılması,

hallerinde uygulanacak güvence bedeli için, ilgili tüketicinin varsa sözleşme tarihinden önceki yoksa sözleşme tarihinden sonraki son 12 aydaki en yüksek 2 aylık tüketiminin günlük tüketim ortalaması hesaplanır. Toplam 60 günlük ortalama tüketim miktarı ve perakende satış sözleşmesinin kurulduğu tarihe ait düzenlemeye tabi tarifeler kapsamında onaylanan tek zamanlı birim fiyatlar kullanılarak, güvence bedeli bir kereye mahsus yeniden belirlenir. Tüketicinin sözleşme tarihinden önceki son 12 aydaki tüketim miktarına ilişkin bilgilerin görevli tedarik şirketinde bulunmaması halinde söz konusu bilgiler ilgili dağıtım şirketinden temin edilir. İlgili şirket, görevli tedarik şirketi tarafından kendisine iletilen talebi, 3 iş günü içerisinde cevaplamakla yükümlüdür. Tüketim bilgisinin 12 ayı içermemesi ya da ilk defa perakende satış sözleşmesi yapılması halinde güvence bedeli, tüketim bilgisinin temin edilmesine kadar birinci fıkraya göre belirlenir. Hesaplanan fark tutar, tüketim faturasından bağımsız olarak yazılı ve kalıcı veri saklayıcısıyla yapılan bildiri takip eden 15 gün içerisinde tüketici tarafından görevli tedarik şirketine ödenir. Daha önce birinci fıkraya göre hesaplanarak tahsil edilmiş nakit güvence bedeline dair TÜFE güncellemesi söz konusu tutarın tüketiciye ödenmesi durumunda yapılır.”

- “Güvence bedelinin verilme şekli” başlıklı 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 27

(1) Güvence bedeli, nakit ya da Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından teminat vermesi uygun bulunmuş finans kuruluşlarınca düzenlenen süresiz ve kesin teminat mektubu olarak verilebilir. Ancak mesken tüketici grubundaki tüketiciler güvence bedelini sadece makbuz karşılığında nakit olarak verir. Fatura ödemelerini DBS ile ödemek üzere görevli tedarik şirketinin anlaşmalı olduğu bankalarla sözleşme yapan tüketicilerden güvence bedeli istenmez. Tüketicinin DBS sözleşmesinin sonlanması halinde tüketici tarafından sonlanma tarihinden itibaren 15 gün içerisinde 26 ncı maddeye göre hesaplanan güvence bedeli nakit ya da teminat mektubu olarak görevli tedarik şirketine verilir.

(2) Nakit olarak verilecek güvence bedelinin tamamının peşin olarak verilmesi esastır. Ancak tüketicinin talebi halinde, güvence bedeli mesken tüketici grubunda bulunan tüketiciler için faturaya yansıtılmak üzere iki eşit taksitte, diğer tüketici grupları için ilk taksit peşin ikinci taksit faturaya yansıtılmak üzere tahsil edilir. Görevli tedarik şirketi, bu fıkra kapsamında taksit talebinin olup olmadığını tüketiciye sormakla yükümlüdür.

(3) Nakit olarak verilecek güvence bedeli tahsilatı şirket vizesi, posta, elektronik fon transferi, havale ve benzeri yollarla ödenebilir.

(4) Mesken tüketici grubu dışındaki tüketicilerden, güvence bedelini daha önce nakit olarak vermiş olanların,

talep etmeleri halinde, nakit güvence bedelleri teminat mektubu ile değiştirilir ve güncelleştirilen güvence bedeli 5 iş günü içerisinde tüketiciye iade edilir. Birinci fıkra kapsamında DBS sözleşmesi bulunan tüketicilere talep etmeleri halinde 5 iş günü içerisinde teminat mektubu iade edilir ya da güncelleştirilen güvence bedeli aynı süre içerisinde geri ödenir.

(5) Güvence bedelini teminat mektubu olarak veren tüketicilerin tüketici gruplarına ait güvence birim bedellerinde değişiklik olması halinde, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren şirketçe güvence bedelleri yeni birim bedeller ve bağlantı veya sözleşme gücü dikkate alınarak yeniden hesaplanır. Tüketiciler, tercihlerine göre, hesaplanan fark tutarı ya da toplam tutarı yazılı ve kalıcı veri saklayıcısıyla yapılan bildirim takip eden 15 gün içerisinde nakit ya da teminat mektubu olarak görevli tedarik şirketine verir.

(6) Bu madde kapsamında güvence bedelinin ya da fark güvence bedelinin süresi içerisinde ödenmemesi halinde gecikme zammı işletilmez; 35 inci madde hükümlerine göre işlem tesis edilir.”

- 28 inci maddesinin ikinci ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) 26 ncı maddenin altıncı fıkrası kapsamındaki kullanım yerleri için yapılan güç artırımı sonrasında fark güvence bedeli, güç artırımı sonrasındaki ilk on iki aydaki en yüksek 2 aylık tüketimin ortalama günlük tüketimine göre 26 ncı maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yöntem dikkate alınarak yeniden hesaplanır.”

“(5) Mesken tüketici grubundaki tüketiciler fark güvence bedelini nakit olarak verir. Diğer tüketici gruplarındaki tüketiciler tercihlerine göre, hesaplanan fark tutar ya da toplam tutarı yazılı ve kalıcı veri saklayıcısıyla yapılan bildirim takip eden 15 gün içerisinde nakit ya da teminat mektubu olarak görevli tedarik şirketine verir.”

- “Güvence bedelinin iadesi” başlıklı 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(c) Güncelleme oranının hesaplanmasında, başlangıç endeksi olarak güvence bedelinin tahsil edildiği aydan iki önceki ay için TÜİK tarafından açıklanan TÜFE, sonlandırma endeksi olarak ise sözleşmenin feshedildiği, sona erdiği veya ön ödemeli sayacın takıldığı günün içinde bulunduğu aydan iki önceki aya ilişkin TÜİK tarafından açıklanmış olan TÜFE dikkate alınır. Güncelleme oranı; sonlandırma endeksi, başlangıç endeksine bölünerek bulunur.”

“(4) Birinci fıkra kapsamında EK-4/A ve EK-4/B formunda güncel iletişim bilgileri alınan ya da perakende satış sözleşmesi sonlandırılan tüketicilere güvence bedelinin ödenmesine ilişkin kalıcı veri saklayıcısıyla söz konusu bedelin tüketiciye iade edilmek üzere hazır olduğuna ve tutarına dair bilgilendirme yapılır.

(5) Görevli tedarik şirketleri güvence bedeli iadesini almayan tüm tüketiciler için internet sitesinde kolayca görülebilecek ve ön planda olacak şekilde, T.C. kimlik numarasıyla ya da vergi numarasıyla sorgulanabilen güvence bedeli iadesini almayan tüketiciler başlıklı güvence bedeli sorgulama alanı oluşturur. Söz konusu sorgulama alanında iadenin nasıl alınabileceğine dair ayrıntılara yer verilir. Perakende satış sözleşmesi devam eden tüketiciler için süre sınırı olmaksızın, sözleşmesi sona eren tüketiciler için ise en az 10 yıl boyunca sorgulama yapılması sağlanır.”

- “Faturalama esas ve dönemi” başlıklı 33 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) 32 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında dönemsel kullanım hariç olmak üzere aylık okuma yapılamayan okuma dönemindeki ay sayısı kadar vade farkı uygulanmaksızın eşit tutarda taksitlendirme yapılır.

Dönemsel kullanım bölgesinde olduğu halde yıl içerisinde sürekli tüketimi bulunan kullanım yerleri için okuma yapılamayan okuma dönemindeki ay sayısı kadar vade farkı uygulanmaksızın eşit tutarda taksitlendirme yapılır. Tüketicinin talebi olması halinde peşin ödeme yapılır. Mesken tüketici grubunda bulunan tüketicilerin kullanım yerlerinde, tüketici kaynaklı okuma yapılamadığının dağıtım şirketi tarafından kullanım yerinin fotoğraflanması yöntemiyle tutanakla kayıt altına alınması durumunda taksitlendirme yapılmaz. İlgili tutanağın bir örneği aynı gün tedarikçiye gönderilir.”

- “Zamanında ödenmeyen borçlar” başlıklı 35 inci maddesinin dördüncü fıkrası ile beşinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Tüketicinin öngörülen ödemelerini, ikinci bildirimde belirtilen süre içerisinde de yapmaması halinde, görevli tedarik şirketinin bildirim üzerine, bildirim tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde dağıtım şirketi tarafından kesme bildirim düzenlenmek suretiyle kullanım yerinin elektriği kesilir ve yerinde yapılan kesme bildiriminin bir örneği kullanım yerine bırakılır. Kesme bildiriminde, kesme tarihine, saatine, mühür veya zaman damgası bilgilerine, endeks değerlerine ve kesmeyi yapan çalışana ait sicil numarasına veya şirket tarafından belirlenen koda yer verilmesi zorunludur. Kesme bildirim ayrıca kalıcı veri saklayıcısıyla tüketiciye ve tedarikçisine bildirilir. Kesme işleminin sayacın fotoğraflanması ya da sayaç iç bilgileri raporuyla ispatlanması dağıtım şirketinin sorumluluğundadır.”

“(2) Güncellenmiş güvence bedeli, son ödeme tarihinden itibaren uygulanan gecikme zammını içeren toplam fatura tutarından düşük ise güncellenmiş güvence bedeli toplam fatura tutarına mahsup edilir ve tüketiciye aynı gün içerisinde yazılı ve kalıcı veri saklayıcılarından en az biri kullanılarak bildirimde bulunur. Bildirimde güncellenmiş güvence bedelinin toplam fatura tutarını karşılamadığı, fark tutarın ve güvence bedelinin bildirim tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ödenmesi durumunda elektriğin bağlanacağı, borcun ödenmemesi durumunda sözleşmenin fesih edilebileceği ve muaccel hale gelmiş borcun yasal yollarla tahsiline gidileceğine ilişkin hususlar belirtilir.”

“(10) Bu madde kapsamında yapılan işlemler, toplam borç tutarı ilgili yıla ilişkin Kurul Kararıyla belirlenen kesme bağlama bedelinden düşük olan tüketicilere uygulanmaz.”

- “Faturalarda ve faturalandırmaya esas unsurlarda hata tespiti” başlıklı 36 ncı maddesinin beşinci fıkrasının (b) bendi ile altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(b) Yapılan hatalı tespitin giderilmesine ilişkin yapılacak işlemin tüketicinin lehine olması durumunda; tüketimdeki farklar, gecikme zammı ile birlikte, tüketicinin talebi halinde nakden ve defaten en geç 3 iş günü içerisinde, diğer hallerde mahsuplaşmak suretiyle ilgili tüketiciye tedarikçi tarafından iade edilir. Mahsuplaşmayı içeren ödeme bildirim düzenleme tarihine kadar gecikme zammı uygulanır. Gecikme zammına hatalı tespitte bulunan taraf katlanır. Dağıtım şirketi tarafından hatalı tespitte bulunulması halinde dağıtım şirketi gecikme zammını tüketiciye ödenmek üzere tedarikçiye öder.”

“(6) Bu madde kapsamında, dağıtım şirketi kaynaklı hatalar nedeniyle tüketicilere yapılacak iadeler 37 nci maddenin dokuzuncu fıkrasına göre yapılır.”

“(7) Bu madde kapsamında düzenlenecek olan faturalarda hatanın nedenine ve tutarına dair ayrıntılı bilgilere yer verilir ve tüketiciler kısa mesajla bilgilendirilir.”

- “Sayacın doğru tüketim kaydetmemesi halinde tüketim miktarının tespiti” başlıklı 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci, üçüncü, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“b) Sayaçtan kaynaklanması ve bu durumun sanayi ve teknoloji il müdürlüğünden alınan sayaç muayene raporunda teknik olarak tespit edilmesi,”

“(2) Bu madde kapsamında yapılan hesaplamalarda; öncelikle varsa tüketicinin aynı döneme ait sağlıklı olarak ölçülmüş geçmiş dönem tüketim değerleri yoksa sayaç değişim tarihinden sonraki ödeme bildirimine esas ilk iki tüketim dönemine ait günlük ortalama tüketim değerleri dikkate alınarak hesaplama yapılır. Bu iki tespitin yapılamaması durumunda benzer özelliklere sahip kullanım yerlerinin tüketimleri dikkate alınarak geçmiş dönem tüketimleri hesaplanır. Kullanım amacı tarımsal sulama olan tüketicilerin hesaplamalarında, tarım il/ilçe müdürlükleri ve resmî kurumlardan alınan belgeler ile yerinde yapılan tespitlere göre ürün belirlenerek, ürün karakteristiğine uygun hesaplama yapılabilir.

(3) Bu madde kapsamında düzenlenen faturaya esas süre, dağıtım şirketinin ve/veya tedarikçinin lehine olması ve doğru bulgu ve belgenin bulunması halinde, 180 günü geçemez. Söz konusu bulgu ve belgelerin bulunmaması halinde ise faturaya esas sürenin başlangıcı olarak, sayaç mahallinde dağıtım şirketince gerçekleştirilmiş olan sayaç kontrol, mühürleme, kesme-bağlama, sayaç değiştirme işlemlerinden en son işlem tarihi esas alınır. Ancak bu süre hiçbir şekilde 90 günü geçemez.”

“(7) Bu madde kapsamındaki hesaplamalar sonucunda, fazla tüketim kaydedildiğinin tespit edilmesi halinde tüketimdeki farklar, kullanım dönemi birim fiyatlarıyla ve gecikme zammı ile birlikte, tüketicinin talebi halinde ve tercih ettiği ödeme yöntemine göre nakden ve defaten 3 iş günü içerisinde, ilgili tüketiciye tedarikçi tarafından iade edilir. Diğer hallerde mahsuplaşmak suretiyle ilgili tüketiciye iade edilir. Mahsuplaşmayı içeren ödeme bildiriminin düzenlenme tarihine kadar gecikme zammı uygulanır. Bu fıkra kapsamında hesaplanan gecikme zammı dağıtım şirketi tarafından tedarikçiye ödenir.

(8) Bu madde kapsamındaki hesaplamalara ilişkin EK-7’de yer alan form düzenlenir ve EK-7 formu ilgili tedarik şirketi tarafından ödeme bildirimi/fatura ile birlikte ya da ödeme bildirimi/fatura gönderilmeden önce tüketiciye gönderilir. Sayaç muayene raporunun ya da teknik tespit raporunun bir örneği de EK-7 formuyla birlikte tüketiciye gönderilir. Ayrıca tedarikçi tarafından kalıcı veri saklayıcısı ile de tüketiciler bilgilendirilir.

(9) Bu madde kapsamında tüketicilere yapılacak iadelere ilişkin olarak Dengeleme ve Uzlaştırmaya ilişkin mevzuat hükümleri uyarınca yapılması mümkün olmayan düzeltmeler ve faturalama işlemleri dağıtım şirketi tarafından yerine getirilir. Dağıtım şirketi, iadeye esas tüketim miktarını kullanım dönemindeki düzenlemeye tabi tarifeler kapsamında ilgili tüketici grubu için onaylanan fiyatlarla ve gecikme zammı ile birlikte hesaplayarak tüketicinin tercih ettiği ödeme yöntemine göre nakden ve defaten 3 iş günü içerisinde ilgili tüketiciye iade eder.”

“(11) Bu madde kapsamında düzenlenecek olan faturalar normal tüketim faturasından ayrı olarak düzenlenir.”

- *“Kaçak elektrik enerjisi tespit süreci” başlıklı 43 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi ile yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.*

“b) Sökülen ve takılan sayaçlarla ilgili EK-6’da yer alan bilgilerin tamamını içeren sayaç değiştirme tutanağı düzenlenir ve bu tutanağın bir örneği kullanım yerine bırakılır. İletişim bilgilerinin bulunması halinde tüketiciler kısa mesajla bilgilendirilir. Ayrıca yedinci fıkra kapsamında sayaçlar seri numaraları görülecek şekilde fotoğraflanır.”

“(7) Bu madde kapsamında yapılan tespit ve işlemler kullanım yerini de içerecek şekilde fotoğraflanır.”

- "Ön ödeme" başlıklı 47 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Kaçak elektrik tüketim faturası kaçak elektrik tespit tarihinden itibaren en geç 3 iş günü içerisinde tüketicilere gönderilir. 42 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ve aynı fıkranın (a) bendi kapsamında sayaç değerleri kullanılarak düzenlenen kaçak elektrik faturaları hariç olmak üzere kaçak elektrik faturaları iadeli taahhütlü posta yoluyla gönderilir. Ayrıca iletişim bilgilerinin bulunması halinde fatura hakkında tüketiciler kısa mesajla bilgilendirilir. Kaçak elektrik enerjisi tükettiği tespit edilen tüketici, kendisine fatura edilen bedeli son ödeme tarihine kadar ödemekle yükümlüdür. Fatura kredi kartı ile ödenebilir. Tüketicie gönderilen faturada ödeme için en az 10 gün süre verilir. İtirazın yapılmış olması ödeme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. İadeli taahhütlü posta yoluyla gönderilen faturalara dair masraf ilgili tüketici tarafından karşılanır. Söz konusu masraf ilgili tüketiciye gönderilen faturaya ilave edilir."

- "Elektriğin kesilmesi ve bağlanması" başlıklı 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(3) Bu madde kapsamında elektriği kesilmiş olan kullanım yerine ilişkin ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmesi üzerine tedarikçiyi ilgilendiren hallerde tedarikçi tarafından aynı gün içerisinde dağıtım şirketine bildirimde bulunulur. Bildirimin yapıldığı andan itibaren veya dağıtım şirketine ilişkin yükümlülüğün yerine getirildiği andan itibaren dağıtım şirketi;

a) Kentsel ve kent altı dağıtım bölgesinde 24 saat içerisinde,

b) Kırsal dağıtım bölgesinde 48 saat içerisinde,

elektrik enerjisini bağlar. Yapılacak bağlama işleminden sonra tüketicie yazılı olarak bağlama bildirimini bırakılır. Bağlama bildiriminde, bağlama tarihi ile saatine ve son endeks değerine yer verilmesi zorunludur. Ayrıca, bulunması halinde kısa mesaj ile de bildirim yapılır."

"(5) Bu madde kapsamında kesme işlemine esas veriler kesme işleminin akabinde TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezi tarafından sağlanan zaman damgası ile saklanır.

(6) Zamanında ödenmeyen borçlar kapsamında uygulanan kesme işlemi; Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe günleri 08:00-15:00 saatleri arasında yapılır. Resmî, dini bayram günleri, genel tatil günleri ile bunların bir önceki günlerinde kesme işlemi yapılmaz."

- "Sayaç kontrolü" başlıklı 51 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Sayacın arızalanması veya ölçme hassasiyetinden şüphe edilmesi halinde, ilgili tüzel kişi veya tüketici tarafından sayacın kontrolü talep edilebilir. Bu talep, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından 11/1/1989 tarihli ve 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu hükümleri çerçevesinde karşılanır. Sayacın doğru tüketim kaydettiğinin tespiti halinde sayaç kontrol bedeli talep sahibi tarafından karşılanır. Tüketicinin sayaç kontrol talebinden itibaren 10 iş günü içerisinde ilgili dağıtım şirketi tarafından sayaç sökülerek değiştirilir. Sayaç değiştirme tutanağının bir örneği kullanım yerine bırakılır ve iletişim bilgilerinin bulunması halinde tüketiciler kısa mesajla bilgilendirilir."

- "Tüketicilerin korunması" başlıklı 52 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(7) Kendi adına perakende satış sözleşmesi olan mesken tüketici grubunda bulunan, 65 yaş üstü tüketicilerin, yüzde 40'ın üzerinde engelli olduğuna dair sağlık kurulu raporunu görevli tedarik şirketine ibraz eden engelli tüketicilerin ve Şehit Aileleri ve Muharip/Malul Gaziler mesken alt tüketici grubunda bulunan tüketici-

cilerin elektriği, tek bir kullanım yerine ait faturaların aralıksız olarak yıl içerisinde en az üç dönem boyunca zamanında ödenmemesi ve tüketicinin kesme yapılacağı hakkında görevli tedarik şirketi tarafından bilgilendirildiğinin ispatı hallerinde kesilebilir. Borcun ödenmesine ilişkin taksitlendirme talep edilmesi halinde taksitlendirme tedarikçiler tarafından yapılır. Taksitlendirme süresi azami dört aydır.”

- Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2/B, EK-3, EK-4/A, EK-4/B ve EK-7 ekteki şekilde değiştirilmiştir.
- 20.02.2021 tarihli ve 31401 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin**

- “İtirazlar” başlıklı 133 üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Fatura tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içinde yazılı olarak yapılmayan ve başvuru tarihi itibarıyla en fazla 12 ay önceki fatura dönemine ait itiraz başvuruları itiraz başvurusunu takip eden 3 ay içerisinde Piyasa İşletmecisi tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılması veya Piyasa İşletmecisi tarafından diğer hataların tespit edilmesi durumunda, gerekli düzeltme işlemi gerçekleştirilir. Yapılan düzeltme piyasa katılımcısına yazılı olarak veya PYS üzerinden bildirilir.”

- 04.03.2021 tarihli ve 31413 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi Teşkilat Yapısı ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliğinin**

- “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g), (ğ), (h) ve (m) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (i) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“g) Organize toptan elektrik piyasaları: Elektrik enerjisi, kapasitesi veya perakende alış satışının gerçekleştirildiği ve piyasa işletim lisansına sahip merkezî bir aracı tüzel kişilik tarafından organize edilip işletilen gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları ile sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş elektrik sözleşmelerinin ve dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin işlem gördüğü ve Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilen piyasaları ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından organize edilip işletilen dengeleme güç piyasası ve yan hizmetler piyasası gibi elektrik piyasalarını,

ğ) Piyasa işletim faaliyeti: Organize toptan elektrik piyasaları, diğer enerji piyasaları, YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasının işletilmesi ve bu piyasalarda gerçekleştirilen faaliyetlerin mali uzlaştırma işlemleri ile söz konusu faaliyetlere ilişkin diğer mali işlemleri,

h) Piyasa katılımcısı: 14/4/2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinde tanımlanan lisans sahibi tüzel kişiler ile bu tüzel kişiler için oluşturulan farklı kategorileri, 14/11/2020 tarihli ve 31304 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliğinde tanımlanan organize YEK-G piyasasına katılan lisans sahibi tüzel kişileri ve 31/3/2017 tarihli ve 30024 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliğinde tanımlanan lisans sahibi tüzel kişileri,”

“m) Uzlaştırma: Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği ile Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliğinde tanımlanan dengeleme mekanizmasından ve/veya enerji dengesizliğinden ve Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliği uyarınca işletilen YEK-G sistemi ile organize YEK-G piyasasından doğan alacak ve borç miktarlarının hesaplanması ve ilgili alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması işlemlerini,”

"n) BOTAŞ: Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketini,

o) Diğer enerji piyasaları: Piyasa işletim lisansı kapsamı dışında kalmakla birlikte Kurum tarafından işletilmesine izin verilen diğer enerji piyasalarını,

ö) Organize YEK-G piyasası: Piyasa İşletmecisi tarafından organize edilip işletilen ve YEK-G belgesinin piyasa katılımcıları arasında alış-satışının gerçekleştirildiği piyasayı,

p) Organize toptan doğal gaz satış piyasası: Doğal gaz sisteminden yararlanan lisans sahiplerince doğal gazın alım-satımının ve dengeleme işlemlerinin yapıldığı piyasalar, ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren doğal gaz piyasaları ve Kurul tarafından belirlenen diğer doğal gaz piyasası işlemlerinin gerçekleştirildiği, Kurul tarafından düzenlenen piyasayı,

r) YEK-G sistemi: Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliği kapsamında oluşturulacak sisteme kayıtlı üretim tesislerinde üretilen elektrik enerjisi için YEK-G belgesinin ihraç edilmesini, transferini, tüketiciler lehine itfa edilmesini, ilga veya iptal işlemlerini içeren ve Piyasa İşletmecisi tarafından yönetilen sistemi,"

- "Genel Kurulun yapısı" başlıklı 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Genel Kurul Türk Ticaret Kanununda ve Esas Sözleşmede açıkça öngörülmuş bulunan hallerde karar alır."

- "Yönetim Kurulunun yapısı" başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Şirketin temsil ve idaresi, Türk Ticaret Kanunu ve Esas Sözleşme hükümleri çerçevesinde Genel Kurul tarafından seçilecek 7 (yedi) üyeden oluşan Yönetim Kurulu tarafından yürütülür."

- "Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrasının birinci cümlesi, üçüncü fıkrasının (ç) ve (k) bentleri ve dördüncü fıkrasının birinci cümlesi ile aynı fıkranın (g), (ğ) ve (o) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı maddenin dördüncü fıkrasının (j) bendi ile altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"(1) Yönetim Kurulu, Türk Ticaret Kanunu ve Esas Sözleşme uyarınca Genel Kurulun yetkisinde bırakılmış bulunanlar dışında, Şirketin faaliyetlerini gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlemler hakkında karar almaya yetkilidir."

"Yönetim Kurulunun Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümleri uyarınca devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri şunlardır:"

"ç) 2/11/2013 tarihli ve 28809 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla Şirketin varlıkları üzerinde rehin veya ipotek tesis etmek."

"k) Piyasa işletim lisansı kapsamında yer alan enerji piyasaları ile işletilen diğer enerji piyasaları ve organize YEK-G piyasasında ticarete konu olacak yeni ürün ihdas edilmesine dair kararları Kurum onayına sunmak."

"Yönetim Kurulunun Esas Sözleşme ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri hariç olmak üzere başlıca görev ve yetkileri şunlardır:"

"g) Piyasa Gözetim Direktörünün önerisi doğrultusunda, piyasa gözetim faaliyetlerinin etkin ve verimli şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere piyasa gözetim sistemlerinin alınmasına veya geliştirilmesine karar vermek.

ğ) Piyasa işletim lisansı kapsamında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasına ilişkin hazırlanan usul ve esasları veya yapılacak güncellemeleri Kurum onayına sunmak.”

“o) Piyasa gözetim faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin olarak mevzuat önerilerini Kuruma sunmak.”

“ö) Piyasa Gözetim Direktörünün hazırladığı raporları incelemek ve gerekli önlemleri almak.”

- “Piyasa İzleme Komitesi” başlıklı 11 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.
- “Genel Müdürün görev ve yetkileri” başlıklı 13 üncü maddesinin birinci fıkrası ve ikinci fıkrasının (ç), (e), (f), (h) ve (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Genel Müdür, Şirketi Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda ve Türk Ticaret Kanunu, Elektrik Piyasası Kanunu ve diğer ilgili mevzuat ile Esas Sözleşme hükümleri çerçevesinde özen ve basiretle yönetmekle yükümlüdür.”

“ç) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasına ilişkin hazırlanan veya güncellenen usul ve esasları değerlendirerek Yönetim Kuruluna sunmak.”

“e) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasında yeni ürünleri ve işlemleri değerlendirerek Yönetim Kuruluna sunmak.

f) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasındaki işlemlerin yürütülmesini sağlamak amacıyla gerekli bilgi teknolojileri sistemlerinin alınması, geliştirilmesi, kullanımdan kaldırılması veya değiştirilmesini Yönetim Kurulu onayına sunmak.”

“h) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasası kapsamındaki faaliyetlere ilişkin hizmet satın alımlarını gerçekleştirmek.”

“j) Piyasa gözetim raporlarını incelemek ve bunlar doğrultusunda ilgili mevzuat ve Şirket ile piyasa katılımcıları arasında imzalanan anlaşmalar uyarınca gereken önlemlerin alınmasını sağlamak.”

- “Hizmet birimleri ve görevleri” başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Şirketin hizmet birimleri şunlardır:

a) Piyasa Operasyonları Direktörlüğü.

b) Strateji Geliştirme Direktörlüğü.

c) Bilgi Teknolojileri Direktörlüğü.

ç) İç Kontrol ve Risk Yönetimi Direktörlüğü.

d) Finans ve Destek Hizmetleri Direktörlüğü.

e) Piyasa Gözetim Direktörlüğü.

f) Hukuk Müşavirliği.”

- "Direktörler" başlıklı 15 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "İç Kontrol ve Risk Yönetimi Direktörü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Piyasa Gözetim Direktörü" ibaresi eklenmiştir.

- "Piyasa Operasyonları Direktörlüğü" başlıklı 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b), (ç), (d), (e), (g), (ğ) ve (m) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Piyasa katılımcılarının, TEİAŞ ve Şirket bünyesinde işletilen piyasalarda faaliyet gösterebilmesi için kayıt işlemlerini gerçekleştirmek, ilgili kayıt bilgilerini TEİAŞ ve BOTAŞ ile paylaşmak."

"ç) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasına ilişkin olarak ticaret sonuçları, ödeme bilgileri, teminat bilgileri ve ilgili diğer verileri ilgili piyasa katılımcısına bildirmek.

d) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasında gerçekleşen işlemlerde çıkabilecek itirazları inceleyerek sonuçlandırmak.

e) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasına ilişkin teminat hesaplamalarını gerçekleştirmek, piyasa katılımcılarının yatıracakları nakdi ve/veya gayri nakdi teminatları kabul etmek."

"g) Görev alanına giren organize toptan elektrik piyasaları ile organize toptan doğal gaz satış piyasasına, TEİAŞ tarafından piyasa işletim lisansı kapsamında işletilen organize toptan elektrik piyasalarına ve denge-sizlik hesaplamalarına ilişkin mali uzlaştırma işlemlerini gerçekleştirmek, tahakkuk ettirilecek alacak ve borç miktarlarını hesaplamak ve ilgili alacak-borç bildirimlerini hazırlamak.

ğ) Uzlaştırma, teminat, ödeme ve tahsilat işlemlerinin gerçekleştirilmesine yönelik olarak, Borsa İstanbul A.Ş., İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., TEİAŞ, BOTAŞ ve ilgili diğer taraflarla gerekli iletişimi sağlamak."

"m) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasının etkin gelişimini destekleyecek çözümlerin geliştirilmesi için diğer ilgili Direktörlüklere öneri sunmak."

- "Strateji Geliştirme Direktörlüğü" başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (f), (ğ) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) İlgili birimlerle işbirliği yaparak piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasına ilişkin usul ve esaslar hazırlamak, güncellemek ve Genel Müdüre sunmak,"

"ğ) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasında, ticarete konu olacak yeni ürün geliştirme çalışmaları yürütmek,

h) Piyasanın gelişimi doğrultusunda yeni organize toptan enerji piyasaları kurulmasına yönelik olarak çalışmalar yapmak, ilgili birimlerin görüşleri doğrultusunda, piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasının etkin gelişimini destekleyecek çözümler geliştirmek,"

- "Bilgi Teknolojileri Direktörlüğü" başlıklı 17/A maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ğ) Piyasa işletim lisansında yer alan enerji piyasaları, diğer enerji piyasaları ile YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasına ilişkin yenilikler ile mevzuat değişikliklerini takip etmek, değişen gereksinimleri karşılayacak bilgi teknolojileri sistemlerini ve gerekli donanımları edinmek, yazılımları geliştirmek ve/veya dış tedarikçi firmalardan satın almak ve mevcut sistemler ile entegrasyonunu sağlamak, kullanıcılar için test sistemleri sunmak,”

- 18 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Piyasa Gözetim Direktörlüğü

MADDE 18/A

(1) Piyasa Gözetim Direktörlüğü, Piyasa Gözetim Direktörü ve yeteri kadar personelden oluşur. Piyasa Gözetim Direktörü idarî bakımdan Genel Müdüre, faaliyetleri bakımından Yönetim Kuruluna karşı sorumludur.

(2) Piyasa Gözetim Direktörlüğü faaliyetlerini, Şirketten ve piyasa katılımcılarından bağımsız olarak ve gizlilik esasına göre yürütür. Yönetim Kurulu, Direktörlüğün faaliyetlerini bağımsız olarak yürütebilmesi için gerekli idarî ve malî tedbirleri alır.

(3) Piyasa Gözetim Direktörlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Şirketin eşit taraflar arasında ayırım gözetmeden fiyatların arz ve talep çerçevesinde oluşumunu temin etme görevi ve diğer ulusal veya uluslararası piyasa gözetim usul ve uygulamaları doğrultusunda piyasa gözetim faaliyetlerini yürütmek.

b) Piyasa gözetim faaliyetlerinin etkin ve verimli şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere, insan müdahalesini en aza indirecek nitelikte otomatize edilmiş piyasa gözetim sistemleri alınması veya geliştirilmesi yönündeki çalışmaları Yönetim Kuruluna sunmak.

c) Piyasa gözetim faaliyetleri sonucu elde edilen sonuçları Kuruma sunulmak üzere Yönetim Kurulu Başkasına raporlamak.

ç) Piyasa gözetiminde kullanılan sistemler tarafından piyasayı kötüye kullanım ihtimali ve/veya sonucu doğuran işlemlerin tespiti halinde ilgili mevzuatta ve sözleşmelerde yer alan gerekli önlemleri almak ve denetlenmesi amacıyla bu işlemler ile ilgili ayrıntılı verileri en kısa sürede Kuruma sunmak.

d) Piyasa katılımcılarına ilişkin ticari sır niteliğini haiz bilgileri içermeyen aylık piyasa gözetim faaliyet raporunu Kuruma sunulmak üzere Yönetim Kuruluna sunmak.

e) Piyasa gözetim faaliyetleri neticesinde piyasa gelişimine katkı sağlayacak konularda Yönetim Kuruluna önerilerde bulunmak.

f) Piyasa gözetim sistemlerinin güvenilirliğini, performansını, raporlama kapasitesini ve esnekliğini değerlendirmek, buna ilişkin Yönetim Kuruluna raporlar sunmak.

g) Kamuoyu ile bilgi paylaşımı konusunda çalışmalar yürütmek, yayımlanacak bilgiler hakkında Yönetim Kuruluna öneriler sunmak.”

- 01.04.2021 tarihli ve 31441 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinin**
  - “Yan hizmet piyasa katılımcılarının tüzel kişilik kayıt başvurusu” başlıklı 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- “b) Belgelerde imzası bulunan kişilerin yetki belgeleri ve sicil tasdiknamesini veya vekâletnameyi,”*
- *“Reaktif güç kontrolü hizmetine ilişkin yan hizmet anlaşmaları”* başlıklı 41 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Anlaşma kapsamında bulunan üretim tesislerine ait üretim lisansı ve tüzel kişilik adına anlaşmayı imzalamaya yetkili personele ait sicil tasdiknamesi veya vekâletname,”

  - *“Oturan sistemin toparlanmasına ilişkin yan hizmet anlaşmaları”* başlıklı 49 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Anlaşma kapsamında bulunan yan hizmet birimine ait yan hizmet birimi ve tüzel kişilik adına anlaşmayı imzalamaya yetkili personele ait sicil tasdiknamesi veya vekâletname.”

  - 01.04.2021 tarihli ve 31441 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Rüzgâr veya Güneş Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Önlisans Başvurularına İlişkin Yarışma Yönetmeliğinin**
  - *“Başvuru esasları”* başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Şirketi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişilere veya vekâlet verilen kişi/kişilere ait sicil tasdiknamesi veya vekâletname,”

  - 09.04.2021 tarihli ve 31449 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliğinin “YEKA kullanım hakkı yarışması başvurularının alınması”** başlıklı 7 nci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendi ve *“Başvuruların incelenmesi”* başlıklı 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan *“imza sirkülerinde”* ibareleri *“sicil tasdiknamesinde”* olarak değiştirilmiştir.
  - 24.04.2021 tarihli ve 31464 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliğinin**
  - *“Tanımlar ve kısaltmalar”* başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (ğ), (ı), (i), (j), (l), (n), (ş), (u), (ü), (z), (ee), (ff), (ll), (mm) ve (nn) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (ö) bendinde yer alan *“kanun,”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanı kararı,”* ibareleri eklenmiş ve aynı fıkranın sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

“a) Azaltma: 28/5/2014 tarihli ve 29013 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Şebeke Yönetmeliğine göre, Sistem İşletmecisinin hızla hareket etmesi gereken acil durumlarda Sistem İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına tahsis edilmiş olan Fiziksel İletim Haklarının alış-veriş programı verilmeden önce düşürülmesi,”

“ğ) Enterkonneksiyon İşletme Anlaşması: Sistem İşletmecisi ve enterkonneksiyon oluşturulan diğer ülke iletim veya dağıtım şirketi arasında yapılan ve enterkonneksiyon hattının işletilmesi ile ilgili esas ve usulleri içeren anlaşmayı,”

“ı) Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması: Sistem İşletmecisi tarafından işletilen uluslararası enterkonneksiyon hatları üzerinden hizmet alan lisans sahibi tüzel kişi ile Sistem İşletmecisi arasında imzalanan ve enterkonneksiyon hattının kullanımı ile ilgili esas ve usulleri içeren anlaşmayı,”

“i) ENTSO-E (Avrupa Elektrik Şebekesi İletim Sistemi İşletmecileri): Kâr amacı gütmeyen bir uluslararası

kuruluş olarak ve Avrupa Birliğinin 714/2009 sayılı Sınır Ötesi Elektrik Ticareti Tüzüğünde belirtildiği şekilde, Topluluk düzeyinde iç elektrik piyasasında entegrasyonun tamamlanması, sınır ötesi elektrik ticaretinin iyileştirilmesi, Avrupa elektrik iletim şebekesinin optimal yönetilmesinin, koordineli işletilmesinin ve arz güvenliğinin sağlanmasını teminen tüm İletim Sistemi İşletmecileri arasında işbirliğinin sürdürülmesi amacıyla kurulmuş uluslararası kuruluşu,”

“j) İhale dokümanları: Sistem İşletmecisi veya Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlar tarafından hazırlanan ve hat kapasite tahsisine ve bu kapasitelerin kullanımına ilişkin dokümanları,”

“l) İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasası: Senkron paralel bağlantılarda bir Fiziksel İletim Hakkı sahibine ihalelerde ya da Fiziksel İletim Hakkı devri yoluyla tahsis edilen Fiziksel İletim Haklarının başka bir tedarik şirketine veya ihracat yönünde bir üretim lisansı sahibine devrine olanak sağlayan mekanizmayı,”

“n) İletim Sistemi İşletmecileri Arası Tazmin Mekanizması: Birbirlerine senkron paralel bağlı İletim Sistemi İşletmecileri arasındaki sınır ötesi fiziki akışlarla ilgili olarak sınır ötesi fiziki akışın başladığı (kaynak) ve sonlandığı (varış) ulusal iletim sistemlerindeki fiziki akışları esas alacak şekilde, iletim sistemi transit olarak kullanılan İletim Sistemi İşletmecisine, sınır ötesi akışların gerçekleştirilmesine ilişkin olarak, ileriye dönük uzun dönemli maliyetleri, kayıpları, yeni altyapı yatırımlarını ve mevcut altyapı maliyetlerinin uygun bir oranını dikkate almak suretiyle belirlenen bir bedelin ödenmesini öngören mekanizmayı,”

“ş) Kısıt Yönetimi Bedeli: İthalat ve/veya ihracat faaliyeti çerçevesinde yapılan elektrik enerjisi nakli için kullanılacak enterkonneksiyon hat kapasitesinin tahsisinde kısıt olması halinde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca Sistem İşletmecisine veya Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlara ödenen bedeli,”

“u) Kullanım Faktörü: Kapasite tahsisi yapılan enterkonneksiyon hatlarının belli bir zaman diliminde fiili kullanımı sonucu hat üzerinden transfer edilen toplam enerjinin, aynı zaman dilimi içerisinde hatta tahsis edilmiş bulunan tüm kapasitenin kullanılması durumunda hat üzerinden transfer edilmesi gereken toplam enerji miktarına yüzde (%) cinsinden oranı,”

“ü) Kullanıma Açık Kapasite (KAK): Belirli bir enterkonneksiyon hattı veya sınır bazında hesaplanmış olan Net Transfer Kapasitesinden, Tahsis Edilmiş Kapasitenin çıkarılması sonucu bulunan ve piyasa katılımcılarının kullanımına sunulan megavat (MW) cinsinden elektrik enerjisi güç miktarını,”

“z) Net Transfer Kapasitesi (NTK): Bir enterkonneksiyon hattı veya sınır bazında, ulusal elektrik sistemi ile komşu ülke elektrik sistemi arasında her iki elektrik sisteminde uygulanan bütün güvenlik kriterleri ve gelecekte oluşabilecek belirsizlikler de dikkate alınarak hesaplanan transfer edilebilen megavat (MW) cinsinden azami elektrik enerjisi güç miktarını,”

“ee) Sistem İşletmecisi: 36 kV ve altındaki şebeke için ilgili dağıtım şirketini, 36 kV üstü şebeke için TEİAŞ’ı,”

“ff) Tahsis Edilmiş Kapasite (TEK): Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapılan uluslararası anlaşmalarla veya bu Yönetmelik kapsamında tahsis edilmiş veya kullanıcıların hat inşa etmesi nedeni ile tahsis edilen megavat (MW) cinsinden kapasite miktarlarının toplamını,”

“ll) Fiziksel İletim Hakkı (FİH): Elektrik transferleri için megavat (MW) olarak ifade edilen enterkonneksiyon kapasitesini kullanma hakkını,”

“mm) Fiziksel İletim Hakkı Devri: Tüzel kişiler tarafından inşa edilen enterkonneksiyon hatları sebebi ile ilgili tüzel kişiye tahsis edilen kapasite hariç olmak üzere, sahip olunan Fiziksel İletim Haklarının İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasası yoluyla devrini,”

“nn) Fiziksel İletim Hakkı Sahibi: İhale veya İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasası yoluyla Fiziksel İletim Hakkına sahip olan sınır ötesi ihale katılımcısını veya tüzel kişiler tarafından inşa edilen enterkonneksiyon hatları sebebi ile ilgili tüzel kişiye yapılan kapasite tahsisi yolu ile Fiziksel İletim Hakkına sahip olan tedarik veya üretim lisansı sahibi tüzel kişiyi,”

“üü) EÜAŞ: Elektrik Üretim Anonim Şirketini,”

- *“İthalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunabilecek tüzel kişiler” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“c) Üretim lisansı sahibi tüzel kişiler sahip oldukları üretim tesislerinin işletmedeki toplam kurulu gücünü aşmayacak şekilde elektrik enerjisi ihracatı faaliyetini,”

- *“Senkron paralel bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyeti için yapılacak başvurular” başlıklı 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“MADDE 7

(1) Elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı yapılabilecek enterkonneksiyon hatları, Bakanlık görüşü doğrultusunda Sistem İşletmecisi tarafından ilan edilir.

(2) Senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat ve/veya ihracat yapılmasına yönelik faaliyette bulunmak isteyen tedarik lisansı sahibi şirketler Sistem İşletmecisi veya Kanunun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlar tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilir ve kapasite tahsisine hak kazanmaları durumunda, tahsis edilen miktar ve süre kadar elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı yapabilirler.

(3) Senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ihracat yapılmasına yönelik faaliyette bulunmak isteyen üretim lisansı sahibi şirketler Sistem İşletmecisi veya Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca taraf olunan uluslararası kuruluşlar tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilirler ve kapasite tahsisine hak kazanmaları durumunda, tahsis edilen miktar ve süre kadar elektrik enerjisi ihracatı yapabilirler.

(4) Senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat ve/veya ihracat yapılması kapsamında verilecek teminat tutarı Sistem İşletmecisi tarafından belirlenir ve duyurulur. Senkron paralel bağlantılar için enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat/ihracat yapmak isteyen ve bu hakka sahip olan şirketler, belirlenen tutardaki teminat mektubunu Sistem İşletmecisine sunarlar.

(5) Senkron paralel bağlantı sağlanmış ülkelerde Fiziksel İletim Hakkı elde etmiş kişilerin Türkiye ile sınır ötesi elektrik ticaretini gerçekleştirebilmesi için 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen tüzel kişiler ile anlaşmaları gerekmektedir.”

- *“Senkron paralel olmayan bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyeti için yapılacak başvurular” başlıklı 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“MADDE 8

(1) Senkron paralel olmayan bağlantılarda ithalat faaliyetinde bulunmak için yapılan lisans tadili başvurularında aşağıdaki bilgi ve belgelerin Kuruma sunulması zorunludur:

a) İthalat yapılacak ülke.

b) İthal edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin üretiminde kullanılan yakıt türü veya türleri.

c) İthal edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin megavat (MW) cinsinden azami gücü, kilovatsaat (kWh) cinsinden yıllık miktarı.

ç) İthalat faaliyeti için öngörülen başlama tarihi ve faaliyet süresi.

d) İthal edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin ülke sınırındaki teslim noktaları.

e) İthalatta kullanılacak yöntem.

f) Karşı ülkede elektrik enerjisi ithalatı ile ilgili Bakanlık ve/veya yetkili Kurumla yapılan ve ilgili şirketin unvanını ve bu fıkra kapsamında bilgileri kapsayan ve ilgili enterkonneksiyon hattının kullanılabilmesini belirtir; ön anlaşma, protokol veya niyet mektubu ve söz konusu enerjinin tedarik edilmiş veya edileceğine ilişkin muhatap şirket ile yapılan ön anlaşma, protokol veya niyet mektubu. Ayrıca imza tarihi eski olmakla birlikte başvuru yapılacak süre için yürürlükte olan bir Anlaşma sunulması halinde söz konusu Anlaşmanın geçerli olduğuna ilişkin olarak başvuru sahibi tarafından verilecek yazılı taahhütname.

g) Lisans tadil bedelinin yatırıldığına ilişkin belge.

(2) Senkron paralel olmayan bağlantılarda ihracat faaliyetinde bulunmak için yapılan lisans tadili başvurularında aşağıdaki bilgi ve belgelerin Kuruma sunulması zorunludur:

a) İhracat yapılacak ülke.

b) İhraç edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin megavat (MW) cinsinden azami gücü ve kilovatsaat (kWh) cinsinden yıllık miktarı.

c) İhracat faaliyeti için öngörülen başlama tarihi ve faaliyet süresi.

ç) İhraç edilmesi öngörülen elektrik enerjisinin ülke sınırındaki teslim noktaları.

d) İhracatta kullanılacak yöntem.

e) Karşı ülkede elektrik enerjisi ihracatı ile ilgili Bakanlık ve/veya yetkili kurumla yapılan ve ilgili şirketin unvanını ve bu fıkra kapsamında belirtilen bilgileri içeren ve ilgili enterkonneksiyon hattının kullanılabilmesini belirtir ön anlaşma, protokol veya niyet mektubu. Ayrıca imza tarihi eski olmakla birlikte başvuru yapılacak süre için yürürlükte olan bir Anlaşma sunulması halinde söz konusu Anlaşmanın geçerli olduğuna ilişkin olarak başvuru sahibi tarafından verilecek yazılı taahhütname.

f) Lisans tadil bedelinin yatırıldığına ilişkin belge.

(3) Karşı ülkede elektrik enerjisi ithalatı/ihracatı ile ilgili Bakanlık ve/veya yetkili Kurumla yapılan ön anlaşma, protokol veya niyet mektubu, söz konusu ülkedeki Türk Konsolosluğundan veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan 20/6/1984 tarihli ve 3028 sayılı Kanun ile kabul edilen Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olmalıdır.

(4) Bu madde kapsamında belirtilen bilgi ve belgelerin eksiksiz olarak Kuruma sunulması durumunda;

a) Tedarik lisansına veya üretim lisansına sahip tüzel kişiler tarafından; mevcut ya da yapılacak hatlar vasıtasıyla uluslararası enterkonneksiyon şartı oluşmuş ülkelere ya da ülkelere, tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler için ithalat ve/veya ihracat faaliyetlerinde üretim lisansına sahip tüzel kişiler içinse ihracat faaliyetinde bulunmak üzere başvuruda bulunulması halinde, Kurum tarafından, Bakanlık görüşü ile teknik konulara ilişkin olarak Sistem İşletmecisinin görüşü alınır.

b) Görüşlerin olumlu olması halinde, başvuru Kurum internet sayfasında duyurulur. Duyuruyu izleyen on beş gün içerisinde, aynı hattı kullanmak suretiyle ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunmak isteyen tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler ile aynı hattı kullanmak suretiyle ihracat faaliyetinde bulunmak isteyen üretim lisansı sahibi tüzel kişiler de Kuruma başvurabilir. Süresinde yapılan başvurular sonuçlandırılıncaya kadar aynı hat için yeni başvuru kabul edilmez.

c) Aynı hat için birden fazla lisans tadil başvurusu olması ve kısıt oluşması halinde, başvurular bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda sonuçlandırılmak üzere ilgili Sistem İşletmecisine ve başvuru sahiplerine bildirilir. Sistem İşletmecisi başvuru sahipleri arasında yapılacak yarışma ile kapasite tahsisine ilişkin işlemleri bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde kırk beş gün içerisinde sonuçlandırarak Kurul kararı alınmasını teminen sonucu Kuruma bildirir. Yarışmayı kazanan başvuru sahibinin süresi içerisinde dokuzuncu maddede belirtilen belgelerle birlikte lisans tadili için Kuruma başvurmaması durumunda bu durum Sistem İşletmecisine bildirilir ve yarışmada ikinci olan tüzel kişi hakkında Kurul kararı alınması için işlem başlatılır.

ç) Ulusal elektrik sisteminin elektrik enerjisinin ithal ya da ihraç edileceği ülkenin elektrik sistemi ile senkron paralel şekilde işletilebilmesinin mümkün olmaması durumunda ithalat veya ihracat faaliyetlerinden hangisinin yapılacağına ilişkin olarak Bakanlık görüşü esas alınır.”

- “Senkron paralel olmayan bağlantılarda başvuruların incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması” başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Senkron paralel olmayan bağlantılar için ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunması Kurul kararıyla uygun bulunan lisans sahibi tüzel kişiye öngörülen ithalat ve/veya ihracat faaliyetine ilişkin olarak başvuru sırasında sunulan belgelere uygun anlaşmaların ve enterkonneksiyon kullanım anlaşmasının Kuruma ibraz edilmesi durumunda faaliyet izni verileceği ve bu yükümlülüğün otuz gün içerisinde yerine getirilmesi gerektiği yazılı olarak bildirilir. Bu süre Kurul kararı ile uzatılabilir. Sunulacak anlaşmalar söz konusu ülkedeki Türk Konsolosluktan veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan ve 3028 sayılı Kanun ile kabul edilen Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olmalıdır. Yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde, ithalat ve/veya ihracat faaliyetine izin verilmesine ilişkin hükümler Kurum tarafından ilgili tüzel kişinin lisansına derç edilir ve internet sayfasında yayımlanmak üzere ilgili Sistem İşletmecisine bildirilir.”

- “İthalat ve ihracat faaliyetlerinde dengeleme mekanizmasına ilişkin süreç” başlıklı 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10

(1) Enterkonneksiyon hat kapasitesini kullanarak ithalat ve/veya ihracat yapmak amacıyla hat kapasite tahsisine hak kazanmış lisans sahibi tüzel kişiler ve/veya diğer ülkede yapılan ihalelerde Fiziksel İletim Hakkı elde etmiş olan kişi veya kuruluşlar ile enerji alış/satış anlaşması yapmış olan ithalat ve/veya ihracat hakkı sahibi şirketleri kapsayan dengeleme mekanizmasına ilişkin faaliyetler ve uzlaştırma işlemleri dengeleme ve uzlaştırmaya ilişkin mevzuat hükümleri uyarınca yürütülür.”

- “Senkron paralel bağlantı dışındaki bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyetinin süresinden önce sona erdirilmesi” başlıklı 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 11

(1) Senkron paralel bağlantı dışındaki bağlantılarda ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunan bir tüzel kişinin lisansı kapsamında sürdürmekte olduğu ithalat ve/veya ihracat faaliyetine süresinden önce son verme talebiyle Kuruma başvurması durumunda talep Kurum tarafından ilgili Sistem İşletmecisine bildirilir ve hak sahibinin talebi Kurul Kararı alınmasının ardından lisans tadili gerçekleştirilmek suretiyle sonuçlandırılır.”

- “Lisans sahibi tüzel kişinin ithalat ve/veya ihracat faaliyetine ilişkin yükümlülükleri” başlıklı 12 nci maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Sistem İşletmecisi ile enterkonneksiyon hattı kapasite kullanımına hak kazanan tüzel kişiler arasında Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması imzalanır. Senkron paralel olmayan bağlantılar için genel hükümleri Kurul tarafından onaylanan standart nitelikteki enterkonneksiyon kullanım anlaşmaları kullanılır. Bu anlaşmanın genel hükümlerinde Kurul tarafından değişiklik yapılması halinde, Sistem İşletmecisi ile hak sahibi tüzel kişiler arasında yeni genel hükümleri içeren anlaşma Sistem İşletmecisi tarafından tüzel kişilere yapılacak bildirim tarihinden itibaren bir ay içerisinde imzalanır veya Sistem İşletmecisinin uygun görmesi halinde Kurul tarafından değiştirilen hükümlere ilişkin bir ek sözleşme Sistem İşletmecisinin yapacağı bildirim tarihinden itibaren bir ay içerisinde imzalanmak suretiyle değişiklik hükümleri geçerlilik kazanır. Sistem İşletmecisinin bildirimine rağmen süresi içerisinde enterkonneksiyon kullanım anlaşmalarını imzalamak üzere başvuruda bulunmayan tüzel kişilerin enterkonneksiyon kullanım anlaşmaları Sistem İşletmecisi tarafından feshedilerek bu kişilerin enterkonneksiyon kapasite kullanım hakları sona erdirilir. Senkron paralel bağlantılarda Sistem İşletmecisi ile enterkonneksiyon hattı kapasite kullanımına hak kazanan tüzel kişiler arasında Sistem İşletmecisi tarafından hazırlanan standart nitelikteki enterkonneksiyon kullanım anlaşmaları imzalanır. 21 inci madde kapsamında yeni enterkonneksiyon hatlarının tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda ayrıca Sistem İşletmecisi ile enterkonneksiyon hattı kapasite kullanımına hak kazanan tüzel kişiler arasında ilgili Sistem İşletmecisi tarafından hazırlanan Tesis Sözleşmesi imzalanır.

(2) Lisans sahibi tüzel kişiler, ithalat ve/veya ihracat faaliyeti çerçevesinde gerçekleştirdikleri sınır ötesi elektrik ticareti faaliyetleri ile ilgili olarak Sistem İşletmecisine Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasında belirtilen bildirimlerde bulunmakla ve iletim gerilim seviyesinden kapasite tahsisi yapılan lisans sahipleri Kurul tarafından onaylanmış tarife tablolarında yer alan enterkonneksiyon hattının bağlı olduğu trafo merkezinin bulunduğu bölgeye ilişkin tarife üzerinden hesaplanan iletim bedellerini, dağıtım gerilim seviyesinden kapasite tahsisi yapılan lisans sahipleri Kurul tarafından onaylanmış tarife tablolarında yer alan orta gerilim seviyesinden özel tedarikçiden enerji alan tüketicilere ilişkin ticarethane abone grubunun tek terimli tarifesi üzerinden hesaplanan dağıtım bedelini tahsis süresi boyunca ilgili Sistem İşletmecisine ödemekle yükümlüdür.

(3) TEİAŞ iletim sistem işletmecileri arası transit akışlarla ilgili tazmin mekanizmasına dâhil olması halinde uygulanmakta olan mekanizma uyarınca gerekli ödemeleri yapar ve kendisine yapılan ödemeleri tahsil eder. Söz konusu tazmin mekanizması uyarınca TEİAŞ’ın yapması gereken ödemeler, metodoloji ve tarifenin Kurul tarafından onaylanmasını takiben tarifelere yansıtılır.”

- “Senkron paralel bağlantılarda bölgesel dengeleme piyasası işlemleri” başlıklı 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 14

(1) Sistem İşletmecisinin bölgesel dengeleme piyasasının işletilmesi ile ilgili olarak, senkron paralel bağlantı yoluyla ilgili iletim sistemleri ile yapacağı sınır ötesi elektrik alışverişi, ithalat ve/veya ihracat faaliyeti kapsamında değerlendirilmez."

- "Enterkonneksiyon hat kapasitelerinin tahsisi" başlıklı 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Enterkonneksiyon hat kapasitelerinin tahsisi, enterkonneksiyon hat kullanımının takibi ve bu hatlardaki kısıt yönetimi, Sistem İşletmecisi tarafından yürütülür."

- "Enterkonneksiyon hat kapasitelerinin duyurulması" başlıklı 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 16

(1) Sistem İşletmecisi;

a) Bir enterkonneksiyon hattının işletmeye alınması,

b) Bir enterkonneksiyon hattındaki kapasite kullanımının, belirli bir nedenle son bulması,

c) İşletmede olan bir enterkonneksiyon hattında herhangi bir nedenle oluşacak kapasite artışı,

hallerinde ortaya çıkacak kapasiteler hakkındaki bilgileri gerekli izin ve onayları alarak ilan eder.

(2) Birinci fıkradaki enterkonneksiyon hatları ile ilgili olarak, Sistem İşletmecisi tarafından yapılan duyurulara asgari olarak;

a) Hatların güvenlik ve işletme ile ilgili standartları, NTK hesabına ilişkin olarak kullanılan yöntemler hakkındaki bilgilere,

b) TEK değerlerine ve bu kapasitelerin nasıl kullanılmakta olduğuna,

c) Şebeke ve çevre şartları da göz önüne alınarak piyasanın kullanımına sunulan KAK değerlerine ve kullanım şartlarına,

yer verilir."

- "Enterkonneksiyon hat kapasite tahsisine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi" başlıklı 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 17

(1) Uluslararası enterkonneksiyon hatlarının net transfer kapasiteleri, kullanıma açık kapasiteleri, tahsis edilmiş kapasiteleri, kullanıma açık kapasitelerin öngörülen tahsisat süresi ve miktarları, sistem kısıtları ve piyasa şartları dikkate alınarak Sistem İşletmecisi tarafından sınır veya hat bazında belirlenir ve ilan edilir. Sistem İşletmecisi, enterkonneksiyon hattı kapasite tahsis yönteminin belirlenmesi ve uygulanmasında;

a) Eşit taraflar arasında ayırım gözetilmemesi,

b) Rekabetin geliştirilmesi,

c) Şeffaflık,

ilkeleri doğrultusunda hareket eder ve kısıt olması durumunda enterkonneksiyon hattı kapasitesi, piyasa katılımcılarının kullanımına yarışma suretiyle sunulur.

(2) Kurul, enterkonneksiyon hatlarına ilişkin kapasite tahsisi ile ilgili olarak birinci fıkrada sıralanmış ilkeler doğrultusunda uygulanacak yarışma yöntemini değiştirebilir.

(3) İthalat ve/veya ihracat hakkı elde eden lisans sahibi tüzel kişiler tarafından tesis edilen hatlar hariç olmak üzere, bir enterkonneksiyon hat kapasitesinin bir kullanıcıya tahsis süresi bir defada iki yılı geçemez.

(4) Yeni tesis edilecek enterkonneksiyon hatlarının ithalat ve/veya ihracat hakkı elde eden lisans sahibi tüzel kişiler tarafından tesis edilmesi halinde yeni oluşacak kapasitenin söz konusu tüzel kişiye doğrudan tahsisine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(5) Senkron paralel hatlar için yapılacak kapasite tahsisi yarışmasına katılacak lisans sahibi tüzel kişilerin diğer ülkelerdeki tüzel kişiler ile yaptığı anlaşmalar enterkonneksiyon hattı kapasite tahsisinde dikkate alınmaz.

(6) Kapasite tahsis sürecinde Sistem İşletmecisi tarafından, hattın kullanımı için başvuruda bulunan tüzel kişilere söz konusu enterkonneksiyon hattı ile ilgili teknik bilgiler, ölçüm yerleri ve gerekli olabilecek diğer bilgiler verilir ve duyurulur.

(7) Senkron paralel bağlantılarda tahsis edilmiş kapasitenin, Sistem İşletmecisine önceden bilgi verilerek onay alınması şartıyla, söz konusu enterkonneksiyon hattı için ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunmasına izin verilmiş diğer lisans sahibi tüzel kişilere ikincil piyasalarda satışı mümkündür. İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasasına ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından hazırlanarak Kurul onayına sunulur.

(8) Sistem İşletmecisinin yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı ilgili tüzel kişilerin tahsis edilmiş kapasite haklarını kullanamamaları veya kapasitelerinde azaltma meydana gelmesi durumunda, Sistem İşletmecisine ödenmiş bulunan kısıt yönetimi bedelinin kullanılmayan döneme tekabül eden kısmı ilgili tüzel kişiye geri ödenir.”

- 18 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kısıt yönetimi yöntemleri ve kısıt yönetimi bedelleri ile ilgili kurallar

MADDE 18

(1) Enterkonneksiyon hatlarının kapasite tahsisinde, ulusal elektrik sistemi ve komşu ülkelere ait elektrik sistemlerinin şebeke güvenliğini tehlikeye düşürmeden ve ulusal elektrik sistemi ve komşu ülkelere ait elektrik sistemlerinin işletme standartlarıyla uyumlu olacak şekilde mümkün olan en yüksek kapasitenin piyasa katılımcılarına sunulması esastır.

(2) Yapılacak kapasite tahsis yarışmasında enterkonneksiyon hattına ilişkin ilan edilen kapasiteden daha az talep gelmesi durumunda kısıt yönetimi bedeli alınmaz.

(3) Yarışma yapılması suretiyle yapılan kapasite tahsisinde kullanım dönemi içerisinde herhangi bir nedenle bir kısım kapasite tahsisinin iptali nedeniyle atıl bir kapasite ortaya çıktığı takdirde, bu durum mevcut enter-

konneksiyon hattı kapasitesini kullanan diğer kullanıcıların haklarını ve kısıt yönetimi bedellerini etkilemez.

(4) Enterkonneksiyon hattı kapasite kullanım hakkının kullanım faktörü değerlendirmesi veya diğer yükümlülüklerin yerine getirilmemesi veya hak sahibi tüzel kişinin lisansının iptal edilmesi veya sona ermesi sonucunda iptali veya yürütülen ithalat ve/veya ihracat faaliyetinin süresinden önce kullanıcı tarafından sona erdirilmesi hallerine bağlı olarak kaybedilmesi durumunda hakkı sona eren tüzel kişinin varsa kısıt yönetimi bedeli ödeme yükümlülüğü devam eder.”

- 19 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kısıt yönetimi bedellerinden ve iletim sistemi işletmecileri arası transit akışlarla ilgili tazmin mekanizmasından kaynaklanan gelirlerin kullanılması

MADDE 19

(1) Kısıt yönetimi bedellerinden ve iletim sistem işletmecileri arasındaki tazmin mekanizmasından kaynaklanan gelirler öncelikle;

a) Yeni enterkonneksiyon hatlarının tesisinde,

b) Mevcut enterkonneksiyon hatlarının NTK miktarının artırılması için gereken iletim veya dağıtım sistemlerinin güçlendirmelerinin tesisinde,

c) Mali ihtiyaçları ile ilgili ve Kurul tarafından onaylanan diğer amaçlara yönelik olarak, kullanılır.”

- “Enterkonneksiyon hattı kapasite kullanımında uyulacak kurallar” başlıklı 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20

(1) Senkron paralel bağlantılarda; tahsis edilmiş veya İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasasında devralınmış veya enterkonneksiyon hattı inşa etmiş olması nedeniyle tahsis edilen kapasite miktarlarının tamamını veya bir kısmını ihale dokümanında belirtilen bildirim zamanı içinde kullanacağını bildirmeyen Fiziksel İletim Hakkı sahipleri, söz konusu kapasitenin kullanılmayan kısmındaki kullanım haklarını kaybederler. Söz konusu kapasite, ihale dokümanında tanımlanan ihale dönemlerine uygun olarak yeniden ihale edilebilir. Bu fıkra kapsamında tahsis edilen kapasiteye ilişkin kullanım haklarını kaybeden tüzel kişilerin varsa tahsisattan kaynaklanan ödeme yükümlülükleri devam eder.

(2) Tüzel kişiler tarafından inşa edilerek ilgili tüzel kişiye kapasite tahsisi yapılan enterkonneksiyon hatları ve senkron paralel bağlantılar hariç olmak üzere, enterkonneksiyon hatlarının kapasite tahsisine hak kazanmış lisans sahibi tüzel kişilerin enterkonneksiyon hatlarını belirlenen kullanım faktörü oranında veya üzerinde kullanması esastır. Altı aydan kısa süreli kapasite tahsislerinde kullanım faktörü değerlendirilmesi yapılmaz. Enterkonneksiyon hattı kapasite tahsisinde, tahsis sonrası kısıt olması durumu hariç olmak üzere, hattın kapasite kullanım süresi başladıktan sonraki ilk bir ay ve son üç ay hariç tutulmak üzere her ay sonunda değerlendirme yapılır. İlgili Sistem İşletmecisi tarafından yapılan hesaplama sonucunda kullanım faktörünün son ay için yüzde ellinin altında veya son üç ay ortalamasının yüzde altmışın altında olduğunun tespit edilmesi halinde, Sistem İşletmecisi yapmış olduğu hesaplamaları Kuruma bildirir. Enterkonneksiyon hattı kapasite kullanım hakkının Kurul tarafından iptal edilmesi durumunda ilgili kullanıcının enterkonneksiyon

hattı kapasite tahsisinin iptal edildiği ve kalan kullanım dönemi ve/veya yeni kullanım dönemi için tahsis yapılacağı Sistem İşletmecisi tarafından duyurulur. İlgili kullanıcının hakları, kullanım hakkı Kurul tarafından iptal edilene kadar devam eder. Ancak bu süre içerisinde ilgili kullanıcının iptale konu kullanım şartlarını yerine getirmesi kendisine yeni haklar sağlamaz ve yeni kullanıcının haklarını etkilemez.

(3) Kapasite tahsisine ilişkin usul ve esaslar Sistem İşletmecisi tarafından hazırlanarak Kurul onayına sunulur ve onayı müteakip Sistem İşletmecisi tarafından hazırlanan ihale dokümanları internet sitesinde duyurulur. Ancak 15 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılacak olan kapasite tahsislerinde ayrıca usul ve esasların onaylanmasına gerek olmayıp, Kurul tarafından onaylanan ihale dokümanları çerçevesinde kapasite tahsisleri gerçekleştirilir.

(4) Hak sahibi tüzel kişiler ödeme yükümlülüklerinin teminat altına alınabilmesini teminen Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması kapsamında belirlenen teminatı ve yeni enterkonneksiyon hatlarının tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda 21 inci madde uyarınca Tesis Sözleşmesi kapsamında belirlenen teminatı ilgili Sistem İşletmecisine vermekle yükümlüdür. Bu teminatların iadesi ve irat kaydedilmesine ilişkin hükümler Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasında ve Tesis Sözleşmesinde düzenlenir.

(5) Ulusal elektrik sisteminin diğer ülkeler ile senkron paralel çalışmadığı durumlarda; Sistem İşletmecisi, söz konusu hatlar için kapasite hesaplanması, hat tahsisi, kısıt yönetimi ve hatların denetimi hususlarında, eğer varsa daha önce imzalanmış bulunan uluslararası anlaşmaların hükümlerini de dikkate alarak hareket eder.”

- *“Yeni enterkonneksiyon hatlarının tüzel kişiler tarafından yapılması” başlıklı 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“MADDE 21

(1) Tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler ithalat ve/veya ihracat faaliyeti, üretim lisansı sahibi tüzel kişiler ihracat faaliyeti yapmak amacıyla mülkiyeti ve işletmesine ilişkin tüm hak ve yetkiler Sistem İşletmecisi nam ve hesabına olması kaydıyla enterkonneksiyon tesisleri inşa edebilir ve/veya mevcut NTK’yı arttıracak iletim veya dağıtım tesisleri yapabilirler. Bu madde kapsamında yapılacak kapasite tahsisleri başvuranın lisans süresini geçmemek kaydıyla on yılı geçemez. İlgili lisans sahibi tüzel kişi yapılması planlanan enterkonneksiyon hattına ilişkin Yeni Tesis Edilecek Enterkonneksiyon Hatlarının Tüzel Kişiler Tarafından Tesis Edilmesi Halinde Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslarda belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte Sistem İşletmecisine başvurur. Sistem İşletmecisi gerekmesi halinde başvuru sahibinden yapılması planlanan enterkonneksiyon hattına ilişkin ilave bilgi ve belge talep edebilir. Başvuruya ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından Bakanlık görüşü alınır. Sistem İşletmecisi tarafından başvurunun uygun bulunması ve Bakanlık görüşünün olumlu olması halinde, yeni yapılması planlanan hatta ilişkin bilgiler başka tedarik ve/veya üretim lisansı sahiplerinin başvurularının alınabilmesini teminen iletim gerilim seviyesinden yapılan başvurular için doksan gün, dağıtım gerilim seviyesinden yapılan başvurular için otuz gün süre ile Sistem İşletmecisinin internet sayfasında duyurulur. Süresi içerisinde yapılmayan başvurular dikkate alınmaz.

(2) Aynı enterkonneksiyon hattını tesis etmek ve/veya mevcut NTK’yı arttıracak iletim veya dağıtım tesisleri yapmak için birden fazla talep olmaması halinde ilgili tüzel kişi Sistem İşletmecisi tarafından Kuruma bildirilir. Birden fazla talep olması halinde Sistem İşletmecisi tarafından düzenlenecek yarışmada Sistem İşletmecisinin belirleyeceği bağlantı noktası ve hat kapasitesi doğrultusunda söz konusu iletim veya dağıtım tesisi için en kısa kapasite tahsis süresini teklif eden tedarik veya üretim lisansı sahibi tüzel kişinin teklifi kabul edilir. Yapılması planlanan enterkonneksiyon hattını yapmaya hak kazanan lisans sahibi tüzel kişi Sistem İşletmecisi tarafından Kuruma bildirilir. Hak sahibi, lisansının tadil edilmesi amacıyla Sistem İşletmecisi tarafından kendisine yapılan tebliği müteakiben yirmi gün içerisinde 8 inci maddede tanımlanan karşı

ülkedeki elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı ile ilgili Bakanlık ve/veya yetkili Kurumla imzalanan anlaşma veya protokolle birlikte ilgili yıla ait lisans tadil bedelini yatırarak Kuruma başvurur. Süresi içerisinde başvuru yapılmadığı takdirde kazanılan haklar kaybedilir ve yarışmada ikinci olan tüzel kişi hakkında bu fıkra kapsamında belirtilen işlemler uygulanır.

(3) Yeni enterkonneksiyon hattını tesis etmek ve/veya mevcut NTK'yı arttırmak suretiyle ithalat ve/veya ihracat faaliyetinde bulunmak üzere kapasite tahsisine hak kazandığı Kurul kararıyla uygun bulunan tüzel kişiye ilgili Sistem İşletmecisiyle imzalanan Tesis Sözleşmesinin Kuruma ibraz edilmesi durumunda faaliyet izni verileceği ve bu yükümlülüğün altmış gün içerisinde yerine getirilmesi gerektiği yazılı olarak bildirilir. Bu süre Kurul kararı ile uzatılabilir. İlgili tüzel kişi, Tesis Sözleşmesi kapsamında Sistem İşletmecisi tarafından hesaplanacak tahmini keşif bedelinin yüzde yirmibeşi oranında teminat mektubu veya nakit teminatı Sistem İşletmecisine vermekle yükümlüdür.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında Tesis Sözleşmesinin Kuruma sunulması halinde, ithalat ve/veya ihracat faaliyetine izin verilmesine ilişkin bilgiler Kurum tarafından ilgili tüzel kişinin lisansına derç edilir ve internet sayfasında yayımlanmak üzere Sistem İşletmecisine bildirilir. Enterkonneksiyon hattının geçici kabulünden önce Sistem İşletmecisi ile hak sahibi arasında Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması imzalanır. İlgili tüzel kişinin lisansına derç edilen hat kapasitesi tahsis süresi lisans tadil tarihi itibarıyla başlar.

(5) Lisansın, tahsis edilen kapasite miktarının artırılması veya düşürülmesi yönünde tadil edilmesi durumunda Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasında kayıtlı olan kapasite lisansa derç edilen kapasite ile aynı olacak şekilde revize edilir. Tahsis edilen kapasite miktarının düşürülmesine ilişkin lisans tadili başvurusu, kapasite düşürülmesine ilişkin son tadilden itibaren en az 12 ay geçmeden yapılamaz. Lisansın hak sahibinin başvurusu üzerine tahsis edilen kapasite miktarının düşürülmesi yönünde tadil edilmesi durumunda düşürülen kapasiteye ilişkin haklar kaybedilir.

(6) Bu madde kapsamında iletim gerilim seviyesinden kapasite tahsisi yapılan hak sahibi tüzel kişiler, Kurul tarafından onaylanmış tarife tablolarında yer alan tesis edilen enterkonneksiyon hattının bağlı olduğu trafo merkezinin bulunduğu bölgeye ilişkin tarife üzerinden hesaplanan iletim bedellerini hattın geçici kabul tarihi itibarıyla kapasite tahsis süresi boyunca ilgili Sistem İşletmecisine ödemekle yükümlüdür. Dağıtım gerilim seviyesinden kapasite tahsisi yapılan hak sahibi tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanmış tarife tablolarında yer alan orta gerilim seviyesinden özel tedarikçiden enerji alan tüketicilere ilişkin ticarethane abone grubunun tek terimli tarifesi üzerinden hesaplanan dağıtım bedelini hattın geçici kabul tarihinden itibaren kapasite tahsis süresi boyunca ilgili Sistem İşletmecisine ödemekle yükümlüdür. Yürütülmekte olan ithalat veya ihracat faaliyetinin 2/11/2013 tarihli ve 28809 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 35 inci maddesinde belirtilen şartları taşıyan bir mücbir sebep sonucunda gerçekleştirilememesi durumunda hak sahibi ilgili Sistem İşletmecisine başvurur. Başvuruda sunulan gerekçelerin ilgili Sistem İşletmecisi tarafından uygun görülmesi halinde hak sahibinin mücbir sebepten etkilenen yükümlülükleri etkiledikleri oranda ertelenebilir veya askıya alınabilir ve mücbir sebebin etkileri ortadan kalkana kadar hak sahibi tarafından iletim veya dağıtım bedelleri ödenmez.

(7) İletim gerilim seviyesinden yapılan tahsislerde, hak sahibinin tahsis edilen kapasitenin tamamını ticaretin fiilen mümkün olmaması durumu hariç olmak üzere bir yıl veya daha uzun bir süre kullanmayacağını Sistem İşletmecisine bildirmesi durumunda, tahsis edilen kapasitenin tamamına ilişkin sabit iletim bedellerinin yüzde onunun ödenmesi koşuluyla Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması yürürlükte kalır. Bu durumda hak sahibinin kalan kapasite tahsis süresi etkilenmez. Uygulama hak sahibinin Sistem İşletmecisine başvuru tarihini takip eden fatura dönemi itibarıyla başlar. Bu durumda hak sahibinin hat kapasite tahsis hakları saklı kalmak kaydı ile hak sahibine tahsis edilmiş olan hat kapasitesinin tamamı veya bir kısmı

hak sahibinin kapasiteyi kullanmayacağını bildirmiş olduğu süre boyunca başka tüzel kişilere tahsis edilebilir. Hak sahibinin bildirmiş olduğu süre sona ermeden önce kapasitenin tamamını veya bir kısmını kullanmak için Sistem İşletmecisine başvurması durumunda, talebe konu kapasitenin başka bir tüzel kişiye tahsis edilmiş olması halinde kapasitenin tamamı, talebe konu kapasitenin bir kısmının başka bir tüzel kişiye tahsis edilmiş olması halinde kapasitenin kalan kısmı Sistem İşletmecisi tarafından hak sahibine kullanılır. Kapasitenin tamamının başka bir tüzel kişiye tahsis edilmiş olması halinde bu durum hak sahibine bildirilerek başvuru reddedilir. Sistem İşletmecisi hak sahibinin başvurusunu en geç 30 gün içerisinde sonuçlandırır. Kapasitenin tamamının veya bir kısmının bir yıldan daha kısa bir süre içerisinde hak sahibi tarafından kullanılması durumunda hak sahibi kapasitenin tamamı üzerinden hesaplanacak olan eksik alınmış olan bedelleri Sistem İşletmecisine ödemekle yükümlüdür. Kapasitenin bir kısmının başka tüzel kişilere kullanılmış olması nedeniyle hak sahibinin talep ettiği kapasitenin tamamının kullanılmaması durumunda hak sahibi sadece kullanılan kısma ilişkin eksik bedelleri ödemekle yükümlüdür. Senkron paralel bağlantılar kapsamında yapılan tahsislerde, kullanılacağı bildirim süresi içerisinde hak sahibi tarafından Sistem İşletmecisine bildirilmeyen kapasite Sistem İşletmecisi tarafından başka tüzel kişilere tahsis edilebilir.

(8) Bu madde kapsamında yapılacak yeni enterkonneksiyon hattının geçici kabul tarihinden itibaren sınıra kadar olan mülkiyeti ve işletmesine ilişkin tüm hak ve yetkiler Sistem İşletmecisine, enterkonneksiyon hattının kapasite kullanım hakkı ise kapasite tahsis süresi boyunca hattı tesis eden tüzel kişiye ait olup, tesis edilen enterkonneksiyon hattı geçici kabulle birlikte Sistem İşletmecisinin envanterine kaydedilir. Hak sahibinin kapasite tahsis hakkı kapasite tahsis süresi sonunda sona erer ve hat kapasitesi Sistem İşletmecisi tarafından başka tüzel kişilere tahsis edilebilir. İnşa edilen hattın kapasite tahsis süresi içerisinde hak sahibinin lisansının sonlandırılması veya iptal edilmesi veya kullanım hakkının Sistem İşletmecisinden kaynaklanmayan nedenlerle sona ermesi durumlarında hak sahibi ile Sistem İşletmecisi arasındaki anlaşmalar feshedilir ve hak sahibi bu anlaşmalardan kaynaklanan kapasite kullanım hakkını ve varsa diğer haklarını kaybeder. Anlaşmaların feshedilmesi durumunda hak sahibinin varsa anlaşmaların feshedilmesinden önceki ödeme yükümlülükleri devam eder ve anlaşmalara konu hat kapasitesi Sistem İşletmecisi tarafından başka tüzel kişilere tahsis edilebilir.

(9) Bu madde kapsamında tesis edilecek yeni enterkonneksiyon hattı kapasitesinin tamamının hak sahibine tahsis edilmemesi durumunda, kalan kapasite Sistem İşletmecisi tarafından başka tüzel kişilere tahsis edilebilir. Tüzel kişiler tarafından tesis edilmiş olan enterkonneksiyon hatlarına ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından NTK'yı artırıcı yatırım yapılması sonucunda ortaya çıkan kullanıma açık kapasite için ilgili tüzel kişi hak talep edemez.

(10) Sınırdaki yer alan illerde kurduğu üretim tesisinde ürettiği elektriği iletim veya dağıtım sistemine bağlantı tesis etmeden kuracağı özel direkt hat ile ihraç etmek isteyen üretim lisansı sahibi kişilere Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda Kurul tarafından izin verilebilir.

(11) Senkron paralel olmayan bağlantılar için yapılacak yeni enterkonneksiyon tesisleri ve/veya mevcut NTK'yı arttıracak iletim veya dağıtım tesislerinin yapımı öncesinde gerekmesi durumunda TEİAŞ tarafından ENTSO-E'nin bilgilendirilmesi ve ilgili enterkonneksiyon hatlarının kullanımında onayının alınması gereklidir.”

- “İhraç kaydı ile elektrik enerjisi ithalatı” başlıklı 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 23

(1) Senkron paralel bağlantı oluşana kadar ihraç kaydı ile elektrik enerjisi ithalatına Bakanlık ve Sistem İşletmecisinin görüşleri çerçevesinde Kurul tarafından izin verilebilir. İhraç kaydı ile elektrik enerjisi ithalat faali-

yeti, ilgili tüzel kişinin bu faaliyeti gerçekleştireceği tüm enterkonneksiyon hatlarında birbirinden bağımsız olarak tahsis hakkı kazanması sonucunda mümkün olabilir. Bu kapsamdaki ithalat ve ihracat faaliyetleri, uzlaştırma dönemleri bazında mali uzlaştırma işlemlerine tabi tutulur.”

- Geçici 2 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Senkron paralel bağlantılar için sistem işletmecisi tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilecekler

GEÇİCİ MADDE 2

(1) Bu maddenin yayım tarihi itibarı ile yürürlükte olan tedarik ve üretim lisanslarına, senkron paralel bağlantılar için Sistem İşletmecisi tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilecekleri ve hat kapasite tahsisine hak kazanılması durumunda, kazanılan miktar ve süre boyunca elektrik enerjisi ithalat ve/veya ihracatı yapabileceği hükmü dercedilir. Konuya ilişkin lisans tadilleri, lisans sahibi tüzel kişilerin başvurularına gerek duyulmaksızın Kurum tarafından lisans tadil bedeli alınmaksızın gerçekleştirilir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki lisans sahibi tüzel kişiler, lisanslarına dercedilene kadar Sistem İşletmecisi tarafından açıklanan kapasite tahsislerine ilişkin ihalelere katılabilme ve hat kapasite tahsisine hak kazanılması durumunda kazanılan miktar ve süre kadar elektrik enerjisi ithalatı ve/veya ihracatı yapabilme hakkına sahiptir.”

- Geçici 3 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kapasite tahsisine ve ikincil fiziksel iletim hakkı piyasasına ilişkin usul ve esaslar

GEÇİCİ MADDE 3

(1) TEİAŞ tarafından hazırlanan Senkron Paralel Bağlantılar için Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar, İkincil Fiziksel İletim Hakkı Piyasasına İlişkin Usul ve Esaslar, Senkron Paralel Olmayan Bağlantılar için Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar bu maddenin yayımı tarihinden itibaren onaylanmak üzere 1 ay içerisinde Kuruma gönderilir.”

- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Senkron paralel olmayan bağlantılarda kullanılacak enterkonneksiyon kullanım anlaşması

GEÇİCİ MADDE 6

(1) Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca senkron paralel olmayan bağlantılarda kullanılacak Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde Kurul tarafından onaylanır. Kurul tarafından onaylanan Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasının Sistem İşletmecilerine tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde Sistem İşletmecileri Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması imzalamış oldukları tüzel kişilere yeni anlaşmayı imzalamaları için bildirimde bulunurlar. Yapılan bildirim tebliğ tarihini takip eden bir ay içerisinde Kurul onaylı Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmasını imzalamayan tüzel kişilerin mevcut anlaşmaları feshedilerek Kuruma bildirilir. Sistem İşletmecileri ile hak sahibi tüzel kişiler arasında Kurul onaylı Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşması imzalanıncaya kadar Sistem İşletmecilerinin kendi hazırladıkları Enterkonneksiyon Kullanım Anlaşmaları kullanılır.

Yeni Tesis Edilecek Enterkonneksiyon Hatlarının Tüzel Kişiler Tarafından Tesis Edilmesi Halinde Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar

GEÇİCİ MADDE 7

(1) Bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca hazırlanacak Yeni Tesis Edilecek Enterkonneksiyon Hatlarının Tüzel Kişiler Tarafından Tesis Edilmesi Halinde Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde Kurul tarafından onaylanır.”

• 09.05.2021 tarihli ve 31479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinin**

- “Amaç ve kapsam” başlıklı 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) 14/3/2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik hükümleri kapsamındaki OSB katılımcılarının sisteme bağlantısı ve sistem kullanımına ilişkin hususlar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.”

- “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (o) ve (y) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (ı) bendinde yer alan “kanun,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“b) Bağlantı hattı: Tüketicilerin iç tesisatını ve üreticilerin şalt sahasını dağıtım şebekesine bağlamak için gerekli ve bu Yönetmelik kapsamında belirtilen mesafe sınırları dâhilinde olan; AG’den bağlı tüketiciler için yapı bina giriş noktasından itibaren dağıtım şebekesine kadar, OG’den bağlı tüketiciler için tüketicinin şalt sahasının bittiği noktadan itibaren dağıtım şebekesine kadar, üreticiler için şalt sahasının bittiği noktadan itibaren dağıtım şebekesine kadar olan hattı,”

“o) OSB: 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa göre kurularak tüzel kişilik kazanmış bulunan organize sanayi bölgelerini,”

“y) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını ve üreticilerin şalt sahasını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,”

“ff) Elektrik depolama tesisi: Elektrik enerjisini depolayabilen ve depolanan enerjiyi sisteme verebilen tesisi,

gg) Müstakil elektrik depolama tesisi: Herhangi bir üretim veya tüketim tesisiyle irtibatı olmaksızın doğrudan şebekeye bağlı elektrik depolama tesisini,

ğğ) İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,”

- “Üretim tesisleri için verilen bağlantı görüşleri” başlıklı 5 inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) İkinci fıkra kapsamında beş yıllık bölgesel üretim tesisi kapasitelerinin belirlenmesinde TEİAŞ tarafından aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) TEİAŞ, beş yıllık bölgesel üretim tesisi kapasitesini belirlerken, mevcut ve beş yıllık süre içerisinde yatırım programına alınmış olan iletim tesisleri ve trafo merkezlerinin kapasitesini dikkate alır.

b) (a) bendi kapsamında belirlenen beş yıllık bölgesel bağlanabilir üretim tesisi kapasitesi TEİAŞ tarafından iletim ve dağıtım gerilim seviyeleri için her yıl 1 Mart tarihine kadar her bir yıl için ve bölgesel bazda Kuruma ve dağıtım şirketlerine bildirilir.

(4) İkinci fıkra kapsamında beş yıllık bölgesel üretim tesisi kapasitelerinin belirlenmesi çerçevesinde dağıtım şirketleri tarafından;

a) Üçüncü fıkranın (b) bendi kapsamında TEİAŞ tarafından yapılan bildirimler de göz önüne alınarak hâlihazırda dağıtım sistemine bağlı ya da bağlantısı hakkında olumlu görüş verilmiş olan lisanslı ve lisanssız üretim tesislerini dikkate alarak bölgelerine bağlanabilecek beş yıllık bölgesel üretim tesisi kapasiteleri, her bir yıl için bağlanabilir kapasite de belirtilmek suretiyle bölgesel bazda (b) bendinde belirtilen şekilde, 1 Nisan tarihine kadar Kuruma bildirilir.

b) İnternet sitelerinde her bir bölgesel bazda, bağlı olanlar ile bağlantı hakkında olumlu görüş verilmiş olan üretim tesisleri, kapasiteleri de belirtilmek suretiyle, liste şeklinde yayımlanır. Bağlı olanlar ile olumlu görüş verilmiş olan üretim santrallerinin listede ayrı ayrı gösterilmesi ve toplam kapasite bilgilerine yer verilmesi zorunludur. Bu listede lisanssız üretim tesislerine ilişkin olarak şebekeye bağlanmış olanların ve çağrı mektubu verilenlerin ayrı ayrı toplam kapasitesine yer verilir.”

- 5 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Elektrik depolama tesisleri için verilen bağlantı görüşleri

MADDE 5/A

(1) TEİAŞ veya dağıtım şirketleri tarafından, elektrik depolama tesislerinin iletim veya dağıtım sistemlerine bağlantısı hakkında bu Yönetmelik kapsamında verilen görüşler, Kanunun 23 üncü maddesi çerçevesinde verilmiş kabul edilir.

(2) Üretim tesisine bütünlüklük elektrik depolama ünitesi üretim tesisinin bağlı olduğu bağlantı noktasından şebekeye bağlanır.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında; üretim tesisine bütünlüklük elektrik depolama ünitesi üretim tesisinin bir ünitesi olarak, tüketim tesisine bütünlüklük elektrik depolama tesisleri ise tüketim tesisinin bir unsuru olarak kabul edilir.

(4) Müstakil elektrik depolama tesislerinin iletim sistemine bağlantısı için gerekli olan iletim tesisi yatırımları ile ilgili tesislere ilişkin gerekmesi halinde taşınmaz temini dosyalarının hazırlanması, taşınmaz teminin gerektirdiği ödemeler, orman ve yol geçiş izinleri ile kazı bedeli gibi zorunlu bedeller başvuru sahibi tüzel kişiler tarafından karşılanır. Bu tesisler geçici kabulün tamamlanması ile birlikte herhangi bir işleme gerek kalmaksızın bakım ve işletme sorumluluğu karşılığında iz bedel ile TEİAŞ’a devredilir. Müstakil elektrik depolama tesislerinin herhangi bir sebeple iletim sisteminden ayrılması durumunda, 9 uncu madde hükümleri kapsamında işlem tesis edilir.

(5) Müstakil elektrik depolama tesislerinin dağıtım sistemine bağlantısı, dağıtım sistemine bağlantı için gerekli tesislerin tamamının kullanıcı tarafından yapılması ve işletme, bakım, onarım ve yenileme işlerinin kullanıcıya ait olması şartıyla gerçekleştirilir.

Lisanssız üretim tesisleri

MADDE 5/B

(1) Bu Yönetmelikte yer alan üretim tesislerine ilişkin “bağlantı hattı” ile ilgili hükümler lisanssız üretim tesisleri için de uygulanır.

(2) 21 inci madde hükümleri 12/5/2019 tarihli ve 30772 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği hükümleri kapsamındaki üretim tesisleri için de uygulanır.

(3) Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında kurulacak üretim tesislerine ait dağıtım tesisi ve/veya iletim tesisi yatırımları ile ilgili tesislere ilişkin gerekmesi halinde taşınmaz temini dosyalarının hazırlanması, taşınmaz temininin gerektirdiği ödemeler, orman ve yol geçiş izinleri ile kazı bedeli gibi zorunlu bedeller başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişiler tarafından karşılanır. Bu tesisler geçici kabulünün tamamlanması ile birlikte herhangi bir işleme gerek kalmaksızın bakım ve işletme sorumluluğu karşılığında iz bedel ile ilgili şebeke işletmecisine devredilir.

(4) Lisansız üretim tesislerinin sisteme bağlantısına ilişkin olarak, bu madde hükümleri hariç, Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği uyarınca işlem tesis edilir.”

- “Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları” başlıklı 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) TEİAŞ, iletim sistemine bağlanması uygun bulunan başvuru sahibi ile EK-1’de gösterildiği şekilde bağlantı anlaşmasını ve sistem kullanım anlaşmasını yapar. Bağlantı ve sistem kullanımına ilişkin olarak TEİAŞ ve kullanıcı arasında bu Yönetmelik uyarınca TEİAŞ tarafından hazırlanan ve Kurul tarafından onaylanan standart nitelikteki bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları kullanılır. Bu anlaşmalarda iletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin kurallara ve sistem kullanım anlaşmasında bu kuralların ihlal edildiği durumlarda uygulanacak cezai şartlara da yer verilir. Düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibi TEİAŞ tarafından yapılır. TEİAŞ ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen cezai şartları ve diğer yaptırımları uygular. Bu anlaşmaların genel hükümlerinde, Kurul onayı olmaksızın değişiklik yapılamaz. Kurul, gerektiğinde bu anlaşmaların genel hükümlerinde değişiklik yapabilir. Bu anlaşmaların genel hükümlerinde Kurul tarafından değişiklik yapılması halinde, TEİAŞ ile kullanıcılar arasında yeni genel hükümleri içeren anlaşmalar, TEİAŞ tarafından kullanıcılara yapılacak bildirim tarihinden itibaren 2 ay içerisinde imzalanır veya TEİAŞ’ın uygun görmesi halinde Kurul tarafından değiştirilen hükümlere ilişkin bir ek sözleşme TEİAŞ’ın yapacağı bildirim tarihinden itibaren 2 ay içerisinde imzalanmak suretiyle değişiklik hükümleri geçerlilik kazanır. TEİAŞ’ın bildirimine rağmen bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarını imzalamak üzere başvuruda bulunmayan gerçek ve tüzel kişilere ait üretim ve tüketim tesislerinin iletim sistemi ile irtibatı TEİAŞ tarafından beş iş günü öncesinde bildirim yapılmak suretiyle kesilir.”

“(11) Üretim lisansı sahibi iletim sistemine doğrudan bağlı tüzel kişilerin ürettikleri enerjiyi iletim sistemine çıkmadan, işletmesi ve mülkiyeti kendilerine ait şalt sahalarındaki aynı baraya bağlı olan ve sahip olduğu, kiraladığı, finansal kiralama yoluyla edindiği veya işletme hakkını devraldığı tüketim tesislerinin ihtiyacını karşılamak için kullanması durumunda, değişken iletim bedellerinin hesaplanmasında verişe ve/veya çekişe esas enerji verisi tespit edilirken iletim sistemine verilen veya sistemden çekilen elektrik enerjisi esas alınır. Bağlantısı bu fıkroda tanımlanan şekilde olan üretim lisansı sahipleri ile TEİAŞ arasında mevcut anlaşmalardaki veriş ve çekişe ilişkin anlaşma güçlerinin toplamının altına düşmeyecek şekilde tek bağlantı ve sistem kullanım anlaşması imzalanır.”

- “Anlaşma gücü” başlıklı 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7

(1) Kullanıcıya bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında tahsis edilen kapasite, kullanıcının anlaşma gücünü oluşturur. İletim sistemine bağlantı noktasından alınan veya verilen elektrik enerjisi kapasitesinin azami değeri, bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında belirtilen anlaşma gücünü aşamaz.

(2) Tüketicilerin TEİAŞ ile imzalayacakları ilk bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında kayıtlı olan anlaşma güçlerinin, TEİAŞ tarafından verilen bağlantı görüşünde yer alan güç değeri ile aynı olması zorunludur.

(3) Kullanıcının anlaşma gücünü ihlal etmesi halinde herhangi bir ilave ihtaraya gerek kalmaksızın sistem kullanım anlaşmasında söz konusu ihlale ilişkin olarak düzenlenmiş bulunan yaptırımlar uygulanır. TEİAŞ tarafından verilen talimatlarla anlaşma gücünün aşılması durumunda TEİAŞ tarafından talimat verilen zaman dilimlerindeki aşımalar güç aşımı olarak değerlendirilmez.

(4) Üçüncü fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla TEİAŞ, iletim sisteminin güvenliği üzerinde risk oluşturacak şekilde anlaşma gücünü aşan kullanıcıyı, ihlalin sonlandırılması için uyarır. Üretim şirketleri, uyarı bildirimini aldığı tarih itibarıyla, diğer kullanıcılar ise uyarı bildirimini alınmasından itibaren otuz gün içerisinde anlaşma gücü ihlalinin sonlandırmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde ilgili kullanıcının elektrik enerjisi kesilebilir. Elektrik enerjisinin kesilmesi ve tekrar verilmesi durumunda oluşan maliyetler, ilgili kullanıcı tarafından karşılanır.

(5) TEİAŞ, iletim sistemini olumsuz yönde etkileyecek şekilde anlaşma gücünün üzerinde elektrik enerjisi alınmaması ve verilmemesi için otomatik enerji kesme sistemlerini devreye alabilir.

(6) TEİAŞ'ın kullanıcıyla yaptığı sistem kullanım anlaşmasında taahhüt ettiği kapasiteyi sağlayamaması durumunda, TEİAŞ tarafından ödenecek bedellere ilişkin hükümler sistem kullanım anlaşmasında düzenlenir.

(7) Dağıtım şirketleri, dağıtım lisansı sahibi OSB'ler ve tüketiciler aynı fiyatlandırma yılı içerisinde en fazla üç defa anlaşma güçlerinin artırılmasını talep edebilirler. TEİAŞ, kullanıcıların bu fıkra kapsamındaki güç artışı taleplerine ilişkin görüşünü, başvuru tarihinden itibaren kırk beş gün içerisinde kullanıcıya bildirir. Bu sürenin sonuna kadar görüş bildirilmemesi durumunda güç artışı talebi kabul edilmiş sayılır. Aynı tesis için yapılan veriş ve çekiş yönündeki güç artışı talepleri ayrı değerlendirilir. Üretim lisansı sahiplerinin çekiş yönündeki güç artışı talepleri bu fıkra kapsamında değerlendirilir. Kullanıcılar, bu fıkra kapsamında sistem kullanım anlaşmasındaki güç değerleri revize edilmeden anlaşma gücünü aşamaz.

(8) Dağıtım şirketleri, dağıtım lisansı sahibi OSB'ler ve tüketiciler anlaşma güçlerini düşürmek amacıyla talep tarihinden iki ay sonra uygulanmak üzere üç yılda bir defa anlaşma güçlerinin düşürülmesini talep edebilirler. Aynı tesis için yapılan veriş ve çekiş yönündeki güç düşümü talepleri ayrı değerlendirilir. Üretim lisansı sahiplerinin çekiş yönündeki güç düşümü talepleri bu fıkra kapsamında değerlendirilir. Tüketiciler, TEİAŞ tarafından verilen bağlantı görüşünde yer alan güç değerinin altına düşecek şekilde güç düşümü talebinde bulunamaz. Ancak, TEİAŞ tarafından yeni bir transformatör merkezi tesis edilerek tüketicinin mevcut transformatör merkezindeki gücünün bir kısmının yeni transformatör merkezine aktarılması halinde, anlaşma güçleri toplamının mevcut anlaşma gücünün altına düşmemesi kaydıyla güç düşümüne izin verilir. Dağıtım şirketleri ve dağıtım lisansı sahibi OSB'ler, iletim sistemi sistem kullanım ve sistem işletim tarifelerinin uygulandığı bölge bazında ve toplam anlaşma gücünün altına inilmediği sürece aynı fiyatlandırma yılı içerisinde aynı transformatör merkezleri için bir defa olmak üzere her bir transformatör merkezi kombinasyonu için güç aktarımı talebinde bulunabilirler. Talepleri doğrultusunda yeni transformatör merkezi inşa edilen dağıtım şirketleri ve dağıtım lisansı sahibi OSB'lerin ilk anlaşma güçleri talep edilen gücün altında olamaz ve bu gücün altına düşülecek şekilde güç düşümü talep edilemez. Bu kapsamda tesis edilecek transformatör merkezleri için TEİAŞ ile talep sahibi dağıtım şirketi veya dağıtım lisansı sahibi OSB arasında bağlantı anlaşması imzalanmadan TEİAŞ tarafından transformatör merkezinin tesisine başlanmaz. Bu kapsamda tesis edilecek transformatör merkezleri için dağıtım şirketi veya dağıtım lisansı sahibi OSB'den bağlantı anlaşması kapsamında teminat alınmaz.

(9) Üretim lisansı sahiplerinin veriş yönündeki anlaşma güçleri lisanslarına derç edilmiş olan kurulu güç değeri ile aynı olmalıdır. Üretim lisansı sahiplerinin veriş yönündeki anlaşma gücü değışiklikleri lisans tadil-leri ile uyumlu olacak şekilde bu maddede belirtilen sürelerle sınırlı olmaksızın gerçekteştirilir.

(10) Sekizinci fıkrada kapsamında tesis edilen transformatör merkezlerinin geçici kabulünü takiben iki ay içe-risinde yeni transformatör merkezi talebine esas güç üzerinden sistem kullanım anlaşması TEİAŞ tarafından hazırlanarak imzalanmak üzere talep sahibi elektrik dağıtım şirketi ve/veya dağıtım lisansı sahibi OSB'ye gönderilir. İlgili dağıtım şirketi ve/veya dağıtım lisansı sahibi OSB, TEİAŞ'ın bildirimini takiben en geç dokuz ay içerisinde sistem kullanım anlaşmasını imzalamakla ve talebe esas transformatör merkezine yük aktar-makla yükümlüdür."

- "İletim sisteminden ayrılma" başlıklı 9 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değış-tirilmiştir.

"(2) TEİAŞ ile kullanıcı farklı bir süre için mutabık kalmadıkları takdirde, sistemle bağlantının fiziki olarak kesilmesini takip eden altı ay içerisinde birbirlerinin arazisinde bulunan varlıklarını kaldırır. TEİAŞ ile kullanıcı-nın mutabık kalmaları durumunda bu süre iki yıla kadar uzatılabilir.

(3) İletim sisteminden herhangi bir sebeple ayrılan kullanıcının, ayrılma tarihinden itibaren bir yıl içerisinde aynı noktadan iletim sistemine yeniden bağlanma talebinde bulunması durumunda, kullanıcı ayrılma tari-hinden yeniden bağlanma tarihine kadar olan süreyi kapsayan zaman dilimi için önceki anlaşma gücü üzerinden ilgili dönemin sabit iletim bedellerine göre hesaplanan bedeli TEİAŞ'a ödemekle yükümlüdür."

- "Bağlantı görüşü" başlıklı 10/A maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değıştiril-miş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(4) Bağlantı talebinde bulunulan tüketim tesisleri açısından;

a) Dağıtım şirketince yapılacak inceleme neticesinde başvuru tarihinden itibaren yedi iş günü içerisinde, beşinci fıkrada hükümleri dikkate alınarak belirlenen bağlantı talebinin karşılanabileceği makul bir süreyi ve gerekçelerini içeren bağlantı görüşü başvuru sahibine yazılı veya kullanıcının talep etmesi halinde elektronik olarak bildirilir. Söz konusu bağlantı görüşünde; öngörülen bağlantı tarihine veya bağlantı anlaş-masının imza tarihinden itibaren öngörülen bağlantı süresine, bağlantı gerilim seviyesine, tesis edilmesi gereken dağıtım tesisleri ve/veya bağlantı hattının kapsamına, bunlara ilişkin tarafların yükümlülükleri ile öngörülen bağlantı hattına göre bağlantı bedeline ve hat katılımına ilişkin bilgilere yer verilir. Bağlantı görüş-ünün geçerlilik süresi altmış günden az olamaz.

(5) Tüketici niteliğindeki başvuru sahibinin bağlantı talebi aşağıdaki şartlar dahilinde karşılanır:

a) Meskun mahal içinde bulunan kullanım yerlerine yönelik bağlantı taleplerinin, bağlantı anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren;

1) Sadece AG bağlantı hattının gerekli olduğu durumlarda iki ay,

2) Mevcut AG şebekesinde kapasite artışı veya ilave tesis yapılması gereken durumlar ile mevcut dağıtım transformatörü tesisinde güç artışı yapılması gereken durumlarda dört ay,

3) Yeni bir dağıtım transformatörü veya dağıtım merkezi yapılması gereken durumlarda altı ay,

4) Sadece OG bağlantı hattının gerekli olduğu durumlarda dört ay,

- 5) OG bağlantı hattı dışında, iki km'ye kadar OG şebeke tesis edilmesi gereken durumlarda altı ay,
- 6) OG bağlantı hattı dışında, iki km'den daha uzun OG şebeke tesis edilmesi gereken durumlarda on sekiz ay,
- çinde karşılanması esastır.
- b) Bağlantı için gerekli tesislere ilişkin olarak kazı izni gereken durumlarda, (a) bendinde belirlenen ilgili süreye iki ay ilave edilir ve varsa kazı yasağı uygulanan dönem bağlantı tarihinin belirlenmesinde dikkate alınır.
- c) Bağlantı için gerekli olan dağıtım transformatörü veya dağıtım merkezinin tesis edilebileceği uygun yerin mevcut olmaması halinde (a) bendindeki ilgili süreye altı ay ilave edilir. Ancak gerekli yerin kullanıcı tarafından tahsis edilmesi halinde bu süre ilavesi yapılmaz.
- ç) Bağlantı talebinin karşılanması için yapılması gereken tesis yatırımı (a) bendinde belirtilenlerden iki veya daha fazlasını içeriyorsa bağlantı talebinin karşılanmasında (a), (b) ve (c) bentleri dikkate alınarak belirlenen sürelerden uzun olanı esas alınır.
- d) (b) ve (c) bentlerinde yer alan izin ve süreçler açısından, dağıtım şirketinin süresi içerisinde ve uygun şekilde ilgili kamu kurumuna başvuru yapmış olması şartıyla; ilgili kamu kurumunda gerçekleştirilecek işlem sürecinde yaşanacak olası gecikmeler nedeniyle (b) ve (c) bentlerinde belirlenen sürelerin aşılması halinde, aşan süre kadar (a) bendindeki sürelere ekleme yapılır.
- e) Meskun mahal dışında bulunan kullanım yerlerine yönelik bağlantı talepleri kullanıcının bağlantı başvurusunda bulunduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde karşılanır.
- f) Başvuru sahibinin dağıtım sistemine bağlanmak istediği tarihin bu madde hükümlerine göre belirlenen tarihten daha sonra olması halinde bağlantı, başvuru sahibinin dağıtım sistemine bağlanmayı öngördüğü tarihe kadar yapılır.
- g) Meskun mahal içinde bulunan ve bağımsız bölüm bazında kurulu gücü 160 kW'a kadar olan tarımsal sulama haricindeki kullanım yerlerine ait bağlantı talepleri, başvuru sahibi tarafından müstakil OG bağlantısı tercih edilmediği müddetçe AG'den karşılanır.
- ğ) (g) bendi kapsamı dışındaki diğer durumlarda bağlantı yapılacak gerilim seviyesi mevcut şebeke koşulları ve planlamalara göre dağıtım şirketi tarafından belirlenir.
- h) AG dağıtım şebekesi bulunmayan mevcut yerleşim yerlerinin ilk kez yerleşime açılan genişleme alanlarında bağlantı taleplerinin AG seviyesinden karşılanabilmesi için bir dağıtım transformatöründen beslenebilecek şekilde tarımsal sulama haricinde en az beş kullanım yerine ilişkin bağlantı başvurusunun yapılmış olması gerekir.
- ı) Ruhsata tabi olmayan kuyudan veya akarsu, gölet ve benzeri diğer su kaynaklarından tarımsal sulama yapma amaçlı bağlantı taleplerine mevcut AG şebekesinin uygun olması ve yeni yatırım gerekmemesi durumunda olumlu görüş verilir. Bağlantı talebinin mevcut dağıtım şebekesinde yapılacak kapasite artışı ile karşılanabilir olması durumunda kullanıcının söz konusu kapasite artış yatırımının maliyetini üstlenmesi halinde bağlantı talebi karşılanır.”
- “(6) Meskun mahal dışında bulunan kullanım yerlerinde bağlantı taleplerinin AG seviyesinden karşılanabil-

mesi için bir dağıtım trafosundan beslenebilecek şekilde en yakın dağıtım şebekesine, tarımsal sulamaya dayalı talepler hariç, fiili şebeke güzergahına göre uzaklığı iki km'ye kadar olan kullanım yerleri için en az beş ve uzaklığı beş km'ye kadar olan kullanım yerleri için en az on kullanım yerine ilişkin bağlantı başvurusunun yapılmış olması gerekir. Bu kapsamda bulunan kullanım yerlerine ilişkin bağlantı hattı mesafesi her bir kullanım yeri için iki yüz metre olarak uygulanır.

(7) Bir OG kullanıcılarına ait transformatörden ilgili transformatör malikinin muvafakati ile;

a) Meskun mahal dışında bulunan,

b) Meskun mahal içerisinde bulunan ve ilgili OG kullanıcı ile aynı veya bitişik parselde yer alan,

en fazla beş kullanım yerine ayrı kullanıcı olarak müstakil ölçü sistemi ile bağlantı yapılabilir. Bu durumda söz konusu transformatör ortak kullanım haline gelen tesis olarak değerlendirilmez ve bu transformatörden bağlı kullanıcılar OG kullanıcısı olarak kabul edilir. Bu durumdaki bir tesise altıncı kullanıcının bağlanacak olması durumunda söz konusu tesisin ortak kullanım haline geldiği kabul edilir ve 37 nci madde kapsamında işlem yapılır.”

- “Bağlantı hattı” başlıklı 10/B maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10/B

(1) Bağlantı talebine konu yerin tüketim tesisi olması halinde ilgili tüketim tesisinin dağıtım şebekesine bağlantısının sağlanması amacıyla tesis edilecek bağlantı hattının, kullanım yerinin bulunduğu kullanıcı mülkiyetindeki arazi sınırları dışında kalan kısmı;

a) Meskun mahal içinde bulunan OG kullanıcıları için beş yüz metreden,

b) Meskun mahal içinde bulunan AG kullanıcısı için altmış metre, birden fazla kullanıcı olması halinde yüz yirmi metreden,

c) Meskun mahal dışında bulunan AG kullanıcıları için iki yüz metreden,

uzun olamaz.

(2) Bağlantı talebine konu yerin meskun mahal dışında olduğu ve bağlantı görüşünün OG seviyesinden verildiği tüketim tesisleri için bağlantı hattının uzunluğuna ilişkin herhangi bir mesafe sınırı uygulanmaz.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda yer verilen bağlantı hattı, tercih etmesi halinde kullanıcı tarafından tesis edilebilir. Bu durumda ilgili kullanıcı tarafından bağlantı bedeli ödenmez. Bunun tercih edilmemesi durumunda kullanıcı tarafından bağlantı bedeli ödenir ve bağlantı hattı dağıtım şirketi tarafından tesis edilir.

(4) Üretim tesisleri için bağlantı hattının uzunluğuna ilişkin herhangi bir mesafe sınırı uygulanmaz.

(5) Üretim tesisleri için bağlantı hattının bağlantı bedelinin ödenmesini müteakip dağıtım şirketi tarafından tesis edildiği durumlarda gerekmesi halinde taşınmaz teminin gerektirdiği ödemeler, orman ve yol geçiş izinleri ile kazı bedeli gibi zorunlu bedeller ilgili kullanıcı tarafından karşılanır. Bağlantı hattının üreticiler tarafından tesis edileceği durumlarda gerekmesi halinde taşınmaz temini dosyalarının hazırlanması, taşınmaz temininin gerektirdiği ödemeler, orman ve yol geçiş izinleri ile kazı bedeli gibi zorunlu bedellerin karşılanması kullanıcıya ait olup kamulaştırma ve izin işlemleri dağıtım tesisine ilişkin usuller uyarınca gerçekleştirilir.

(6) Bağlantı hattının birinci, ikinci ve dördüncü fıkralar kapsamında kullanıcı tarafından tesis edilecek olması halinde, dağıtım şirketi ile kullanıcı arasında, bağlantı hattının tesisine, kullanım haklarına ve devrine ilişkin bir tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Sekizinci fıkra kapsamındaki bağlantı hattı enerjilendirme tarihinden itibaren beş yıl sonra, diğer bağlantı hatları enerjilendirme tarihinde herhangi bir işleme gerek kalmaksızın dağıtım şirketine devredilmiş kabul edilir. Tesis yapım sözleşmesinde buna ilişkin hükme yer verilir. Bağlantı hattına ilişkin projeyi hazırlama sorumluluğu kullanıcıya aittir, bununla birlikte dağıtım şirketi tarafından hazırlanarak kullanıcıya verilebilir.

(7) Altıncı fıkra kapsamında tesis edilen bağlantı hattına ilişkin geçici kabul işlemleri, yetkinin dağıtım şirketinde olduğu durumlarda tesisin kabule hazır olduğuna dair kullanıcı tarafından dağıtım şirketine yapılan bildirimden itibaren on beş gün içerisinde yapılır ve sonucu kullanıcıya bildirilir. Kabul yetkisinin dağıtım şirketi dışında üçüncü bir tarafa ait olması durumunda ise dağıtım şirketi tesisin kabule hazır olduğuna dair kullanıcı tarafından dağıtım şirketine yapılan bildirimden itibaren beş gün içinde yetkili kurum/kuruluşa geçici kabul başvurusunda bulunur.

(8) Meskun mahal dışında bulunan ve bağlantı görüşünün OG seviyesinde verildiği tüketim tesislerine ilişkin beş yüz metreden uzun OG bağlantı hatları ile üreticilerin dağıtım şebekesine bağlantısı için tesis edilen bağlantı hatları, enerjilendirme tarihinden itibaren beş yıl boyunca bağlantı hattı niteliğini korur ve bu süre sonunda dağıtım şebekesi kapsamına alınır. Bağlantı hatlarının işletme ve bakımı, tesislerin enerjilendirilmesinden itibaren dağıtım şirketinin sorumluluğundadır.

(9) Bağlantı hatlarından, bağlantı hattını tesis eden veya bağlantı bedeli ya da hat katılım bedeli ödeyen kullanıcının muvafakatine gerek olmaksızın diğer gerçek veya tüzel kişiler faydalandırılabilir. Bağlantı hattının dağıtım şebekesi kapsamına alınmasına kadar geçen sürede bu hattan diğer gerçek veya tüzel kişilerin bağlantı taleplerinin karşılanması durumunda, mevcut bağlantı hattına bağlanması öngörülen yeni kullanıcı/kullanıcılar tarafından söz konusu bağlantı hattını tesis eden veya bu hatta ilişkin olarak bağlantı bedeli veya hat katılım bedeli ödeyen kullanıcıya/kullanıcılara bağlantı güçleri ve bağlantının sağlanacağı mesafeye bağlı olarak belirlenen hat katılım bedeli ödenir. Hat katılım bedelinin belirlenmesi ve ödenmesine ilişkin usul ve esaslar bağlantı bedeline ilişkin tarife düzenlemelerinde yer alır.

(10) Kullanıcının bağlantısı için gerekli olmakla birlikte bağlantı hattı dışında kalan dağıtım tesisi kapsamındaki tesisler dağıtım şirketlerince tesis edilir. Bu kapsamdaki tesisler için 21 inci madde çerçevesinde işlem yapılabilir.

(11) Kullanıcının geçici olarak dağıtım sistemini kullanmak istemesi durumunda, geçici bağlantı, bağlantı noktasına kadar tesislerin tamamının kullanıcı tarafından yapılması ve işletme, bakım, onarım ve yenileme işlerinin kullanıcıya ait olması şartıyla gerçekleştirilir. Söz konusu tesislerden yine geçici olarak bir başka kullanıcının dağıtım sistemine bağlanmak istemesi halinde geçici tesisin sahibi tarafından muvafakat verilmesi koşuluyla üçüncü şahıslar yararlandırılabilir. Kullanıcının/kullanıcıların geçici bağlantı ihtiyacı ortadan kalktıktan sonra ihtiyaç kalmayan geçici tesisler kullanıcı tarafından sökülür.

(12) Bağlantı hatlarının ilgili tüketim tesisinin bulunduğu kullanıcı mülkiyetindeki arazi sınırları içinde kalan kısmı için, bu kısımdan söz konusu arazi dışındaki başka bir kullanıcı beslenmediği sürece kamulaştırma işlemi yapılmasına gerek yoktur. Kullanıcı tarafından bu kapsamdaki tesislerin deplasmanı talep edildiğinde masrafların kullanıcı tarafından karşılanması kaydıyla aynı mülkiyet sınırları içerisinde deplase işlemi gerçekleştirilebilir. Bağlantı hatlarının bunun dışındaki kısımları için gerekmesi halinde özel mülkiyetlere ilişkin kullanım izni veya muvafakat alınması kullanıcının, alınan izin veya muvafakatın tapuya tescili veya şerhine ilişkin işlemler ise dağıtım şirketinin sorumluluğundadır. Kullanıcı tarafından izin veya muvafakatın

alınmadığı durumlarda veya başka sebeplerle gerekmesi halinde kamulaştırma ve izin işlemleri dağıtım tesisine ilişkin usuller uyarınca gerçekleştirilir.

(13) Tüketim tesisleri için tesis edilecek bağlantı hattına ilişkin kazı izin işlemleri elektrik dağıtım şirketi tarafından yürütülür. Bu durumda kazıya ilişkin ilgili kurum ve kuruluşlara ödenen bedeller nedeniyle oluşacak maliyetler dağıtım şirketi tarafından kullanıcıya yansıtılır.”

- *“Bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları” başlıklı 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“MADDE 12

(1) Dağıtım şirketi, bu Yönetmelik ve Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği hükümleri uyarınca dağıtım sistemine bağlanması uygun bulunan tesislere ilişkin olarak EK-1’de gösterildiği şekilde ilgili taraflarla bağlantı anlaşmasını ve sistem kullanım anlaşmasını yapar. Bağlantı ve sistem kullanımına ilişkin olarak dağıtım şirketi ve kullanıcı arasında bu Yönetmelik uyarınca dağıtım şirketleri tarafından hazırlanan ve Kurul tarafından onaylanan standart nitelikteki bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları kullanılır. Bu anlaşmaların genel hükümlerinde, Kurul onayı olmaksızın değişiklik yapılamaz. Kurul, gerektiğinde bu anlaşmaların genel hükümlerinde değişiklik yapabilir.

(2) Dağıtım şirketi tarafından olumlu bağlantı görüşü verilen tüketim tesislerine ilişkin olarak; başvuru sahibinin bağlantı görüşü geçerlilik süresi içerisinde başvurması ve gerekli mali yükümlülükleri yerine getirmesi halinde;

a) Tesis sözleşmesi imzalanması gerekmeyen durumlarda başvuru tarihi ile aynı gün içerisinde, bunun mümkün olmaması durumunda ise beş iş günü içerisinde belirlenecek bir tarihte,

b) Dağıtım tesisi yapımına ilişkin taraflar arasında tesis veya finansman sözleşmesi veya bağlantı hattı yapımına ilişkin taraflar arasında tesis sözleşmesi imzalanması gereken durumlarda en geç yirmi iş gününü aşmayacak şekilde belirlenecek bir tarihte,

dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında bağlantı anlaşması imzalanır.

(3) Tüketim tesislerine ilişkin bağlantı anlaşmasının yapı ruhsatına dayalı olarak yapılması ve bağlantı talebine konu yerin yapı denetimine tabi olması durumunda dağıtım şirketi, bağlantı anlaşmasının özel hükümlerinde yer vermek koşuluyla kullanıcıdan yapının inşaa aşamasını/aşamalarını tevsik eden belge ile iş bitim belgesinin sunulmasını ister.

(4) Aynı bağlantı hattından beslenmesi öngörülen aynı site, apartman ve benzeri toplu yapılardaki bağımsız bölümlere ait bağlantı anlaşmaları eş zamanlı olarak imzalanır ve ortak işlemleri birlikte yürütülür. Bu anlaşmalara ilişkin elektrik projesi, yapı ruhsatı, tesis sözleşmesi gibi ortak belge ve dokümanlar ilgili ortak kullanım yerine veya diğer kullanım yerlerinden herhangi birine ait bağlantı anlaşması ile ilişkilendirilir ve bu anlaşmanın dosyasında yer alır.

(5) Dağıtım sistemine bağlanması uygun görülen üretim tesislerine ilişkin olarak başvuru sahibi, üretim lisansına başvurmadan evvel önlisans süresi içerisinde bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları için dağıtım şirketine başvurmak zorundadır.

(6) Üretim lisansı sahibi tüzel kişi bağlantı anlaşması imzalanması için üretim lisansı alma tarihinden itibaren en geç altmış gün içerisinde üretim lisansını dağıtım şirketine tevsik eder. Bunu takip eden otuz gün içerisinde karşılıklı yükümlülükler tamamlanarak bağlantı anlaşması imzalanır. Sistem kullanım anlaşması

ise üretim lisansına konu tesisin kısmen veya tamamen geçici kabulünün yapıldığı tarihten önce imzalanır.

(7) Altıncı fıkra kapsamında tesis edilecek dağıtım şebekesi ve/veya bağlantı hattı için dağıtım şirketi tarafından bağlantı anlaşmasında yer verilmek üzere bağlantının yapılabileceği beş yıldan uzun olmayan bir süre belirlenir. Üretim lisansında yer alan tesis tamamlama tarihinin beş yıldan uzun olduğu durumlarda bu süre için tesis tamamlama tarihi esas alınır. Dağıtım şirketi tarafından verilen sürenin uzun bulunması halinde bağlantı için gerekli bağlantı hatları bağlantı bedeli ödenmeksizin kullanıcılar tarafından tesis edilebilir. Bağlantı için bağlantı hattının yanında dağıtım şebekesi gerekmesi durumunda dağıtım şebekesi kapsamında bulunan elektrik tesisleri 21 inci madde kapsamında kullanıcılar tarafından tesis edilebilir.

(8) Dağıtım sistemine geçici bağlantı yaparak elektrik enerjisi temin etmek isteyen gerçek veya tüzel kişi ile dağıtım şirketi arasında kullanım amacıyla sınırlı bir süreyi içeren bağlantı anlaşması imzalanır.

(9) Dağıtım sistemine bağlanması uygun bulunan tüketicilere ilişkin sistem kullanım anlaşması, bu tüketicilerin tedarikçileri ile yapılır.

(10) Tüketicilere elektrik enerjisi veya kapasitesi temin etmek üzere tedarikçiler tarafından yapılan sistem kullanım anlaşması başvurularında aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Elektrik enerjisi veya kapasite satışının yapılacağı, herhangi bir dağıtım bölgesindeki ilk tüketicinin tedarikçi portföyüne dâhil olduğu ayın onuncu gününe kadar anlaşma yapmak üzere ilgili dağıtım şirketine başvuruda bulunulur.

b) Dağıtım şirketinin, yapılan başvuruların değerlendirilmesi sırasında talep edebileceği ilave bilgiler, talebin tebliğ edildiği tarihi izleyen beş iş günü içerisinde dağıtım şirketine verilir.

c) Dağıtım şirketi, başvuru tarihinden itibaren on iş günü veya ek bilgi talep edilmesi halinde yirmi gün içerisinde, sistem kullanım anlaşması için gerekli olan özel hükümleri hazırlar ve başvuru sahibi tüzel kişiye gönderir.

ç) Başvuru sahibi tüzel kişiler, talep edilen özel hükümlere ilişkin görüşlerini, tebliğ tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde dağıtım şirketine yazılı olarak bildirir.

d) Tarafların mutabakatı halinde, sistem kullanım anlaşması imzalanır ve imzalanan anlaşmanın bir örneği kullanıcıya verilir.

(11) Kuruldan devir onayı alınmak suretiyle üretim lisansı başvurusu yapmış olan tüzel kişilerle devir onayının alınmasını takiben bağlantı anlaşması imzalanabilir.

(12) TEİAŞ trafo merkezlerine dağıtım sistemi üzerinden bağlanmak veya yönlendirilmek suretiyle sistem bağlantısı uygun görülen lisanslı üretim tesisleri için, ilgili dağıtım şirketi veya dağıtım lisansı sahibi organize sanayi bölgesi tarafından bağlantı anlaşması imzalanmasını izleyen onbeş gün içinde söz konusu anlaşmanın imzalandığına ilişkin olarak TEİAŞ'a bildirimde bulunulur.”

- “Sisteme bağlantı yapılması” başlıklı 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Üçüncü fıkra kapsamında perakende satış sözleşmesinin dağıtım şirketine ulaştığı tarihten itibaren;

a) Kentsel ve kentaltı dağıtım bölgelerinde 24 saat içerisinde,

b) Kırsal dağıtım bölgelerinde 48 saat içerisinde,

kullanıcı tarafından tesis edilen ölçü cihazları ve devrelerinin ilgili bölümleri dağıtım şirketince mühürlenir, dağıtım şirketi tarafından tesis edilen sayacın okuması yapılarak ilk endeks değeri tespit edilir ve sisteme bağlantı yapılması hakkında tutanak düzenlenmek suretiyle kullanıcı tesisinin bağlantısı yapılarak enerji verilir.”

“(6) Bağlantı talebine konu kullanım yerinin bağlantı talebinin karşılanmasında elektrik dağıtım şirketlerince bağlantı görüşünden sayacın mühürlenerek enerjilendirmeye hazır hale getirilmesine ilişkin bütün süreçlerde kullanıcı memnuniyetini arttırmak amacıyla coğrafi bilgi sistemleri, şebeke bağlantı modeli ve benzeri alt yapı sistemlerinin kullanılması esastır.”

- “Anlaşma gücü” başlıklı 14 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Tüketici, anlaşma gücünü artırmak veya azaltmak üzere bağlantı anlaşmasında değişiklik yapılmasını talep edebilir. Talep edilen yeni anlaşma gücünün ilgili tüketicinin mevcut bağlantı anlaşmasındaki kurulu gücünde artış gerektirmesi halinde tüketici başvuru sırasında bir tadilat projesi sunar. Dağıtım şirketi, tüketicinin talebini inceler ve inceleme sonuçları ile uygulamaya esas cevabını, on beş iş günü içerisinde kullanıcıya yazılı olarak veya kullanıcının talep etmesi halinde elektronik olarak bildirir. Bu kapsamdaki güç artış taleplerine ilişkin işlemler, bu Yönetmelikteki yeni bağlantı talebine ilişkin hükümler çerçevesinde yürütülür. Anlaşma gücünde değişiklik yapılmasının uygun bulunması halinde, bağlantı anlaşması yapılan işlemleri içerecek şekilde tadil edilir. Bir takvim yılı içerisinde en fazla üç defa güç artışı yapılabilir.”

- “Dağıtım tesisi sınırları” başlıklı 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.
- “İletim varlıkları” başlıklı 20 nci maddesinin altıncı, yedinci, sekizinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Geri ödemenin başladığı tarihten itibaren beş yıl içerisinde bu madde kapsamında gerçekleşen yatırıma ilişkin toplam harcama tutarlarının geri ödemesi tamamlanamadığı takdirde, bakiye tutar ilgili kullanıcıya beşinci yılın sonunda defaten ödenir.

(7) Üretim ve tüketim tesislerinin iletim sistemine bağlanabilmesi için sistem kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu hallerde; yeterli finansmanın mevcut olmaması veya zamanında yatırım planlaması yapılamaması dolayısıyla TEİAŞ adına bağlantı yapmak isteyen tüzel kişiler tarafından yapılan iletim varlıklarının metodoloji çerçevesinde hesaplanan geri ödemeye esas yatırım tutarlarının geçici kabul tutanağının TEİAŞ tarafından onaylandığı ayı takip eden aydan itibaren en fazla beş yıl içerisinde aylık eşit taksitler halinde yapılan geri ödemeler için de dördüncü fıkra çerçevesinde iletim tarifesi kapsamındaki sistem kullanım bedelinden mahsup yöntemi uygulanır.

(8) İletim sistemine bağlantı yapmak isteyen tüzel kişiler tarafından müştereken finanse edilen ve TEİAŞ tarafından tesis edilen iletim varlıkları için TEİAŞ ile tüzel kişiler arasında imzalanan ön anlaşma hükümleri uyarınca, TEİAŞ tarafından yapılan iletim varlıklarının gerçekleşen yatırıma ilişkin toplam harcama tutarı, sistem kullanım bedeli tahakkuk edene kadar, yapılan iletim tesis ve hatlarına ilişkin geçici kabul tutanağının TEİAŞ tarafından onaylandığı ayı takip eden aydan itibaren başlanarak ve bu tarihten itibaren en fazla beş yıl içerisinde aylık eşit taksitler halinde geri ödenir. Vadesinde geri ödenmeyen aylık taksitlere ilişkin tutara, vade tarihinden itibaren 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanır. Sistem kullanım bedelinin tahakkuk etmeye

başlamadan itibaren bakiye tutar için dördüncü fıkra çerçevesinde iletim tarifesi kapsamındaki sistem kullanım bedelinden mahsup yöntemi uygulanır.”

“(10) Kullanıcının münhasıran kendi tesislerinin iletim sistemine bağlantısı için gerekli olan iletim varlıklarının TEİAŞ'ın yatırım programı kapsamında tesis edildiği durumlarda kullanıcıdan bağlantı anlaşması kapsamında alınan teminat, iletim varlıklarının en son geçici kabul onay tarihinden itibaren sistem kullanım bedeli yoluyla yatırım tutarının ödemesinin tamamlandığı tarihe kadar TEİAŞ tarafından muhafaza edilir. Kullanıcı yılda en fazla iki defaya mahsus olmak üzere teminatının kısmi olarak iadesini talep edebilir. Bu durumda TEİAŞ nezdindeki teminat, teminat tutarından kullanıcı tarafından ilgili yatırıma ilişkin iade başvurusu tarihine kadar ödenen sistem kullanım bedeli düşülmek suretiyle güncellenir.”

“(11) Lisanslı kullanıcıların lisansının beş yıldan önce sona ermesi veya iptali, serbest tüketicilerin ise beş yıldan önce iletim sisteminden ayrılmaları ve bunların sisteme bağlanması için TEİAŞ'ın yatırım programı kapsamında tesis edilen iletim varlıklarına TEİAŞ tarafından iletim şebekesi içinde ihtiyaç duyulmaması halinde, bağlantı anlaşması kapsamında alınan teminattan kullanıcı tarafından ayrılma tarihine kadar ödenmiş toplam sistem kullanım bedeli düşülmek suretiyle bulunacak tutar TEİAŞ tarafından irat kaydedilir.”

- *“Dağıtım varlıkları” başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.*

“(1) Üretim ve tüketim tesislerinin dağıtım sistemine bağlanabilmesi veya dağıtım sistemine bağlı üretim ve tüketim tesislerinin güç artışı taleplerinin karşılanabilmesi için, sistem kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle, genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu hallerde, söz konusu yatırım dağıtım şirketi adına, bağlantı yapmak isteyen veya güç artışı talep eden gerçek veya tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat kapsamındaki teknik standartlar sağlanarak yapılabilir veya yeterli finansmanın mevcut olmadığı hallerde finanse edilebilir.”

“(6) Bu madde kapsamında kullanıcılar tarafından tesis veya finanse edilen dağıtım varlıklarına ilişkin olarak EK-2 ve EK-3'te yer alan tablolar dağıtım şirketleri tarafından her yıl hazırlanır ve takip eden yılın 31 Mayıs tarihine kadar Kuruma sunulur.”

- *“Teminatlar” başlıklı 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.*

“(3) İletim sistemini kullanan üreticilerin ve tüketicilerin sistem kullanım anlaşmalarında belirlenen teminatların;

a) Tarife değişikliği nedeniyle yetersiz kalması durumunda Kurul tarafından onaylanan iletim tarifesinin Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde,

b) Ödenmeyen borç karşılığı mahsup edilmesi sebebiyle yetersiz kalması durumunda mahsup tarihini takiben yedi iş günü içerisinde,

TEİAŞ'ın yapacağı bildirim sonrasında sistem kullanım anlaşmasında belirlenmiş olan süreler içerisinde tamamlanmaması veya yenilenmemesi durumlarında TEİAŞ, kullanıcı ile arasındaki sistem kullanım anlaşmasını fesheder. Anlaşma gücü değişikliklerinde teminat yeniden hesaplanır ve ek teminat mektubu verilmesi gereken durumlarda teminat mektubu TEİAŞ'a sunulmadan anlaşma onaylanmaz.”

“(4) Dağıtım şirketlerinin dağıtım sistem kullanımı kapsamında teminat almasına ilişkin hususlar Kurum tarafından çıkarılacak usul ve esaslarda düzenlenir.”

- *“Kullanıcı bağlantısının veya enerjisinin kesilmesi” başlıklı 27 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“(1) TEİAŞ ve dağıtım şirketi, aşağıda belirtilen şartların herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda, kullanıcının tesis ve teçhizatının bağlantısını veya kullanıcının enerjisini kesebilir:

a) Bağlantı, sistem kullanım ve enterkonneksiyon kullanım anlaşmaları ile ilgili mevzuat hükümleri gereğince enerji kesilmesini gerektiren durumlar.

b) İletim veya dağıtım sisteminin herhangi bir bölümünün veya enterkonneksiyon hattının TEİAŞ veya dağıtım şirketi tarafından test ve kontrolünün, tadilatının, bakımının, onarımının ya da genişletilmesinin gerektirdiği durumlar.

c) Mücbir sebep hallerinden birine bağlı durumlar.

ç) Can ve mal emniyetinin sağlanmasının gerektirdiği durumlar.

d) İletim veya dağıtım sistemini ya da enerji alınan veya verilen başka bir sistemi etkileyen veya etkileme ihtimali olan kaza, sistem arızası ya da acil durumlar.

e) İletim sistemine bağlı üretim şirketleri ve tüketiciler ile dağıtım sistemine bağlı üretim şirketlerinin sistem kullanım ve/veya sistem işletim bedellerine ilişkin ödeme yükümlülüğünü yerine getirmediği durumlar.

f) 14/4/2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümleri gereğince, Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. tarafından yapılan bildirim doğrultusunda enerji kesilmesini gerektiren durumlar.

g) Kullanıcının bağlantı ve/veya sistem kullanım anlaşmasının herhangi bir sebeple feshedilmiş olması.

ğ) Son kaynak tedariki kapsamında görevli tedarik şirketine olan elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeyen iletim sistemine bağlı tüketicilerin görevli tedarik şirketleri tarafından yapılan ikinci bildirim sonrasında enerjilerinin kesilmesini gerektiren durumlar.

(2) Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında yapılacak kesintilerde, TEİAŞ ve dağıtım şirketi kullanıcıya en az beş işgünü önceden; birinci fıkranın (b) bendi kapsamında yapılacak kesintilerde TEİAŞ kullanıcıya en az beş işgünü önceden, dağıtım şirketi ise dağıtım sistemine bağlı olarak üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiye en az beş işgünü önceden, dağıtım sistemine alçak ve orta gerilim seviyesinden bağlanan tüketicilere de en az iki gün önceden, birinci fıkranın (e) ve (g) bentleri kapsamında yapılacak kesintilerde TEİAŞ ve dağıtım şirketi kullanıcıya en az yedi gün önceden, birinci fıkranın (f) bendi kapsamında yapılacak kesintilerde TEİAŞ ve dağıtım şirketi iki gün önceden bildirimde bulunur. Birinci fıkranın (ğ) bendi kapsamında yapılacak kesintilerde, görevli tedarik şirketinin TEİAŞ’a bildirim tarihinden sonra en geç 5 iş günü içerisinde TEİAŞ tarafından kesme bildirimi düzenlenmek suretiyle kesinti yapılır. Diğer bentler kapsamında enerji kesintisinin gerekmesi durumunda ise mümkün olması halinde kullanıcının kesinti yapılmadan önce bilgilendirilmesi zorunludur.”

- *“İletim sistemi kullanıcısı durumundaki OG seviyesinden bağlı üretim tesislerinin bağlantısını sağlayan hatlar” başlıklı Geçici 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“GEÇİCİ MADDE 5

(1) Herhangi bir dağıtım merkezine bağlanmadan doğrudan iletim tesisi şalt sahalarının dağıtım gerilimi seviyesindeki fiderlerine bağlanması ve TEİAŞ ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşması imzalanması Kurul tarafından uygun görülerek bu durumu lisansına derç edilmiş olan üretim tesislerinin iletim tesisinin şalt sahasına bağlantısını sağlayan kullanıcı mülkiyetindeki hat, başka bir kullanıcı tarafından kullanılana ya da dağıtım sistemi ile irtibatlanana kadar bu hatları tesis eden tüzel kişi tarafından işletilir. Bu hattın başka bir kullanıcı tarafından kullanılması veya dağıtım sistemi ile irtibatlanması halinde, söz konusu hat 37 nci maddede yer verilen usul ve esaslar çerçevesinde dağıtım şirketince devir alınır ve kullanıcı dağıtım sistemi kullanıcısı haline gelir.

(2) Birinci fıkra kapsamında TEİAŞ ile bağlantı anlaşması imzalamış veya TEİAŞ'tan bağlantı görüşü almış olan önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler Kuruma önlisans veya lisans tadili için başvurarak dağıtım sisteminden bağlanmayı talep edebilirler.

(3) İkinci fıkra kapsamındaki taleplere ilişkin iş ve işlemler, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği kapsamında yürütülür. Önlisans veya lisans sahibi tüzel kişinin tadil işleminin uygun bulunmasına ilişkin kararın bildirimini takip eden en geç otuz gün içinde bağlantı anlaşmasının imzalanması için ilgili dağıtım şirketine başvuruda bulunması, karşılıklı yükümlülükler tamamlanarak altmış gün içinde bağlantı anlaşmasının imzalanması zorunludur. Bu kapsamda dağıtım şirketi ile imzalanan bağlantı anlaşması çerçevesinde ilave tesis yatırımı gerekmesi halinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında dağıtım şirketi ile bağlantı anlaşması imzalayan tüzel kişilerin dağıtım sistemine bağlantısı için gerekli dağıtım varlıklarının tesis edilmesini müteakip TEİAŞ ile imzalanan bağlantı anlaşması bu dağıtım varlıklarının geçici kabul tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kendiliğinden sona erer ve kullanıcı mülkiyetinde olan enerji nakil hatları ile diğer şebeke unsurları ilgisine göre dağıtım şirketi veya TEİAŞ'a devredilir.

(5) Üçüncü fıkra kapsamında dağıtım şirketi ile bağlantı anlaşması imzalayan tüzel kişilerin mülkiyetindeki hat, işletme ve bakım hizmetleri karşılığında ilgisine göre ilgili dağıtım şirketi veya TEİAŞ tarafından iz bedelle devralınır.

(6) Kullanıcı mülkiyetinde bulunan hattın üçüncü fıkra kapsamında oluşturulan bağlantı görüşü uyarınca şebeke işletmeciliğine konu olmayan kısımlarına ilişkin sorumluluk ilgili tüzel kişiye aittir.”

- “Önlisans aşamasında bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarının imzalanması” başlıklı Geçici 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8

(1) Üretim tesislerine ilişkin bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları üretim lisansı alınmadan önce imzalanamaz. Ancak, önlisans sahibi tüzel kişinin başvurusu ve dağıtım lisansı sahibinin olumlu görüş vermesi şartıyla 31/12/2021 tarihine kadar bağlantı anlaşması imzalanabilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca dağıtım şebekesi kapsamında bulunan elektrik tesislerinin ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından yatırım programı çerçevesinde tesis edilmesi halinde, Kullanıcı Tarafından Dağıtım Varlıklarının Tesis Edilmesi Metodolojisi kapsamında hesaplanacak yatırım tutarının tamamı kadar teminat kullanıcıdan alınır. Alınan teminatların geri ödemesinin yapılabilmesi için üretim tesisinin geçici kabulünün yapılmış olması ve söz konusu dağıtım tesisinin geçici kabulü ile dağıtım tesisinin bulunduğu yerlere ilişkin kamu yararı, irtifak hakkı tesisi veya devir kararının veya orman kesin izin belgesinin alınmış olması gerekir.”

- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Dağıtım sistem kullanım teminatları

GEÇİCİ MADDE 9

(1) 24 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca çıkarılacak usul ve esaslar yürürlüğe girene kadar sistem kullanım anlaşması kapsamında teminat alınmasına ilişkin usullerin uygulanmasına devam edilir.

Dağıtım varlıklarının tesis edilmesi

GEÇİCİ MADDE 10

(1) 2/12/2020 tarihinden önce;

a) Üretim lisansı verilen tesislerin,

b) 23/3/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile 21 inci maddeye dahil edilen lisansız üretim tesislerinin, dağıtım sistemine bağlantısı için gerekli dağıtım varlıklarının 21 inci madde kapsamında gerçek veya tüzel kişiler tarafından tesis edilmesi veya finanse edilmesi amacıyla elektrik dağıtım şirketleri ile bağlantı anlaşması imzalayan kullanıcıların tesis veya finanse edecekleri elektrik tesisleri, 21 inci madde çerçevesinde geri ödeme kapsamında değerlendirilir.”

- Aynı Yönetmeliğin EK-1’i ekteki şekilde değiştirilmiş ve Yönetmeliğe ekte yer alan EK-2 ve EK-3 eklenmiştir.
- 09.05.2021 tarih ve 31479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin**
  - “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “dağıtım şirketi” ibaresinden sonra gelmek üzere “, tedarik şirketi” ibaresi eklenmiş, (s) bendinde yer alan “kanun,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“bbbb) Müstakil elektrik depolama tesisi: Herhangi bir üretim veya tüketim tesisiyle irtibatı olmaksızın doğrudan şebekeye bağlı elektrik depolama tesisini,

cccc) Üretim tesisine bütünleşik elektrik depolama ünitesi: Santral sahası sınırları içerisinde, üretim tesisinde üretilen veya sistemden çekilen elektrik enerjisini depolayabilen ve depolanan enerjiyi tekrar kullanılmak üzere sisteme verebilen elektrik depolama ünitesini,”
  - “Muafiyetler” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi.”
  - “Önlisans ve lisansta yer alacak hususlar” başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Önlisans ve” ibaresi “Önlisans veya” olarak değiştirilmiş, aynı fıkranın (c) bendinde yer alan “Tüzel kişilikte” ibaresi “Tarifesi düzenlemeye tabi tüzel kişilerin lisanslarına tüzel kişilikte” olarak değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Tedarik lisansında, varsa müstakil elektrik depolama tesis veya tesislerine; üretim lisansında ise varsa üretime bütünleşik elektrik depolama ünitesine ilişkin hükümlere de yer verilir.”

- "Önlisans başvuru usulü" başlıklı 12 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(12) Önlisans başvurusunda bulunan tüzel kişiler, önlisanslarına üretime bütünleşik depolama üniteleri de eklemek istemeleri halinde birinci fıkrada belirtilen şekilde Kuruma başvuruda bulunur. Bu kapsamda başvuruda bulunulması halinde, söz konusu elektrik depolama ünitesinin sisteme bağlantısı ve sistem kullanımı hakkında 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır. Talebin Kurul tarafından uygun bulunması halinde verilecek olan önlisansta, söz konusu elektrik depolama ünitesine ilişkin bilgilere de yer verilir. Bu kapsamdaki ünite için sermaye yeterliliği ile teminat yükümlülüğü aranmaz.

(13) Atık lastiklerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan yan ürünler olan pirolitik yağ ve pirolitik gazın yakıt olarak kullanılması planlanan elektrik üretim tesisi projeleri için yapılan önlisans başvurularında, söz konusu yakıtın ilgili elektrik üretim tesisinde üretilmesi ve bu kaynaklar dışında başka kaynak kullanılmaması gerekir."

- "Önlisans başvurularının alınması ve incelenmesi" başlıklı 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Başvuruya konu proje sahasının tamamının mülkiyetinin ilgili tüzel kişiye ait olduğu sahalar ile kaynak olarak belediye atıklarının kullanılacağı projelere ilişkin tesis sahasının ilgili belediyenin mülkiyetinde olduğu ve santral sahası olarak belediye atıklarının kullanım haklarına sahip tüzel kişiye tahsis edildiği santral sahaları için duyuru yapılmaz."

- "Önlisans süresi içerisinde tamamlanması gereken iş ve işlemler" başlıklı 17 nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(5) Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisi ile üretim tesisine bütünleşik elektrik depolama ünitesi kurmak amacıyla başvuruda bulunan önlisans sahibi tüzel kişiler, birinci ve ikinci fıkralardaki yükümlülüklerini yerine getirir. Bu yükümlülükler, kaynak bazında ayrı ayrı veya birlikte yerine getirilebilir."

- "Önlisansın tadil edilmesi" başlıklı 18 inci maddesinin altıncı fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş, yedinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, on birinci fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Mekanik kapasite artışı kapsamında ilave edilecek toplam mekanik güç miktarı, lisansa derç edilmiş elektriksel kurulu güç miktarından fazla olamaz."

"(7) Önlisansa konu üretim tesisi sahasının değiştirilmek istenmesi ve bu durumun mücbir sebepler veya Kurul tarafından uygun bulunan haller kapsamında olduğunun tespiti durumunda, talep edilen değişikliğin üçüncü kişilere ilişkin hak ihlaline yol açmaması, bağlantı noktasının veya bağlantı bölgesinin değişmemesi ve hidroelektrik kaynaklara dayalı tesisler için DSİ'nin uygun görüşünün alınması, rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı tesisler için Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün teknik değerlendirmesinin uygun olması halinde, söz konusu önlisansta gerekli tadiller yapılabilir. Başvuruya konu proje sahasının tamamının mülkiyetinin ilgili tüzel kişiye ait olduğu sahalar ile kaynak olarak belediye atıklarının kullanılacağı projelere ilişkin tesis sahasının ilgili belediyenin mülkiyetinde olduğu ve santral sahası olarak belediye atıklarının kullanım haklarına sahip tüzel kişiye tahsis edildiği santral sahaları için duyuru yapılmaz."

"(9) İlgili ana hizmet birimi;

a) Önlisans sahibi tüzel kişinin unvan ve nev'i değişikliğine,

b) (ç) bendinde belirtilen hüküm saklı kalmak koşuluyla, önlisansın özel hükümlerinde yer alan bağlantı

noktası ve kurulu gücü değişmemek kaydıyla, ünite sayısı, ünite gücü, ünite koordinatları, yıllık elektrik enerjisi üretim miktarı, bulunduğu il, ilçe, mevki ve üretim tesisi adına,

c) Önlisansın özel hükümlerinde yer alan bildirim adresi değişikliğine,

ç) 10 MW'ı geçmemek kaydıyla, kurulu gücün toplamda yüzde onuna kadar değiştirilmesi kapsamında yapılacak değişikliklere,

ilişkin tadil talepleri ile 57 nci maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında belirtilen bildirim yükümlülüklerine ilişkin işlemleri sonuçlandırır. Rüzgâr enerjisine dayalı önlisanslarda (b) bendi kapsamında yapılacak ünite koordinat tadili, Teknik Etkileşim İzni belgesinin başvuruda sunulması kaydıyla tesis sahasına komşu sahalardaki türbin koordinatlarının etkilenmediği yönünde Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün uygunluk belgesine binaen sonuçlandırılır. Rüzgâr enerjisine dayalı önlisanslarda (b) bendi kapsamındaki ünite sayısı ve ünite gücü tadili, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün uygunluk belgesine binaen sonuçlandırılır. (ç) bendi kapsamında belirlenen orana kadar yapılacak tadiller için bu Yönetmeliğin sermaye ve teminat yükümlülüklerine ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında yapılan tadil işlemlerine üçüncü kişiler tarafından itiraz edilmesi halinde söz konusu itiraz ve itiraza konu tadil işlemi Kurul tarafından sonuçlandırılır.”

“(13) Önlisansa konu üretim tesisine bütünlüklük elektrik depolama ünitesi eklenmesi kapsamında yapılan tadil başvurusu;

a) Önlisansa derç edilmiş sahanın dışına çıkılmaması,

b) Önlisansa derç edilmiş elektriksel ve/veya mekanik kurulu gücün değişmemesi,

c) Önlisansa derç edilmiş mevcut bağlantı şekli ile bağlantı noktası ve gerilim seviyesinin değişmemesi,

ç) Söz konusu elektrik depolama ünitesinin sisteme bağlantısı ve sistem kullanımı hakkında 15 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca ilgili şebeke işletmecisinden alınan görüşün olumlu olması,

kaydıyla uygun bulunabilir. Uygun bulma Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren Kurul kararında belirlenen süre içerisinde, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın alınması için ilgili Kurumlara başvuru yapıldığına ilişkin belgenin Kuruma sunulması kaydıyla önlisans tadili yapılır.”

- “Lisans başvurusu” başlıklı 20 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve altıncı fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Tedarik lisansı başvurusunda bulunan tüzel kişiler, lisanslarına müstakil elektrik depolama tesisi de eklemek istemeleri halinde birinci fıkrada belirtilen şekilde Kuruma başvuruda bulunur. Bu kapsamda başvuruda bulunulması halinde, söz konusu müstakil elektrik depolama tesisinin sisteme bağlantısı ve sistem kullanımı hakkında 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır. Talebin Kurul tarafından uygun bulunması halinde verilecek olan tedarik lisansında, söz konusu müstakil elektrik depolama tesisine ilişkin bilgilere de yer verilir. Bu kapsamdaki tesis için sermaye yeterliliği ile teminat yükümlülüğü aranmaz.”

“e) Şirket birleşme ve bölünmeleri açısından bu Yönetmelikte öngörülen hükümlerin yer verildiği şirket esas sözleşmesi,”

- “Lisans başvurularının sonuçlandırılması” başlıklı 23 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde “üretebileceği” ibaresinden sonra gelmek üzere “öngörülen” ibaresi eklenmiştir.

- *"Lisans tadil başvurularının incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması"* başlıklı 24 üncü maddesinin altıncı fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş, dokuzuncu ve on birinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, on altıncı fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmış, aynı fıkrada yer alan *"Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğünün"* ibaresi *"Enerji İşleri Genel Müdürlüğünün"* olarak değiştirilmiş ve aynı maddede aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Mekanik kapasite artışı kapsamında ilave edilecek toplam mekanik güç miktarı, işletmede olanlar dahil, lisansa derç edilmiş elektriksel kurulu güç miktarından fazla olamaz."

"(9) Üretim lisansına konu üretim tesisi sahasının değiştirilmek istenmesi ve bu durumun mücbir sebepler veya Kurul tarafından uygun bulunan haller kapsamında olduğunun tespiti durumunda, talep edilen değişikliğin üçüncü kişilere ilişkin hak ihlaline yol açmaması, bağlantı noktasının veya bağlantı bölgesinin değişmemesi ve hidrolik kaynaklara dayalı tesisler için DSİ'nin uygun görüşünün alınması, rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı tesisler için Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan teknik değerlendirmenin uygun bulunması hallerinde, söz konusu lisansla gerekli tadiller yapılabilir. Başvuruya konu proje sahasının tamamının mülkiyetinin ilgili tüzel kişiye ait olduğu sahalar ile kaynak olarak belediye atıklarının kullanılacağı projelere ilişkin tesis sahasının ilgili belediyenin mülkiyetinde olduğu ve santral sahası olarak belediye atıklarının kullanım haklarına sahip tüzel kişiye tahsis edildiği santral sahaları için duyuru yapılmaz."

"(11) Aşağıda belirtilen konulardaki lisans tadili talepleri ile 57 nci maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında belirtilen bildirim yükümlülüklerine ilişkin işlemler, ilgili ana hizmet birimi tarafından sonuçlandırılır:

- a) Tarifesi düzenlemeye tabi tüzel kişiler dışında, lisans sahibi tüzel kişinin unvan ve nev'i değişikliği.
- b) (e) bendi hükmü saklı kalmak koşuluyla, lisansların özel hükümlerinde yer alan bağlantı noktası ve kurulu gücü değişmemek kaydıyla, ünite sayısı, ünite gücü, ünite koordinatları, yıllık elektrik enerjisi üretim miktarı, bulunduğu il, ilçe, mevki ve üretim tesisi adı.
- c) Lisansların özel hükümlerinde yer alan bildirim adresi değişikliği.
- ç) Tarifesi düzenlemeye tabi tüzel kişilerin lisanslarında tüzel kişilikte doğrudan veya dolaylı pay sahibi olan gerçek ve tüzel kişilere ait bilgiler.
- d) Rüzgâr enerjisine dayalı üretim lisanslarında komşu sahalardaki türbin koordinatlarının etkilenmediği yönünde Enerji İşleri Genel Müdürlüğünden alınacak uygunluk belgesi ve Teknik Etkileşim İznine binaen yapılan üretim tesisi sahası içerisindeki türbin koordinatlarına ait bilgilerin değiştirilmesi.
- e) 10 MW'ı geçmemek kaydıyla, kurulu gücün toplamda yüzde onuna kadar değiştirilmesi kapsamında yapılacak değişiklikler. Bu bent kapsamında yapılacak tadiller için, bu Yönetmeliğin sermaye ve teminat yükümlülüklerine ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında yapılan tadil işlemlerine üçüncü kişiler tarafından itiraz edilmesi halinde söz konusu itiraz ve itiraza konu tadil işlemi Kurul tarafından sonuçlandırılır."

"(18) Üretim lisansına konu tesise elektrik depolama ünitesi eklenmesi kapsamında yapılan tadil başvurusu;

- a) Lisansa derç edilmiş sahanın dışına çıkılmaması,
- b) Lisansa derç edilmiş elektriksel ve/veya mekanik kurulu gücün değişmemesi,
- c) Lisansa derç edilmiş mevcut bağlantı şekli ile bağlantı noktası ve gerilim seviyesinin değişmemesi,

ç) Söz konusu elektrik depolama ünitesinin sisteme bağlantısı ve sistem kullanımı hakkında 15 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca ilgili şebeke işletmecisinden alınan görüşün olumlu olması, *kaydıyla uygun bulunabilir. Uygun bulma Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren Kurul kararında belirlenen süre içerisinde, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın Kuruma sunulması kaydıyla lisans tadili yapılır. Bu kapsamdaki ünite için sermaye yeterliliği ile teminat yükümlülüğü aranmaz.*

(19) *Tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler, müstakil elektrik depolama tesisi kurmak istemeleri halinde söz konusu tesisin lisansına eklenmesi için Kuruma lisans tadil başvurusunda bulunur. Bu kapsamda talepte bulunulması halinde, söz konusu elektrik depolama tesisinin sisteme bağlantısı ve sistem kullanımı hakkında 15 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır. Talebin Kurul tarafından uygun bulunması halinde, uygun bulma Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren Kurul kararında belirlenen süre içerisinde, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın Kuruma sunulması kaydıyla lisans tadili yapılır. Üçüncü fıkra hükmü kapsamında; üretim tesislerinin süre uzatımına ilişkin lisans tadil talepleri için uygulanan hükümler, müstakil elektrik depolama tesisleri için de uygulanır. Bu kapsamdaki tesis için sermaye yeterliliği ile teminat yükümlülüğü aranmaz.”*

- “Yaptırımlar ve lisans iptali” başlıklı 27 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) Üretim tesisine bütünleşik elektrik depolama ünitesi ile müstakil elektrik depolama tesisinin, lisansına derç edilen süresi içerisinde tamamlanmamış olması halinde söz konusu depolama ünitesine veya tesisine ilişkin hükümler Kurul kararı ile ilgili lisans kapsamından terkin edilir.”

- “Üretim lisansı sahibinin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 30 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, dördüncü ve beşinci fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“g) Lisansına derç edilmesi kaydıyla, bütünleşik elektrik depolama ünitesini kurma ve işletme,”

“ğ) Atık lastiklerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan yan ürünleri kullanacak biyokütleyle dayalı üretim lisansı sahibi tüzel kişiler, bahse konu tesislerinde kullanacakları yan ürünleri lisansı kapsamındaki tesis bünyesinde kuracakları piroliz tesislerinden karşılamak,”

“(6) Birleşik elektrik üretim tesisi ile birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesislerinde yardımcı kaynağa dayalı olarak kurulacak ünite ve/veya ünitelerin toplam gücü, Kurul kararıyla belirlenir.

(7) Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde ana kaynağa dayalı ünitelerin kısmi veya tam kabulü yapılmadan yardımcı kaynağa dayalı ünite veya ünitelerin kısmi veya tam kabulü yapılmaz.”

- “Dağıtım lisansı sahibinin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) İlgili mevzuatta belirtilen koşullar çerçevesinde elektrik depolama tesisi kurma ve işletme,”

- “Tedarik lisansı sahibinin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 34 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Lisansı kapsamında müstakil elektrik depolama tesis veya tesislerini kurma ve işletme,”

- “Lisans bedelleri” başlıklı 43 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin on altıncı fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(2) Önlisans ve lisans alma bedelleri faaliyet konularına ve/veya faaliyet büyüklüğüne göre maktu olarak, yıllık lisans bedelleri ise faaliyet konularına ve üretimi, iletimi, dağıtımı, toptan veya perakende satışı, depolanması gerçekleştirilen elektrik enerjisi miktarına göre nispi olarak belirlenir ve bu Yönetmelik hükümlerine göre ödenir.”

“57 nci maddenin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında; pay değişikliklerine ilişkin bildirim yükümlülüğünün belirlenen süre içerisinde yerine getirilmemesi halinde de söz konusu tadil bedeli kadar bir bedel uygulanır.”

- “Kamulaştırma, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni veya kiralama” başlıklı 46 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 46

(1) Önlisans ve üretim lisansı sahibi özel hukuk tüzel kişisi, faaliyetiyle doğrudan ilgili olarak;

a) Kamulaştırma işlemleri,

b) İrtifak hakkı tesisi,

c) Kullanma izni,

ç) Kiralama yapılması,

d) Hazineye ait taşınmazlar dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazların devir kararının alınması,

e) Mera tahsis amacı değişikliği,

talebiyle Kuruma başvurabilir. YEKA için verilen önlisans ve üretim lisanslarında YEKA Yönetmeliği kapsamında kurulacak fabrika, AR-GE tesisleri ve benzeri için bu fıkra kapsamında talepte bulunulamaz.

(2) Elektrik piyasasında üretim faaliyetinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin, önlisans ve lisansa konu faaliyetleri için gerekli olan ve kişilerin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlara ilişkin kamulaştırma talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi hâlinde Kurul tarafından karar alınır. Söz konusu karar çerçevesinde gerekli kamulaştırma işlemleri Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde sonuçlandırılır.”

- “Raporlama” başlıklı 52 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Üretim faaliyeti göstermek üzere lisans almış tüzel kişiler, lisanslarına dercedilen tesis toplam kurulu gücünün tamamının kabulü yapılabildiği kadar gerçekleştirdikleri faaliyetler hakkında Kuruma her yılın Temmuz ve Ocak ayları içerisinde sırasıyla yılın ilk ve ikinci yarısındaki gerçekleştirmeleri Kurumca belirlenen şekle uygun ilerleme raporunda sunmakla yükümlüdür. Söz konusu yükümlülük; lisansın verildiği tarih ile bu tarihi takip eden ilk ilerleme raporu dönemi arasının 90 günden fazla olması halinde içinde bulunulan dönemde, aksi takdirde bir sonraki dönemde başlar.”

- “Pay devirleri” başlıklı 57 nci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

“Bu fıkra kapsamındaki değişikliklerin, gerçekleştirildiği tarihten itibaren altı ay içerisinde EPDK Başvuru Sistemi üzerinden Kuruma bildirilmesi zorunludur.”

“(2) Tarifesi düzenlemeye tabi faaliyet yürüten lisans sahibi tüzel kişiler için sermayesinin yüzde on veya daha fazlasını temsil eden payların, halka açık şirketlerde ise yüzde beş veya daha fazlasını temsil eden payların, doğrudan veya dolaylı olarak bir gerçek veya tüzel kişi tarafından edinilmesi ile yukarıda belirtilen sermaye payı değişikliklerinden bağımsız olarak tüzel kişinin ortaklık yapısında kontrolün değişmesi sonucunu veren pay devirleri veya bu sonucu doğuran diğer işlemler ile söz konusu lisans sahibi tüzel kişilerin payları üzerinde rehin tesis edilmesi ile bu tüzel kişilere ilişkin hesap rehni tesis edilmesi, her defasında Kurulun onayına tabidir. Piyasa işletim lisansı sahibi tüzel kişilerin ortaklık yapılarında, yukarıda belirtilen sermaye payı değişikliklerinden bağımsız olarak, ayrıca, tüzel kişinin sermayesinin yüzde dört ve üzerini temsil eden doğrudan pay değişiklikleri Kurulun onayına tabidir. Ancak rüçhan hakkının kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan ve kontrol yapısını değiştirmeyen doğrudan veya dolaylı pay değişiklikleri, onaya tabi değildir. Onay verildiği tarihten itibaren altı ay içerisinde, pay devri tamamlanmadığı takdirde, verilen onay geçersiz olur. Pay devrinin tamamlanma tarihinden itibaren üç ay içerisinde lisans tadil talebinde bulunulması zorunludur. Bu fıkra hükmü halka açık olan payları ile sınırlı olmak üzere, halka açık tüzel kişilere ve halka açık tüzel kişi ortağı bulunan tüzel kişinin, söz konusu ortağının halka açık olan paylarından kaynaklanan ortaklık yapısı değişikliklerine uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında onay alınmasını gerektirmeyen diğer değişikliklerin Kuruma bildirilmesi ve bu değişiklikler için gerekmesi halinde, değişiklik tarihinden itibaren altı ay içerisinde lisans tadil talebinde bulunulması zorunludur. Üretim lisansı sahibi tüzel kişiler için; bu fıkra kapsamındaki değişikliklerin, gerçekleştirildiği tarihten itibaren altı ay içerisinde EPDK Başvuru Sistemi üzerinden Kuruma bildirilmesi zorunludur.”

- “Mevcut lisans sahiplerine altı aylık süre verilmesi” başlıklı geçici 15 inci maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Üretim lisansı kapsamında Kuruma sunulan teminatlar, söz konusu tesis işletmeye geçmiş olsa dahi birinci fıkra kapsamındaki yükümlülükler tamamlanıncaya kadar iade edilmez.”

- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Ortaklık yapısı değişikliği bildirimleri

GEÇİCİ MADDE 31

(1) Bu Yönetmeliğin 57 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında, EPDK Başvuru Sistemi üzerinden yapılacak bildirimler 1/6/2021 tarihine kadar yazılı olarak yapılabilir.

Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerine ilişkin mevcut başvurular

GEÇİCİ MADDE 32

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Yönetmeliğin birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisi kurulmasına ilişkin hükümleri kapsamında Kuruma başvuruda bulunan tüzel kişilerin söz konusu başvurularına ilişkin bağlantı görüşü oluşturulmasına ilişkin süreç Kurul kararı ile belirlenir.”

- 09.05.2021 tarihli ve 31479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin**

- “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (s) ve (ddddd) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (pp) bendinde yer alan “kanun,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“s) Dengeleme birimi: Dengelemeye katılabilecek bir üretim, tüketim veya elektrik depolama tesisini ya da üretim veya tüketim tesisinin bir bölümünü,”

“ddddd) Piyasa İşletmecisi temerrüt yönetimi katkısı: Piyasa İşletmecisinin işlettiği veya yan hizmetler piyasası hariç olmak üzere mali uzlaştırma işlemlerini yürüttüğü ve merkezi karşı taraf olarak hizmet sunduğu piyasalarda katılımcıların temerrüde düşmeleri halinde piyasa işletim gelir tavanından ödemeyi taahhüt ettiği tutarı,”

“iiiiii) Elektrik depolama tesisi: Elektrik enerjisini depolayabilen ve depolanan enerjiyi sisteme verebilen tesisi,”

- “Piyasa katılımcılarının kayıt zorunluluğu” başlıklı 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bakanlık tarafından kabulü yapılmış bir üretim veya elektrik depolama tesisine ilişkin kayıt işlemlerinin tamamlanmamış olması halinde, söz konusu üretim veya elektrik depolama tesisinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz. İletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Bu üretim veya elektrik depolama tesisinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

b) Sisteme bağlantısı gerçekleştirilerek tesis kabulü yapılmış ancak Bakanlık tarafından kabulü yapılmamış bir üretim veya elektrik depolama tesisinin, iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisini, sınırları içinde bulunduğu dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren görevli tedarik şirketinden ya da ilgili üretim tesisine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin Piyasa İşletmecisine kaydettirilmesi suretiyle tedarik etmesi esastır. Aksi durumda, bu üretim veya elektrik depolama tesisinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir. Söz konusu üretim veya elektrik depolama tesisinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz.”

- “Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına kayıtları” başlıklı 18/B maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, iletim” ibaresi, “ile yalnızca satış teklifi sunarak işlem yapmak üzere dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler” ibaresi ve aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “geçici” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşması ile Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalamış olması,”

- “Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri ve kayıt kuralları” başlıklı 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “bağlantı noktası.” ibaresi “bağlantı noktası,” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Elektrik depolama tesisleri,”

- “Dengeleme birimleri ve kayıt kuralları” başlıklı 22 nci maddesinin ikinci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkranın (a) bendinde yer alan “üniteler,” ibaresi “üniteler.” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“Bağımsız olarak yük alabilen, yük atabilen ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda tesis edilmiş sayaçlar vasıtasıyla uzlaştırma dönemi bazında bağımsız olarak ölçülebilen üretim, tüketim ya da elektrik depolama tesislerinden ya da ünitelerden aşağıdakilerden her biri bir dengeleme birimidir:”

“c) Adına kayıtlı bulunduğu piyasa katılımcısı tarafından talep edilen ve katılımı Sistem İşletmecisi tarafından uygun bulunan elektrik depolama tesisleri.”

- *“Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin kayıt işlemi”* başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrasında yer alan *“geçici”* ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“c) Tüzel kişilik kaydı sırasında teslim edilmiş olanlar hariç olmak üzere, üretim tesislerine ait lisanslar ile üretim tesisine bütünleşik elektrik depolama ünitesi veya müstakil elektrik depolama tesislerinin derç edildiği üretim veya tedarik lisanslarının temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce şirket kaşesi üzerine imzalanmış sureti,

ç) Üretim tesisleri, üretim tesisine bütünleşik elektrik depolama ünitesi ile müstakil elektrik depolama tesislerine ait kabul tutanağı,”

- *“Dengeleme güç piyasası süreci”* başlıklı 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan *“kendi adına kayıtlı üretim”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“, elektrik depolama tesisi”* ibaresi eklenmiştir.
- *“Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarının bildirilmesi”* başlıklı 69 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Piyasa katılımcılarının ilgili üretim/tüketim tesislerinin ve/veya elektrik depolama tesislerinin üretim/tüketimlerini, Sistem İşletmecisi tarafından herhangi bir talimat verilmediği sürece, KGÜP’lerinde belirtildiği şekilde gerçekleştirmeleri esastır. Üretim/tüketim tesislerinin ve/veya elektrik depolama tesislerinin üretim/tüketimlerini KGÜP’lerine ve Sistem İşletmecisi tarafından verilen talimatlara uygun olarak gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri, dengeleme birimi olan üretim ve/veya elektrik depolama tesisleri için MYTM veya ilgili BYTM’ler, diğer üretim ve/veya elektrik depolama tesisleri için ilgili BYTM’ler tarafından takip edilir.”

- *“Teminatlara ilişkin genel esaslar”* başlıklı 124 üncü maddesinin beşinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“g) Piyasa katılımcılarının teminat işlemlerinin yürütülmesine ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen merkezi uzlaştırma kuruluşuyla, ilgili anlaşmayı imzalayarak, çalışmaları esastır. Tüm piyasa katılımcıları, bireysel olarak, teminatlarına ilişkin işlemlerin yürütülmesi için merkezi uzlaştırma kuruluşunda teminat hesapları açarlar. Bu hesapla ilgili tüm işlemlere ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından merkezi uzlaştırma kuruluşuna yetki verilir. Nakit teminat hesabına ilişkin nemalandırma kaynaklı tutarlar, yasal yükümlülükler ve hizmet bedeli düşüldükten sonra, ilgili piyasa katılımcısına yansıtılır. Piyasa katılımcıları, teminatlarını birden fazla banka kullanarak sunabilir.”

- *“Vadeli elektrik piyasası teminatlarına ilişkin esaslar”* başlıklı 124/A maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(5) Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasası teminat işlemleri, 124 üncü maddenin beşinci fıkrasının (g) bendinde yer alan hükümlere göre yürütülür.”

- *“Faturalama”* başlıklı 132/C maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan *“dengeleme faaliyetleri”* ibaresi *“piyasası”* olarak değiştirilmiştir.

- *“Ödemeler ve tahsilat”* başlıklı 132/Ç maddesinin on altıncı fıkrasında yer alan *“başlamış olan uzun”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“ve/veya kısa”* ibaresi ve *“bloke edilmesine”* ibaresinden sonra gelmek üzere *“, avans borcunun ödenmesine”* ibaresi eklenmiştir.

- *“Avans ödemelerinin yapılmaması”* başlıklı 132/D maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Piyasa katılımcısının, serbest cari hesabında bulunan tutarın ve/veya Teminat Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan TL cinsinden nakit teminat tutarının ilgili avans ödeme bildirimine ilişkin katılımcının borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda, katılımcının avans borcu, bu tutarlardan otomatik olarak karşılanır ve katılımcı temerrüde düşmez.”

- “Fatura ödemelerinin yapılmaması” başlıklı 132/E maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, beşinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkranın (ç) ve (f) bentlerinin sonuna sırasıyla aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“(2) Piyasa katılımcısının, serbest cari hesabında bulunan tutarın, Teminat Usul ve Esasları ile VEP Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan TL cinsinden nakit teminat tutarının katılımcının ilgili fatura bildirimine ilişkin borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda ilgili katılımcının borcu, bu tutarlardan otomatik olarak karşılanır ve katılımcı temerrüde düşmez.”

“Yapılan işlem hakkında piyasa işletmecisinin internet sitesinden bilgilendirme yapılır. Bu piyasa katılımcısının piyasa işletmecisine karşı tüm mali yükümlülüklerini tamamlamasını takip eden üç fatura dönemi için portföyüne serbest tüketici kaydetmesine izin verilmez. Söz konusu piyasa katılımcısı hakkında ivedilikle Kuruma bilgi verilir ve Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde işlem tesis edilir.”

“Bu piyasa katılımcısının piyasa işletmecisine karşı tüm mali yükümlülüklerini tamamlamasını takip eden üç fatura dönemi için portföyüne serbest tüketici kaydetmesine izin verilmez. Söz konusu piyasa katılımcısı hakkında ivedilikle Kuruma bilgi verilir ve Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde işlem tesis edilir.”

- “Lisansın iptali veya sona ermesinde uygulanacak hükümler” başlıklı 132/G maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Lisansın sona erdiği veya iptal kararının bildirildiği tarihten sonraki dönemler için, söz konusu piyasa katılımcısının portföyünde bulunan üretim tesisleri ya da elektrik depolama tesislerinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz. İletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Bu üretim tesisi ya da elektrik depolama tesislerinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.”

- “Vadeli elektrik piyasasına ilişkin fatura ödemelerinin yapılmaması” başlıklı 132/İ maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “(i)” ibaresinden sonra gelmek üzere “, (j)” ibaresi eklenmiştir.

“(2) Piyasa katılımcısının, serbest cari hesabında bulunan tutarın, VEP Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan TL cinsinden nakit teminat fazlasının ve/veya temerrüt garanti hesabı katkı payı TL cinsinden nakit fazlasının ilgili fatura bildirimine ilişkin piyasa katılımcısının borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda; piyasa katılımcısının borcu, bu tutarlardan otomatik olarak karşılanır ve piyasa katılımcısı fatura temerrüdüne düşmez.”

- 09.05.2021 tarihli ve 31479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Şebeke Yönetmeliğinin**

- “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ii) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (ppp) bendinde yer alan “kanun,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı,” ibaresi eklenmiştir.

“ıı) Elektrik depolama tesisi: Elektrik enerjisini depolayabilen ve depolanan enerjiyi sisteme verebilen tesisi,”

- “Yan hizmetlere ilişkin esaslar” başlıklı 104 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Yan hizmetler kapsamında, elektrik depolama tesislerinin hangi teknik kriterlere uygun olarak kullanılabilceği, TEİAŞ tarafından hazırlanarak ilan edilen teknik kriterler çerçevesinde belirlenir.”

- Geçici 1 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Elektrik depolama tesislerinin şebekeye bağlanması ve yan hizmetlerde kullanılması

GEÇİCİ MADDE 1

(1) Elektrik depolama tesislerinin şebeke bağlantısı, SCADA ile izlenmesi ve yan hizmetler kapsamında kullanılmasına dair teknik kriterler, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin görüşlerinin alınmasını müteakip TEİAŞ tarafından 1/9/2021 tarihine kadar hazırlanarak ilan edilir.”

- 09.05.2021 tarihli ve 31479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin**

- “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (e), (f) ve (t) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (b), (c) ve (j) bentleri yürürlükten kaldırılmış, (s) bendinde yer alan “süreler” ibaresinden sonra gelmek üzere-, miktarlar” ibaresi eklenmiş, (v) bendinde yer alan “biyokütleden elde edilen gaz (çöp gazı dahil),” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“a) Biyokütle: İthal edilmemek kaydıyla; belediye atıklarının (çöp gazı dâhil) yanı sıra bitkisel yağ atıkları, gıda ve yem değeri olmayan tarımsal atıkları, endüstriyel odun dışındaki orman ürünleri ile atık lastiklerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan yan ürünlerden elde edilen kaynakları ve sanayi atık çamurları ile arıtma çamurlarını,”

“e) İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanı kararı, yönetmelik, tebliğ, lisans, genelge ve Kurul kararlarını,

f) Jeotermal kaynak: Yer kabuğundaki doğal ısı nedeniyle sıcaklığı sürekli olarak bölgesel atmosferik ortalama sıcaklığın üzerinde olan, erimiş madde ve gaz içerebilen su, buhar ve gazlar ile kızgın kuru kayaların enerjisini taşıyan su, buhar ve gazları,”

“t) YEK toplam bedeli (YEKTOB): YEK Destekleme Mekanizmasına tabi olan tüzel kişilere ait lisanslı üretim tesislerinin her birinde üretilerek iletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarı ile nihai YEK listesindeki fiyatların çarpılması suretiyle, Türk Lirası olarak veya enerjinin sisteme verildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden Türk Lirası olarak hesaplanan bedeller ile LÜYTOB’un toplamını,”

“dd) YEK Fiyatı: YEK Kanununun EK-I ve EK-II sayılı cetvellerinde yer alan fiyatlar ile enerjinin sisteme verildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kurunun çarpılması ile elde edilen fiyatı veya 29/1/2021 tarihli ve 3453 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri için uygulanacak fiyatı,”

- “YEK destekleme mekanizması” başlıklı 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) YEKDEM, Piyasa İşletmecisi tarafından takvim yılı bazında işletilir. YEKDEM'e bir takvim yılı için tabi olan üretim lisansı sahipleri, uygulamaya dahil oldukları takvim yılı içerisinde YEKDEM'den çıkamaz. LÜY kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarından üretim yapan kişiler kısmen veya tamamen işletmeye girdiği tarihten itibaren on yıl boyunca uygulama dışına çıkamaz. YEKA kapsamındaki üretim lisansı sahipleri, Sözleşmenin imza tarihinden itibaren söz konusu Sözleşmede ve/veya ilgili YEKA Şartnamesinde belirtilen koşullar çerçevesinde YEKDEM'den faydalanır.”

“(6) 1/7/2021 tarihinden sonra işletmeye girecek ve farklı YEKDEM fiyatlarına tabi prosesler barındıran biyo-kütleye dayalı üretim tesislerinde üretilerek sisteme verilen net enerji miktarı, üretim tesisinde kullanılan prosesler için 29/1/2021 tarihli ve 3453 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca belirlenen fiyatlardan en düşük olanı üzerinden YEKDEM kapsamında değerlendirilir.”

- “YEKDEM'den yararlanabilecekler” başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“17/9/2020 tarihli ve 2949 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında 1/1/2021 tarihinden 30/6/2021 tarihine kadar kısmen veya tamamen işletmeye girecek olan üretim tesisleri 31/12/2030 tarihine kadar YEKDEM'den faydalanabilir.”

“(5) YEKDEM kapsamındaki üretim tesislerine bütünlük elektrik depolama ünitelerine ait uzlaştırmaya esas veriş miktarları YEKDEM kapsamında değerlendirilmez.

(6) YEKDEM'den faydalanmış ve faydalanmakta olan üretim tesislerinde kullanılan ve daha önce kabule konu edilen bir üretim tesisinde kullanılan ana ekipmanlara bu Yönetmelik kapsamında kurulan bir üretim tesisinde yer verilmiş olması halinde söz konusu yeni üretim tesisi için YEK bedeli uygulanmaz.”

- “YEK toplam bedelinin hesaplanması” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) YEKDEM katılımcılarına her bir fatura dönemi için ödenecek YEK toplam bedeli (YEKTOB) aşağıdaki formül uyarınca hesaplanır:

Bu formülde geçen;

YEKTOB: Her bir fatura dönemi için hesaplanan YEK toplam bedelini (TL),

LÜYTOBj: Her bir fatura dönemi için “j” görevli tedarik şirketi tarafından bölgesindeki muafiyetli üretime ilişkin olarak hesaplanan ve bölgesindeki gerçek ve/veya tüzel kişilere ödenecek toplam bedeli (TL),

UEVMi,b,t,u: i YEKDEM katılımcısının YEKDEM kapsamındaki b uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, u uzlaştırma dönemine ait uzlaştırmaya esas veriş miktarını (MWh),

YEKFi,b: i YEKDEM katılımcısına b uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin bağlı olduğu üretim tesisi için uygulanacak YEK Fiyatını,

yi,b,t,u: i YEKDEM katılımcısının YEKDEM kapsamındaki b uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, t teklif bölgesindeki u uzlaştırma dönemine ait YEK Kanununun 6/C maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan kurulu güç artışı nedeniyle hesaplanan katsayıyı,

a: Lisanslı üretim tesisi olan YEKDEM katılımcı sayısını,

n: Lisanslı üretim tesisi olan her bir YEKDEM katılımcısına ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,

l: Teklif bölgesi sayısını,

k: İlgili fatura dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını,

m: YEKDEM katılımcısı olan görevli tedarik şirketlerinin sayısını,

ifade eder.”

- 18 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) YEKDEM katılımcısı olan her bir lisanslı üretim tesisi için lisans sahibine ödenecek ya da lisans sahibi tarafından piyasa işletmecisine ödenecek YEK bedeli (YEKBED) YEKDEM gelirini de içerecek şekilde aşağıdaki formül uyarınca hesaplanır:

Bu formülde geçen;

YEBEDi: Bir fatura dönemi için i YEKDEM katılımcısına ödenecek ya da katılımcı tarafından piyasa işletmecisine ödenecek YEK bedelini (TL),

UEVMi,b,t,u: i YEKDEM katılımcısının YEKDEM kapsamındaki b uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, u uzlaştırma dönemine ait uzlaştırmaya esas veriş miktarını (MWh),

yi,b,t,u: i YEKDEM katılımcısının YEKDEM kapsamındaki b uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, t teklif bölgesindeki u uzlaştırma dönemine ait YEK Kanununun 6/C maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılan kurulu güç artışı nedeniyle hesaplanan katsayıyı,

YEKFi,b: i YEKDEM katılımcısına b uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin bağlı olduğu üretim tesisi için uygulanacak YEK Fiyatını,

PTFt,u: t teklif bölgesi ve u uzlaştırma dönemine ait Piyasa Takas Fiyatını (TL/MWh),

k: İlgili fatura dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını,

l: t teklif bölgesi sayısını,

j: Kurul tarafından lisanslı üretim tesisleri için belirlenen tolerans katsayısını,

n: i YEKDEM katılımcısına ait YEKDEM kapsamındaki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,

ifade eder.”

- “İtirazlar, faturalama ve ödemelere ilişkin süreç” başlıklı 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 21

(1) Faturalama, ödemeler, ödemelerin yapılmaması, uzlaştırma bildirimlerine ve faturalara yapılan itirazlar ve düzeltmelere ilişkin süreçler için uzlaştırma işlemlerini düzenleyen ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(2) Uzlaştırma işlemlerini düzenleyen ilgili mevzuat kapsamında yapılan düzeltmeler hariç olmak üzere;

a) Bu Yönetmelik kapsamında yapılmış olan ödemelerin geri alınması halinde tahsil edilen tutar, cari fatura dönemi YEKDEM geliri kalemine ilave edilir.

b) Bu Yönetmelik kapsamında geçmiş dönemlere ilişkin destekleme ödemesi yapılmasının gerektiği hâllerde, ödenecek olan tutar cari fatura dönemi YEKTOB hesabında dikkate alınır.

c) Bu Yönetmelikte belirlenen tutarlar haricinde, Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Kullanım Hakkı Sözleşmesi uyarınca YEKDEM kapsamında yapılan kesintiler için (a) bendi, ilave edilen bedeller için (b) bendi hükümlerine göre işlem tesis edilir.”

- “YEKDEM katılımcılarının yükümlülükleri” başlıklı 23 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) YEKDEM katılımcısı üretim lisansı sahibi tüzel kişiler TEİAŞ’ın sistem işletmecisi sıfatıyla verdiği talimatlara uymak ve gerekli gördüğü her türlü tedbiri uygulamakla yükümlüdür.”

“(6) Sistem İşletmecisi tarafından verilen acil durum ve/veya dengeleme güç piyasası yük atma talimatlarına uymayan YEKDEM katılımcısı üretim lisansı sahibi tüzel kişilere, ilgili uzlaştırma döneminde verilen talimatın yerine getirilmeyen kısmına tekabül eden üretim miktarı YEKDEM hesaplamalarına dâhil edilmez ve ilgili piyasa katılımcısına YEK bedeli ödemesi yapılmaz. Bu fıkra kapsamında yapılan hesaplamalarda, piyasa katılımcıları tarafından ilgili mevzuatta belirtilen talimat mutabakat süresi içerisinde bildirilen yerine getirilmeyen enerji miktarı, verilen talimat miktarlarından düşülmez.”

- 27 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Haksız ve yersiz ödemelerin iadesi

MADDE 27

(1) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca Kuruma ve ilgili kurum ve kuruluşlara yapılan başvurularda başvuru sahibinin yanılıcı bilgi ve/veya belge verdiği ve/veya düzenlediğinin tespiti halinde üretim lisansı sahibi tüzel kişi bu Yönetmelik kapsamındaki haklardan yararlandırılmaz ve üretilen elektrik enerjisi miktarlarının YEK Fiyatıyla çarpılması sonucu hesaplanan tutar, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranı ile güncellenerek Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili tüzel kişiye fatura edilir. Söz konusu üretim lisansı sahibi tüzel kişi hakkında ayrıca Kanunun 16 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilir.

(2) YEKDEM’e katılma hakkını haiz olmadığı hâlde YEKDEM’den faydalandığı tespit edilen üretim lisansı sahibi tüzel kişi, ilgili yılın nihai YEK listesinden çıkarılır. Bu kişiye, geçmişe dönük olarak YEKDEM kapsamında bulunduğu her bir uzlaştırma dönemi için 18 inci madde uyarınca ödenen YEK bedelleri Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranı ile güncellenerek Piyasa İşletmecisi tarafından fatura edilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Yönetmelik kapsamında fazla ödeme yapıldığı tespit edilen tutarlar ile yargı kararına göre ödemesi yapıлып yine yargı kararı gereğince tahsili gereken tutarlara ilişkin olarak, YEKDEM katılımcısından tahsil edilecek tutar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranı ile güncellenerek Piyasa İşletmecisi tarafından fatura edilir.

(4) Bu Yönetmelik kapsamında fazla ödeme aldığı veya gerekli şartları taşımadığı halde YEKDEM'den faydalandırıldığı tespit edilen lisanssız üretim tesislerine ilişkin olarak, ilgili üretim tesisi sahibi kişiye geçmişe dönük olarak her bir uzlaştırma dönemi için yapılan ödeme tutarları, ilgili görevli tedarik şirketi tarafından Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranı ile güncellenerek üretim tesisi sahibi kişiden tahsil edilir. Görevli tedarik şirketi tarafından tahsil edilen tutar, cari fatura dönemi LÜTYOB hesabına dahil edilmek üzere piyasa işletmecisine bildirilir.”

• 09.05.2021 tarihli ve 31479 sayılı Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin**

- “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ı) İl Özel İdaresi: Üretim tesisinin kurulacağı yerin il özel idaresini veya il özel idaresi bulunmayan yerlerde Valilik Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığını,”

- “Lisans alma ile şirket kurma muafiyeti” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkranın (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş, aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan “halinde bir tüketim tesisi için” ibaresinden sonra gelmek üzere “aynı mahsuplaşma yapısına sahip” ibaresi eklenmiş, aynı maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“b) İletim ya da dağıtım sistemiyle herhangi bir şekilde bağlantısı olmadan çalışan üretim tesisleri;”

“h) Bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri.”

“(6) Birinci fıkranın (a), (b), (ç), (d), (f), (g), (ğ) ve (h) bentleri kapsamında yer alan üretim tesisleri için kurulu güç üst sınırı uygulanmaz.”

“(8) Mahsuplaşma işlemleri 26 ncı madde uyarınca yürütülen, birinci fıkranın (c) bendi kapsamında bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu düzenlenen, bağlantı anlaşması imzalanan veya kabul işlemleri tamamlanan üretim tesisleri ile ilişkilendirilen tüketim tesisleri için ilgili diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi koşuluyla birinci fıkranın (h) bendi kapsamında ilave üretim tesisi veya tesisleri kurulabilir.”

- “Bağlantı esasları” başlıklı 7 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “Bu Yönetmelik kapsamında” ibaresinden sonra gelmek üzere “dağıtım seviyesinde” ibaresi, sekizinci fıkrasında yer alan “Bu Yönetmelik kapsamında” ibaresinden önce gelmek üzere “İletim seviyesinden 5 inci maddenin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında kurulacak üretim tesisleri hariç olmak üzere” ibaresi, onuncu fıkrasında yer alan “birinci fıkrasının (c)” ibaresinden sonra gelmek üzere “, (f), (ğ) ve (h)” ibaresi ve on ikinci fıkrasında yer alan “Geçici bağlantı kapsamındaki” ibaresinden önce gelmek üzere “İnşa halindeki tüketim tesislerine ait geçici abonelikler hariç olmak üzere” ibaresi eklenmiş, aynı maddenin yedinci ve on dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) İletim seviyesinden 5 inci maddenin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında kurulacak üretim tesisleri hariç olmak üzere bağlantı noktasındaki trafo merkezi, dağıtım merkezi ve enerji nakil hattı ile tüketim tesisine ait dağıtım tesislerinin geçici kabulü yapılmamış ise bu Yönetmelik kapsamında başvuru yapılamaz. Yapılan başvurular herhangi bir işlem tesis edilmeksizin iade edilir.”

“(14) Üretim tesisi sahibi; üretim tesisinin DC/AC gücünün artırılması, azaltılması, koruma düzeninin deş-

tirilmesi, kompanzasyon değişikliği dahil olmak üzere başka değişiklikler yapmak istemesi halinde ilgili şebeke işletmecisine önceden başvuruda bulunarak ilgili mevzuatta öngörülen usullere göre izin almakla yükümlüdür. Rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı başvurularda; değişikliğe ilişkin sunulacak teknik değerlendirme formunda yer alan bilgiler teknik değerlendirme yapılması için EİGM'ye gönderilir.”

“(17) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında kurulacak üretim tesislerine ait dağıtım tesisi ve/veya iletim tesisi yatırımları için Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinde yer alan hüküm çerçevesinde işlem tesis edilir.”

- “Başvuruların alınması” başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c), (ç), (d), (e), (f), (g), (ğ) ve (h) bentleri kapsamında üretim yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, Kurul kararıyla belirlenen bilgi ve belgeler ile ilgili şebeke işletmecisine başvuruda bulunur.”
- “Başvuruda bulunulabilecek tesisler” başlıklı 11 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait tüketim tesisleri, gerçek ve tüzel kişilere ait atıksu ve içme suyu arıtma tesisleri ile tarımsal sulama amaçlı tesisler için bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünü geçmemek kaydıyla, bütünlük arz eden parsel ya da parseller üzerinde, tüketim tesisi ile aynı ölçüm noktasında 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi kurabilir.”
- “Komisyonun oluşturulması” başlıklı 12 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Dağıtım şirketlerine ait komisyon; TEİAŞ, TEDAŞ ve ilgili şebeke işletmecisinin birer temsilcisinden oluşur ve oy çokluğu ile karar alır. Komisyon başkanı TEİAŞ temsilcisidir. İlgili şebeke işletmecisinin OSB dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi olması halinde komisyon, OSB müdürü, bölge dağıtım şirketinden uzman bir personel ile OSB’den konusunda uzman bir personel olmak üzere üç üyeden oluşur ve oy çokluğuyla karar alır. Komisyonca alınan kararlar üyelerce imzalanır ve ilgili dosyalarda muhafaza edilir.”

“(3) İletim seviyesinden yapılacak lisanssız üretim başvuruları için komisyon, tamamı TEİAŞ temsilcilerinden olmak üzere 3 üyeden oluşur ve oy çokluğu ile karar alır. Komisyonca alınan kararlar üyelerce imzalanır ve ilgili dosyalarda muhafaza edilir.”
- “Başvuruların evrak yönünden değerlendirilmesi” başlıklı 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Eksik veya yanlışlığın mahiyeti hakkında, başvuru sahibine değerlendirme sonuçlarını takip eden üç işgünü içinde bildirimde bulunularak başvuru belgelerinin bir örneği kalıcı veri saklayıcısına aktarıldıktan sonra başvuru sahibine iade edilir ve hidrolik kaynaklar açısından ilgili il özel idaresine konu hakkında bilgi verilir.”

“(4) Bu Yönetmelik kapsamında iletim seviyesinden bağlanarak üretim yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerin her takvim ayı içinde alınan yeni başvuruları 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında tanımlanan komisyon marifetiyle, takip eden ayın ilk on beş günü içerisinde evrak yönünden toplu olarak değerlendirilir ve sonuçlandırılır. Eksik veya yanlış evrak verenlerin başvuruları teknik değerlendirmeye alınmaz. Eksik veya yanlışlığın mahiyeti hakkında, başvuru sahibine değerlendirme sonuçlarını takip eden üç işgünü içinde bildirimde bulunularak başvuru belgelerinin bir örneği kalıcı veri saklayıcısına aktarıldıktan sonra başvuru sahi-

bine iade edilir. Evrak yönünden yapılan değerlendirmeye ilişkin sonuçlar, değerlendirme tarihini izleyen işgünü içerisinde eksik ve yanlış yapılan başvurular için açıklamaları da içerecek şekilde TEİAŞ'ın internet sayfasında yayımlanır."

- *"Başvuruların teknik yönden değerlendirilmesi" başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ile 13 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü kapsamında bildirimde bulunan ve eksikliklerini başvuruya konu ay içerisinde tamamlayan kişilerin başvuruları" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.*

"(8) 13 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında eksiksiz olarak yapıldığı tespit edilen başvurular evrak yönünden yapılan değerlendirmeye izleyen ayın ilk on beş günü içerisinde 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında tanımlanan komisyon marifetiyle teknik yönden değerlendirilir. Her bir başvuru bağlantı ve sistem kullanımı açısından diğerlerinden bağımsız ancak bağlantı noktası bakımından birlikte değerlendirilir. Teknik değerlendirme, başvurunun bu Yönetmelik, ilgili teknik mevzuat ile ilgili mevzuata uygunluğu esas alınarak, bağlanabilir kapasite ve ilgili trafo merkezinin kısa devre akım limiti hesaplamaları kapsamında kurulması planlanan tesisin ölçme ve koruma sistemi açısından değerlendirilmesi yapılarak tamamlanır."

- *"Bağlantı anlaşması başvurusu" başlıklı 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinde yer alan "başvuru sahibine ait mevcut" ibaresinden sonra gelmek üzere "bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu ile" ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

"b) Bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu verilen üretim tesisleri için kurulu güç artış talebinde bulunulması ve söz konusu talebe komisyon tarafından olumlu görüş verilmesi halinde, güç artışı kapsamındaki revize bağlantı anlaşmasına çağrı mektubunun başvuru sahibine tebliğ edildiği tarihten itibaren ikinci fıkra kapsamındaki yükümlülüklerini tamamlaması için birinci fıkrada yer alan sürelere doksan gün ilave süre verilir. Süresi içerisinde bağlantı anlaşması imzalanması için ilgili şebeke işletmecisine başvuruda bulunulmaması halinde bağlantı anlaşması imzalama hakkı kaybedilir ve ilgili tüm belgeler güç artış talebinde bulunan kişiye iade edilir.

c) Bağlantı anlaşması imzalayan veya kabulü tamamlanan üretim tesislerinde kurulu güç artış talebinde bulunulması ve söz konusu talebe komisyon tarafından olumlu görüş verilmesi halinde, güç artışı kapsamındaki revize bağlantı anlaşmasına çağrı mektubunun başvuru sahibine tebliğ edildiği tarihten itibaren revize bağlantı anlaşmasına çağrı mektubuna ilişkin ikinci fıkra kapsamındaki yükümlülüklerinin ve üretim tesisinin kabul işlemlerinin tamamlanması için ilave bir yıl süre verilir."

- *"Uyum, bakım, testler ve kabul" başlıklı 18 inci maddesinin başlığı ile birinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan "geçici" ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.*

- *"Üretim tesislerinin işletmeye girmesi ve sistem kullanımı" başlıklı 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan "geçici" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.*

"(1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre şebekeye bağlanacak üretim tesislerinin kabul işlemlerinin, bağlantı anlaşmasının imza tarihinden itibaren, sayacın tesis edildiği noktaya göre;

a) OG seviyesinden bağlanacak hidrolik kaynağa dayalı üretim tesislerinde üç yıl,

b) OG seviyesinden bağlanacak hidrolik kaynağa dayalı üretim tesisleri dışındaki üretim tesislerinde iki yıl,

c) AG seviyesinden bağlanacak tüm üretim tesislerinde bir yıl,

ç) İletim şebekesine bağlanacak üretim tesislerinde 2/11/2013 tarihli ve 28809 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği çerçevesinde aynı niteliklere sahip üretim tesisleri için öngörülen süre,

içerisinde tamamlanması zorunludur. Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 35 inci maddesinde belirtilen mücbir sebepler ve Kurul tarafından uygun bulunan haller dışında, bu sürelerin sonunda üretim tesisinin tamamlanmaması halinde bağlantı anlaşması, tahsis edilen kapasite, teknik etkileşim izni ile su kullanım haklarına ilişkin izin belgeleri kendiliğinden hükümsüz hale gelir.”

- “Sayaçlar, uzaktan izleme, koruma ve kontrol sistemleri” başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı maddenin üçüncü ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çift yönlü sayaçlar için şebeke işletmesince kontrol amaçlı ikinci bir sayaç takılabilir.”

“(3) Kurulu gücü 10 kW’ın üzerinde olan üretim tesisleri için birinci fıkraya göre tesis edilen sayaçların, ilgili mevzuata göre tesis edilecek otomatik sayaç okuma sistemine uyumlu olması zorunludur. 10 kW’ın üzerinde kurulu güce sahip üretim tesisleri için tesis edilen sayaçlar, ölçme ve haberleşme izleme sistemi ile irtibatlandırılır.”

“(7) Bu Yönetmelik kapsamındaki üretim tesislerinden kurulu gücü 50 kW ve üzeri olan üretim tesislerinin bağlı bulunduğu şebeke işletmecisine ait olan SCADA kontrol merkezine bağlantısı, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde yer alan hükümler doğrultusunda yapılır. Bağlantı için üretim tesisi tarafında gerekli olan ekipman ve altyapı üretim tesisi sahibi gerçek veya tüzel kişi tarafından temin ve tesis edilir.”

- “İşletme” başlıklı 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Gerekli koşullarda üretim tesisinin bağlantısının kesilmesi Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinin 27 nci maddesi uyarınca gerçekleştirilir.”

- “İhtiyaç fazlası enerjinin değerlendirilmesi” başlıklı 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“On yıllık sürenin bitiminden itibaren bu tesislerle ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar YEK Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.”

- “Aylık mahsuplaşma uygulanması” başlıklı 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve üretimi ile tüketimi aynı ölçüm noktasında olan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, altıncı fıkrasının (e) bendinde yer alan “gününe” ibaresi “işgününe” olarak değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“On yıllık sürenin bitiminden itibaren bu tesislerle ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar YEK Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.”

“(9) Sisteme iletim seviyesinden bağlı tüketim tesisleri için 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) ve (h) bentleri kapsamında sisteme dağıtım veya iletim seviyesinden bağlanan üretim tesisi veya tesisleri kurulması halinde, tüketim tesisine ait elektrik enerjisi çekiş miktarları bağlantı anlaşmasında belirlenen yere takılan sayaç verilerinden saatlik bazda tespit edilerek TEİAŞ tarafından her ayın üçüncü iş gününe kadar ilgili dağıtım şirketine bildirilir ve bu madde kapsamındaki iş ve işlemler ilgili dağıtım şirketi ile görevli tedarik şirketi tarafından yürütülür.

(10) Görevli tedarik şirketinin, ödemede temerrüde düşmesi halinde Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı iki katı oranında uygulanır.

(11) 30/6/2021 tarihinden sonra ilk defa işletmeye girecek olan ve şebekeye verdiği ihtiyaç fazlası enerjisi belirli bir fiyattan satın alınan lisanssız üretim tesislerine Türk Lirası olarak uygulanacak yerli katkı fiyatları, bu fiyatların güncellenmesi, uygulanacak süre ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar YEK Kanununun 6/B maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.”

- “Tüketim tesisleri” başlıklı 28 inci maddesinin beşinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş, sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dokuzuncu fıkrasında yer alan “geçici” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tüketim tesisi değişikliği işlemleri gerekli belgelerin tam ve eksiksiz olması halinde her ayın son iş günü itibarıyla yapılan talepler neticesinde görevli tedarik şirketi ve dağıtım şirketince eş zamanlı olarak aynı gün içinde sonuçlandırılır.”

“(8) Kabulü tamamlanarak işletmeye alınan üretim tesislerine ilişkin olarak; üretim tesisi ile ilişkilendirilen tüketim tesisi veya tesislerinden herhangi biri için tüketim için yapılan anlaşma veya sözleşmenin geçersiz hale gelmesi ve/veya söz konusu tüketim tesisleri için başvuruya esas bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünün düşmesi halinde, ilgili aya ilişkin üretilen enerjinin görevli tedarik şirketi tarafından üretilerek sisteme verilmiş olduğu kabul edilerek bu enerji ile ilgili olarak piyasa işletmecisi ve görevli tedarik şirketi tarafından herhangi bir ödeme yapılmaz ve bu kapsamda sisteme verilen enerji YEKDEM’e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır.”

“(10) Lisanssız üretim tesisiyle ilişkilendirilen bütün tüketim tesislerinin, en geç ilgili üretim tesisinin kabulünün yapıldığı tarih itibarıyla enerji tüketiyor olması zorunludur. İhtiyacı karşılanacak olan tüketim tesisi veya tesislerinin, ilgili üretim tesisinin kabulünün yapıldığı tarih itibarıyla enerji tüketmiyor olması durumunda, tüketim yapılana kadar üretilen enerjinin görevli tedarik şirketi tarafından üretilerek sisteme verildiği kabul edilir ve bu enerji ile ilgili olarak görevli tedarik şirketi tarafından herhangi bir ödeme yapılmaz ve bu kapsamda sisteme verilen enerji YEKDEM’e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır.”

- “Tüketim birleştirme” başlıklı 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 29

(1) Elektrik enerjisi tüketimleri tek bir ortak sayaç ile ölçülebilen bir veya birden fazla gerçek ve/veya tüzel kişiye ait tesislerde tüketilen elektrik enerjisi için tüketimlerini birleştirerek bu Yönetmelik kapsamında üretim tesisi ya da tesisleri kurabilir.

(2) Tüketim birleştirme ilgili şebeke işletmecisine yazılı bir başvuru ile yapılır.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında tüketimini birleştiren kişiler, bu birleştirmeden kaynaklanan her türlü anlaşmazlığı kendi aralarında çözerler. Hiçbir anlaşmazlık ilgili şebeke işletmecisi ve/veya görevli tedarik şirketine yöneltilemez.

(4) 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununa göre tek bir inşaat ruhsatı kapsamında yapılan yapılarda, onaylı imar projesi üzerinden tüketim birleştirme hükümleri çerçevesinde tüketim birleştirilmesi yapılabilir.

(5) 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında kurulan yenilenebilir enerji üretim kooperatifleri vasıtasıyla kurulan üretim tesislerinde kooperatif tüzel kişisi, bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemlerin yürütülmesi maksadıyla tüketim tesisi olmaksızın yetkilendirilebilir.”

- 30 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin yedinci fıkrasında yer alan "geçici" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

"(1) Tüketim tesislerinin elektrik ihtiyacını karşılamak üzere, ilgili tüketim tesislerinin bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünü geçmeyecek şekilde; 5 inci maddenin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi kurulabilir. Bu madde kapsamında kamu kurum ve kuruluşları tarafından, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında da yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi kurulabilir."

- "Üretim tesisi devri" başlıklı 35 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "geçici" ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

- "Bedeller" başlıklı 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Bu Yönetmelik kapsamında üretim yapan gerçek ve tüzel kişiler; Kurul Kararı ile belirlenen sistem kullanım bedellerini ödemekle yükümlüdür. Lisanssız üretim tesisi sahibi kişilerce sistem kullanım bedellerinin faturada belirlenen son tarihe kadar ödenmemesi halinde herhangi bir bildirim gerek kalmaksızın ilgili şebeke işletmecisi tarafından üretim tesisi, durumu uygun hale getirilinceye kadar şebekeden ayrılır ve ayrılma gerekçesi üretim tesisi sahibi kişiye üç işgünü içinde yazılı olarak bildirilir."

- "Diğer hükümler" başlıklı 37 nci maddesinin yedinci ve sekizinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dokuzuncu fıkrasında yer alan "geçici" ibareleri yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"(7) Lisanssız üretim tesisi sahibi tüzel kişinin; kendi tüzel kişiliği altında veya diğer bir tüzel kişi bünyesinde, tüm aktif ve pasifleri ile birlikte birleşmek istemesi halinde, ilgili üretim tesisi veya tesislerinin tamamının kabulünün yapılmış olması kaydıyla, birleşme işlemi mer'î mevzuat kapsamında gerçekleştirilir. Lisanssız üretim tesisi sahibi tüzel kişinin aynı kalması ve pay oranlarının değişmemesi kaydıyla kabul şartı aranmaz. Birleşme işlemi gerçekleşmeden önce ilgili ayın ilk on günü içerisinde ilgili şebeke işletmecisine ilgili mevzuat kapsamındaki iş ve işlemler için başvuruda bulunulur. Birleşme talebi kapsamında sunulması gereken belgelerin tam ve eksiksiz olması halinde, birleşme işlemi ve ilgili mevzuat kapsamında yapılması gereken iş ve işlemler ilgili taraflarca eş zamanlı olarak ve fatura dönemi sonu itibarıyla sonuçlandırılarak tamamlanır. Tam ve eksiksiz olarak başvuruda bulunulmaması halinde ilgili şebeke işletmecilerince talep değerlendirmeye alınmaz ve 5 işgünü içerisinde muhataplara eksikliklere ilişkin bildirimde bulunulur. Birleşme işleminin ilgili tüzel kişilerce yukarıda yer alan hususlara uygun olarak tamamlanmaması halinde ilgili ayda üretilen enerjinin görevli tedarik şirketi tarafından üretilerek sisteme verilmiş olduğu kabul edilir ve bu enerji ile ilgili olarak piyasa işletmecisi ve görevli tedarik şirketi tarafından herhangi bir ödeme yapılmaz ve bu kapsamda sisteme verilen enerji YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır."

(8) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir tüzel kişinin, uhdesindeki üretim tesislerinin tamamının kabulünün yapılmış olması kaydıyla, tam veya kısmi olarak bölünmek istemesi halinde bölünme işlemi mer'î mevzuat kapsamında gerçekleştirilir. Lisanssız üretim tesisi sahibi tüzel kişinin aynı kalması ve pay oranlarının değişmemesi kaydıyla kabul şartı aranmaz. Bölünme işlemi gerçekleşmeden önce ilgili ayın ilk on günü içerisinde ilgili şebeke işletmecisine ilgili mevzuat kapsamındaki iş ve işlemler için başvuruda bulunulur. Bölünme talebi kapsamında sunulması gereken belgelerin tam ve eksiksiz olması halinde, bölünme işlemi ve ilgili mevzuat kapsamında yapılması gereken iş ve işlemler ilgili taraflarca eş zamanlı olarak ve fatura dönemi sonu itibarıyla sonuçlandırılarak tamamlanır. Tam ve eksiksiz olarak başvuruda bulunulmaması halinde ilgili şebeke işletmecilerince talep değerlendirmeye alınmaz ve 5 işgünü içerisinde muhataplara eksikliklere ilişkin bildirimde bulunulur. Bölünme işleminin ilgili tüzel kişilerce yukarıda yer alan hususlara uygun olarak tamam-

lanmaması halinde ilgili ayda üretilen enerjinin görevli tedarik şirketi tarafından üretilerek sisteme verilmiş olduğu kabul edilir ve bu enerji ile ilgili olarak piyasa işletmecisi ve görevli tedarik şirketi tarafından herhangi bir ödeme yapılmaz ve bu kapsamda sisteme verilen enerji YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır."

"d) Lisanssız üretim tesisi sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında doğrudan veya dolaylı paya sahip mevcut ortakları arasında ilgili lisanssız üretim tesisi sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında kontrol değişikliği oluşturmayacak şekilde yapılan doğrudan veya dolaylı pay değişikliklerine,

e) Lisanssız üretim tesisi sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında doğrudan veya dolaylı paya sahip olan ve eşler ile aralarında birinci derece kan hısımlığı bulunan gerçek kişiler arasında yapılan pay devirleri sonucunda söz konusu lisanssız üretim tesisi sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında gerçekleşen doğrudan veya dolaylı ortaklık yapısı değişikliklerine,"

- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Aylık mahsuplaşmaya geçebilecek tesisler

GEÇİCİ MADDE 4

(1) 12/5/2019 tarihinden önce 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile kurulu gücü 10 kW ve altında olacak şekilde 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu düzenlenen, bağlantı anlaşması imzalanan ya da kabulü tamamlanarak işletmeye alınan elektrik üretim tesislerine ilişkin olarak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içinde ilgililerce başvuruda bulunulması halinde, başvuruyu izleyen aydan itibaren 26 ncı madde hükümleri uyarınca işlem tesis edilir.

(2) Birinci fıkra hükmü kapsamına dahil edilen üretim tesislerinin bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları sonlandırılana ve/veya iptal edilene kadar 26 ncı madde hükümleri uygulanır."

- 09.05.2021 tarihli ve 31479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, amacı; 14.03.2013 tarihi ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında, elektrik depolama üniteleri veya tesislerinin kurulmaları, iletim veya dağıtım sistemine bağlanmaları ile bu ünite veya tesislerin piyasa faaliyetlerinde kullanılmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemek olan **Elektrik Piyasasında Depolama Faaliyetleri Yönetmeliği yayımı itibarıyla yürürlüğe girmiştir.**
- 21.05.2021 tarihli ve 31487 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile mülga **Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliğinin**

- 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin sonuna ",," ibaresi eklenmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"n) EÜAŞ: Elektrik Üretim Anonim Şirketini,"

- 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "*Yap işlet ve*" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, "*yap işlet devret*" ibaresi "*Yap İşlet Devret*" olarak değiştirilmiş, aynı fıkranın (g) bendi yürürlükten kaldırılmış, (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan "*(g)*" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

“ğ) Kabul kapsamında, verimlilik performans testine ilişkin tevsik edici belgede veya Bakanlığa başvurularak tekrarlanan verimlilik performans testi sonuçlarında verimlilik oranı % 50'nin altında olduğu belirlenen, yerli kaynaklara dayalı olmayan santraller (doğalgaz santrallerinin verimlilik şartı hesaplamasında doğalgazın 9.155 kCal/m³ üst ısı değeri baz alınır),”

- 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı maddenin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ağırlıklı ortalama kapasite kullanım oranı, Piyasa İşletmecisi tarafından hesaplanarak ödeme yılı başlamadan önce TEİAŞ'a bildirilir.”

“(5) İthal kömür veya doğal gaz yakıtlı santrallerde, bir fatura dönemi içerisinde yerli kömür veya yerli doğal gaz kullanılarak elektrik üretimi yapılması halinde, yerli kömür veya yerli doğal gaz kullanılarak yapılan üretim miktarı oranında kapasite ödemesi yapılır. Söz konusu ödeme hesaplamalarında kullanılmak üzere, olması halinde EÜAŞ ile enerji alış anlaşması yapmış olan santrallerin yerli kömür kullanarak yaptıkları üretim miktarı oranı, ilgili anlaşmanın geçerli olduğu sürece EÜAŞ tarafından; santrallerin yerli doğal gaz kullanılarak yaptıkları üretim miktarı oranı ise ilgili tüzel kişiler tarafından Kuruma bildirilen elektronik bildirim sistemi aracılığıyla ve/veya BOTAŞ tarafından TEİAŞ'a bildirilir. EÜAŞ ile enerji alış anlaşması yapmamış olan santrallerin yerli kömür kullanarak yaptıkları üretim miktarı oranı ise TEİAŞ tarafından belirlenir.”

- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“2021 yılına ilişkin uygulamalar

GEÇİCİ MADDE 4

- (1) Bu maddeyi ihdas eden Yönetmelik ile 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (g) bentleri kapsamında yapılan değişikliklerden etkilenen ve 2021 yılı Kapasite Mekanizmasına başvurmak isteyen lisans sahibi tüzel kişiler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren 15 gün içerisinde Sistem İşletmecisine başvurur ve başvurusu uygun bulunan tüzel kişilerin santralleri, başvuru tarihinden itibaren kapasite mekanizmasından yararlanacak tesisler listesine eklenir.”
- 21.05.2021 tarihli ve 31487 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliğinin**
    - “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan “kanun,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı,” ibaresi eklenmiş, aynı fıkranın (ıı) bendinde yer alan “biyokütleden elde edilen gaz (çöp gazı dâhil),” ibaresi ile “enerjisi” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“jj) Seans: Kontratların; alım, satım için işleme açık olduğu zaman dilimini,”

    - “Piyasa İşletmecisinin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“YEK-G sistemi ve organize YEK-G piyasasında oluşabilecek arıza ve bakım hallerinde 16 ncı madde hükümleri uygulanır.”

    - Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Geçiş dönemi ihraç işlemleri

GEÇİCİ MADDE 2

(1) Piyasa İşletmecisi, 1/3/2021-31/5/2021 tarihleri arasında YEK-G sistem kullanıcıları tarafından gerçekleştirilen üretimler için belgelendirilebilir üretim miktarını DUY kapsamındaki Mayıs 2021 nihai uzlaştırma bildirimini yayımlanma tarihinden itibaren hesaplar ve PYS aracılığıyla ilgili YEK-G sistem kullanıcılarına duyurur. YEK-G sistem kullanıcıları, bu fıkra kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından hesaplanan belgelendirilebilir üretim miktarlarının bildirimini müteakip Piyasa İşletmecisine YEK-G belgesi ihraç talebinde bulunabilirler.

Geçiş dönemi itfa işlemleri

GEÇİCİ MADDE 3

(1) 1/1/2021-31/5/2021 tarihleri arasında tüketicilerin gerçekleştirdikleri tüketimleri sebebiyle itfa edilecek YEK-G belgeleri, tedarikçiler tarafından DUY kapsamındaki Mayıs 2021 nihai uzlaştırma bildirimini yayımlanma tarihinden itibaren itfa bildirimine konu edilir.”

- 19.08.2021 tarihli ve 31573 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin**

- “YEKDEM’e kayıt başvuruları” başlıklı 5 inci maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan “31 Ekim” ibareleri “30 Kasım” olarak değiştirilmiştir.
- “YEKDEM kayıt başvurularına itirazlar ve itirazların sonuçlandırılması” başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kasım” ibaresi “Aralık” olarak değiştirilmiştir.
- “YEK destekleme mekanizması başvurularının sonuçlandırılması” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “30 Kasım” ibaresi “31 Aralık” olarak değiştirilmiştir.

- 31.10.2021 tarihli ve 31645 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Şebeke Yönetmeliğinin** EK 17’sine E.17.C.2.2 bölümünden sonra gelmek üzere Değişiklik Yönetmeliğindeki bölüm eklenmiştir.

- **31.10.2021 tarihli ve 31645 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin**

- “Tüketim tesisleri” başlıklı 28 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(9) Kabulü tamamlanarak işletmeye alınan üretim tesislerine ilişkin olarak; üretim tesisi ile ilişkilendirilen tüketim tesisi veya tesislerinde mücbir sebep halleri hariç elektrik tüketimi olmaması halinde, ilgili aya ilişkin üretilen enerjinin görevli tedarik şirketi tarafından üretilerek sisteme verilmiş olduğu kabul edilerek bu enerji ile ilgili olarak piyasa işletmecisi ve görevli tedarik şirketi tarafından herhangi bir ödeme yapılmaz ve bu kapsamda sisteme verilen enerji YEKDEM’e bedelsiz katkı olarak dikkate alınır.”

- 18.12.2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, amacı; elektrik piyasasında arz güvenliğinin temini için gerekli yedek kapasite de dâhil olmak üzere yeterli kurulu güç kapasitesinin oluşturulması ve/veya uzun dönemli sistem güvenliğinin temini için güvenilir kurulu güç kapasitesinin korunması amacıyla Sistem İşletmecisi tarafından işletilecek olan kapasite mekanizmasına ilişkin kuralların belirlenmesi olan **Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliği** yayımlanmış ve söz konusu yönetmelik 20.1.2018 tarihli ve 30307 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Kapasite Mekanizması Yönetmeliğini yürürlükten kaldırmış, yönetmelik 01.01.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.1.3. Tebliğler

2021 yılında elektrik piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 03.12.2021 tarihli ve 31678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile Elektrik Piyasası Ve Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans Ve Sertifika Sahibi Tüzel Kişilerce Ödenmesi Gereken Yıllık Lisans Bedeli İle Katılma Payının Bildirim Ve Tahsil Usulüne İlişkin Tebliğ **yürürlükten kaldırılmıştır.**
- 17.12.2021 tarihli ve 31692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, amacı 14.3.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun 16 ncı maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezalarının, 27.11.2021 tarihli ve 31672 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 533)’nde 2021 yılı için yeniden değerlendirme oranı olarak tespit edilen %36,20 (otuz altı virgül yirmi) oranında artırılarak yeniden belirlenmesi olan 09.12.2021 tarihli ve 10618-1 sayılı Tebliğ ile 2022 yılında uygulanacak idari para cezaları belirlenmiştir.

2.1.4. Kurul Kararları

2021 yılında elektrik piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10623 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendi ve Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliğinin 41 inci maddesi hükümleri uyarınca 2022 yılı için serbest tüketici limitinin 1.100 kWh olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Bu limite karşılık gelen teorik piyasa açıklık oranı ise %98,1 olarak hesaplanmıştır.

Yıllar itibarıyla elektrik piyasasında serbest tüketici limitinin değişimi Tablo 2.1’de yer almaktadır.

Tablo 2.1: Yıllar İtibarıyla Elektrik Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2003-2022)

Uygulanan Yıl	Serbest Tüketici Limiti (kWh)	Teorik Piyasa Açıklık Oranı (%)
2003	9.000.000	-
2004	7.800.000	27,8
2005	7.700.000	30
2006	6.000.000	32
2007	3.000.000	38,6
2008	1.200.000	41
2009	480.000	49,2
2010	100.000	63,3
2011	30.000	78
2012	25.000	83
2013	5.000	84
2014	4.500	85
2015	4.000	85,04
2016	3.600	85,8
2017	2.400	90
2018	2.000	92,6
2019	1.600	95,4

- 16.01.2021 tarihli ve 31366 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 14.01.2021 tarihli ve 9971 sayılı Kurul Kararı ile 8.06.2020 tarihli ve 9392 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan ve 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esasların** 24 üncü maddesinde yer alan “01/01/2021” ibaresi “01/07/2021” şeklinde değiştirilmiştir.
- 03.03.2021 tarih ve 31412 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 25.02.2021 tarihli ve 10045-17 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı sonuna kadar Türkiye elektrik sistemine bağlanması öngörülen 2000 MW’lık rüzgar santrali kapasitesinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 09.02.2021 tarihli ve 21789 sayılı yazısı ile Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliği çerçevesinde yatırımcılara tahsis edilmesine karar verildiğinin bildirilmesi nedeniyle Kurumca, TEİAŞ’ın 15.05.2015 tarihli ve BG5UA0ZC barkod numaralı yazısı ile bildirilen söz konusu 2000 MW kapasiteye ilişkin rüzgar enerjisine dayalı önlisans başvurusu alınmamasına, karar verilmiştir.
- 17.04.2021 tarihli ve 31457 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 15.04.2021 Tarihli ve 10142 Sayılı Kurul Kararı ile 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esasların**
  - “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Santral alanı: Elektrik üretiminin gerçekleştirilmesine ilişkin türbin, motor, generatör vb. teçhizatın bulunduğu tesisler ile tesisin çalışması ve işletilmesi için gerekli olan idari birimler, yangın müdahale birimleri, yangın suyu depoları, arıtma tesisleri, yardımcı yakıt depoları, acil durum jeneratörleri, depolar, atölyeler vb. gibi destek ünitelerinin bir arada yer aldığı alanı,”
  - “Santral sahalarına ilişkin genel hükümler” başlıklı 5 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Elektrik üretim tesisleri için verilen önlisans veya üretim lisanslarına güvenlik bandı da dâhil olmak üzere santral sahası olarak; santral alanı ile bulunması halinde şalt sahası, talep edilmesi halinde sosyal alan ve dördüncü fıkrada belirtilen diğer alanlar ile ilgili maddesinde belirtilen alanları çevreleyen bütünlük sahasının koordinatları derç edilir. Diğer unsurlara ilişkin veriler EPDK Başvuru Sisteminde tutulur.

(3) Üretim tesis sahasının bütünlük olması zorunludur. Santral sahasını oluşturan alanlar ya da unsurlar arasında teknik gerekler dışında makul mesafeler bırakılabilir. Bu mesafelerin mevzuatta tanımlanan hakların fazladan elde edilmesini amaçlayan kullanımları makul mesafe olarak değerlendirilmez. Ayrıca santral sahası, koridor oluşturulmak suretiyle genişletilebilir. Ancak, kömür yakıtlı üretim tesislerinde maden işletme ruhsat sahası içerisinde kalacak ve bir koridorla santral sahasına birleştirilecek şekilde oluşturulan alan santral sahasına ilave edilebilir.

(4) İkinci fıkrada ve her bir kaynak türü ve tesis tipi için bu Usul ve Esasların ilgili hükmünde yer verilmeyen ancak diğer mevzuatta ya da tesis sahasının veya tesis teknolojisinin özelliklerinden kaynaklanan gerekler nedeniyle santral sahası içerisinde yer alması gereken alanlar ile yardımcı kaynak ünite alanı ve elektrik depolama ünite alanının her biri harita üzerine yerleştirilerek santral sahasına dâhil edilebilir.”
  - “Hidrolik enerjiye dayalı rezervuarlı tesis tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(d) Su iletim yapısı,”

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek ve DSİ tarafından belirlenen rezervuar azami su kotu seviyesi ve üretim tesisinin diğer unsurları için DSİ tarafından onaylanacak kuyruk suyu kotu seviyesine göre projeksiyonu alınmak suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir (Örnek Ek Şekil-1-a veya 1-b).”

- “Hidrolik enerjiye dayalı kanal tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş, aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Regülatör ile bulunması halinde göl alanı,

b) Su iletim yapısı,”

“e) Kazı palyeleri,

f) Santral kuyruk suyu alanı.”

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek ve DSİ tarafından belirlenen regülatör azami su kotu seviyesine ve üretim tesisinin diğer unsurları için DSİ tarafından onaylanacak kuyruk suyu kotu seviyesine göre projeksiyonu alınmak suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-2)”

- “Jeotermal enerjiye dayalı üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-3). Bir üretim veya reenjeksiyon kuyusu ancak bir önlisansa veya üretim lisansına derç edilebilir.”

- “Biyokütle enerjisine dayalı doğrudan yakma teknolojisi kullanılan üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 11 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-4).

(3) Bu madde kapsamındaki elektrik üretim tesislerinin termal bertaraf tipinde oldukları kabul edilir.”

- “Biyokütle enerjisine dayalı biyometanizasyon teknolojisi kullanılan üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 12 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaret-

lenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-5).

(3) Çöp gazının yakıt olarak kullanıldığı elektrik üretim tesislerinde bu maddenin birinci fıkrasında yer alan unsurlar yer almaz, bu tipteki üretim tesislerinde santral sahası beşinci maddenin birinci fıkrasında belirtilen ortak unsurlardan oluşur.”

- “Biyokütle enerjisine dayalı gazlaştırma teknolojisi kullanılan üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 13 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-6).

(3) Bu madde kapsamındaki elektrik üretim tesislerinin termal bertaraf tipinde oldukları kabul edilir.”

- “Biyokütle enerjisine dayalı piroliz teknolojisi kükandan üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-7).

(3) Atık lastiklerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan yan ürünlerden elde edilen kaynakların yakıt olarak kullanıldığı elektrik üretim tesisleri haricindeki piroliz teknolojisi kullanılan elektrik üretim tesislerinin termal bertaraf tipinde oldukları kabul edilir. Bu elektrik üretim tesislerinde çelik ayrıştırma ve manyetik ayırıcı unsurları yer almaz.”

- “Kömür yakıtlı konvansiyonel tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 15 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-8).”

- “Kömür yakıtlı akışkan yataklı tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-8).”

- “Kömür yakıtlı süper kritik veya ultra süper kritik tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir,

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir. (Örnek Ek Şekil-8).”

- *“Doğal gaz yakıtlı basit çevrim tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “her biri için” ibaresinden sonra gelmek üzere “gerekmesi halinde” ibaresi eklenmiştir.*
- *“Doğal gaz yakıtlı kojenerasyon, mikrokojenerasyon veya trijenerasyon tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “her biri için” ibaresinden sonra gelmek üzere “gerekmesi halinde” ibaresi eklenmiştir.*
- *“Doğal gaz yakıtlı kombine çevrim tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 20 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“(2) Ortak unsurlara ilaveten birinci fıkrada ve bu Usul ve Esaslarda belirtilen her bir unsur haritada işaretlenerek her biri için gerekmesi halinde ilgili mevzuatında tanımlanan koruma, sağlık, güvenlik bandı vb. mesafeler eklenmek suretiyle bulunacak dış hat üzerinden doğrusal şekilde birleştirilerek santral sahası belirlenir, (Örnek Ek Şekil-10).”

- *“Sanayi tesisi sahasındaki kojenerasyon, mikrokojenerasyon veya trijenerasyon tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 21 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.*

“(3) Bir elektrik üretim tesisinin elektrik enerjisi ihtiyacını karşıladığı sanayi tesisinin birden çok bağımsız alan üzerinde kurulmuş olması halinde, söz konusu elektrik üretim tesisinin santral sahası olarak; talep edilmesi halinde, elektrik enerjisi ihtiyacı aynı baradan karşılanan ve aynı tüzel kişiliğe ait tüketim tesislerinin yer aldığı bağımsız alanların tamamı santral sahası olarak lisansına derç edilir.”

- *“Yardımcı kaynak ünite alanı” başlıklı 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.*

“(2) Elektrik üretim tesislerinin birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisine dönüştürülmesi kapsamında, yardımcı kaynak ünite alanı için ihtiyaç duyulması halinde Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 46 ncı maddesi hükümleri kapsamında Kuruma başvuru yapılabilir. Yardımcı kaynağı güneş enerjisi olan birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde, her 1 MW yardımcı kaynak gücüne karşılık azami 15 dönüme kadar alan santral sahası sınırlarına bütünleşik olmak kaydıyla yardımcı kaynak ünite alanı olarak santral sahasına ilave edilebilir.”

- 23 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

Yardımcı kaynak ünite gücü

“MADDE 24

(1) Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde kurulabilecek yardımcı kaynağa dayalı ünitelerin toplam mekanik gücü;

a) Ana kaynağa dayalı ünitelerin toplam elektriksel kurulu gücü 50 MW ve altında olan elektrik üretim tesislerinde, ana kaynağa dayalı, ünitelerin toplamı elektriksel kurulu gücünü,

b) Ana kaynağa dayalı ünitelerin toplam elektriksel kurulu gücü 50 MW'ın üstünde olan elektrik üretim tesislerinde; 50 MW güce, ana kaynağın elektriksel kurulu gücünün 50 MW'ı aşan kısmının yarısına tekabül eden güç ilave edilerek bulunacak toplam gücü aşamaz. Bu madde kapsamında tesis edilecek yardımcı kaynağa dayalı ünitelerin mekanik kurulu gücü toplamda 100 MW'ı geçemez."

- "Önlisans müteakip üretim lisansı başvurularında santral sahasının uyumlaştırılması" başlıklı geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Santral sahası önlisanslarına derç edilmemiş tüzel kişilere verilecek üretim lisanslarında bu Usul ve Esaslara göre belirlenmiş santral sahası bilgilerine de yer verilir."

- "Kullanım hakkı edinilip imar planı yapılmış arazilerin santral sahasına dâhil edilmesi" başlıklı geçici 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.
- "Yürürlük" başlıklı 24 üncü maddesinin madde numarası 25 olarak, "Yürütme" başlıklı 25 inci maddesinin madde numarası 26 olarak teselsül ettirilmiştir.

- 08.05.2021 tarihli ve 31478 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 06.05.2021 tarihli ve 10197 sayılı Kurul Kararı ile amacı: yenilenebilir enerji kaynak garanti sisteminin ve organize yenilenebilir enerji kaynak garanti piyasasının Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi bünyesinde ayırım gözetmeyen, objektif, şeffaf bir şekilde işletilmesine ilişkin hususlar ile 14.11.2020 tarihli ve 31304 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliğinde belirtilen ve bu Usul ve Esaslarda bulunması gereken hususları düzenlemek olan **YEK-G Sistemi ve Organize Yek-G Piyasası İşletim Usul ve Esasları** kabul edilmiştir.

- 09.05.2021 tarihli ve 31479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 22.04.2021 Tarihli ve 10163 Sayılı Kurul Kararı ile 08.08.2015 tarihli ve 29439 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5707-1 sayılı **Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esasların**

- "OSOS kapsamına dahil edilecek sayaçlar" başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (ğ) bendi olarak aşağıdaki bent eklenmiştir.

"ğ) Üretim tesisine bütünleşik elektrik depolama ünitesi ile müstakil elektrik depolama tesislerinden verilen ve çekilen elektrik enerjisini ölçen sayaçlar."

- "Sayaçların OSOS kapsamına dahil edilmesi için tarafların görevleri ve sorumlulukları" başlıklı 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendi olarak aşağıdaki bent eklenmiş ve devamındaki bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

"ç) Üretim tesisine bütünleşik elektrik depolama ünitesi ile müstakil elektrik depolama tesisleri için ilgili piyasa faaliyeti gösteren tüzel kişinin,"

- "TEİAŞ ve Dağıtım şirketlerinin OSOS verilerinin paylaşımına dair sorumlulukları" başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Dengeleme birimi olan üretim, tüketim veya elektrik depolama tesislerinin 15 dakikalık üretim veya tüketim değerleri piyasa işletmecisi ile en geç ilgili saatin 2 saat sonrasında paylaşılır.

(3) Dengeleme birimi olmayan üretim tesisleri ile elektrik depolama tesislerinin 15 dakikalık üretim veya tüketim değerleri, piyasa işletmecisi ile en geç ilgili günün sonunu takip eden 2 saat içerisinde paylaşılır."

- 20.06.2021 tarihli ve 31517 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10.06.2021 Tarihli ve 10252-1 Sayılı Kurul Kararı ile 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **18.06.2020 tarihli ve 9395 sayılı Kurul Kararının**

- **1 inci maddesinin (a) ve (b) fıkralarında yer alan;**

“a) Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesislerinde, DSİ Genel Müdürlüğü tarafından bildirilen yıllık azami üretim miktarının kabul edilmesine, ancak fiili üretimin bu değerden fazla gerçekleşmesi halinde gerçekleşen miktar veya ölçüm ve/veya fizibilite sonuçlarının akredite bir kuruluş tarafından belgelendirilmesi kaydıyla ölçüm ve/veya fizibilite sonuçlarındaki kapasite faktörüne karşılık gelen üretim miktarının kabul edilmesine,

b) Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesisleri hariç yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinde; tabloda yer alan kapasite faktörü karşılığı olan üretim miktarının kabul edilmesine, ancak fiili üretimin bu değerden fazla gerçekleşmesi halinde gerçekleşen miktar veya ölçüm ve/veya fizibilite sonuçlarının akredite bir kuruluş tarafından belgelendirilmesi kaydıyla ölçüm ve/veya fizibilite sonuçlarındaki kapasite faktörüne karşılık gelen üretim miktarının kabul edilmesine,” hükmün

a) Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesislerinde, DSİ Genel Müdürlüğü tarafından bildirilen yıllık azami üretim miktarının kabul edilmesine, ancak fiili üretimin bu değerden fazla gerçekleşmesi halinde gerçekleşen üretim miktarının kabul edilmesine,

b) Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesisleri hariç yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinde; tabloda yer alan kapasite faktörü karşılığı olan üretim miktarının kabul edilmesine, ancak fiili üretimin bu değerden fazla gerçekleşmesi halinde gerçekleşen miktarın kabul edilmesine, tesisin işletmede olmaması halinde ölçüm ve/veya fizibilite sonuçlarının akredite bir kuruluş tarafından belgelendirilmesi kaydıyla ölçüm ve/veya fizibilite sonuçlarındaki kapasite faktörüne karşılık gelen üretim miktarının kabul edilmesine,”

şeklinde değiştirilmesine karar verilmiştir.

- 20.06.2021 tarihli ve 31517 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10.06.2021 tarihli ve 10252-2 sayılı Kurul Kararı ile 27.06.2019 tarihli ve 8674 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan “Önlisans ve Lisans İşlemleri ile İlgili Başvurulara İlişkin Usul ve Esaslar”ın eklerinden; **“Önlisans Başvurusunda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi (EK-3)”**nin içeriğinin değiştirilerek kabul edilmesine ve Resmî Gazete’de yayımlanmasına, karar verilmiştir.
- 20.06.2021 tarihli ve 31517 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10.06.2021 tarihli ve 10252-3 sayılı Kurul Kararı ile; 27.06.2019 tarihli ve 8674 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan “Önlisans ve Lisans İşlemleri ile ilgili Başvurulara İlişkin Usul ve Esaslar”ın eklerinden; **“Lisans Başvurusunda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi (EK-4)”**nin içeriğinin değiştirilerek kabul edilmesine ve Resmî Gazete’de yayımlanmasına, karar verilmiştir.
- 20.06.2021 tarihli ve 31517 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10.06.2021 tarihli ve 10252-4 sayılı Kurul Kararı ile; 27.06.2019 tarihli ve 8674 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan “Önlisans ve Lisans İşlemleri ile ilgili Başvurulara İlişkin Usul ve Esaslar”ın eklerinden; “Önlisans ve Lisans Tadil Başvuruları ile Birleşme, Bölünme, Tesis/Proje Devri Onay Başvurularında Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi (EK-5)”nin yürürlükten kaldırılmasına ve ekli **“Önlisans ve Lisans Tadil Başvuruları ile Birleşme, Bölünme, Tesis / Proje Devri Onay Başvuruları ve Bildirimlerde Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi (EK-5)”**nin kabul edilerek Resmi Gazete’de yayımlanmasına, karar verilmiştir.

- 14.08.2021 tarihli ve 31568 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 12.08.2021 tarihli ve 10358-1 sayılı Kurul Kararı ile amacı; 26.11.2017 tarihli ve 30252 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde tanımlanan “Talep Tarafı Yedeği” hizmeti kapsamında TEİAŞ’a hizmet sağlayacak tüketim tesisleri için, hizmet verilmesi esnasında gerçekleştirilecek yük değişim miktarının tespit edilmesine esas olmak üzere, temel tüketim değerinin hesaplamasına ilişkin usul ve esasları belirlemek olan **Talep Tarafı Yedeği Hizmeti Kapsamında Temel Tüketim Değerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar kabul edilmiştir.**
- 14.08.2021 tarihli ve 31568 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 12.08.2021 tarihli ve 10358-2 sayılı Kurul Kararı ile amacı; 26.11.2017 tarihli ve 30252 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde tanımlanan “Talep Tarafı Yedeği” hizmeti kapsamında yer alacak tüketim tesislerinin, TEİAŞ’a hizmet sağlamak üzere; gerekli kontrol, ölçme, izleme ve doğrulama altyapısına sahip olduğunun ve gerekli bilgi akışını sağlayabileceğinin, TEİAŞ tarafından belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek olan **Talep Tarafı Yedeği Hizmeti Kapsamında Tüketim Tesislerinin Belgelendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar kabul edilmiştir.**
- 14.08.2021 tarihli ve 31568 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 12.08.2021 tarihli ve 10359-1 sayılı Kurul Kararı ile 10.10.2019 tarihli ve 8884-2 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen YEK Listesi formatının yürürlükten kaldırılmasına karar verilmiş olup aynı tarih ve sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 12.08.2021 tarihli ve 10359-2 sayılı Kurul Kararı ile Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik’in 7 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca Karar ekinde yer alan YEK Listesi formatının kabul edilmesine karar verilmiştir.
- 02.09.2021 tarihli ve 31586 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 26.08.2021 tarihli ve 10376 sayılı Kurul Kararı ile 23.07.2020 tarihli ve 9457 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) başvuruları kapsamında elektronik ortamda oluşacak “Başvuru Dilekçesi ve Bilgi Formu” formatının yürürlükten kaldırılmasına, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik’in 5 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca Karar ekinde yer alan YEKDEM başvuruları kapsamında elektronik ortamda oluşacak “Başvuru Dilekçesi ve Bilgi Formu” formatının kabul edilmesine, karar verilmiştir.
- 05.10.2021 tarihli ve 31619 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.09.2021 tarihli ve 10441-1 sayılı Kurul Kararı ile 27.06.2019 tarihli ve 8674 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan “Önlisans ve Lisans İşlemleri ile İlgili Başvurulara İlişkin Usul ve Esaslar”ın eklerinden; **“Önlisans Başvurusunda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi (EK-3)”**nin içeriğinin değiştirilerek kabul edilmesine ve Resmî Gazete’de yayımlanmasına, karar verilmiştir.
- 05.10.2021 tarihli ve 31619 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.09.2021 tarihli ve 10441-2 sayılı Kurul Kararı ile 27.06.2019 tarihli ve 8674 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan “Önlisans ve Lisans İşlemleri ile ilgili Başvurulara İlişkin Usul ve Esaslar”ın eklerinden; **“Lisans Başvurusunda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi (EK-4)”**nin içeriğinin değiştirilerek kabul edilmesine ve Resmî Gazete’de yayımlanmasına, karar verilmiştir.
- 05.10.2021 tarihli ve 31619 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.09.2021 tarihli ve 10441-3 sayılı Kurul Kararı ile 27.06.2019 tarihli ve 8674 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan “Önlisans ve Lisans İşlemleri ile İlgili Başvurulara İlişkin Usul ve Esaslar”ın eklerinden; “Önlisans ve Lisans Tadil Başvuruları ile Birleşme, Bölünme, Tesis/Proje Devri Onay Başvurularında Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi (EK-5)”nin yürürlükten kaldırılmasına ve ekli **“Önlisans ve Lisans Tadil Başvuruları ile Birleşme, Bölünme, Tesis / Proje Devri Onay Başvuruları ve Bildirimlerde Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi (EK-5)”**nin kabul edilerek Resmi Gazete’de yayımlanmasına, karar verilmiştir.

- 07.10.2021 tarihli ve 31621 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.09.2021 tarihli ve 10442-1 sayılı Kurul Kararı ile 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 18.06.2020 tarihli ve 9394 sayılı Kurul Kararı yürürlükten kaldırılmış; 07.10.2021 tarihli ve 31621 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.09.2021 tarihli ve 10442-2 sayılı Kurul Kararı ile **Önlisans Süreleri ile Tesis Tamamlanma Tarihinin Belirlenmesinde Referans Alınacak İnşaat Sürelerine İlişkin Karar** kabul edilmiştir.
- 15.10.2021 tarihli ve 31629 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 14.10.2021 tarihli ve 10489 sayılı Kurul Kararı ile; 21.06.2015 tarihli ve 29393 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esasların**
  - Geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(5) Bu fıkra hükmünün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kurul tarafından yeni bir karar alınıncaya kadar; ilgili piyasalarda asgari fiyat limitleri 0 TL/MWh, azami fiyat limitleri ise 2000 TL/MWh değerini geçmemek üzere içinde bulunulan takvim ayı esas alınarak iki ay önceki takvim ayından itibaren geriye dönük 12 aylık PTF ağırlıklı ortalamalarının 3 (üç) katı olarak uygulanır. Bu uygulama süresince bu Usul ve Esasların 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz.”

- 28.10.2021 tarihli ve 31642 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 21.10.2021 tarihli ve 10499 sayılı Kurul Kararı ile; amacı Elektrik Piyasası İthalat ve İhracat Yönetmeliği kapsamında, elektrik piyasasında ticaretin artırılmasına yönelik olarak; mülkiyeti ve işletmesine ilişkin tüm hak ve yetkiler Sistem İşletmecisi nam ve hesabına olması kaydıyla tedarik lisansı sahibi tüzel kişilere ithalat ve/veya ihracat faaliyeti, üretim lisansı sahibi tüzel kişilere ihracat faaliyeti olan **Yeni Tesis Edilecek Enterkonneksiyon Hatlarının Tüzel Kişiler Tarafından Tesis Edilmesi Halinde Kapasite Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar** kabul edilmiştir.
- 04.11.2021 tarihli ve 31649 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 15.04.2021 tarihli ve 10142 sayılı Kurul Kararı ile 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esasların**
  - *“Hidrolik enerjiye dayalı rezervuarlı tesis tipindeki üretim tesislerinde santral sahası”* başlıklı 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) DSİ tarafından inşa edilip 6200 sayılı Kanun Ek Madde 1 kapsamında EÜAŞ’a devredilen hidrolik kaynağa dayalı üretim tesislerinde ve 3096 sayılı Kanun kapsamında kurulan üretim tesislerinde DSİ uhdesinde kalan su yapıları ile bunların mütemmim cüzleri kapsamındaki rezervuar alanı, gövde, dip savak, dolu savak, tüneller, kanallar, kazı palyeleri vb. unsurlar santral sahasına dâhil edilmez. Bu unsurlar EÜAŞ tarafından talep edilmesi veya EÜAŞ tarafından uygun görüş verilmesi halinde santral sahasına eklenir.”

- Hidrolik enerjiye dayalı rezervuarlı tesis tipindeki üretim tesislerinde santral sahası” başlıklı 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) DSİ tarafından inşa edilip 6200 sayılı Kanun Ek Madde 1 kapsamında EÜAŞ’a devredilen hidrolik kaynağa dayalı üretim tesislerinde ve 3096 sayılı Kanun kapsamında kurulan üretim tesislerinde DSİ uhdesinde kalan su yapıları ile bunların mütemmim cüzleri kapsamındaki rezervuar alanı, gövde, dip savak, dolu savak, tüneller, kanallar, kazı palyeleri vb. unsurlar santral sahasına dâhil edilmez. Bu unsurlar EÜAŞ tarafından talep edilmesi veya EÜAŞ tarafından uygun görüş verilmesi halinde santral sahasına eklenir.”

- 04.11.2021 tarihli ve 31649 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 28.10.2021 tarihli ve 10519 sayılı Kurul Kararı ile; 18.01.2018 tarihli ve 30305 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Elektrik Piyasasında Tüketim Tesisi ile Aynı Ölçüm Noktasından Bağlı ve Güneş Enerjisine Dayalı Üretim Tesisleri İçin Lisanssız Üretim Başvurularına Ve İhtiyaç Fazlası Enerjinin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar**’ın adı **10 kW’a Kadar Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisleri için Usul ve Esaslar** olarak değiştirilmiş ve içeriğinde değişiklik yapılmıştır.
- 18.11.2021 tarihli ve 31663 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kurul Kararı ile Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “yayımlı tarihinden on ay sonra,” ibaresi “1/1/2022 tarihinde,” olarak değiştirilmiştir.
- 14.12.2021 tarihli ve 31689 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 09.12.2021 tarihli ve 10606 sayılı Kurul Kararı ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun Geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki lisans sahibi bir tüzel kişinin bir takvim yılı içerisinde lisansına kayıtlı olan yıllık elektrik enerjisi üretim miktarının piyasada satabileceği oranının 2022 yılı için %40 olarak uygulanmasına, karar verilmiştir.
- 22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10625 sayılı Kurul Kararı ile; amacı Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) tarafından Yükümlülük Transfer Platformunun işletilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan **Yükümlülük Transfer Platformunun İşletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar** kabul edilmiştir.

2.2. Doğal Gaz Piyasası Mevzuatı

2.2.1. Kanun

2021 yılı içerisinde, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır;

- 25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7346 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 7349 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile **4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun**

- “*Lisans ve sertifikaların genel esasları*” başlıklı 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“7) Tüketicilerin kişisel kusurları haricinde oluşan ve Kurul tarafından belirlenecek kapsamda, lisans ve sertifika sahiplerinin uygulamalarından kaynaklanan tüketici mağduriyetlerinin tazminine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

- Aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Arz güvenliği

EK MADDE 2

Bakanlık, doğal gaz arz güvenliğinin izlenmesinden ve arz güvenliğine ilişkin tedbirlerin alınmasından sorumludur. Bu kapsamda piyasada faaliyet gösteren lisans sahibi tüm tüzel kişiler arz güvenliğine yönelik olarak alınacak tedbirlere uymakla, tesis edilecek işlemlere katkı sağlamakla, ihtiyaç duyulacak bilgi ve belgeleri belirlenen sürelerde Bakanlığa sunmakla yükümlüdür.

Uzun dönemli Türkiye Ulusal Enerji Planı çalışması, ilki bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde olmak üzere her beş yılda bir Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Kurumun görüşleri alınmak suretiyle Bakanlık tarafından hazırlanarak yayımlanır.

Bakanlık, Türkiye Ulusal Enerji Planı çalışmasını dikkate alarak kısa, orta ve uzun dönemde doğal gaz arz güvenliğinin sağlanmasını teminen ihtiyaç duyulan tedbirlerin alınmasını sağlar.”

- Aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6

BOTAŞ’ın, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geldiği halde ödenmemiş olan her türlü vergi, fon ve paylar ile idari para cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizi borçları ile 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında yapılandırılmış borçları (vadesi gelmemiş taksitler dâhil); adı geçen şirketin Hazineden, 31/12/2021 tarihine kadar oluşan görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık, merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahsup suretiyle, Ticaret Bakanlığına terkin edilir. Bu kapsamda mahsuba konu olacak borçlara bu maddenin yayımlandığı tarihten sonra fer’i alacak hesaplanmaz.

Bu madde kapsamında BOTAŞ’ın Hazineden olan görevlendirme bedeli alacağı tutarını tespit etmeye, mahsup suretiyle yapılacak terkin işlemlerini belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.

2.2.2. Yönetmelikler

2021 yılında doğal gaz piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 12.01.2021 tarihli ve 31362 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliğinin**

- “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bu Yönetmelikte geçen;

Çıkış noktası: Doğal gazın iletim şebekesinden çıktığı ve iletim şirketinden teslim alındığı noktayı,

Dengeleme gazı alışı fiyatı (DGAF): ŞİD uyarınca belirlenen dengeleme gazı alışı fiyatını,

Dengeleme gazı satışı fiyatı (DGSF): ŞİD uyarınca belirlenen dengeleme gazı satışı fiyatını,

ç) Dengesizliklerin uzlaştırılması: Her bir gaz gününe ilişkin olarak ŞİD uyarınca belirlenen dengesizlik miktarları ve fiyatları üzerinden her bir taşıtanın dengesizliğine ilişkin olarak alacak ve borçların hesaplanması ve ilgili bildirimlerin hazırlanması işlemlerini,

Elektronik bülten tablosu (EBT): Piyasada faaliyet gösteren tarafların piyasa hareketlerini takip edebilmeleri için kurulmuş olan ve iletim şirketince işletilen elektronik duyuru panosunu,

Eşleşme: Organize toptan doğal gaz satış piyasasında verilen ve birbiriyle uyuşan alışı ve satışı yönlü tekliflerin eşleşmesini,

Gaz günü (G): Saat 08.00’da başlayıp ertesi gün saat 08.00’da sona eren 24 saatlik zaman dilimini,

Gerekece kodu: İletim şirketinin ilave dengeleyici olarak veya ŞİD’de belirtilen diğer haller gereği organize toptan doğal gaz satış piyasasına girmesi durumunda giriş sebebini belirten referans numarasını,

ğ) Giriş noktası: Doğal gazın iletim şebekesine girdiği ve iletim şirketine teslim edildiği teslim noktasını,

Günlük Gösterge Fiyatı (GGF): Piyasa işletmecisi tarafından işleme açılan her bir kontrat için VGPU’de belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenen fiyatı,

ı) Günlük referans fiyat (GRF): Kesinleşmiş eşleşmelerin fiyatlarından ve teslim gününden hareketle PUE’de belirlenen esaslar çerçevesinde hesaplanan günlük doğal gaz fiyatını/fiyatlarını,

İkili anlaşma: İlgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak üzere, özel hukuk hükümlerine tabi olarak doğal gaz alınıp satılmasına ilişkin ticari anlaşmaları,

İlave dengeleyici: ŞİD uyarınca iletim şebekesinin fiziki dengesinin sağlanması amacıyla organize toptan doğal gaz satış piyasasına girerek piyasa işlemi yapması durumunda piyasa katılımcısı olarak iletim şirketini,

İlave dengeleyici fiyatı (İDF): İletim şirketinin ilave dengeleyici sıfatıyla STP’de işlem yaptığı ŞİD’de belirlenen kurallar çerçevesinde oluşan fiyatı,

İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar (ŞİD): 26/10/2002 tarihli ve 24918 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği gereğince, iletim şirketi

tarafından hazırlanan ve iletim hizmetine ilişkin olarak iletim şirketi ile taşıtanlar arasındaki ilişkileri düzenleyen uygulama esaslarını,

İletim şebekesi: Doğal gaz dağıtım şebekesi dışında doğal gazın taşınması için kullanılan doğal gaz boru hattı şebekesi ile bununla ilgili tesisleri,

İletim şebekesi stoğu: İletim şebekesi içinde bulunan doğal gazı ifade etmek üzere ŞİD çerçevesinde belirlenen miktarı,

İletim şirketi: Boru hatları ile iletim faaliyetini gerçekleştiren tüzel kişiyi,

ö) İlgili mevzuat: Doğal gaz piyasasına ilişkin kanun, yönetmelik, tebliğ, genelge, kurul kararları ile ilgili tüzel kişinin sahip olduğu lisans veya lisansları,

Kanun: 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun)'nu,

Kesinleşmiş eşleşme: Organize toptan doğal gaz satış piyasasında verilen tekliflerin bu Yönetmelik, PUE ve VG PUE çerçevesinde piyasa işletmecisi tarafından onaylanınca kazandığı niteliği,

Kesinleşmiş takas miktarı: Bir piyasa katılımcısının kesinleşmiş eşleşmelerinin mahsuplaşmaları yapıldıktan sonra oluşan teslimata konu net doğal gaz miktarını,

ş) Kontrat: PUE ve VG PUE kapsamında belirli bir teslimat döneminde doğal gaz alma veya satma yükümlülüğü doğuran sözleşmeyi,

Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,

Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

ü) Merkezi uzlaştırma kuruluşu: Piyasa katılımcıları arasında bu Yönetmelikle belirlenecek olan mali işlemlerin yürütülmesinde kendisinden hizmet alınan ve 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre merkezi takas kuruluşu olarak görev yapan kuruluşu,

Merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşması: Piyasa işletmecisi ile merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında imzalanan ve tarafların teminat yönetimi ve ödemelere ilişkin görev ve sorumluluklarını belirleyen anlaşmayı,

y) Merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşması: Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından hazırlanan ve piyasa işletmecisi tarafından onaylanan, piyasa katılımcıları ile merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında teminat yönetimi ve nakit takas hizmetlerine ilişkin olarak imzalanan anlaşmayı,

z) Olağandışı durum: Organize toptan doğal gaz satış piyasasının işleyişini olumsuz etkileyen olağandışı durumları,

aa) Organize toptan doğal gaz satış piyasası (OTSP): Doğal gaz sisteminden yararlanan lisans sahiplerince doğal gazın alım-satımının ve dengeleme işlemlerinin yapıldığı piyasalar, ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren doğal gaz piyasaları ve Kurul tarafından belirlenen diğer doğal gaz piyasası işlemlerinin gerçekleştirildiği, Kurul tarafından düzenlenen piyasayı,

bb) Piyasa işlemi: Organize toptan doğal gaz satış piyasasında gerçekleştirilen ticari işlemleri,

cc) Piyasa işlemlerinin uzlaştırılması: STP'de her bir gaz gününe ilişkin olarak yapılan işlemlerden dolayı her bir piyasa katılımcısı nezdinde doğan alacak ve borç miktarlarının belirlenmesi, ilgili alacak ve borçların hesaplanması ve ilgili bildirimlerin hazırlanması işlemlerini,

çç) Piyasa İşletim Usul ve Esasları (PUE): Bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat doğrultusunda organize toptan doğal gaz satış piyasasının işletilmesine ilişkin usul ve esasları,

dd) Piyasa işletmecisi: STP'yi kuran ve merkezi karşı taraf olarak işleyen, piyasa işletim lisansı sahibi Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini,

ee) Piyasa işletmecisi temerrüt yönetimi katkısı: Piyasa işletmecisinin işlettiği veya mali uzlaştırma işlemlerini yürüttüğü ve merkezi karşı taraf olarak hizmet sunduğu vadeli doğal gaz piyasasında, katılımcıların temerrüde düşmeleri halinde piyasa işletim gelir tavanından ödemeyi taahhüt ettiği tutarı,

ff) Piyasa katılımcısı: STP'de işlem yapma hakkı bulunan sistem kullanıcılarını,

gg) Piyasa tabanlı olmayan yöntemler: İletim şirketinin sistemin fiziksel dengesini sağlamak amacıyla organize toptan doğal gaz satış piyasasını kullanmaksızın başvurabileceği ŞİD'de düzenlenen mekanizmaları,

ğğ) Piyasa teslim sözleşmesi: İletim şirketi ve piyasa işletmecisi arasında akdedilen sözleşmeyi,

hh) Seans: VGP'de kontratların alım satım için işleme açık olduğu zaman dilimini,

ıı) Sistem: Doğal gazın üretimi, iletimi, depolanması ve dağıtımını işlevlerini yerine getirmek üzere kurulan tesis ve teçhizatı,

ii) Sistem kullanıcısı: Sistemden gaz alan veya sisteme gaz temin eden veya sistem üzerinden transit gaz geçişi yapan gerçek veya tüzel kişiyi,

jj) Spot Doğal Gaz Piyasası (SGP): Piyasa katılımcılarına fiziksel teslimat yükümlülüğü doğuran ve piyasa işletmecisi tarafından bu Yönetmelik ve PUE kapsamında işletilen doğal gaz piyasasını,

kk) Standart taşıma sözleşmesi (STS): Standart hizmetin sağlanması için iletim şirketi ile taşıtan arasında akdedilen taşıma sözleşmesini,

ll) STP katılım anlaşması: Piyasa işletmecisi ile STP'ye katılım sağlayan lisans sahipleri arasında yapılan ve bu Yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde hazırlanmış olan anlaşmayı,

mm) Sürekli ticaret: Fiyat ve miktar olarak uyumlu olan tekliflerin derhal eşleştirildiği ticaret yöntemini,

nn) Sürekli ticaret platformu (STP): Piyasa işletmecisi tarafından bu Yönetmelik çerçevesinde organize toptan doğal gaz satış piyasasına yönelik olarak kurulan ve elektronik ortamda işletilen ticaret platformunu,

oo) Talep tarafı katılımı: Bu Yönetmelik çerçevesinde iletim şebekesi çıkış noktaları için doğal gaz toptan satış faaliyeti gösterme hakkına sahip lisanslı piyasa katılımcıları üzerinden doğal gaz çekişini azaltma/artırma yönlü tekliflerin verilmesine yönelik işlemleri,

öö) Taşıtan: İletim şirketi ile STS imzalamış tedarikçi ve ihracatçı şirketi,

pp) Tedarikçi: Serbest tüketicilere, toptan satış şirketlerine, ithalatçı şirketlere, ihracatçı şirketlere, CNG dağıtım, iletimi ve satışı şirketlerine ve dağıtım şirketlerine doğal gaz satan ithalatçı şirketleri, toptan satış şirketleri ve üretim şirketlerini,

rr) Teklif bölgesi: İletim şirketi tarafından tekliflere esas olmak üzere belirlenen bölgeyi,

ss) Teklif noktası: Piyasa katılımcılarının PUE uyarınca STP'de verecekleri tekliflere konu olan fiziksel ya da sanal giriş noktasını,

şş) Temerrüt: Piyasa işletmecisi tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalarda gerçekleşen işlemler nedeniyle yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmemesi halini,

tt) Temerrüt garanti hesabı: Piyasa katılımcılarının fiziksel teslimatlı vadeli doğal gaz piyasası kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda kullanılmak amacıyla merkezi uzlaştırma kuruluşu ve piyasa işletmecisi nezdinde tutulan, teminatlar dışında kalan ve piyasa katılımcılarının katkı paylarıyla oluşturulan hesabı,

uu) Teslim noktası: Doğal gazın teslim edildiği noktayı,

üü) Teslimat dönemi: PUE ve VGPUe'de belirlenen esaslar çerçevesinde, STP işlemleri sonucunda yapılması gereken doğal gaz teslimatının gerçekleştirildiği dönemi,

vv) Ticaret açılış zamanı: İlgili gaz günü için tekliflerin verilmeye başlandığı, PUE'de belirlenen zamanı,

yy) Ticaret aralığı: Ticaret açılış zamanından ticaret kapanış zamanına kadar geçen, piyasa katılımcılarının piyasa işlemi yapabildikleri, PUE'de belirlenen zaman dilimini,

zz) Ticaret kapanış zamanı: İlgili gaz günü için tekliflerin verilmesinin sona erdiği, PUE'de belirlenen zamanı,

aaa) Ürün: Piyasa işletmecisinin PUE ve VGPUe'de yer alan esaslar çerçevesinde geliştirdiği, VGPUe'de yer alan kontrat türlerini de kapsayan işlem türlerini,

bbb) Vadeli Doğal Gaz Piyasası (VGP): Piyasa katılımcılarına fiziksel teslimat yükümlülüğü doğuran ve piyasa işletmecisi tarafından bu Yönetmelik ve VGPUe kapsamında işletilen vadeli doğal gaz piyasasını,

ccc) Vadeli Doğal Gaz Piyasası İşletim Usul ve Esasları (VGPUe): Bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat doğrultusunda fiziksel teslimatlı vadeli doğal gaz piyasasının işletilmesine ilişkin usul ve esasları,

ççç) VGP katılım anlaşması: VGP'de işlem yapmak amacıyla STP'ye katılım sağlayan lisans sahipleri ile piyasa işletmecisi arasında yapılan ve bu Yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde hazırlanmış olan anlaşmayı,

ifade eder."

- "Organize toptan doğal gaz satış piyasasına ilişkin genel esaslar" başlıklı 4 üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(5) Organize toptan doğal gaz satış piyasası temel olarak aşağıdaki işlevleri yerine getirir:

a) Piyasa katılımcılarına sözleşmeye bağlanmış yükümlülüklerini PUE ve VGPUe'de belirlenen zaman dilimleri içerisinde yönetme olanağı sağlama.

b) İletim sistemindeki günlük dengesizlik miktarlarının azalmasına yardım etme ve iletim şirketine gün öncesinden mümkün olduğu ölçüde dengelenmiş bir sistem sağlama.

c) Vadeli doğal gaz piyasası aracılığıyla fiyat değişim riskinden korunma ve ileriye dönük olarak fiyat beklentilerini görme imkânı sağlama.

ç) Piyasa katılımcılarına ikili anlaşmalarına ek olarak doğal gaz alım-satımı yapma imkanı sağlama."

- "Piyasa işlemlerine, piyasa işlemlerinin ve dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin genel esaslar" başlıklı 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 6

STP'de piyasa katılımcıları tarafından verilen teklifler sonucunda meydana gelen eşleşmeler, piyasa işletmecisi tarafından bu Yönetmelik, PUE ve VGPUe çerçevesinde onaylandığında kesinleşmiş eşleşme statüsü kazanır.

(2) Kesinleşen eşleşmelere konu miktarların ilgili işlemler açısından mahsuplaştırılması sonucunda kesinleşmiş takas miktarları oluşur.

(3) Kesinleşmiş takas miktarları; piyasa işletmecisi tarafından iletim şirketine, taşıtan sıfatını haiz piyasa katılımcıları nam ve hesabına, ŞİD'de belirlenen süre ve koşullara uygun şekilde taşıma miktarı bildirimini ya da taşıma miktarı değişiklik bildirimini olarak iletilir.

(4) Piyasa işlemlerinin uzlaştırılması, piyasa işletmecisi tarafından kesinleşmiş takas miktarları dikkate alınarak, gaz günü bazında aylık olarak yapılır.

(5) Piyasa işlemlerinin uzlaştırılması işlemleri hızlı, güvenilir ve şeffaf bir şekilde aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde merkezi karşı taraf sıfatıyla, alıcıya karşı satıcı satıcıya karşı alıcı olarak, piyasa işletmecisi tarafından yürütülür:

Bir gaz gününe yönelik olarak ticaret aralığında bu Yönetmelik kapsamında yapılan piyasa işlemleri, söz konusu gaz günü bazında uzlaştırılır. Piyasa işletmecisi, faturaların hazırlanması ile gerekli tahsilat ve ödeme işlemlerinin yapılması faaliyetlerini yürütür.

Piyasa işletmecisi, piyasa işlemlerinin uzlaştırılması işlemlerini gerçekleştirdiği organize toptan doğal gaz satışı piyasasında katılımcıların risklerinin yönetilmesini teminen teminatların hesaplanması, uygulanması ve muhafazası faaliyetlerini bu Yönetmelik, PUE ve VGPUe'de belirlenen koşullar çerçevesinde gerçekleştirir.

STP'de gerçekleştirilen her bir doğal gaz alım-satımının uzlaştırılmasında, kesinleşen piyasa işlemindeki eşleşme fiyatı esas alınır. STP'de gerçekleştirilen doğal gaz alım-satımları taraflar için bağlayıcı nitelik taşır.

ç) Bir gaz gününe yönelik olarak yapılmış piyasa işlemlerinin uzlaştırılması hesaplamalarında sadece söz konusu gaz gününe ilişkin ticaret aralığında yapılmış işlemlere ait değerler dikkate alınır ve bir ticaret aralığına ait değerler başka bir ticaret aralığına aktarılamaz.

(6) Piyasa işletmecisi, taşıtanların iletim sistemindeki dengesizliklerinin uzlaştırılmasını ŞİD, PUE ve VGPUe'de belirtilen koşullar çerçevesinde iletim şirketi adına ay sonunda günlük bazda gerçekleştirir.

(7) Dengesizliklerin uzlaştırılması işlemleri hızlı, güvenilir ve şeffaf bir şekilde aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde iletim şirketi adına piyasa işletmecisi tarafından yürütülür:

Dengesizliklerin uzlaştırılması tüm sistem kullanıcılarının bir gaz gününe ilişkin iletim şirketi tarafından belirlenen tahsisat miktarları esas alınarak piyasa işletmecisi tarafından gaz günü bazında gerçekleştirilir. Piyasa işletmecisi, dengesizliklerin uzlaştırılması işlemlerini gerçekleştirerek, faturaların hazırlanması ile gerekli tahsilat ve ödeme işlemlerinin yapılması ve taşıtanların risklerinin yönetilmesini teminen bu işlemlere

ait teminatların hesaplanması, uygulanması ve muhafazası faaliyetlerini bu Yönetmelik, ŞİD, PUE ve VGPU-E'de belirlenen koşullar çerçevesinde iletim şirketi adına yürütür.

Piyasa işletmecisi tarafından, dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin hesaplar piyasa işlemlerinin uzlaştırılmasına ilişkin hesaplardan ayrı olarak tutulur.

ŞİD'de belirlenen hatalı okuma veya hiç veri gelmemesi durumları haricinde, bir gaz gününe yönelik dengesizliklerin uzlaştırılması hesaplamalarında sadece söz konusu gaz gününe ilişkin değerler dikkate alınır ve bir gaz gününe ilişkin değerler başka bir gaz gününe aktarılamaz.

(8) Vadeli doğal gaz piyasası, bu Yönetmelik, VGPU-E ve ilgili diğer mevzuat hükümleri kapsamında piyasa işletmecisi tarafından aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde işletilir:

VGP'de sunulan teklifler piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.

Piyasa işlemleri, seans süresince sürekli ticaret esasına dayanır ve STP üzerinde gerçekleştirilir.

Piyasa işlemlerinin uzlaştırılmasında, her bir kesinleşmiş eşleşmenin sonucunda oluşan eşleşme fiyatları kullanılır.

ç) Faaliyetler şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

(9) STP'de gerçekleştirilen işlemlerin, dengesizliklerin ve faturaya konu diğer kalemlerin faturalandırılması ve faturaların ilgili taraflara bildirim, piyasa işletmecisi tarafından PUE ve VGPU-E'nin ilgili hükümleri çerçevesinde yapılır."

- "Piyasa Katılımcıları" başlıklı 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) Vadeli doğal gaz piyasasında işlem yapmak isteyen piyasa katılımcıları, STS ve STP katılım anlaşmasına ilave olarak VGP katılım anlaşmasını da imzalar. VGP katılım anlaşması, STP katılım anlaşması süresince geçerli olur."

- "Piyasa katılımcılarının sorumlulukları" başlıklı 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Piyasa katılımcıları STP ve VGP katılım anlaşmalarında, STP'de yaptıkları işlemler sonucu oluşan kesinleşmiş takas miktarına ilişkin olarak piyasa işletmecisinin iletim şebekesinde ilgili piyasa katılımcısının nam ve hesabına ŞİD'de tarif edilen şekilde taşıma miktarı bildirim ya da taşıma miktarı değişiklik bildirim yapmasına izin verir.

(2) Her piyasa katılımcısı, piyasa işlemlerinin uzlaştırılmasını teminen STP ve VGP katılım anlaşması gereğince piyasa işletmecisini aracı olarak atamakla yükümlüdür."

- "Piyasa işletmecisinin sorumlulukları" başlıklı 9 uncu maddesinin üçüncü, dördüncü ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Piyasa işletmecisi, organize toptan doğal gaz satış piyasasının işletilmesine ilişkin olarak aşağıdaki faaliyetleri yürütür:

STP'yi bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak kurmak ve işletmek.

Organize toptan doğal gaz satış piyasasına ilişkin olarak bu Yönetmelik ile genel esasları belirlenen hususların uygulanmasına ilişkin detaylı düzenlemeleri kapsayan PUE ve VGPU'yi hazırlayarak Kurul onayına sunmak.

STP'de işlem görmek üzere, piyasa ve sistemin ihtiyaçları doğrultusunda ürün geliştirmek.

ç) İletim sistemi ve STP'nin eşgüdümlü olarak verimli şekilde kullanılmasını sağlamak için iletim şirketi ile işbirliği yapmak.

Organize toptan doğal gaz satış piyasasının işletilmesine ilişkin olarak PUE ve VGPU'de yer alan yetki ve sorumluluklar çerçevesinde uygulamaya yönelik kararlar almak, ilgili kurum ve kuruluşlara öneri ve/veya tekliflerde bulunmak.

Vadeli doğal gaz piyasası için temerrüt garanti hesabı kurulması ve yönetilmesi faaliyetlerini yürütmek.

İlgili mevzuatta belirlenen diğer görevleri yerine getirmek

(4) Piyasa işletmecisi, veri yayımlama ve raporlamaya ilişkin olarak, Kurum tarafından talep edilen her türlü bilgi ve raporların yanı sıra PUE ve VGPU'de belirlenen bilgi, belge, rapor ve istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanması faaliyetlerini yürütür."

"(7) Piyasa işletmecisi, iletim şirketi ile bu Yönetmelik, PUE ve VGPU'de yer alan hak ve yükümlülüklerini düzenleyen piyasa teslim sözleşmesini akdeder. Bahse konu sözleşmede ilgili mevzuatta yer alan diğer hususlar da göz önünde bulundurulur ve sistemin ve STP'nin işleyişini engelleyen veya aksatan hükümlere yer verilemez."

- *"İletim şirketinin sorumlulukları" başlıklı 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

"MADDE 10

(1) İletim şirketi, aşağıda tanımlanan faaliyetleri eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütür:

Gaz günü öncesinde kendisine iletilen programlar çerçevesinde günlük talep tahmini ve iletim şebekesi stoğu tahmini yapıp EBT'de yayımlamak ve STP'de duyurulmak üzere piyasa işletmecisine iletmek.

Her yıl Haziran ayı sonuna kadar yıllık bazda olmak üzere 10 (on) yıllık doğal gaz iletim kapasite projeksiyonu raporunu hazırlamak ve yayımlamak.

Doğal gaz iletimini güvenli, verimli ve ekonomik olarak gerçekleştirecek şekilde iletim şebekesi stoğunun gerekli seviyede kalmasını sağlamak.

ç) İletim sisteminin fiziki dengede kalmasını, bu Yönetmelik, Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği ve ŞİD hükümleri çerçevesinde yürütülen işlemler vasıtasıyla sağlamak.

ŞİD hükümleri çerçevesinde ilave dengeleyici sıfatıyla organize toptan doğal gaz satış piyasasına girerek iletim şebekesinin fiziki dengesinin sağlanması amacıyla piyasa işlemi yapmak.

İlave dengeleyici sıfatıyla girmesi haricinde ŞİD'de belirlenen diğer haller gereği STP'ye girmek.

Piyasa işlemlerinin ve dengesizliklerin uzlaştırılması için gerekli bilgileri piyasa işletmecisine PUE ve VGPU'de belirlenen zamanda ve şekilde bildirmek.

İletim sisteminde belirlenen bölgeler bazında basınç ve miktar değerlerini EBT’de yayımlamak ve STP’de duyurulmak üzere piyasa işletmecisine iletmek.

ğ) ŞİD kapsamında sistem kullanıcılarına bildirmekle yükümlü olduğu ve iletim sistemindeki doğal gaz akışını etkileyecek her türlü hususu eş zamanlı olarak piyasa işletmecisine de bildirmek.

STP’nin iletim şebekesi işleyişi içerisinde eşgüdümlü olarak ve verimli şekilde kullanılmasını sağlamak için piyasa işletmecisi ile işbirliği yapmak.

ı) İletim faaliyetlerinin şeffaflığına ilişkin olarak yayımlanması ilgili mevzuatta öngörülen hususlar dışında, yürüttüğü iletim faaliyetleri çerçevesinde vakıf olduğu ve/veya piyasa katılımcıları tarafından sağlanan bilgi ve belgelerin gizliliği hakkında gerekli tedbirleri almak.

İlgili mevzuatta tanımlanan diğer görevleri yerine getirmek.

İletim şirketi, piyasa işletmecisi ile bu Yönetmelik, PUE ve VGPE kapsamında yer alan hak ve yükümlülüklerini düzenleyen piyasa teslim sözleşmesini akdeder.”

- Yönetmeliğin üçüncü bölümünün başlığı *“Piyasa İşlemleri, Teminatlar, Temerrüt Garanti Hesabı, Fatura ve Ödemeler, Olağandışı Durumlar, Piyasa İşletim Usul ve Esasları”* olarak değiştirilmiştir.
- *“Organize toptan doğal gaz satış piyasasına katılım koşulları”* başlıklı 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Birinci fıkradaki şartları sağlamak kaydıyla piyasa katılımcısı sıfatını kazanan sistem kullanıcıları, VGP katılım anlaşmasını imzalamak ve VGPE’de belirtilen diğer hususları yerine getirmek kaydıyla VGP’de işlem yapmaya hak kazanır.”

- *“Piyasaya erişimin askıya alınması”* başlıklı 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 13

(1) Aşağıdaki koşulların oluşması halinde, piyasa işletmecisi ilgili piyasa katılımcısının STP’ye erişimini ve/veya bu kapsamda hak ve borç doğuracak işlemler yapmasını STP katılım anlaşması ve/veya VGP katılım anlaşması uyarınca askıya alabilir:

- a) PUE ve VGPE’ye aykırı işlemlerin, yazılı ihtara rağmen belirtilen süre zarfında düzeltilmemesi.
- b) Piyasa işletimine ilişkin bedel ve ücretlerin ödenmemesi ve/veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi.
- c) PUE ve VGPE’de belirlenen teminat yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi.
- ç) Piyasa katılım koşullarının herhangi birinin ortadan kalkması.
- d) Organize toptan doğal gaz satış piyasasının işleyişine etki edebilecek herhangi bir yasal şart, yargı kararı, hükümet kararı, yetkili makam ve mercilerin kararı ile alınan önlem veya kısıtlamanın bulunması.

(2) Aşağıdaki koşulların oluşması halinde piyasa işletmecisi, tüm piyasa katılımcılarının STP’ye erişimini PUE ve VGPE’de belirtilen şartlar çerçevesinde tamamen ya da kısmen askıya alabilir:

- a) Olağandışı durumlar.

b) Mücbir sebepler.

c) STP'ye ilişkin planlı bakımlar.

ç) Organize toptan doğal gaz satış piyasasının işleyişine etki edebilecek herhangi bir yasal şart, yargı kararı, hükümet kararları, yetkili makam ve mercilerin kararları ile önlemleri veya kısıtlamaları.

(3) Birinci ve/veya ikinci fıkralar kapsamında STP'ye erişimin PUE, VG PUE ya da ilgili sözleşme şartları çerçevesinde askıya alınmasından sonra, askıya alınmaya neden olan koşulların kalkması durumunda takip edilecek prosedür PUE ve VG PUE'de belirlenir."

- "STP'de teklif verilmesi ve fiyat oluşumu" başlıklı 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 15

(1) STP'de eşleşmelere konu alış ya da satış yönlü teklifler, fiziki ya da sanal teslimat noktalarına yönelik verilir.

(2) Bir piyasa katılımcısı, yalnızca iletim şebekesinde kapasite rezervasyonu yaptığı noktalarda teklif verebilir. Tekliflerin şartları, ŞİD ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olmak kaydıyla PUE ve VG PUE'de belirlenir.

(3) İlgili gaz gününe yönelik verilen satış teklifleri artan fiyata, alış teklifleri azalan fiyata göre piyasa işletmecisi tarafından sıralanır. Aynı yönde verilen tekliflerden fiyatı iyi olan teklif önceliklidir. Alış teklifi için fiyatı en yüksek olan satış teklifi için fiyatı en düşük olan teklif, en iyi teklif olarak değerlendirilir. Aynı yönde ve tipte verilen eşit fiyatlı tekliflerden önce kaydedilen teklif önceliklidir.

(4) STP'de verilen teklifler değerlendirilirken, piyasa işletmecisi tarafından PUE ve VG PUE'de belirlenen şartlar çerçevesinde tutulacak teminata ilişkin kurallar dikkate alınır.

(5) Piyasa işlemlerinin uzlaştırılmasında, kesinleşen piyasa işlemindeki eşleşme fiyatları esas alınır. STP kapsamında gerçekleştirilen doğal gaz alım-satımları taraflar için bağlayıcı nitelik taşır. Piyasa katılımcıları, alış veya satış yönlü tekliflerinde belirtilen fiyat ve şartları sağlamakla yükümlüdür.

(6) Piyasa işletmecisi tarafından açıklanacak günlük referans fiyat ve günlük gösterge fiyatı da kapsayan fiyatlar, kesinleşmiş eşleşmelerin fiyatlarından ve teslim gününden hareketle PUE ve VG PUE hükümleri çerçevesinde hesaplanır.

(7) Organize toptan doğal gaz satış piyasasında fiyatların arz ve talep çerçevesinde oluşmasını sağlamak amacıyla uygulanacak tedbirlere yönelik esaslar Kurul tarafından düzenlenir.

(8) Piyasa katılımcıları ve sistem kullanıcıları tarafından Kanun ve diğer ilgili mevzuata aykırı hareket edilmişinin tespit edilmesi, Kurul tarafından istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması halinde ilgisine göre Kanunun 9 uncu maddesinde yer alan yaptırımlar uygulanır.

(9) Piyasa işletmecisi, piyasada oluşan fiyatların izlenmesi, analiz edilmesi ve raporlanması ile bu raporların üç ayda bir Kuruma sunulması ile yükümlüdür."

- "STP'de verilecek tekliflere ilişkin asgari unsurlar" başlıklı 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 16

(1) Piyasa katılımcıları tarafından STP'de verilecek tekliflerin aşağıdaki asgari unsurları taşıması gereklidir:

a) Teklife konu gaz günü.

b) Teklifin yönü (alış ya da satış).

c) Teklif tipi (teklifin geçerlilik süresi, teklifin kısmi ya da bütün olarak kabul edilebileceği vb.).

ç) Teklife konu miktar.

d) Teklif fiyatı.

e) Teslimat dönemi ve teslimata ilişkin PUE ve VGPUE'de belirtilen diğer hususlar.

f) Noktasal/bölgesel teklifse, teklif noktası/bölgesi.

g) Teklifin talep taraflı olup olmadığı.

ğ) Varsa gerekçe kodu.

(2) Bu madde kapsamında yer alan asgari unsurları taşıyan tekliflere ilişkin diğer hususlar PUE ve VGPUE'de belirlenir."

- "Piyasa katılımına ilişkin teminatlar" başlıklı 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 17

(1) Piyasa işletmecisi, organize toptan doğal gaz satış piyasasına katılım ile piyasa işlemlerinin ve dengesizliklerin uzlaştırılması işlemlerine ilişkin olarak ŞİD, PUE ve/veya VGPUE'de belirlenen miktar ve koşullarda teminatı piyasa katılımcısından talep eder.

(2) Teminat yükümlülüğü, teminat türleri, teminat olarak kabul edilecek kıymetler, teminat süreçleri ile teminat tutarlarının hesaplanmasına ve ilgili mevzuat uyarınca sunulması gerekli teminatları aşan tutarların kullanılmasına ilişkin hususlar PUE ve VGPUE'de düzenlenir.

(3) Piyasa işletmecisi, merkezi uzlaştırma kuruluşuna ait bu Yönetmelikte belirlenen görevlerin yerine getirilmesi, teminat mekanizmasının işletilmesi ve ödemelerin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilerek piyasadaki nakit akışının sürekliliğinin sağlanması amacıyla merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşmasını imzalar.

(4) Piyasa işletmecisi tarafından merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşması ile yetkilendirilen merkezi uzlaştırma kuruluşu, PUE ve VGPUE'de kendisi için öngörülen görevleri merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşması hükümlerine uygun olarak yerine getirir.

(5) Merkezi uzlaştırma kuruluşu, piyasa işletmecisi adına katılımcı bazında piyasa faaliyetlerine ilişkin kendisine sunulan teminat tutarını, piyasa işletmecisi lehine bloke eder."

- Yönetmeliğe 17 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Temerrüt garanti hesabı

MADDE 17/A

(1) Piyasa işletmecisi, vadeli doğal gaz piyasasında, piyasa katılımcılarının bir veya birkaçının temerrüde düşmesi halinde oluşabilecek zararların ilgili piyasa katılımcılarının teminatlarını aşan kısmı için kullanılmak üzere temerrüt garanti hesabı oluşturur.

(2) Temerrüt garanti hesabı piyasa işletmecisi tarafından temsil ve idare olunur. Temerrüt garanti hesabındaki varlıklar, amacı dışında kullanılamaz, haczedilemez, rehdilemez, idari mercilerin tasfiye kararlarından etkilenmez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(3) Temerrüt garanti hesabı ilgili piyasa katılımcılarının katkıları ile oluşturulur. Piyasa işletmecisi, temerrüt halinde ödemek üzere, temerrüt yönetimi kaynaklarına katkı sağlamayı taahhüt eder. Piyasa işletmecisinin temerrüt yönetimi katkısının, miktarı ve kullanılma şekli VGPUe'de düzenlenir.

(4) Temerrüde düşen piyasa katılımcılarının cari hesapları, teminatları, temerrüt garanti hesabı katkı payları ve piyasa işletmecisinin temerrüt yönetimi katkısı tutarının yeterli olması durumunda diğer piyasa katılımcılarının temerrüt garanti hesabı katkı paylarına başvurulmaz.

(5) Temerrüt garanti hesabı büyüklüğünün ve katkı paylarının belirlenmesi, katkı payı olarak kabul edilebilecek varlıkların türlerinin belirlenmesi, piyasa katılımcılarından alınması, ilave katkı payı alınacak durumlar, temerrüt garanti hesabındaki TL cinsinden sunulan nakit katkı paylarının nemalandırılması, bu varlıkların temerrüt durumunda kullanılması ve piyasa katılımcılarına iade edilmesine ilişkin hususlar VGPUe'de düzenlenir.

Fatura ve ödemeler

MADDE 17/B

(1) PUE ve VGPUe hükümleri uyarınca düzenlenen faturalara ilişkin olarak, fatura ödeme yükümlülüğünü PUE ve VGPUe'de belirlenen sürelerde yerine getirmeyen piyasa katılımcısının; temerrüde düşmesi, fatura borçlarının teminat ve cari hesaplarından ve/veya temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarından tahsil edilmesi, ödenmeyen tutarlar için temerrüt faizi uygulanması, teminat yükümlülüğünü yerine getirmeyen piyasa katılımcılarına teminat tamamlama çağrısı yapılması ve teminatını tamamlamayan piyasa katılımcıları hakkında tesis edilecek işlemlere ilişkin hususlar PUE ve VGPUe'de düzenlenir.

(2) Piyasa işletmecisi tarafından işletilen organize toptan doğal gaz piyasalarında işlem yapan tüm piyasa katılımcılarının net borçlarına istinaden, merkezi uzlaştırma kuruluşunda bulunan cari hesaplarına yapmış oldukları fatura ödemeleri aşağıdaki sıra ile borçlarına mahsup edilir:

- a) Piyasa işletmecisine ödenecek piyasa işletim ücretleri ile diğer ücretler.
- b) Fatura işlem borç tutarı.
- c) VGP borç tutarı ve KDV borç tutarı.
- d) Fatura dengesizlik borç tutarı."

- "Olağandışı durumlar" başlıklı 18 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) Piyasa işletmecisinin piyasa faaliyetlerinin yürütülmesinde kullandığı bilgisayar, yazılım veya diğer teknolojik altyapılarda işlemlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini engelleyecek nitelikte problemler oluşması, STP'de bakım yapılması veya piyasa işletmecisinin kullandığı iletişim hatlarının kesilmesi durumunda PUE ve VGPUe'de düzenlenen STP arıza ve bakım süreçleri uygulanır."

- "Piyasa İşletim Usul ve Esasları" başlıklı 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 19

(1) PUE ve VGPUe piyasa işletmecisi tarafından hazırlanır ve Kurul onayı ile yürürlüğe girer. Kurul, gerek gördüğü hallerde piyasada faaliyet gösteren ilgili kişilerin görüşünü alarak yahut gerekmesi halinde resen PUE ve VGPUe'de değişiklik yapabilir.

(2) PUE ve VGPUe'de eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması, ekonomik, verimli ve güvenli işletmecilik yapılması ilkeleri gözetilir."

- "Sözleşme hükümleri ve talep tarafı katılımı" başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Bu Yönetmelik gereğince düzenlenen sözleşmelerde bu Yönetmelik, PUE ve VGPUe hükümlerine aykırı hükümler bulunamaz."

- Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, geçici 2 nci, geçici 3 üncü ve geçici 4 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

"VGP'nin işlemlere açılması**GEÇİCİ MADDE 1**

(1) VGP için oluşturulacak yazılım ve sistemin STP bünyesinde kurulması, test edilmesi ve test sonrasında piyasa işlemlerine açılmasına ilişkin hususlara VGPUe'de yer verilir.

(2) Vadeli doğal gaz piyasası faaliyete başlayıncaya kadar, STP'de herhangi bir teslimat, faturalama ve ödeme yükümlülüğü doğurmaksızın sanal uygulama yapılır. Sanal uygulama sürecine ilişkin hususlara VGPUe'de yer verilir."

- 01.04.2021 tarihli ve 31441 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile **Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 31 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile Ek-3'ünün 1 inci ve 2 nci maddeleri değiştirilmiştir.**

2.2.3. Tebliğler

2021 yılında doğal gaz piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 03.12.2021 tarihli ve 31678 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile 17.11.2003 tarihli ve 25292 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası ve Doğal Gaz Piyasasında Faaliyet Gösteren Lisans ve Sertifika Sahibi Tüzel Kişilerce Ödenmesi Gereken Yıllık Lisans Bedeli İle Katılma Payının Bildirim ve Tahsil Usulüne İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.
- 17.12.2021 tarihli ve 31692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, amacı 18.4.2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun) 9 uncu maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezalarının 27.11.2021 tarihli ve 31672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 533)'nde 2021 yılı için yeniden değerlendirme oranı olarak tespit edilen %36,20 (otuz altı virgül yirmi) oranında artırılarak yeniden belirlenmesi olan 09.12.2021 tarihli ve 10618-2 sayılı Tebliğ ile 2022 yılında uygulanacak idari para cezaları belirlenmiştir.

2.2.4. Kurul Kararları

2021 yılında doğal gaz piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 23.01.2021 tarihli ve 31373 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 21.01.2021 tarihli ve 9995 sayılı Kurul Kararı ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin dördüncü paragrafı, (b) bendinin ikinci paragrafı, (e) bendinin (6) numaralı alt bendi, 7 nci maddesinin (a) fıkrasının ikinci bendi ve Geçici 2 nci maddesi ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 19, 25 ve 26 ncı maddeleri uyarınca, 2021 yılı ulusal doğal gaz tüketim tahmininin, doğal gazın 9155 kcal/m³ üst ısıl değeri esas alınarak 50.864.761.766 Sm³ (541.201.065.187 kWh) olarak belirlenmesine karar verilmiştir. Yıllara göre Kurum tarafından yapılan ulusal doğal gaz tüketim tahmini ve ulusal doğal gaz tüketim gerçekleştirmeleri Tablo 2.2’de gösterilmektedir.

Tablo 2.2: Yıllara Göre Doğal Gaz Tüketim Tahmini ve Gerçekleşme Verileri (2005-2021)

Yıllar	Tahmin	Gerçekleşme	Tahmin ve Gerçekleşme Sapması (%)
	(Sm ³)	(Sm ³)	
2005	25.800.000.000	27.348.213.942	6,00
2006	30.100.000.000	30.982.063.980	2,93
2007	36.200.000.000	35.394.878.230	-2,22
2008	37.500.000.000	36.865.051.313	-1,69
2009	35.000.000.000	35.218.839.390	0,63
2010	37.000.000.000	37.411.118.370	1,11
2011	39.000.000.000	43.697.409.192	12,04
2012	48.500.000.000	45.241.762.899	-6,72
2013	47.600.000.000	45.582.044.872	-4,24
2014	46.500.000.000	48.717.179.257	4,77
2015	50.862.943.531	47.999.276.834	-5,63
2016	49.562.579.420	46.480.780.189	-6,22
2017	46.029.977.218	53.857.136.920	17,00
2018	54.523.999.692	49.328.933.112	-9,52
2019	52.133.229.503	45.285.498.420	-13,1
2020			
2021			

- 16.02.2021 tarihli ve 31397 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 11.02.2021 tarihli ve 10023 sayılı Kurul Kararı ile 24.09.2020 tarihli ve 31254 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “İlçelere Doğal Gaz Ulaştırılması Amacıyla BOTAŞ Genel Müdürlüğü’nün Görevlendirilmesine İlişkin 23.09.2020 tarihli ve 2953 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nın 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanan **İlçelere Doğal Gaz Ulaştırılması Amacıyla Alınan 23/09/2020 Tarihli ve 2953 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar** kabul edilmiştir.
- 25.02.2021 tarihli ve 10046 sayılı Kurul Kararı ile 20.02.2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Ek 2 nci maddesi ve 18.04.2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 3 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan amacı, vadeli doğal gaz ürünlerinin Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (EPIAŞ) bünyesinde güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve

rekabetçi bir ortamda işlem görmesine ilişkin hususlar ile 31.03.2017 tarihli ve 30024 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, amacı Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliğinde bu Usul ve Esaslara bırakılan hususları düzenlemek olan **Vadeli Doğal Gaz Piyasası İşletim Usul ve Esasları** 12.03.2021 tarihli ve 31421 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- 01.07.2021 tarihli ve 31528 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 30.06.2021 tarihli ve 10293 sayılı Kurul Kararı ile Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliğinin "STP'de Teklif Verilmesi ve Fiyat Oluşumu" başlıklı 15 inci maddesi, "STP'de Verilecek Tekliflere ilişkin Asgari Unsurlar" başlıklı 16 ncı maddesi ve "Olağandışı Durumlar" başlıklı 18 inci maddesi ile "Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Usul ve Esaslarının (PUE) "Günlük Referans Fiyat Hesaplanması" başlıklı 6.2 maddesi "Tekliflerin Yapısı ve içeriği ve Teklif Tipleri" başlıklı 6.4 maddesi ve "Olağandışı Durumlar" başlıklı 11.1 maddesi çerçevesinde Kurulun bu konuda alacağı yeni bir karara kadar geçerli olmak üzere:

1- Sürekli Ticaret Platformunda verilecek tekliflerin asgari fiyatının 0 TL/1000 Sm³, *azami fiyatının bir önceki ayın ilk 25 gününde STP'de oluşan Günlük Referans Fiyatların aritmetik ortalamasının 1,5 katı olarak belirlenmesine,*

2- İletim Şirketinin noktasal / bölgesel işlemler hariç olmak üzere *İlave Dengeleyici sıfatıyla STP'de yapacağı satış yönlü işlemlerde gerçekleşecek eşleşmelerin asgari fiyatının 1500 TL/1000 Sm³, alış yönlü işlemlerde gerçekleşecek eşleşmelerin azami fiyatının bir önceki ayın ilk 25 gününde STP'de oluşan Günlük Referans Fiyatların aritmetik ortalamasının 1,5 katı olarak belirlenmesine,*

3- PUE'de öngörülen olağandışı durumların gerçekleşmesi sonucunda STP'de fiyat oluşumunun mümkün olmaması halinde, *olağandışı durumun gerçekleştiği Gaz Gününden önceki Gaz Gününe ait uzlaştırma hesaplamalarında kullanılan son GRF'nin olağandışı durum GRF'si olarak kabul edilmesine,*

karar verilmiştir.

- 09.07.2021 tarihli ve 31536 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 08.07.2021 tarih ve 10308 sayılı Kurul Kararı ile 19.09.2019 tarihli ve 30893 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 12.09.2019 tarihli ve 8828 sayılı **Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda** aşağıdaki değişiklik yapılmıştır:

- "17. Diğer hükümler" maddesinin sonuna aşağıdaki madde eklenmiştir:

"17.6 Kurul; İletim Şirketinin arz güvenliği ve iletim sisteminin emniyetli işlemesine yönelik sunduğu gerekçeler çerçevesinde lisans sahiplerinin kazanılmış haklarını dikkate almak kaydıyla bu Usul ve Esaslarda yer verilen kapasite ürünlerinin süre ve oranlarının dağılımını değiştirmeye ve yer verilen kapasite ürünlerinin dışında yeni ürünler geliştirmeye yetkilidir."

- 13.08.2021 tarihli ve 31567 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 12/08/2021 tarihli ve 10367 sayılı Kurul Kararı ile 19.09.2019 tarihli ve 30893 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 12.09.2019 tarihli ve 8828 sayılı **Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esasların**

- 17. Diğer hükümler" maddesinin sonuna aşağıdaki madde eklenmiştir:

"17.7 Kurul tarafından Bakanlık görüşü alınarak ihtiyaç görülen giriş noktaları için birden fazla ardışık takvim yılını kapsayacak şekilde kapasite ürünü ihdas edilebilir. Bu durumda ilgili giriş noktaları için bu Usul ve Esaslar'da belirlenen ilan süreleri, başvuru takvimi, kapasite oran ve dağılımları ile uygulamaya ilişkin diğer hususlar Kurul tarafından ayrıca belirlenebilir."

- 18.09.2021 tarihli ve 31602 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 16.09.2021 tarihli ve 10409 sayılı Kurul Kararı ile Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliğinin “Piyasa İşletim Usul ve Esasları” başlıklı 19 uncu maddesinde yer alan “...Kurul, gerek gördüğü hallerde piyasada faaliyet gösteren ilgili kişilerin görüşünü alarak yahut gerekmesi halinde resen PUE ve VG PUE’de değişiklik yapabilir.” hükmü çerçevesinde 12.03.2021 tarihli ve 31421 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 25.02.2021 tarihli ve 10046 sayılı **Vadeli Doğal Gaz Piyasası İşletim Usul ve Esasları (VG PUE)’nda** değişiklik yapılmıştır. Söz konusu değişikliklerle;
  - Analiz çalışmaları neticesinde belirlenen katsayıların (BK, TTFK ve HHK) Baz Fiyat Formülüne eklenmesi
  - Pozisyon limiti artış talebinde bulunan katılımcıların TGH katkı payı yükümlülüklerini tamamlamaları için sürenin “3 iş günü” olarak belirlenmesi
  - Fiziksel Dönem Teminatı formüllerin daha anlaşılır ve net olması amacıyla NK ifadesinin NKZ olarak değiştirilerek “net zarar tutarı”nın formüle eklenmesi
  - Teminat temerrüdüne ve/veya TGH katkı payı temerrüdüne düşen piyasa katılımcılarının pozisyonları kapatılırken başvurulacak kaynak sıralamasının, fatura temerrüdü ile aynı olacak şekilde düzenlenmesi
  - Piyasa katılımcılarının net borçlarına istinaden, cari hesaplarına yapmış oldukları fatura ödemelerinde VGP borç tutarının PUE kapsamındaki spot fatura borcundan daha önce tahsil edilmesi
  - Takasbank görüşleri doğrultusunda, aracı bankayı bildirme ve değiştirme süreçlerinin “yazılı olarak bildirme yükümlülüğü” yerine “Takasbank sistemleri aracılığıyla” yürütülmesi
  - Temerrüt halinde başvurulacak kaynaklar sıralamasında PUE avans alacağına ayrıca başvurulacak bir kaynak olmadığının tespitihususlarında düzenleme yapılmıştır.
- 28.10.2021 tarihli ve 10521 sayılı Kurul Kararı ile 19.09.2019 tarihli ve 30893 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 12.09.2019 tarihli ve 8828 sayılı “Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar”ın 6.3 maddesinde yer alan “İlgili gaz yılına yönelik yapılacak ilk talep çağırısı gaz yılı öncesinde en geç 1 Kasım tarihine kadar ilan edilir...” hükmünde geçen 1 Kasım ibaresinin 2022 Gaz Yılına mahsus olmak üzere 1 Aralık olarak uygulanmasına karar verilmiştir.
- 26.11.2021 tarihli ve 31671 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 25.11.2021 tarihli ve 10581 sayılı Kurul Kararı ile Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar (ŞİD)’da değişiklik yapılarak;
  - ŞİD 1. Kısmı G Bölümünde yer alan “Gaz Yılı öncesinde sisteme giriş için kapasite rezervasyon talebinde bulunacaklar, bu taleplerini 15 Kasım (dahil)-30 Kasım (dahil) tarihleri arasında Taşıyıcı’ya sunacak olup, bu başvurular sonucunda yeni Gaz Yılı dönemini kapsamak üzere 1 (bir) yıl süreli STS imzalanır...” hükmündeki “30 Kasım” tarihinin 2022 yılı başvurularına mahsus olmak üzere “10 Aralık (dahil) olarak değiştirilmesine,

- ŞİD 1. Kısmı G Bölümünde yer alan "... Başvurunun tümüyle olumlu olarak değerlendirilmesi durumunda, başvuru sahibi STS imzalamak üzere davet edilir. Başvuru sahibi, bu davetin kendisine bildirimini müteakip 7 gün içinde STS'yi imzalamakla yükümlüdür. ..." hükmündeki "7 (yedi) gün" ifadesinin 2022 yılı başvurularına mahsus olmak üzere "4 (dört) gün" olarak değiştirilmesine,
- ŞİD 1. Kısmı G Bölümünde yer alan "...Yeni Gaz Yılı için Taşıtanlar ile Taşıyıcı arasında STS'lerin imzalanarak kapasite tescil belgelerinin Taşıtanlara verilmesini müteakip, Taşıyıcı EBT'de, yeni Gaz Yılı için rezerve edilen kapasiteler ile Atıl Kapasiteleri en geç 15 Aralık günü olmak üzere yayımlar. 15 Aralık tarihinden sonra Atıl Kapasiteler için yapılacak bir yıldan az süreli rezervasyon talepleri için aşağıdaki Bölüm H'de detaylanan hususlar geçerli olacaktır..." hükmündeki "15 Aralık" tarihinin 2022 yılı başvurularına mahsus olmak üzere "20 Aralık" olarak değiştirilmesine,

karar verilmiştir.

- 03.12.2021 tarihli ve 31678 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 02.12.2021 tarihli ve 10591 sayılı Kurul Kararı ile 19.09.2019 tarihli ve 30893 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda** değişiklik yapılmıştır. Söz konusu değişiklikler ile;
  - Spot olarak ithal edilen doğal gazın Sürekli Ticaret Platformu'nda (STP) satılabilmesi için ithalatı gerçekleştirilen lisans sahibinin EPIAŞ'a kayıtlı olması gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu lisans sahibinin BOTAŞ ile Standart Taşıma Sözleşmesi, EPIAŞ ile de Piyasa Katılım Anlaşması imzalamış olması gerekmektedir. Usul ve Esaslar'da yapılması öngörülen değişiklik ile talep toplamaya katılmak isteyen lisans sahiplerinin Kurum'a sunması gereken belgeler arasına Piyasa Katılım Anlaşmasının bir örneği de ilave edilmiştir.
  - STP'de işlemler anonim olarak gerçekleştirildiğinden; spot olarak ithal edilen doğal gazın belirli bir miktarının STP'de satılması yükümlülüğünün takibi EPIAŞ tarafından yapılmalı ve durum hakkında Kurum'a EPIAŞ tarafından bildirim yapılmalıdır. Bu kapsamda bir lisans sahibinin ne kadar spot boru gazı ithalatı gerçekleştirdiği BOTAŞ tarafından tespit edilerek bu miktarın %20'sinin spot piyasada satışına ilişkin yükümlülük EPIAŞ tarafından takip edileceğinden BOTAŞ ile EPIAŞ'ın bu husustaki koordinasyonu önem arz etmektedir. Bu doğrultuda Usul ve Esaslar'a eklenen 13.6 maddesi ile "13.6 Piyasa İşletmecisi, ilgili kapasite ürününün dönemi içerisinde sürekli ticaret platformunda satış yükümlülüğünün yerine getirilip getirilmediğini veya hangi oranda yerine getirildiğini tespit ederek Kuruma bildirir. İletim şirketi ile piyasa işletmecisi, bu Usul ve Esaslar kapsamında ithal edilen doğal gazın sürekli ticaret platformunda satılması yükümlülüğü kapsamındaki veri alışverişinde gerekli iş birliği ve koordinasyonu sağlar..." hükmü ilave edilmiştir.
  - Spot boru gazı ithalatı için kapasite alan lisans sahibinin bu gazın en az yüzde yirmisinin STP'de satışına ilişkin yükümlülüğün yerine getirilmemesi riskine karşılık olarak belirli bir miktar teminat mektubu sunulmasına yönelik düzenleme yapılmıştır. Bununla bağlantılı olarak Usul ve Esaslar'ın ekinde yer alan Taahhütname'nin 4 üncü maddesine OTSP'de satış yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde teminatın irat kaydedileceğinin taahhüt edildiğine ilişkin de bir ibare eklenmiştir.
  - BOTAŞ'ın elektronik altyapısını günlük ve gün içi kapasiteye hazır hale getirmesi hususunda öngörülen tarihte revizyon yapılmıştır.

- 14.12.2021 tarihli ve 31689 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 09.12.2021 tarihli ve 10610 sayılı Kurul Kararı ile doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren/gösterecek gerçek ve tüzel kişiler tarafından Kuruma elektronik ortamda yapılabilecek başvurulara ilişkin olarak alınmış olan 04.04.2019 tarihli ve 8522 sayılı Kurul Kararında değişiklik yapılarak, elektronik başvuruda bulunacakların gerekli alt yapılarının oluşturulabilmesi için süre tanınmasını teminen ilgili başvuruların 31.12.2022 tarihine kadar yazılı olarak da alınmaya devam edilmesi sağlanmıştır.
- 21.12.2021 tarihli ve 31696 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10627 sayılı Kurul Kararı ile doğal gaz piyasasında serbest tüketici olma sınırına ilişkin olarak 2015 yılı boyunca uygulanmak üzere alınan ve 26.12.2014 tarihli ve 29217 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 18.12.2014 tarihli ve 5362 sayılı Kurul Kararının 2022 yılı boyunca aynen uygulanmasına karar verilmiştir. Yıllar itibarıyla doğal gaz piyasasında serbest tüketici limitinin değişimi Tablo 2.3’te yer almaktadır.

Tablo 2.3: Yıllar İtibarıyla Doğal Gaz Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2005-2021)

Uygulanan Yıl	Kurul Karar Sayısı	Serbest Tüketici Limiti (m ³)	
		Mevcut şirketler ve lisans yürürlük tarihinden itibaren 5 senesi dolan ihaleli şirketler	İhale ile lisans alan diğer şirketler
2005	408	1.000.000	15.000.000
2006	629	1.000.000	15.000.000
2007	1032	1.000.000	15.000.000
2008	1438 ve 1808/1	1.000.000	15.000.000
2009	1896/1	1.000.000	15.000.000
2010	2378	800.000	15.000.000
2011	2966	700.000	15.000.000
2012	3600	300.000	15.000.000
2013	4168	Kullanımı 300.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2014	4793	Kullanımı 100.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2015	5362	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2016	5920	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2017	6778	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2018	7537	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2019	8265	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2020	8996	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2021	9818	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2022	10627	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.

* Konut tüketicileri için serbest tüketici limiti hesabında, tek sayaçtan ölçülen tüketim miktarı dikkate alınmaktadır.

Spot Boru Gazı İthalatına İlişkin İlan Edilen Talep Çağruları ve Talep Toplama/Yarışma Sonuçları;

19.09.2019 tarihli ve 30893 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönetiminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” kapsamında Kurumca her ay yıllık, çeyreklik ve aylık olarak ilan edilen talep çağruları kapsamında düzenlenen talep toplama/yarışmalar, 2021 yılında aşağıdaki şekilde sonuçlanmıştır:

2021/1: Spot boru gazı ithalatı kapsamında, **10/12/2020 tarihli ve 9765 sayılı Kurul Kararı** ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 Gaz Yılı; Birinci Çeyreklik (Ç1) ve Ocak Ayı (A1) talep çağrısında Kuruma herhangi bir başvuru intikal etmemiştir.

2021/2: 07/01/2021 tarihli ve 9963-5 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 Gaz Yılı Şubat Ayı (A2) talep çağrısında Kuruma herhangi bir başvuru intikal etmemiştir.

2021/3: 04/02/2021 tarihli ve 10012-3 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 yılı Mart Ayı (A3) Talep Çağrısı metnine bir şirket tarafından başvuru yapılmış ancak söz konusu başvuruya ilişkin tarafımıza sunulan belgelerde eksiklik bulunması nedeniyle Usul ve Esaslar’ın ilgili hükümleri gereğince talep toplama ve/veya yarışma aşamasına katılmaya hak kazanamamıştır.

2021/4: 11/03/2021 tarihli ve 10069-2 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 Gaz Yılı İkinci Çeyrek (Ç2) ve Nisan Ayı (A4) talep çağrısında Kuruma herhangi bir başvuru intikal etmemiştir.

2021/5: 08/04/2021 tarihli ve 10128-6 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 Gaz Yılı Mayıs Ayı (A5) talep çağrısında Kuruma herhangi bir başvuru intikal etmemiştir.

2021/6: 06/05/2021 tarihli ve 10200-5 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 Gaz Yılı Haziran Ayı (A6) talep çağrısında Kuruma herhangi bir başvuru intikal etmemiştir.

2021/7: 10/06/2021 tarihli ve 10254-3 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 Gaz Yılı Üçüncü Çeyrek (Ç3) ve Temmuz Ayı (A7) talep çağrısında Kuruma herhangi bir başvuru intikal etmemiştir.

2021/8: 08/07/2021 tarihli ve 10308 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 yılı Yılın Geri Kalanı (YGK) ve Ağustos Ayı (A8) spot kapasite ürünlerini içeren Talep Çağrısı metnine (2021/8) Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) tarafından başvuru yapılmış ve söz konusu başvuru hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığınca yapılan inceleme ve değerlendirmede sunulan evrakların uygun ve eksiksiz olduğu görülmüş olup alınan Başkanlık Makamı Olur’u doğrultusunda söz konusu şirketin talep toplamaya katılım hakkı kazandığı ilan edilmiştir. Katılım hakkı elde eden söz konusu şirket, Türkgözü Giriş Noktası üzerinden YGK spot kapasite ürünü için 28/07/2021 tarihinde düzenlenen talep toplama aşamasında 7.000.000 m³/günlük bir miktar bildiriminde bulunmuş olup Usul ve Esaslar kapsamında ilgili giriş noktası için spot kapasite rezervasyonu gerçekleştirme hakkı elde etmiştir.

2021/9: 05/08/2021 tarihli ve 10347-7 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 yılı Eylül Ayı (A9) spot kapasite ürününü içeren Talep Çağrısı metnine BOTAŞ tarafından başvuru yapılmış ve söz konusu başvuru hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığınca yapılan inceleme ve değerlendirmede sunulan evrakların uygun ve eksiksiz olduğu görülmüş olup talep toplamaya katılım hakkı kazandığı ilan edilmiştir. Katılım hakkı elde eden söz konusu şirket, Türkgözü Giriş Noktası üzerinden Eylül Ayı spot kapasite ürünü için 26/08/2021 tarihinde düzenlenen talep toplama aşamasında 177.000 m³/günlük bir

miktar bildiriminde bulunmuş olup Usul ve Esaslar kapsamında ilgili giriş noktası için spot kapasite rezervasyonu gerçekleştirme hakkı elde etmiştir.

2021/10: 09/09/2021 tarihli ve 10399-9 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 yılı Dördüncü Çeyrek (Ç4) ve Ekim Ayı (A10) spot kapasite ürünlerini içeren Talep Çağrısı metnine BOTAŞ tarafından başvuru yapılmış ve söz konusu başvuru hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığınca yapılan inceleme ve değerlendirmede sunulan evrakların uygun ve eksiksiz olduğu görülmüş olup talep toplamaya katılım hakkı kazandığı ilan edilmiştir. Katılım hakkı elde eden söz konusu şirket, Türkgözü Giriş Noktası üzerinden Ekim Ayı spot kapasite ürünü için 24/09/2021 tarihinde düzenlenen talep toplama aşamasında 177.000 m3/günlük bir miktar bildiriminde bulunmuş olup Usul ve Esaslar kapsamında ilgili giriş noktası için spot kapasite rezervasyonu gerçekleştirme hakkı elde etmiştir.

2021/11: 08/10/2021 tarihli ve 10480-3 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 yılı Kasım Ayı (A11) spot kapasite ürününü içeren Talep Çağrısı metnine BOTAŞ tarafından başvuru yapılmış ve söz konusu başvuru hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığınca yapılan inceleme ve değerlendirmede sunulan evrakların uygun ve eksiksiz olduğu görülmüş olup talep toplamaya katılım hakkı kazandığı ilan edilmiştir. Katılım hakkı elde eden söz konusu şirket, Türkgözü Giriş Noktası üzerinden Kasım Ayı spot kapasite ürünü için 25/10/2021 tarihinde düzenlenen talep toplama aşamasında 177.000 m3/günlük bir miktar bildiriminde bulunmuş olup Usul ve Esaslar kapsamında ilgili giriş noktası için spot kapasite rezervasyonu gerçekleştirme hakkı elde etmiştir.

2021/12: 11/11/2021 tarihli ve 10559 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek Kurum internet sitemizde ilan edilen 2021 Gaz Yılı Aralık Ayı (A12) talep çağrısında BOTAŞ ve Oil Refinery Center Petrol Ürünleri Ltd. Şti. tarafından başvuru yapılmış ve söz konusu başvurular hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığınca yapılan inceleme ve değerlendirmede sunulan evrakların uygun ve eksiksiz olduğu görülmüş olup talep toplamaya katılım hakkı kazanıldığı ilan edilmiştir. BOTAŞ, Türkgözü Giriş Noktası üzerinden Aralık Ayı spot kapasite ürünü için 26/11/2021 tarihinde düzenlenen talep toplama aşamasında 177.000 m3/günlük bir miktar için; Oil Refinery Center Ltd. Şti. Gürbulak Giriş Noktası üzerinden Aralık Ayı spot kapasite ürünü için düzenlenen talep toplama aşamasında 5.541.000 m3/günlük bir miktar için spot ithalat gerçekleştirme hakkı elde etmiştir. Akabinde Oil Refinery Center Ltd. Şti.'nin hak kazanılan spot kapasitenin kullanılamaması nedeniyle kullanılan kapasitenin kaybedilmesi hükmünün anılan şirket bakımından bir defaya mahsus uygulanmamasına yönelik talepleri karşısında alınan **16/12/2021 tarihli ve 10626-4 sayılı Kurul Kararı** ile söz konusu hükmün uygulanmamasına yönelik talep, 31 Aralık 2021 Gaz Günü sonuna kadar geçerli olmak üzere kabul edilmiştir.

Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhalelerine İlişkin Bilgiler;

- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun yayımlandığı 2001 yılından günümüze kadar geçen dönemde, Kanun ve ikincil mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı ihaleleri ile doğal gazın yaygınlaştırılması ve doğal gaz dağıtım faaliyetinin özel sektör tarafından yürütülmesi sağlanmıştır.
- Kanun gereği, şehir içi doğal gaz dağıtım hizmeti, EPDK tarafından açılan ihaleyi kazanarak dağıtım lisansı alan şirket tarafından yerine getirilmektedir. Şirketler tarafından verilen teklifler, ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslara göre, bir kWh doğal gazın sunumu için tek bir bedel olarak verilen birim hizmet ve amortisman bedeli üzerinden değerlendirilmektedir.
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında EPDK tarafından bugüne kadar yapılan ihaleler ve Kanun öncesi verilen dağıtım lisansları sonucunda 81 ilimizde ve 597 ilçemizde hâlihazırda fiilen doğal gaz kullanımına başlanmıştır. Doğal gaz kullanımının ülke geneline yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda

daha önceki yıllarda ihalesine çıkılmasına rağmen başarısızlıkla sonuçlanan Artvin, Hakkâri ve Şırnak illerimize doğal gaz ulaştırılması amacıyla açılan ihaleler Mart 2017 içerisinde gerçekleştirilmiş ve başarıyla sonuçlandırılmıştır. Mevcut durumda lisanslama işlemleri tamamlanmış olup 2018 yılında bu illerimizde doğal gaz arzı gerçekleştirilmiştir. Böylece, hâlihazırda 81 ilimizde doğal gaz kullanımına imkân sağlanmıştır.

- Doğal gaz kullanımının ülke genelinde yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda, mevcut doğal gaz dağıtım bölgesi lisans kapsamı dışında kalan merkez nüfusu 10 bin ve 20 bin üzerindeki ilçelerimize doğal gaz ulaştırılması amacıyla alınan Bakanlar Kurulu Kararları kapsamında gerekli çalışmalar yürütülmekte olup söz konusu ilçelerin doğal gaz dağıtım bölgeleri kapsamına alınması işlemleri ve yatırım süreçleri takip edilmektedir. 4646 sayılı Kanundan öncesi faaliyetlerini gerçekleştirmekte olan 7 dağıtım şirketi ve Kurumca yapılan ihaleler neticesinde lisans verilen 65 dağıtım şirketi ile birlikte ilgili mevzuat çerçevesinde hâlihazırda toplam 72 adet “Doğal Gaz Dağıtım Lisansı” verilmiştir.
- İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (İGDAŞ) haricindeki tüm dağıtım bölgelerinde doğal gaz dağıtımını özel sektör eliyle yapılmaktadır.

2.3. Petrol Piyasası Mevzuatı

2.3.1. Kanun

2021 yılında 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

- 30.04.2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7318 Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla **5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun**

- “*Lisansların tâbi olacağı usul ve esaslar*” başlıklı 3 üncü maddesine on birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanuna göre dağıtıcı, ihrakiye teslimi ve bayilik lisansları ile Kurum tarafından belirlenen diğer lisans türlerine ilişkin olarak lisans başvurusu, lisans tadili veya lisans süresi uzatılmasına ilişkin taleplerin yerine getirilmesi için Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile vergi dairelerine 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması şarttır. Kurum tarafından lisans sahiplerinin vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair bilgiler Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Kurum, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir.”

“Kurum, lisans sahipleri için bayilik teşkilatı oluşturma ve asgari satış miktarı sağlama şartları da dâhil olmak üzere teknoloji, kalite, güvenlik, hizmet ve teşebbüsün sürdürülebilirliğine ilişkin olarak teknik, ekonomik kriterler ve özel şartlar belirleyebilir. Belirlenen kriter ve şartları sağlayamayanların lisansı sona erdirilir. Bu fıkroda yer alan hususlara ilişkin düzenlemeler Kurumca çıkarılan yönetmelikle yapılır.”

- Yürürlük tarihi 01.01.2022 olmak üzere “*Dağıtım*” başlıklı 7 nci maddesinin altıncı fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve mevcut beşinci cümlesine “*dağıtıcılara*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*ve yetkilendirilen tüzel kişilere*” ibaresi eklenmiştir.

“Dağıtıcı lisansı sahibi, Kurumca yetkilendirilen tüzel kişiler aracılığı ile denetim sistemini kurar ve uygular. Denetim sistemini kuracak ve uygulayacak tüzel kişilerde aranacak idari, mali ve teknik şartlar ile bu tüzel kişilerin hak ve yükümlülükleri Kurum tarafından belirlenir. Denetim sisteminin kurulması ve uygulanmasına ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden lisans sahibi ile Kurumca yetkilendirilen tüzel kişiler müştereken sorumludur.”

- Yürürlük tarihi 01.01.2022 olmak üzere “*Faaliyetlerin Kısıtlanması*” başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına beşinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dağıtıcılar, herhangi bir dağıtıcıdan aldıkları akaryakıtı başka bir dağıtıcıya satamazlar.”

- “*İdari Para Cezaları*” başlıklı 19 uncu maddesinin birinci fıkrasına (ğ) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“h) Denetim sistemini usulüne uygun olarak kurmak ve uygulamak üzere yetkilendirilen tüzel kişilere, yükümlülüklerini yerine getirmemeleri hâlinde dağıtıcı lisansı sahibine (ç) bendi uyarınca uygulanan cezanın onda biri uygulanır.”

- “*İdari Yaptırımlar*” başlıklı 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendine aşağıdaki cümleler ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“Bu hüküm kapsamında lisansı iptal olanlara yeniden lisans verilmez. Lisans sahibinin tüzel kişi olması durumunda söz konusu iptale konu fiilin işlendiği tarih itibarıyla; yüzde ondan fazla paya sahip ortaklara, yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile temsil ve ilzama yetkili olanlara ve bu kişilerin ortak, yönetim kurulu başkanı veya üyesi olduğu ya da temsil ve ilzama yetkili olduğu tüzel kişilere lisans verilmez.”

“g) Bu Kanuna göre lisansa tabi faaliyetler ile ilgili olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinin (a) ve (b) fıkraları kapsamında; muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya bu belgeleri kullanma, belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme veya bu belgeleri kullanma suçları ile aynı maddenin (ç) fıkrasında yazılı suçların işlendiğinin anılan Kanunun 367 nci maddesi uyarınca Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesi ile birlikte durum, Kuruma da iletilir ve Kurum tarafından her türlü tesiste (rafineri hariç) lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar geçici olarak durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez. Kesinleşmiş mahkeme kararına göre lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Bu bent kapsamında kalan fiillere ilişkin olarak verilen idari para cezaları ödenmediği müddetçe lisansa konu tesis için lisans verilmez. Bu bent kapsamındaki suçlara ilişkin vergi incelemesi sonuçlanıncaya kadar söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez.

ğ) 9 uncu maddede yer alan dağıtıcılar arası akaryakıt ticaretine ilişkin hükümlere aykırı davrandığı tespit edilen dağıtıcılara 19 uncu madde kapsamında idari para cezası uygulanır. Aynı hükümlere aykırılığın lisans sahibi tarafından iki yıl içinde tekrar edilmesi halinde dağıtıcı lisansı iptal edilir.

h) Bu Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenlerin ilgili piyasa faaliyeti teminat verilinceye kadar durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis veya faaliyet için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez.”

2.3.2. Yönetmelikler

2021 yılında petrol piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 08.06.2021 tarihli ve 31505 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin**

- “Mühürleme” başlıklı 17 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(14) Lisansa tabi faaliyetler ile ilgili olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinin (a) ve (b) fıkraları kapsamında; muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya bu belgeleri kullanma, belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme veya bu belgeleri kullanma suçları ile aynı maddenin (ç) fıkrasında yazılı suçların işlendiğinin anılan Kanunun 367 nci maddesi uyarınca Cumhuriyet Başsavcılığı ile birlikte Kuruma da bildirilmesi halinde, Kurum tarafından her türlü tesiste (rafineri hariç) lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar geçici olarak durdurulur.

(15) Lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenlerin ilgili piyasa faaliyeti teminat verilinceye kadar durdurulur.

(16) Bu maddenin on dördüncü ve on beşinci fıkraları kapsamında yapılacak geçici durdurma işlemleri faaliyetin icrası için tesis gerektirmeyen hallerde Kurum internet sitesinde duyurulmak suretiyle yerine getirilir.”

- 24.04.2021 tarihli ve 31464 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin**

- “Lisans başvurusu” başlıklı 7 nci maddesinin beşinci fıkrası ile yedinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddenin yedinci fıkrasının (a) bendine “asgari ödenmiş sermayesinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “kamu iktisadi teşebbüsleri tarafından yapılan başvurular hariç” ibaresi eklenmiştir.

“Mevzuata aykırı olarak Özel Tüketim Vergisiz (ÖTV’siz) satışlardan veya kanuna karşı hile veya yalan beyanda bulunulduğunun tespit edilmesinden dolayı, Kanununun 20 nci maddesi uyarınca lisansı iptal edilen tüzel kişiye, lisans iptaline konu fiilin işlendiği tarihte bu tüzel kişilikte doğrudan veya dolaylı yüzde ondan fazla paya sahip ortaklara, yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile temsil ve ilzama yetkili olanlara ve bu kişilerin doğrudan veya dolaylı ortak, yönetim kurulu başkan veya üyesi olduğu ya da temsil ve ilzama yetkili olduğu tüzel kişilere petrol piyasasında faaliyete ilişkin lisans verilmez.”

“b) Madeni yağ lisansı başvurularında ibraz edilecek kapasite raporunda, yıllık madeni yağ üretimi kapasitesi 50.000 tonun veya atıktan baz yağ geri dönüşüm kapasitesi 25.000 tonun üzerinde olanlar hariç olmak üzere; atık madeni yağdan baz yağ üretimi faaliyetinde bulunacakların üretim yetkinlik puanının en az %55, diğer madeni yağ lisansı başvurularında bulunacakların ise üretim yetkinlik puanının en az %50 olması,”

- “Madeni yağ lisansı sahiplerinin yükümlülükleri” başlıklı 24 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.
- “Yıllık baz yağ üretim kapasitesi 5.000 tonun üzerinde olan madeni yağ lisansı sahipleri hariç olmak üzere; atık madeni yağdan üretilen baz yağın aynı tesiste madeni yağ üretiminde hammadde olarak kullanılması zorunludur.”

- “Bayilik teşkilatı kurulması” başlıklı 34/A maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Lisansına işli olarak veya münferiden aynı unvanlı depolama lisansında asgari 4.000 metreküp depolama kapasitesine sahip dağıtım şirketleri için bu fıkroda belirtilen on, yirmi beş ve elli bayi sayısı şartı sırasıyla beş, on üç ve yirmi beş olarak uygulanır.”

- Geçici 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2021” ibaresi “1/4/2022” olarak, ikinci fıkrasında yer alan “1/2/2021” ibaresi “1/5/2022” olarak değiştirilmiştir.

- 08.06.2021 tarihli ve 31505 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin**

“İnceleme ve değerlendirmenin sonuçlandırılması” başlıklı 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Dağıtıcı, ihrakiye teslimi, madeni yağ ve bayilik lisansı başvurularına ilişkin taleplerin yerine getirilmesi için başvuru sahibinin Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması zorunludur. Başvuru sahibinin vadesi geçmiş borcu bulunup bulunmadığına dair bilgiler Kurum tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Borç bilgilerine ilişkin itirazlar borcun kapsamına göre Sosyal Güvenlik Kurumuna veya Gelir İdaresi Başkanlığına yapılır. Bu konuda başvuru sahibi tarafından Kuruma yapılan itirazlar veya sunulan bilgi ve belgeler incele-

meye alınmaz. Borç bilgilerinin teminine ilişkin usul ve esaslar Kurum ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Gelir İdaresi Başkanlığı arasında gerçekleştirilen veri paylaşımı protokolleri ile belirlenir.”

- “Lisans tadili” başlıklı 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Dağıtıcı, ihrakiye teslimi, madeni yağ ve bayilik lisanslarına ilişkin tadil başvurularının yerine getirilmesi için başvuru sahibinin Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması zorunludur. Başvuru sahibinin vadesi geçmiş borcu bulunup bulunmadığına dair bilgiler Kurum tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Borç bilgilerine ilişkin itirazlar borcun kapsamına göre Sosyal Güvenlik Kurumuna veya Gelir İdaresi Başkanlığına yapılır. Bu konuda başvuru sahibi tarafından Kuruma yapılan itirazlar veya sunulan bilgi ve belgeler incelemeye alınmaz. Borç bilgilerinin teminine ilişkin usul ve esaslar Kurum ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Gelir İdaresi Başkanlığı arasında gerçekleştirilen veri paylaşımı protokolleri ile belirlenir.”

- “Süre uzatımı” başlıklı 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Dağıtıcı, ihrakiye teslimi, madeni yağ ve bayilik lisanslarına ilişkin süre uzatımı başvurularının yerine getirilmesi için başvuru sahibinin Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması zorunludur. Başvuru sahibinin vadesi geçmiş borcu bulunup bulunmadığına dair bilgiler Kurum tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Borç bilgilerine ilişkin itirazlar borcun kapsamına göre Sosyal Güvenlik Kurumuna veya Gelir İdaresi Başkanlığına yapılır. Bu konuda başvuru sahibi tarafından Kuruma yapılan itirazlar veya sunulan bilgi ve belgeler incelemeye alınmaz. Borç bilgilerinin teminine ilişkin usul ve esaslar Kurum ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Gelir İdaresi Başkanlığı arasında gerçekleştirilen veri paylaşımı protokolleri ile belirlenir.”

- “Lisansların sona ermesi ve iptali” başlıklı 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Dağıtıcı lisansı sahiplerinin, lisans alınmasını takip eden ikinci takvim yılında asgari 20.000 ton, üçüncü takvim yılında asgari 30.000 ton, dördüncü takvim yılında asgari 40.000 ton, beşinci takvim yılından itibaren ise yıllık asgari 60.000 ton beyaz ürün (benzin ve motorin) satışını gerçekleştirmesi zorunludur. Asgari satış yükümlüğünü yerine getirmeyen dağıtıcı lisansı sahibinin lisansı sona erdirilir. Asgari satış yükümlüğünün %10 veya daha az sapma ile yerine getirilememesi durumunda ise lisans sona erdirilmeksizin izlemeye alınır ve bir sonraki takvim yılındaki asgari satış yükümlülüğünün yerine getirilmemesi durumunda ilgilinin lisansı sona erdirilir, yerine getirilmesi durumunda ise izleme kaldırılır. Asgari satış yükümlülüğünün değerlendirilmesinde, dağıtıcıların kendi aralarında yaptıkları akaryakıt ticaretine ve ilgili ve diğer mevzuat kapsamında yapılan akaryakıt ihracatına ilişkin miktarlar dikkate alınmaz.”

- “Gelir payı” başlıklı 50 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Geçmiş dönemlere ilişkin gelir payı borcu olanların lisans alma, tadil ve süre uzatımı başvuruları ile ulusal marker temin talepleri; söz konusu borcun, Kurumca yapılacak bildirimden itibaren 10 iş günü içerisinde ödenmemesi halinde, yapılmamış sayılır.”

- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte dağıtıcı lisansı bulunan kişiler bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının uygulanması açısından bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla yeni lisans almış olarak değerlendirilir.”

- 02.12.2021 tarihli ve 31677 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin**

- “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“38) Demiryolu aracı: 19/8/2016 tarihli ve 29806 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde tanımlanan araçları,

39) Demiryolu pompası: Bayilik lisansı altına işlenmek şartıyla sadece demiryolu tren işletmecilerinin sahip olduğu demiryolu araçlarının ve Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde tanımlanan demiryolu altyapı işletmecisinin faaliyetleri gereği kullanması gereken araçların akaryakıt ihtiyaçlarını karşılayan yerleri,”

- “Lisans sahiplerinin temel hak ve yükümlülükleri” başlıklı 18 inci maddesinin on birinci fıkrasına “lisans numarasını” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve teslimin yapıldığı tesisin lisans numarasını” ibaresi eklenmiştir.

- “Dağıtıcı lisansı sahiplerinin yükümlülükleri” başlıklı 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ö) Bayilerin lisans almasından, dağıtıcı tadili yaptırmasından, lisansa tarımsal amaçlı satış tankeri veya sabit köy pompası veya demiryolu pompası işletmesinden önce, ilgili bayilik lisansına kayıtlı akaryakıt istasyonuna, tarımsal amaçlı satış tankerlerine, sabit köy pompalarına ve demiryolu pompalarına istasyon otomasyon sistemi kurulması,”

- “Bayilik lisansı kapsamında yürütülebilecek faaliyetler” başlıklı 37 nci maddesinin ikinci fıkrasına “köy pompası” ibaresinden sonra gelmek üzere “, demiryolu araçlarının ve demiryolu altyapı işletmecisinin faaliyetleri gereği kullanması gereken araçların akaryakıt ihtiyaçları için ise demiryolu pompaları” ibaresi eklenmiştir.

- “Bayilik lisansı sahiplerinin yükümlülükleri” başlıklı 38 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yer alan “ve sabit köy pompası” ibaresi “, sabit köy pompası ve demiryolu pompası” olarak değiştirilmiştir.

2.3.3. Tebliğler

2021 yılında petrol piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 25.09.2021 tarih ve 31609 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Tebliği ile **Motorin Türlerine Biyodizel Harmanlanması Hakkında Tebliğin**

- Yürürlük tarihi 1.1.2023 olmak üzere “Harmanlama yükümlülüğü” başlıklı 5 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiş, aynı maddenin mevcut ikinci fıkrasında yer alan “birinci fıkrasında” ibaresi “birinci ve ikinci fıkralarında” olarak değiştirilmiştir.

“(2) Rafinerici lisansı sahipleri tarafından, bir takvim yılı içerisinde, lisanslı depolarda teslim edilenler de dâhil olmak üzere kara tankeri dolun üniteleri ile ikmal edilen motorinin toplamına, en az %0,5 (V/V) oranında yerli tarım ürünlerinden ve/veya bitkisel atık yağlardan üretilmiş biodizelin harmanlanmış olması zorunludur.”

- “Yükümlülük devri” başlıklı Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dağıtıcı lisansı” ibaresi “lisans” olarak değiştirilmiş, aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “Ocak” ibaresi “Mayıs” olarak değiştirilmiştir.

“(2) Biodizel harmanlama yükümlülüğünü devralacak lisans sahibinin bu Tebliğ kapsamında ilgili yükümlülük döneminde;

a) Biodizel harmanlama yükümlülüğünün tamamını yerine getirmiş olması,

b) Asgari 500 m3 biodizeli harmanlamış olması,

zorunludur.”

- 17.12.2021 tarihli ve 31692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, 04.12.2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezalarının, 27/11/2021 tarihli ve 31672 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 533)’nde 2021 yılı için yeniden değerlendirme oranı olarak tespit edilen %36,20 (otuz altı virgöl yirmi) oranında artırılarak yeniden belirlenmesi olan Tebliğ ile 2022 yılında uygulanacak idari para cezaları belirlenmiştir.

- 25.12.2021 tarih ve 31700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Tebliği ile **Motorin Türlerine Biodizel Harmanlanması Hakkında Tebliğin**

- “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“ç) Misli sayım: Harmanlama yükümlülüğü hesaplamalarında bu Tebliğ’de belirlenen hammaddeler kullanılarak üretilen ürün miktarının belirlenen katsayı ile çarpılarak yükümlülük hesabına dahil edilmesi uygulamasını,

d) Girdi-Çıktı dengesi: İşleme lisansı sahibinin tesisine giren, çıkan ve stok değişimine uğrayan maddeler arasındaki ve bitkisel atık yağdan üretilen biodizel ile tesise kabul edilen bitkisel atık yağ miktarı arasındaki miktarsal tutarlılığı,”

- “Uygulama esasları” başlıklı 7 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(5) İşleme lisansı sahibi, biodizel teslimleri için düzenleyeceği fatura veya fatura yerine geçen belgede; satışı gerçekleştirilen biodizeli, üretiminde kullanılan hammadde türüne göre “Biodizel (Yerli Tarım Ürünüden Üretilen) / Biodizel (Bitkisel Atık Yağdan Üretilen)” olarak ayrı kalemler halinde göstermekle yükümlüdür. Aynı belgede biodizelin harmanlama ürünü olup olmadığı açıklamasına da yer verilir.

(6) Motorin ile harmanlanmak üzere temin edilen biodizel yeniden satışa konu edilemez.

(7) Biodizel üretiminde kullanılan hammaddelerin kaynağını ve türünü ispatlayıcı belgeler 5 yıl süre ile işleme lisansı sahipleri tarafından saklanır.

(8) İşleme lisansı sahipleri; tesislerindeki üretim, satış ve stok hareketlerine ilişkin olarak yeminli malî müşavir tarafından her bir takvim yılına ilişkin düzenlenen ve Enerji Piyasası Bildirim Sisteminde yer alan formata uygun raporlarını bir sonraki yılın Mart ayı sonuna kadar Kuruma sunar.”

- 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A maddesi eklenmiştir.

“Misli sayım

MADDE 8/A – (1) Bitkisel atık yağlardan üretilen biodizel, harmanlama yükümlülüğünün hesaplanmasında iki misli olarak sayılır.

(2) Kurumca yapılan kontrollerde işleme lisansı kapsamında yer alan tesisin girdi-çıktı dengesinin sağlanması zorunludur.”

- Aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 2020-2021 harmanlama döneminde harmanlanan biodizel miktarı, lisans sahiplerinin ilgili dönem yükümlülük hesaplanmalarında, 1,2 katsayısı ile çarpılarak değerlendirilir.”

- 30.12.2021 tarih ve 31705 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Tebliği ile **Benzin Türlerine Etanol Harmanlanması Hakkında Tebliğ**

- Aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Yükümlülük birleştirme

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahiplerinin etanol harmanlama yükümlülüğünün hesaplanmasında, 2021 ve 2022 yılları tek bir yükümlülük dönemi olarak kabul edilir.”

2.3.4. Kurul Kararları

2021 yılında petrol piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 16.01.2021 tarihli ve 31366 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 14.01.2021 tarihli ve 9974 sayılı Kurul Kararı ile 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 17.12.2020 tarih ve 9822 sayılı Ham Petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ ve Petrolle İlişkili Maddelere Dair Karar’ın 4 üncü maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik akaryakıt türlerinin GTİP Numaralarının değiştirilmesine ilişkindir.
- 05.05.2021 tarihli ve 31475 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.04.2021 tarihli ve 10183 sayılı Kurul Kararı ile 09.06.2011 tarihli ve 27959 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 31.05.2011 tarihli ve 3242/2 sayılı Petrol Piyasasında Lisans Başvurusu Açıklamalarına İlişkin Kurul Kararında değişiklik yapılmıştır.
- 29.05.2021 tarihli ve 31495 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 27.05.2021 tarihli ve 10228 sayılı Kurul Kararı ile **Farklılaştırılmış Akaryakıtlara İlişkin Kurul Kararında aşağıdaki değişiklik yapılmıştır.**
- Kararın *“Katkı maddesi”* başlıklı 4 üncü maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Kurulca onaylanmış farklılaştırılmış akaryakıt özelliklerine ilişkin, katkı maddesi ve katkılama oranı haricindeki, değişiklik talepleri Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığınca sonuçlandırılır. Farklılaştırılmış akaryakıtta ilişkin iddia ve faydalardaki değişiklikler, bu kapsamdaki talebin onaylanması sonrasında kullanılabilir.”

- 03.08.2021 tarihli ve 31557 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.07.2021 tarihli ve 10338 sayılı Kurul Kararı ile 5, 7 ve 9 uncu maddelerinin yürürlük tarihi 01.01.2022 olmak üzere amacı, bayi denetim sisteminin kurulması, uygulanması, bakım ve onarımı için başvuruda bulunan tüzel kişilerin Kurum tarafından yetkilendirilmesi ile yetkilendirilmiş tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan **Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi Hakkında Karar** kabul edilmiştir.
  - 07.08.2021 tarihli ve 31561 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 05.08.2021 tarihli ve 10349 sayılı Kurul Kararı ile 01.10.2019 tarihli ve 30905 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 26.09.2019 tarihli ve 8845 sayılı **Petrol ve LPG Piyasalarında Uygulanan Promosyonlar Hakkında Kurul Kararının**
    - “Promosyonlar” başlıklı 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Dağıtıcı lisansı sahipleri, düzenleyecekleri finansal promosyonlardan kaynaklı maliyetlerinin toplamda en fazla binde bir (%01)’lik kısmını, bu promosyonlara katılan bayilerinden talep edebilir. Dağıtıcı lisansı sahipleri düzenleyecekleri finansal promosyonların maliyetlerine ilişkin bayilerinden yukarıda yer alan sınır dahilinde bir bedel talep etmeleri durumunda, bayilerini her bir finansal promosyon için promosyonunun süresi, kapsamı ve maliyeti yönünden bilgilendirmek ve bayinin katılımı için yazılı muvafakatini almak zorundadır. Bayilerin finansal promosyonlara katılımı ihtiyaridir.”
  - 28.08.2021 tarihli ve 31582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 26.08.2021 tarihli ve 10378-1 sayılı Kurul Kararı ile **Ar-Ge, Test ve İlk Dolum Amaçlı Akaryakıt Teminine İlişkin Kurul Kararı** kabul edilmiş ve 30.05.2019 tarihli ve 8633 sayılı Kurul Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.
  - 28.08.2021 tarihli ve 31582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 26.08.2021 tarihli ve 10379 sayılı Kurul Kararı ile 31.05.2011 tarihli ve 3242/2 sayılı **Petrol Piyasasında Lisans Başvurusu Açıklamalarına İlişkin Kurul Kararında** değişiklik yapılmıştır.
  - 19.10.2021 tarihli ve 31633 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 14.10.2021 tarihli ve 10492 sayılı Kurul Kararı ile 14.03.2018 tarihli ve 7742 Sayılı **Dağıtıcılar Arası Akaryakıt Ticareti Hakkında Kararın**
    - “Sınırlamalar” başlıklı 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Dağıtıcılar, herhangi bir dağıtıcıdan aldıkları akaryakıtı başka bir dağıtıcıya satamazlar.” hükmünün uygulamasına ilişkin değerlendirme, depolama faaliyeti gösteren her bir lisans sahibinin tesisinde bulunan dağıtıcılar arası akaryakıt ticaretine konu serbest dolaşımdaki akaryakıtların toplamı dikkate alınarak aylık olarak yapılır, buna ilişkin izleme ilgili mevzuat kapsamında lisans sahipleri tarafından Kuruma iletilen veriler ve gerekli görülmesi halinde ilgili diğer bilgi ve belgeler aracılığı ile gerçekleştirilir.”
    - Geçici Madde 3’ten sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Önceki teminler

GEÇİCİ MADDE 4

Bu Kararın 5 inci maddesinin beşinci fıkrasının uygulamasında 1/1/2022 tarihinden önceki teminler dikkate alınmaz.”
- Söz konusu Karar 01.01.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- 16.11.2021 tarihli ve 31661 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11.11.2021 tarihli ve 10560 sayılı Kurul Kararı ile 17.3.2018 tarihli ve 30363 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 14.3.2018 tarihli ve 7742 sayılı **Dağıtıcılar Arası Akaryakıt Ticareti Hakkında Kurul Kararının**
  - “Başvuru ve izin verilmesi” başlıklı 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
“(6) İzin sahibi “Dağıtıcılar Arası Ticarete İlişkin Kılavuz”da yer alan Dağıtıcılar Arası Ticaret Satış Beyanı ile Tesis Bazlı Dağıtıcılar Arası Ticaret Temin Teslim Beyanı tablosunu yükümlülük tablosunda belirtilen süre içerisinde ağı hizmeti aracılığı ile Kuruma gönderir.”
  - Aynı Kararın eki olan “Dağıtıcılar Arası Ticarete İlişkin Kılavuz” değiştirilmiştir.
Söz konusu Karar 01.01.2022 itibarıyla yürürlüğe girmiştir.
- 02.12.2021 tarihli ve 31677 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11.11.2021 tarihli ve 10549 sayılı Kurul Kararı ile 9.6.2011 tarihli ve 27959 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 31.05.2011 tarihli ve 3242-2 sayılı **Petrol Piyasasında Lisans Başvurusu Açıklamalarına İlişkin Kurul Kararının**
  - “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ş) bendine “sabit köy pompalarında” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya demiryolu pompalarında” ibaresi eklenmiştir.
  - “Bayilik lisansı” başlıklı 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
“(3) Bayilik lisansı başvurularında lisansa;
a) Köy pompası işlenmesi talebi varsa köy pompasına ait,
b) Demiryolu pompası işlenmesi talebi varsa demiryolu pompasına ait faaliyet konusu olarak “Demiryolu Pompası” ibaresini içeren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı eklenir.”
  - Aynı Kararın Ek-1’inde yer alan “Lisans Başvurusunun Türü” tablosu değiştirilmiştir.
- 02.12.2021 tarihli ve 31677 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11.11.2021 tarihli ve 10550 sayılı Kurul Kararı ile 09.06.2011 tarihli ve 27959 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 31.05.2011 tarihli ve 3242-3 sayılı **Petrol Piyasasında Lisans Tadili Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgelere İlişkin Kurul Kararının**
  - 14 üncü maddesinin başlığı “Sabit Köy Pompası ve Demiryolu Pompası Tadili” olarak değiştirilmiş, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “Sabit Köy Pompası” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Demiryolu Pompası” ibaresi eklenmiş, aynı fıkraya aşağıdaki (b) bendi eklenmiş, diğer bent buna göre teselsül ettirilmiş ve ikinci fıkrasında yer alan “Sabit Köy Pompası” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Demiryolu Pompası” ibaresi eklenmiştir.
“(b) Demiryolu pompasına ait faaliyet konusu olarak “Demiryolu Pompası” ibaresini içeren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı”
  - Aynı Kararın Ek-2 sinde yer alan “Bayilik Lisansı Tadil Talebine İlişkin Bilgiler Formu” değiştirilmiştir.

- 07.12.2021 tarihli ve 31682 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 02.12.2021 tarihli ve 10594 sayılı Kurul Kararı ile 06.07.2007 tarihli ve 26574 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 27.06.2007 tarihli ve 1240 sayılı **Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararının**
  - “Denetim Sistemi Kurma ve Uygulama Yükümlülüğü” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrası birinci cümlesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

“Dağıtıcı lisansı sahipleri, tescilli markası altında faaliyet gösteren bayilerinde yetkilendirilmiş otomasyon şirketi aracılığı ile kaçak akaryakıt satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir bayi denetim sistemi kurar ve uygular.”
  - Aynı Karar’ın Ek-1’i olan “Otomasyon Sistemi Kılavuzu”, ekteki şekilde değiştirilmiştir.

Söz konusu Karar 01.01.2022 itibarıyla yürürlüğe girmiştir.
- 14.12.2021 tarihli ve 31689 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 09.12.2021 tarihli ve 10612 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı ve Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği 50 nci maddesi uyarınca 2022 yılında uygulanacak olan ulusal petrol stokunun tamamlayıcı kısmının edinilmesi nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu kısım stokların depolama ve idame maliyeti için kullanılacak gelir payı bedelleri belirlenmiştir.
- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10673 sayılı Kurul Kararı ile 03.08.2021 tarihli ve 31557 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 29.07.2021 tarihli ve 10338 sayılı Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi Hakkında Karar kapsamında, yetkilendirilmiş otomasyon şirketi izin bedelinin 2022 yılında yapılacak başvurular için 340.500 TL olarak belirlenmesine, karar verilmiştir.

2.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Mevzuatı

2.4.1. Kanun

2021 yılında 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

- 30.04.2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7318 Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla **5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun**

- “*Lisansların tabi olacağı usûl ve esaslar*” başlıklı 3 üncü maddesine dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanuna göre dağıtıcı ve bayilik lisansları ile Kurum tarafından belirlenen diğer lisans türlerine ilişkin olarak lisans başvurusu, lisans tadili veya lisans süresi uzatılmasına ilişkin taleplerin yerine getirilmesi için Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile vergi dairelerine 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması şarttır. Kurum tarafından lisans sahiplerinin vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair bilgiler Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Kurum, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir.”

- “*İdari yaptırımlar*” başlıklı 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Bu Kanun kapsamında lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenlerin ilgili piyasa faaliyeti teminat verinceye kadar durdurulur ve bu süre içinde söz konusu tesis veya faaliyet için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmez.”

2.4.2. Yönetmelikler

2021 yılında LPG piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 08.06.2021 tarihli ve 31505 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinin**

- “*İnceleme ve değerlendirmenin sonuçlandırılması*” başlıklı 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Lisans başvuru taleplerinin yerine getirilmesi için başvuru sahibinin Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması zorunludur. Başvuru sahibinin vadesi geçmiş borcu bulunup bulunmadığına dair bilgiler Kurum tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Borç bilgilerine ilişkin itirazlar borcun kapsamına göre Sosyal Güvenlik Kurumuna veya Gelir İdaresi Başkanlığına yapılır. Bu konuda başvuru sahibi tarafından Kuruma yapılan itirazlar veya sunulan bilgi ve belgeler incelemeye alınmaz. Borç bilgilerinin teminine ilişkin usul ve esaslar Kurum ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Gelir İdaresi Başkanlığı arasında gerçekleştirilen veri paylaşımı protokolleri ile belirlenir.”

- "Lisans tadili" başlıklı 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Lisans tadil taleplerinin yerine getirilmesi için başvuru sahibinin Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması zorunludur. Başvuru sahibinin vadesi geçmiş borcu bulunup bulunmadığına dair bilgiler Kurum tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Borç bilgilerine ilişkin itirazlar borcun kapsamına göre Sosyal Güvenlik Kurumuna veya Gelir İdaresi Başkanlığına yapılır. Bu konuda başvuru sahibi tarafından Kuruma yapılan itirazlar veya sunulan bilgi ve belgeler incelemeye alınmaz. Borç bilgilerinin teminine ilişkin usul ve esaslar Kurum ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Gelir İdaresi Başkanlığı arasında gerçekleştirilen veri paylaşımı protokolleri ile belirlenir."

- "Süre uzatımı" başlıklı 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Lisans süresi uzatım taleplerinin yerine getirilmesi için başvuru sahibinin Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması zorunludur. Başvuru sahibinin vadesi geçmiş borcu bulunup bulunmadığına dair bilgiler Kurum tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Borç bilgilerine ilişkin itirazlar borcun kapsamına göre Sosyal Güvenlik Kurumuna veya Gelir İdaresi Başkanlığına yapılır. Bu konuda başvuru sahibi tarafından Kuruma yapılan itirazlar veya sunulan bilgi ve belgeler incelemeye alınmaz. Borç bilgilerinin teminine ilişkin usul ve esaslar Kurum ile Sosyal Güvenlik Kurumu ve Gelir İdaresi Başkanlığı arasında gerçekleştirilen veri paylaşımı protokolleri ile belirlenir."

- "Lisansların sona ermesi ve iptali" başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) LPG Otogaz Bayilik Lisansı sahiplerinin, LPG Dağıtıcı Lisansı sahipleri ile yaptıkları sözleşmelerinin herhangi bir nedenle sona ermesinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde herhangi bir dağıtıcı ile sözleşme yaparak tadil başvurusunda bulunmaması veya mevcut dağıtıcısıyla sözleşmesini yenilememesi veya lisansa kayıtlı dağıtıcı şirketine ait dağıtıcı lisansının iptali veya sona ermesinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde dağıtıcı tadil başvurusu yapmaması hallerinde, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Dairesi Başkanlığı kararıyla,"

- "Lisans sahiplerinin temel hak ve yükümlülükleri" başlıklı 18 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Lisans sahipleri, lisanslarında tadil gerektiren hususları, bu hususların vuku bulma tarihinden itibaren en geç 60 (altmış) gün içinde, LPG otogaz bayilik lisansına kayıtlı dağıtım şirketinin değişmesi halinde ise 30 (otuz) gün içinde gerekli tüm bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma bildirir ve lisanslarında tadil talep ederler. Dağıtıcı ve depolama lisansları hariç, diğer lisans sahiplerinin unvan tadili işlemi ile sınırlı olmak kaydıyla lisans tadil gerektiren hususun vuku bulma tarihinden itibaren en geç bir yıl içerisinde lisans tadil talebinde bulunan lisans sahipleri, istenen bilgi ve belgeleri Kuruma eksiksiz ibraz etmek şartıyla söz konusu tadil yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılır."

- "Gelir payı" başlıklı 40 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Geçmiş dönemlere ilişkin gelir payı borcu olanların lisans alma, tadil ve süre uzatımı başvuruları; söz konusu borcun, Kurumca yapılacak bildirimden itibaren 10 iş günü içerisinde ödenmemesi halinde, yapılmamış sayılır."

- 08.06.2021 tarihli ve 31505 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin**

- 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(8) Lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlardan, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendine göre istenilen teminatı vermeyenlerin ilgili piyasa faaliyeti teminat verilinceye kadar durdurulur.”

2.4.3. Tebliğler

2021 yılında LPG piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 17.12.2021 tarihli ve 31692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, amacı 2.3.2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezalarının alt ve üst limitlerinin, 27/11/2021 tarihli ve 31672 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 533)’nde 2021 yılı için yeniden değerlendirme oranı olarak tespit edilen %36,20 (otuz altı virgöl yirmi) oranında artırılarak yeniden belirlenmesi olan Tebliğ ile 2022 yılında uygulanacak idari para cezaları belirlenmiştir.

2.4.4. Kurul Kararları

2021 yılında LPG piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 20.02.2021 tarih ve 31401 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 18.02.2021 tarih ve 10035/2 sayılı Kurul kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında faaliyette bulunan İşleme Lisansı (Petrokimya) sahiplerinin, 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında piyasa faaliyetine konu etmemek kaydıyla, petrokimya endüstrisinde hammadde olarak kullanmak amacıyla ihtiyaç duydukları LPG’yi, yurt içinde LPG üretimi yapan rafinerilerden doğrudan temin edebilmelerine karar verilmiştir.
- 26.03.2021 tarih ve 31435 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 25.03.2021 tarih ve 10102 sayılı Kurul Kararı ile Otogaz LPG’nin özelliklerini belirleyen “TS EN 589:2019 Otomotiv yakıtları- LPG- Özellikler ve deney yöntemleri” standardının “propan içeriği” limitleri kısmının uygulama tarihi 1 Ocak 2024 tarihine kadar ertelenmiştir.
- 23.04.2021 tarih ve 31463 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 22.04.2021 tarih ve 10169-4 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında faaliyette bulunan Rafinerici Lisansı sahiplerinin, rafineriye boru hattı ile bağlı lisanslı LPG depolama tesislerinden LPG depolama hizmeti alabilmelerine karar verilmiştir.
- 07.08.2021 tarih ve 31561 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 05.08.2021 tarih ve 10349 sayılı Kurul Kararı ile 26.09.2019 tarihli ve 8845 sayılı **Petrol ve LPG Piyasalarında Uygulanan Promosyonlar Hakkında Kurul Kararının**
- “Promosyonlar” başlıklı 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Dağıtıcı lisansı sahipleri, düzenleyecekleri finansal promosyonlardan kaynaklı maliyetlerinin toplamda en fazla binde bir (%01)’lik kısmını, bu promosyonlara katılan bayilerinden talep edebilir. Dağıtıcı lisansı sahip-

leri düzenleyecekleri finansal promosyonların maliyetlerine ilişkin bayilerinden yukarıda yer alan sınır dahi-
linde bir bedel talep etmeleri durumunda, bayilerini her bir finansal promosyon için promosyonunun süresi,
kapsamı ve maliyeti yönünden bilgilendirmek ve bayinin katılımı için yazılı muvafakatini almak zorundadır.
Bayilerin finansal promosyonlara katılımı ihtiyaridir.”

- 02.12.2021 tarih ve 31679 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 02.12.2021 tarih ve 10596 sayılı Kurul Kararı ile 08.03.2012 tarihli ve 3727 sayılı **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Lisans Başvurusuna İlişkin Kurul Kararının**

- “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Kapasite Raporu: Tesisin üretim konusu, yıllık üretim kapasitesi, teknolojisi, makine parkı, kullandığı hammaddeler, sermaye ve istihdam bilgilerini ve benzeri konuları içeren ilgililerce düzenlenmiş raporu,”

“t) LPG Tüpü Beyanı: İlgili şirketin sahip olduğu tüp sayısını içeren beyanı,”

- “Ortak Hükümler” başlıklı 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(16) Başvurularda Kuruma sunulan tarih içermeyen beyanların tarihi olarak, yetkili tarafından güvenli elektronik imza ile imzalandığı tarih esas alınır.”

- “LPG Otogaz Bayilik Lisansı” başlıklı 8 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Tesisin el değiştirme nedeniyle yeniden lisanslamaya konu olması halinde, tesis adresinde farklılık olduğu durumlarda Adres Teyit Yazısı talep edilir. Bununla birlikte İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatında ruhsat devrine ilişkin bilginin Kurumumuzda kayıtlı bilgilerle uyuşması halinde adres teyit yazısı aranmaz.”

- 02.12.2021 tarih ve 31679 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 02.12.2021 tarih ve 10597 sayılı Kurul Kararı ile 04.04.2012 tarihli ve 3763-3 sayılı **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Lisans Tadili, Süre Uzatımı ve Sona Erdirme Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgelere İlişkin Kurul Kararının**

- “Adres Tadili” başlıklı 6 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

- “İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsat Bilgisi Tadili” başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Lisansa kayıtlı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı bilgisinde herhangi bir değişiklik yapılması halinde, geçerli durumdaki İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı sunulur.”

- “LPG Otogaz Bayilik Lisansı Tadillerine İlişkin Dağıtıcı Şirket Bilgisinin Tadili” başlıklı 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Süresi bitmemiş olan ve kurum kayıtlarında yer alan bayilik sözleşmesinin sona erdiğini gösteren fesih ihbarnamesi veya karşılıklı fesih protokolü.”

- “Lisans Süre Uzatımı ve Sona Erdirme Başvurularında Aranacak Bilgi ve Belgeler” başlıklı 11 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) LPG Otogaz Bayilik lisansı süre uzatımı başvurusu ekinde, süre uzatım bedelinin yatırıldığına dair belge dışında belge sunulması gerekmez. LPG Otogaz Bayilik lisansı dışındaki lisanslar için yapılan süre uzatım başvurularının ekinde, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Lisans Başvurusuna İlişkin Kurul Kararı’na göre bu lisansların alınması için gerekli tüm bilgi ve belgeler de yer alır. Ancak LPG Dağıtıcı Lisansı için

tesis bilgi dosyası kapsamında yer alan LPG tüpü faturaları yerine "LPG Tüpü Beyanı" sunulur. Lisans süre uzatım başvurusu kapsamında sunulan bilgiler ile Lisansa kayıtlı ve lisans sahibine ilişkin güncel bilgilerin lisans süre uzatımı işleminden önceki dönemde değişmiş olması durumunda lisans sahiplerinin ilgili mevzuatta yer alan tadil işlemleri ve bildirim zorunluluklarına ilişkin yükümlülükler ayrıca devam eder."

- 04.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 02.12.2021 tarihli ve 10598 sayılı Kurul Kararı ile **8248 Sayılı Kurul Kararının**

- 1 inci maddesinin (a) ve (b) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"a) Unvan veya işyeri açma ve çalışma ruhsatı tadiline ilişkin başvuru yükümlülüklerini Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 18 inci maddesi kapsamında süresinden sonra yerine getiren ya da süresinde yerine getirmediği tespit edilen;

LPG Otogaz Bayilik Lisansı Sahipleri,

LPG Taşıma Lisansı Sahipleri,

LPG Tüpü İmalatı Lisansı Sahipleri,

LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı Lisansı Sahipleri,

söz konusu Yönetmelikte belirtilen sürelerden daha sonraki bir tarihte lisans tadil başvurusunda bulunmaları halinde, lisans tadil bedelini, tadil talebinde bulunulan yıl uygulanmakta olan lisans alma bedeli kadar ödeyerek söz konusu tadil yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılmalarına,

b) Adres (ada, pafta ve parsel bilgileri dahil) değişikliği nedeniyle işyeri açma ve çalışma ruhsatı tadiline ilişkin başvuru yükümlülüklerini Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 18 inci maddesi kapsamında süresinden sonra yerine getiren ya da süresinde yerine getirmediği tespit edilen;

LPG Dağıtıcı Lisansı Sahipleri,

LPG Depolama Lisansı Sahipleri,

söz konusu Yönetmelikte belirtilen sürelerden daha sonraki bir tarihte lisans tadil başvurusunda bulunmaları halinde, lisans tadil bedelini tadil talebinde bulunulan yıl uygulanmakta olan lisans tadil bedelinin 5 katını ödeyerek söz konusu tadil yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılmalarına,

c) LPG Dağıtıcı Lisansı sahiplerinin, tüp dolum kapasitesi değişimine ilişkin başvuru yükümlülüklerini Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 18 inci maddesi kapsamında süresinden sonra yerine getiren ya da süresinde yerine getirmediği tespit edilen şirketlerden, lisans tadil bedelini tadil talebinde bulunulan yıl uygulanmakta olan lisans tadil bedelinin 5 katını ödeyerek söz konusu tadil yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılmalarına,

d) 07.12.2017 tarihli ve 7494 sayılı Kurul Kararının 5 inci ve 6 ncı maddelerin ikinci fıkralarında belirtilen süreler içerisinde başvuruda bulunmayan veya bulunamayan tüzel kişilerin, başvurunun yapıldığı tarihte geçerli olan LPG dağıtıcı lisans tadil bedelinin 5 katı tutarını ödeyerek Kupon sistemi kapsamında hizmet vermek için başvuruda bulunabilmelerine,"

- 14.12.2021 tarih ve 31689 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 09.12.2021 tarih ve 10613 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı maddesi, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 40 inci maddesi uyarınca Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında 2022 yılı gelir payı bedelinin 16 TL/ton olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

2.5. Diğer Mevzuat Faaliyetleri

Bu kısımda, yukarıda belirtilen sektörel ayırmadan bağımsız olarak Kurum tarafından 2021 yılında yapılmış mevzuat çalışmaları yer almaktadır.

2.5.1. Enerji Piyasası Bildirimleri ile İlgili Mevzuat Değişiklikleri

Bu kapsamdaki mevzuat değişiklikleri ile enerji piyasalarında faaliyet gösteren lisans sahiplerinin yapmakla yükümlü oldukları bazı bildirimlerin yapılma sürelerinin değiştirilmesi, bazı durumlarda ilgili piyasalar için yeni bildirim türlerinin tanımlanması, bir takım bildirimlerin muhatabı olan Daire Başkanlıklarında değişikliğe gidilmesi, bildirim formlarının bazılarının isminde ve/veya içeriğinde revizyonlar gerçekleştirilmesi, bildirimlerin bazılarında ise ilave formlar eklenmesi, bunun yanı sıra mevcut bildirim formlarından bazılarının kaldırılması, yine birtakım bildirim formlarının açıklama kısımlarında değişiklikler yapılması ile bildirimlere ilişkin yükümlülerin hangi lisans sahipleri olduğunun yeniden düzenlenmesi söz konusu olmuştur.

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10695 sayılı Kurul Kararı ile 20.11.2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24.12.2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatının eki olan “Ek-1 Elektrik Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosu”, “Ek-2 Doğal Gaz Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosu”, “Ek-3 Petrol Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosu” değiştirilmiştir.

2.5.2. Diğer Değişiklikler

- 25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7346 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4628 sayılı **Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda** yapılan değişiklik ile Kurum bünyesinde Enerji Dönüşüm Dairesi Başkanlığı kurulmuş ve Daire Başkanlığına bağlı; Şarj Hizmeti Grup Başkanlığı, Dijital Dönüşüm Grup Başkanlığı, Araştırma-Geliştirme ve İnovasyon Grup Başkanlığı, Tamamlayıcı Piyasalar ve Alternatif Yakıtlar Grup Başkanlığı oluşturulmuştur.
- 02.11.2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmî Gazete’de amacı; elektrik, doğal gaz ve petrol piyasalarında Kurum tarafından yürütülecek taşınmaz temini uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar ile önlisans veya lisans sahiplerinin taşınmaz temininden kaynaklı hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesi olan **Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Yürütülen Taşınmaz Temini İşlemleri Hakkında Yönetmelik** yayımlanmıştır.
- 28.12.2021 tarihli ve 31703 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile 4.3.2006 tarihli ve 26118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.
- 15.11.2021 tarihli ve 31660 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11.11.2021 tarihli ve 10554-2 sayılı Kurul Kararı ile **Taşınmaz Temini İşlemlerine İlişkin Başvurular Hakkında Usul ve Esaslar** kabul edilmiş; 10554-1 sayılı Kurul Kararı ile 18.01.2018 tarihli ve 7651 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 02.02.2018 tarihli ve 30320 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Yürütülen Taşınmaz Temini İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

3. LİSANSLAMA, SERTİFİKA VE İZİN VERME FAALİYETLERİ

Bu bölümde elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarına dair lisanslama, sertifika ve izin verme faaliyetleri yer almaktadır.

3.1. Elektrik Piyasası Lisanslama ve İzin Faaliyetleri

3.1.1. Lisanslama Faaliyetleri

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında, elektrik piyasasında Kanun hükümleri uyarınca lisans alma koşulu ile yerine getirilebilecek faaliyetler üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, piyasa işletim, ithalat ve ihracat faaliyetleri olarak sayılmış; aynı maddenin üçüncü fıkrasında piyasada faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler tanımlanmıştır. Bu kapsamda, elektrik piyasasında faaliyette bulunmak isteyen tüzel kişilerin Kurumdan lisans almaları gerekmektedir. Kurum tarafından verilecek lisanslara ilişkin usul ve esaslar Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Elektrik piyasasında istisnalar hariç olmak kaydıyla piyasa faaliyetleri, Kurumdan alınan lisanslar kapsamında yürütülmektedir. Her bir piyasa faaliyeti ve faaliyetin yürütüldüğü her bir tesis için ayrı lisans alınması zorunludur. Lisans sahipleri, sahip oldukları her bir lisansa konu faaliyet için ve tarifesi düzenlemeye tabi her faaliyet ve bu faaliyetin lisansı kapsamında sınırlandırıldığı her bölge için ayrı hesap ve kayıt tutmakla yükümlüdür.

Lisanslar, devredilememekte; ancak lisans sahibinin hisseleri devredilebilmektedir. 02.12.2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 22.11.2020 tarihli ve 7257 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan değişiklik çerçevesinde lisans sahibi tüzel kişilerden tarifesi düzenlemeye tabi olanların hisselerinin devredilmesi Kurul onayına tabi olup diğer lisans sahiplerinin hisse devirleri Kurum onayına tabi olmaktan çıkarılmıştır. Ayrıca bir lisans sahibinin; bir başka lisans sahibi ile veya lisans sahibi olmayan bir tüzel kişiyle, kendi veya lisans sahibi bir başka tüzel kişi bünyesinde tüm aktif ve pasifleriyle bir bütün olarak birleşmek istemesi veya bir lisans sahibinin tam veya kısmi olarak bölünmek istemesi halinde, Kuruldan izin alınması zorunludur.

Lisanslar; üretim, iletim ve dağıtım lisanslarında asgari süre on yıl olmak üzere en çok kırk dokuz yıl için verilebilmektedir. Lisans sahibi tüzel kişiler, lisansları kapsamındaki faaliyetlerini lisansta belirlenen çerçevede yerine getirmekle; ayrıca gerçekleştirdikleri faaliyet ile ilgili tesis varlıklarını faaliyet türlerine göre muhtemel risklere karşı korumak amacıyla teminat altına almakla yükümlüdür. Bu kapsamda lisans sahibi tüzel kişilerin üretim, iletim ve dağıtım tesislerini; doğal afetler, yangın, kaza, hırsızlık, üçüncü şahıslara karşı mali sorumluluk, terör ve sabotaj tehlikelerine karşı teminat altına almaları zorunludur.

Kurumun, elektrik piyasasında faaliyette bulunulması için verdiği lisanslar; Üretim Lisansı, İletim Lisansı, Dağıtım Lisansı, Tedarik Lisansı, OSB Dağıtım Lisansı, OSB Üretim Lisansı ve Piyasa İşletim Lisansıdır.

Tablo 3.1: Elektrik Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu Sayısı	Verilen Lisans Sayısı	Sona Eren/ Erdirilen Lisans Sayısı	İptal Edilen Lisans Sayısı	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Dağıtım Lisansı	0	0	0	0		0	21
İletim Lisansı	0	0	0	0		0	1
OSB Dağıtım Lisansı	7	9	1	0	3	20	187
OSB Üretim Lisansı	0	0	0	0		0	3
Üretim Önlisans*	100	134	233	0	72	539	228
Piyasa İşletim Lisansı	0	0	0	0		0	2
Tedarik Lisansı	22	21	1	1	8	53	233
Üretim Lisansı	141	189	71	3	386	790	1.891
Toplam	270	353	306	4	469	1.402	2.566

*Üretim lisansı başvurusunda bulunan tüzel kişiye, üretim tesisi yatırımına başlaması için mevzuattan kaynaklanan izin, onay, ruhsat ve benzeri belgeleri edinebilmesi ve üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkını elde edebilmesi için Kurum tarafından belirli süre ile verilen izindir.

Üretim faaliyeti kapsamında Kurum tarafından gerçekleştirilen lisans işlemleri ve 2021 yılı sonu itibarıyla lisanslı üretim kapasitesinin, yakıt/kaynak türü ve kurulu güç bazında dağılımı Tablo 3.2'de gösterilmektedir.

Tablo 3.2: Elektrik Piyasasında 2021 Yılında Üretim Faaliyeti Kapsamında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri

Lisans Tipi	Kaynak/ Yakıt Türü	Lisans Başvurusu Sayısı	Verilen Lisans Sayısı	Sona Eren/ Erdirilen Lisans Sayısı	İptal Edilen Lisans Sayısı	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisanslı Kurulu Güç	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı (Adet)
OSB Üretim Lisansı	Doğal Gaz	0,00	0,00	0,00	0,00	156,68	3
	Toplam	0,00	0,00	0,00	0,00	156,68	3
Önlisans	Biyokütle	618,84	906,18	1.027,31	0,00	548,31	103
	Diğer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Doğal Gaz	4,30	9,07	816,46	0,00	0,00	0
	Güneş	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Hidrolik	91,39	189,56	1.088,97	0,00	3.246,29	62
	İthal Kömür	0,00	350,00	800,00	0,00	0,00	0
	Jeotermal	95,38	95,26	115,80	0,00	313,76	11
	Kömür	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Motorin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Proses Atık Isısı	0,00	5,30	0,00	0,00	5,30	1
	Rüzgâr	948,06	848,06	1.667,85	0,00	2.922,69	49
	Uranyum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Yerli Kömür	0,00	0,00	245,00	0,00	274,83	2
	Toplam	1.757,97	2.403,44	5.761,39	0,00	7.311,19	228
Üretim Lisansı	Biyokütle	805,11	973,96	38,82	0,00	2.625,35	339
	Diğer	0,00	0,00	0,00	0,00	79,19	9
	Doğal Gaz	262,47	399,96	693,69	0,00	26.567,05	275
	Fuel-oil	0,00	0,00	54,00	0,00	992,50	21
	Güneş	0,00	7,00	7,00	0,00	1.468,81	37
	Hidrolik	301,80	448,51	1.070,95	74,74	33.195,07	781
	İthal Kömür	0,00	0,00	625,50	0,00	12.754,80	15
	Jeotermal	32,00	65,40	33,40	0,00	1.827,63	65
	Kömür	0,00	0,00	1,55	0,00	1.235,17	16
	LPG	0,00	0,00	0,00	0,00	11,00	1
	Motorin	0,00	0,00	0,00	0,00	209,86	9
	Nafta	0,00	0,00	0,00	0,00	16,87	2
	Proses Atık Isısı	0,00	0,00	0,00	0,00	150,13	14
	Rüzgâr	626,55	946,75	320,20	11,20	12.462,61	280
	Uranyum	0,00	0,00	0,00	0,00	4.800,00	1
	Yerli Asfal- tit	0,00	0,00	0,00	0,00	405,00	1
	Yerli Kömür	0,00	0,00	800,00	0,00	11.784,49	25
Toplam	2.027,94	2.841,59	3.645,12	85,94	110.585,57	1.891	
Genel Toplam	3.785,91	5.245,04	9.406,51	85,94	118.053,44	2.122	

3.1.2. İthalat ve İhracat İzinleri

Tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler ithalat ve/veya ihracat; üretim lisansı sahibi tüzel kişiler de ihracat faaliyetinde bulunabilmektedirler. Bu çerçevede;

- 11.06.2013 tarihli ve 28674 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Ahıska-Borçka Enterkonneksiyon Hattı Yoluyla Sınır Ötesi Elektrik Ticaretine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair 6490 Sayılı Kanun” ve Türkiye ve Gürcistan Enerji Bakanlıkları arasında imzalanmış olan 20.01.2012 tarihli Türkiye-Gürcistan Sınır Ötesi Elektrik Ticareti Anlaşması’nın “Kullanıma Açık Kapasite (KAK) ve Kapasitenin Tahsisi” başlıklı 6 ncı maddesinin (b) bendinde yer alan “Her halükarda, KAK’ın tahsis edileceği şirket, ihracatçı ülke tarafından belirlenecektir.” hükmü gereği ve TEİAŞ Yönetim Kurulu’nun 11.09.2013 tarihli ve 31-429 sayılı Kararı ile yürürlüğe giren, TEİAŞ Genel Müdürlüğü ve Gürcistan Elektrik Şirketi (GSE) arasında imzalanan 19.09.2013 tarihli Enterkonneksiyon İşletme Anlaşmasının “Kapasite Tahsisi” başlıklı 4 üncü maddesinin 4. bendinde yer alan “kapasite tahsisini elektrik ihracatı yapan Taraf yapacaktır” hükmü gereği; Türkiye-Gürcistan arasında mevcut Borçka-Akhaltısıkhe enerji iletim hattı üzerinden asenkron paralel işletme yöntemi ile elektrik enerjisi ithalatına ilişkin Kurum tarafından yapılacak lisans tadil işlemleri, bu kapsamda tesis edilmektedir.
- Ayrıca, Türkiye elektrik sisteminin ENTSO-E Avrupa Kıtası Senkron Bölgesi sistemi ile 18.09.2010 tarihinde başlatılan senkron paralel bağlantısı neticesinde, Bulgaristan, Yunanistan ve Türkiye arasında AB kuralları ve ENTSO-E uygulamaları doğrultusunda, Türkiye elektrik sistemi ve ENTSO-E Avrupa Kıtası Senkron Bölgesi arasında ticari elektrik enerjisi alışverişi için sınırlı miktarda kapasite tahsisine izin verilmiştir. Bu çerçevede, ENTSO-E bölgesi ile olan ticarete temel oluşturacak olan kapasite tahsisleri iki şekilde gerçekleştirilmektedir. İlk olarak Türkiye-Yunanistan hattı için Güneydoğu Avrupa Koordineli İhale Ofisi (SEE CAO) kapsamında ihale yapılmakta ve kapasite talebi olan katılımcılar bu ihaleye katılmaktadır. Buna ilişkin Yönetmelik değişikliği 28.12.2014 tarihinde yapılmış ve SEE CAO tarafından uygulanacak olan ihale kuralları da 08.01.2015 tarihli Kurul Kararı ile kabul edilerek onaylanmıştır. ENTSO-E bölgesi ile olan diğer senkron paralel hat olan Türkiye-Bulgaristan enterkonneksiyon hattı kapasite tahsisi ise Yönetmelik ve onaylanan usul ve esaslar doğrultusunda Türkiye ve Bulgaristan iletim sistem işletmecileri tarafından yapılmaya devam edilmektedir. Söz konusu hat kapasite tahsisine ilişkin güncel bilgiler <https://tcat.teias.gov.tr/> adresinde yayımlanmaktadır. 2021 yılı itibarıyla izin uygulanması devam etmektedir.

3.2. Doğal Gaz Piyasası Lisanslama ve Sertifika Faaliyetleri

3.2.1. Lisans İşlemleri

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinde piyasa faaliyetleri tanımlanmış ve piyasa faaliyetlerinde bulunacak tüzel kişilerin gerekli lisansları almaları şart koşulmuştur. Doğal gazın üretimi piyasa faaliyeti olarak öngörülmemiş olup 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamında alınan ruhsatlar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Ancak, doğal gaz üretimi yapan şirketlerin ürettikleri doğal gazı satabilmeleri için 4646 sayılı Kanun çerçevesinde toptan satış ve/veya ihracat lisansı almaları gerekmektedir.

Doğal gaz piyasası faaliyetlerine yönelik verilecek lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Lisanslar bir defada en az on, en fazla otuz yıllık süre ile verilir.

Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; İthalat Lisansı, İhracat Lisansı, Toptan Satış Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) Lisansı ve Dağıtım Lisansıdır.

Kurum tarafından dördü yeraltı, dördü de LNG terminali olarak verilmiş olan sekiz adet depolama lisansı bulunmaktadır. Verilmiş olan yer altı depolama lisansları kapsamında 2021 yılı sonu itibarıyla fiili yer altı depolama kapasitesi 3,991 milyar m³'e ulaşmıştır.

Tablo 3.3: Doğal Gaz Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu Sayısı	Verilen Lisans Sayısı	Sona Eren/ Erdirilen Lisans Sayısı	İptal Edilen Lisans Sayısı	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Dağıtım Lisansı	0	0	0	0	31	31	72
Depolama Lisansı	0	0	0	0	0	0	8
İhracat Lisansı	9	8	3	0	0	20	26
İletim Lisansı	0	0	0	0	2	2	15
İthalat Lisansı	8	10	4	0	5	27	74
Sıkıştırılmış Doğal Gaz Lisansı*	7	7	6	0	2	22	95
Toptan Satış Lisansı**	2	4	4	0	1	11	50
Toplam	26	29	17	0	41	113	340

* CNG lisansının kapsamı altında CNG Satış, CNG İletim-dağıtım ve OtoCNG olmak üzere üç tane CNG alt lisans türü bulunmaktadır. Tablo 3.3'deki CNG lisans sayıları, piyasadaki yılsonu itibarıyla mevcut üç CNG lisansı alt türü sayısının toplamından oluşmaktadır.

** Üretim yapan toptan satış lisansı sahibi şirket sayısı 10 olup 2021 yılı sonu itibarıyla bir adet Toptan Satış (Oto LNG) Lisansı sahibi bulunmaktadır.

Tablo 3.4: Lisanslı Doğal Gaz Depolama Tesisi Bilgileri

Lisans Sahibi	Tesisin Bulunduğu İl	Depolama Tipi	Lisanslara Kayıtlı Depolama Toplam Kapasitesi*** (m ³)
TOREN DOĞALGAZ DEPOLAMA VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ*	MERSİN	Yeraltı	3.000.000.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)	İSTANBUL	Yeraltı	3.141.000.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)	AKSARAY	Yeraltı	850.000.000
GAZ DEPO VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ*	MERSİN	Yeraltı	1.000.000.000
ETKİ LİMAN İŞLETMELERİ DOĞALGAZ İTHALAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ**	İZMİR	LNG	166.631
EGE GAZ ANONİM ŞİRKETİ**	İZMİR	LNG	280.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)**	HATAY	LNG	263.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)**	TEKİRDAĞ	LNG	225.000

* Tesis henüz faaliyete geçmemiştir.

** Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG)

*** Miktarlar, faaliyette olan tesisler için lisanslarında kayıtlı 2021 yılına ait kapasite; faaliyette olmayan tesisler için ise faaliyete başlayacakları dönemde sahip olacakları depolama kapasite miktarlarıdır.

3.2.2. Sertifika İşlemleri

Doğal gaz piyasasında iç tesisat ve servis hatları ile yapım ve hizmet faaliyetlerini yürüten gerçek veya tüzel kişilere verilecek sertifikalara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde belirlenmiştir.

Doğal gazla ilgili herhangi bir yapım ve hizmet faaliyeti, sertifika sahibi olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilemez. Sistemle ilgili; fizibilite, etüt, proje, müşavirlik, kontrol ve denetleme, yapım, servis, bakım ve onarım gibi hizmetleri yapacak olanlar da yapacakları faaliyetler için Kurumdan sertifika almak zorundadır.

Sertifikalar bir defada en az on, en fazla otuz yıllık süre için verilmektedir. Sertifikalar ayrıca vize işlemine tabidir. Sertifika sahibi, vizesi olmadan faaliyetine devam edemez. Vize süresi, sertifika yürürlük ve yapılan her yeni vize başlangıç tarihinden itibaren yapım ve hizmet sertifikası için iki yıl, iç tesisat ve servis hatları sertifikası için bir yıldır.

Sertifika verilmesini müteakip her sertifika sahibi için ayrı bir sicil dosyası açılmakta ve ilgili mevzuat hükümlerine göre sicil kayıtları tutulmaktadır. Yapım ve hizmet sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler Kurumun internet sayfasında, iç tesisat ve servis hatları sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler, sertifika aldığı dağıtım şirketinin internet sayfasında ilan edilmektedir.

Tablo 3.5: Doğal Gaz Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Sertifika İşlemleri (Adet)

Sertifika Tipi	Sertifika İşlem Türü					Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Sertifika Sayısı
	Sertifika Başvurusu Sayısı	Verilen Sertifika Sayısı	Sona Eren/ Erdirilen Sertifika Sayısı	Verilen Sertifika Vize Sayısı	Tadil Edilen Sertifika Sayısı		
Yapım ve Hizmet Sertifikası	87	85	57	159	22	410	1.034

3.3. Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

Petrol ile ilgili; rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması ve bu amaçla tesis kurulması ve/veya işletilmesi; akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetlerinin yapılması için lisans alınması zorunludur. Bu husustaki lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; Rafinerici Lisansı, İşletme Lisansı, Madeni Yağ Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Serbest Kullanıcı Lisansı, İhrakiye Teslimi Lisansı, Dağıtıcı Lisansı, Taşıma Lisansı, Bayilik Lisansı'dır.

Tablo 3.6: Petrol Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu Sayısı	Verilen Lisans Sayısı	Sona Eren/ Erdirilen Lisans Sayısı	İptal Edilen Lisans Sayısı	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Bayilik Lisansı	1.497	1.439	1.451	1	3.143	7.351	13.053
Dağıtıcı Lisansı	17	2	3	13	15	50	36
Depolama Lisansı	11	5	3	0	48	67	96
İhrakiye Teslimi Lisansı	15	7	0	0	12	34	69
İletim Lisansı	0	0	1	0	8	9	33
İşleme Lisansı	1	1	1	0	1	4	13
Madeni Yağ Lisansı	11	10	4	0	152	177	129
Rafinerici Lisansı	0	0	0	0	7	7	6
Serbest Kullanıcı Lisansı	10	8	1	0	2	21	30
Taşıma Lisansı	18	16	2	0	21	57	76
Toplam	1.580	1.488	1.466	14	3.409	7.777	13.541

Tablo 3.7: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Lisanslı Rafineri Tesisi Bilgileri

Lisans Sahibi	Tesisin Bulunduğu İl	Ham Petrol İşleme Kapasitesi (Ton/Yıl)	Depolama Kapasitesi (m ³)
ERSAN PETROL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ*	KAHRAMANMARAŞ	1.400.000	-
STAR RAFİNERİ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	11.000.000	2.036.051
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	11.900.000	2.508.219
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	11.300.000	2.998.552
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	KIRIKKALE	5.400.000	1.265.563
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	BATMAN	1.400.000	268.265

* Tesis henüz faaliyete geçmemiştir.

Tablo 3.8: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Petrol Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri

Tesis İli	Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
ADANA	2.568	0,05
ANKARA	47.207	0,88
ANTALYA	388.945	7,28
ARTVİN	30.000	0,56
ÇANAKKALE	13.621	0,25
DİYARBAKIR	9.256	0,17
ERZURUM	4.153	0,08
GAZİANTEP	677	0,01
GİRESUN	43.130	0,81
HATAY	238.038	4,45
ISPARTA	728	0,01
MERSİN	1.702.463	31,85
İSTANBUL	217.741	4,07
İZMİR	487.105	9,11
KAYSERİ	789	0,01
KOCAELİ	777.529	14,55
MALATYA	4.980	0,09
MUĞLA	19.922	0,37
NEVŞEHİR	1.091	0,02
SAMSUN	195.890	3,66
TEKİRDAÇ	850.609	15,91
TRABZON	143.262	2,68
KIRIKKALE	160.640	3,01
BATMAN	4.892	0,09
Toplam	5.345.236	100

*Dağıtıcı ve ihrakiye teslim lisansı alt başlığındaki depo kapasiteleri de dâhil edilmiştir.

3.3.1. Akaryakıt Harici Ürün İzinlerine Dair İşlemler

Akaryakıt haricinde kalan petrol ürünlerinin yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temininde uygunluk yazısı düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği "Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçi ve Yurt Dışı Kaynaklardan Teminine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" 24.04.2013 tarihli ve 28627 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda; Kurumdan uygunluk yazısı alınması şartıyla akaryakıt haricinde kalan petrol ürünlerinin yurt içinden temini sanayiciler, yurt dışından ithali doğrudan sanayiciler ya da sanayiciler adına ithalatçılar tarafından yapılabilmektedir. Tebliğ kapsamında 2021 yılında 1.115 adet Uygunluk Belgesi düzenlenmiştir.

3.3.2. Lisans Sahiplerine Yönelik Otomasyon Çalışmaları

3.3.2.1. Ulusal Marker

Ülkemiz petrol piyasasında dolaşımda olan akaryakıtın, piyasaya yasal yollardan girip girmediğinin tespit edilerek, kaçak ve standart dışı ürün satışının önlenmesi amacıyla 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesi ile Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelik uyarınca, Ulusal Marker (UM) uygulaması 01.01.2007 tarihinde başlamıştır.

Uygulama kapsamında 2021 yılında ilgili lisans sahiplerine teslim edilen ve kullanılan UM ile işaretlenen akaryakıt miktarları yıllar bazında aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 3.9: Yıllar İtibarıyla Kullanılan Ulusal Marker ve İşaretlenen Akaryakıt Miktarları

Yıllar	Lisans Türü	Teslim Edilen UM Miktarı (lt)	Kullanılan UM Miktarı (lt)	İşaretlenen Benzin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Motorin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Biyodizel/ Etanol- Gazyağı Miktarı (m ³)	Toplam İşaretlenen Akaryakıt Miktarı (m ³)
2007	Rafineri	105.502,64	100.936,65	2.550.960,00	9.813.110,00	0,00	12.364.070,00
	Dağıtıcılar	63.270,89	56.522,89	751.636,00	6.247.129,00	26.719,00	7.025.484,00
	Toplam	168.773,53	157.459,54	3.302.596,00	16.060.239,00	26.719,00	19.389.554,00
2008	Rafineri	99.646,23	97.632,10	2.632.398,00	9.527.443,00	0,00	12.159.841,00
	Dağıtıcılar	58.378,19	58.724,41	394.211,00	6.843.603,00	18.568,00	7.256.382,00
	Toplam	158.024,42	156.356,51	3.026.609,00	16.371.046,00	18.568,00	19.416.223,00
2009	Rafineri	87.617,32	88.218,87	2.675.966,00	8.320.760,00	0,00	10.996.726,00
	Dağıtıcılar	66.726,45	66.141,29	276.821,00	7.975.514,00	12.231,00	8.264.566,00
	Toplam	154.343,77	154.360,16	2.952.787,00	16.296.274,00	12.231,00	19.261.292,00
2010	Rafineri	79.641,87	79.614,98	2.380.445,00	7.571.627,00	0,00	9.952.072,00
	Dağıtıcılar	80.050,80	78.335,93	367.442,00	9.405.426,00	18.591,00	9.791.459,00
	Toplam	159.692,67	157.950,90	2.747.888,00	16.977.053,00	18.591,00	19.743.532,00
2011	Rafineri	91.993,00	92.304,00	2.413.099,00	9.124.916,00	0,00	11.538.015,00
	Dağıtıcılar	72.401,00	72.963,00	193.624,00	8.903.953,00	22.982,00	9.120.559,00
	Toplam	164.394,00	165.267,00	2.606.723,00	18.028.869,00	22.982,00	20.658.574,00
2012	Rafineri	99.958,02	98.531,33	2.398.835,00	9.917.338,00	237,00	12.316.410,00
	Dağıtıcılar	74.187,38	74.738,16	66.004,00	9.245.186,00	30.915,00	9.342.105,00
	Toplam	174.145,40	173.269,49	2.464.839,00	19.162.524,00	31.152,00	21.658.515,00
2013	Rafineri	94.351,72	94.683,00	2.438.404,00	9.361.800,00	7.140,00	11.807.344,00
	Dağıtıcılar	95.664,74	90.253,68	17.806,00	11.180.726,00	68.796,00	11.267.328,00
	Toplam	190.016,47	184.936,69	2.456.210,00	20.542.526,00	75.936,00	23.074.672,00
2014	Rafineri	83.288,36	82.046,06	2.464.564,00	7.731.514,00	59.754,00	10.255.832,00
	Dağıtıcılar	110.635,56	109.330,47	2.051,00	13.558.513,00	105.822,00	13.666.386,00
	Toplam	193.923,93	191.376,54	2.466.616,00	21.290.027,00	165.577,00	23.922.220,00

Yıllar	Lisans Türü	Teslim Edilen UM Miktarı (lt)	Kullanılan UM Miktarı (lt)	İşaretlenen Benzin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Motorin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Biyodizel/ Etanol- Gazyağı Miktarı (m ³)	Toplam İşaretlenen Akaryakıt Miktarı (m ³)
2015	Rafineri	108.111,46	108.536,59	2.823.176,00	10.664.398,00	79.484,00	13.567.058,00
	Dağıtıcılar	108.758,10	109.350,88	0,00	13.516.467,00	152.793,00	13.669.260,00
	Toplam	216.869,56	217.887,47	2.823.176,00	24.180.865,00	232.277,00	27.236.318,00
2016	Rafineri	124.068,39	126.088,45	2.918.536,74	12.814.129,71	28.389,19	15.761.055,64
	Dağıtıcılar	111.493,34	108.872,34	0,00	13.455.607,96	153.577,87	13.609.185,83
	Toplam	235.561,73	234.960,79	2.918.536,74	26.269.737,67	181.967,06	29.370.241,47
2017	Rafineri	133.762,01	130.937,80	2.982.718,02	13.369.035,61	15.473,43	16.367.227,06
	Dağıtıcılar	119.137,46	117.971,15	0,00	14.588.287,66	158.433,03	14.746.720,69
	Toplam	252.899,47	248.908,95	2.982.718,02	27.957.323,26	173.906,46	31.113.947,74
2018	Rafineri	137.217,16	136.097,38	3.033.684,35	13.966.248,42	12.237,88	17.012.170,64
	Dağıtıcılar	107.606,46	108.945,34	0,00	13.412.442,25	205.871,57	13.618.313,81
	Toplam	244.823,61	245.042,72	3.033.684,35	27.378.690,66	218.109,44	30.630.484,46
2019	Rafineri	139.047,49	138.857,97	3.138.062,08	14.205.698,60	13.483,34	17.357.244,02
	Dağıtıcılar	98.834,02	101.826,72	0,00	12.508.538,44	219.817,70	12.728.356,14
	Toplam	237.881,51	240.684,69	3.138.062,08	26.714.237,04	233.301,04	30.085.600,17
2020	Rafineri	166.221,94	163.736,99	3.146.182,46	17.311.232,89	9.706,62	20.467.121,97
	Dağıtıcılar	78.661,95	77.805,28	0,00	9.583.784,42	141.862,36	9.725.464,78
	Toplam	244.883,89	241.542,22	3.146.182,46	26.895.017,32	151.568,98	30.192.768,76
2021	Rafineri	177.562,49	176.528,26	3.923.155,36	18.130.928,15	11.949,45	22.066.032,96
	Dağıtıcılar	97.681,96	96.086,14	6.352,19	11.838.522,30	165.528,19	12.010.402,69
	Toplam	275.244,45	272.614,40	3.929.507,55	29.969.450,45	177.477,64	34.076.435,65
Genel Toplam		3.071.478,41	3.042.618,07	43.996.135,20	334.093.879,40	1.740.363,62	379.830.378,25

Kurumca belirlenen şart ve seviyede UM, ilgili lisans sahipleri tarafından akaryakıtta eklenmekte ve ardından piyasaya arz edilmeden önce TÜBİTAK tarafından geliştirilen “*basitleştirilmiş kontrol cihazı*” ile kontrol edilmektedir. Piyasaya arz edilen akaryakıtın denetimlerinde yine TÜBİTAK tarafından üretilen “*Ulusal Marker Saha Kontrol Cihazı*” kullanılmaktadır. Petrol piyasasında serbest dolaşımda bulunan akaryakıtın denetimleri Kurum ile İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan iş birliği protokolleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

UM uygulaması neticesinde, ülke içerisinde yasal olarak serbest dolaşıma giren akaryakıt ile yasal olmayan akaryakıt ayrıştırılarak, ürün ikmal zincirinin her aşamasında ürün kalite denetimi yapılabilmekte ve kaçak akaryakıtın yurt içinde piyasaya arzı ve standart dışı akaryakıtın diğer akaryakıt ile karıştırılarak piyasaya sunulması engellenmektedir. Böylece piyasaya arz edilen akaryakıtın dolaylı olarak standartlara uygun olması da sağlanabilmektedir.

3.3.2.2. Akaryakıt Bayileri Otomasyon Sistemi

Petrol Piyasası Kanununun 7 nci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “*Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak petrol satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurar ve uygular.*” hükmü çerçevesinde Kurumca gerekli çalışmalar yapılmış ve

06.07.2007 tarihli ve 26574 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 27.06.2007 tarihli ve 1240 sayılı Kurul Kararı alınmıştır. Söz konusu Kurul Kararının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde bulunan *“Akaryakıt istasyonlarında stok hareketleri ve akaryakıt alım satım işlemlerinin elektronik ortamda, günlük olarak izlenebilmesine yönelik bir istasyon otomasyon sistemi kurar. Merkez bağlantısı olan istasyon otomasyon sistemi ile bayilerindeki akaryakıt alım satım hareketlerini izler ve raporlar. Kayıt dışı ikmal ve satış tespit edilmesi halinde Kurumu derhal bilgilendirir.”* hükmü gereği otomasyon sistemleri kurma ve uygulama yükümlülüğü dağıtıcı lisansı sahiplerine verilmiştir. Söz konusu yükümlülük akaryakıt istasyonları için 30.06.2011 sabit köy pompaları ve tarımsal amaçlı satış tankerleri için 30.09.2011 tarihinde başlamıştır.

1240 sayılı Bayi Denetim Sistemine ilişkin Kurul Kararı kapsamında dağıtıcı lisansı sahiplerinin, kurdukları denetim sistemi vasıtasıyla topladıkları verileri günlük ve aylık olarak Kuruma bildirme yükümlülükleri bulunmaktadır. Söz konusu verilerin bir kısmı EBİS kapsamında elektronik imzalı bildirim olarak alınmakta olup bir kısmı ise Kurum web servisleri aracılığıyla Kuruma ulaştırılmaktadır. Kuruma ulaşan istasyon otomasyon sistemi verileri, Petrol Piyasası Kanunu kapsamında kaçak akaryakıt ile mücadelede görevli kurum ve kuruluşlar ile görevlerinin gerektirdiği ölçüde paylaşılmaktadır. Ayrıca, söz konusu veriler doğrultusunda oluşturulan istatistiki bilgiler haftalık olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile paylaşılmaktadır.

30.04.2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7318 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile 5015 sayılı Kanun’un 7 nci maddesine eklenen *“Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak akaryakıt satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurmak ve uygulamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 29.4.2021-7318/7 md.) Dağıtıcı lisansı sahibi, Kurumca yetkilendirilen tüzel kişiler aracılığı ile denetim sistemini kurar ve uygular. Denetim sistemini kuracak ve uygulayacak tüzel kişilerde aranacak idari, mali ve teknik şartlar ile bu tüzel kişilerin hak ve yükümlükleri Kurum tarafından belirlenir...”* hükmü gereğince, yetkilendirilmiş otomasyon şirketi izin başvuruları Kurumca değerlendirilmekte, söz konusu şartları sağlayan tüzel kişilere bayi denetim sisteminin kurulması, uygulanması, bakım ve onarımında bulunabilmesi adına izin verilmektedir. Öte yandan, 03.08.2021 tarihli ve 31557 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.07.2021 tarihli ve 10338 sayılı Kurul Kararı gereğince, 01.01.2022 tarihi itibarıyla 1240 sayılı Karar’ın eki olan *“Otomasyon Sistemi Kılavuzu’nda belirlenen usul ve esaslar dâhilinde verilerin doğru olarak üretilmesi, korunması ve saklanması, Kuruma doğru ve eksiksiz şekilde gönderilmesinden dağıtıcılar ve yetkilendirilmiş otomasyon şirketleri müştereken sorumludur.*

3.3.2.3. Petrol Depo Stok Takip Sistemi

Petrol piyasasında ulusal stok kapsamına giren depolama tesislerinde bulunan tanklardaki petrol miktarını ve seviyelerinin saatlik olarak elektronik ortamda izlenmesi ve bu sistemlerde oluşan verilerin, Kurum tarafından da doğrudan takip edebilmesi için tank takip sisteminin kurulması çalışmaları tamamlanmıştır. Petrol Depo Stok Takip sistemine Kupon sistemi de eklenerek 01.01.2018 tarihi itibarı ile sistem hizmete sunulmuştur.

3.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

LPG ile ilgili; LPG Dağıtıcı, LPG Taşıma, LPG Depolama, LPG Otogaz Bayilik, LPG Tüpü İmalatı, LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı faaliyetlerinin yapılması için lisans alınması zorunludur. LPG lisansları kapsamında yapılacak faaliyetler ve lisans sahiplerinin yükümlülükleri, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinde belirtilmiştir.

2021 yılı içerisinde LPG piyasasında gerçekleştirilen lisans işlemleri Tablo 3.10'da yer almaktadır.

Tablo 3.10: LPG Piyasasında 2021 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu Sayısı	Verilen Lisans Sayısı	Sona Eren/ Erdirilen Lisans Sayısı	İptal Edilen Lisans Sayısı	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
LPG Dağıtıcı Lisansı	6	7	7	0	31	51	90
LPG Depolama Lisansı	8	8	9	0	28	53	98
LPG Otogaz Bayilik Lisansı	1.032	1.015	846	0	1.163	4.056	10.997
LPG Taşıma Lisansı	7	6	5	0	13	31	59
LPG Tüpü İmalatı Lisansı	0	0	3	0	0	3	7
LPG Tüpü Muayenesi Tamiri Bakımı Lisansı	3	3	22	0	16	44	61
Toplam	1.056	1.039	892	0	1.251	4.238	11.312

3.4.1. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kupon İzni Verme Faaliyetleri

Ulusal Petrol Stok Komisyonunun 2017/1 sayılı Kararı ve LPG Piyasasında Zorunlu Petrol Stoku ve Zorunlu Petrol Stokunun Kupon Sistemi Kapsamında LPG Olarak Tutulabilmesine Dair Karar kapsamında, 2021 yılında (2022 yılında hizmet vermek üzere) 7 Dağıtıcı ve 2 Rafinerici lisansı sahibi şirkete kupon izni verilmiştir.

Tablo 3.11: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla LPG Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri

Tesisin Bulunduğu İl	Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
ADANA	246	0,03
ADİYAMAN	1.721	0,23
AFYONKARAHİSAR	232	0,03
ANKARA	16.235	2,13
ANTALYA	35.974	4,71
ARTVİN	420	0,05
AYDIN	880	0,12
BURDUR	625	0,08
BURSA	265	0,03
ÇANKIRI	1.015	0,13
ÇORUM	1.240	0,16
DİYARBAKIR	2.595	0,34
ELAZIĞ	920	0,12

Tesisin Bulunduğu İl	Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
ERZURUM	4.035	0,53
ESKİŞEHİR	476	0,06
GAZİANTEP	690	0,09
GİRESUN	6.139	0,80
HATAY	219.440	28,73
ISPARTA	1.755	0,23
MERSİN	1.000	0,13
İSTANBUL	17.328	2,27
İZMİR	123.470	16,16
KAYSERİ	828	0,11
KOCAELİ	191.066	25,01
KONYA	3.228	0,42
MALATYA	1.640	0,21
MANİSA	945	0,12
KAHRAMANMARAŞ	1.380	0,18
MARDİN	2.221	0,29
NİĞDE	1.000	0,13
ORDU	345	0,05
SAMSUN	28.351	3,71
SİİRT	295	0,04
TEKİRDAĞ	53.674	7,03
TOKAT	935	0,12
TRABZON	22.283	2,92
VAN	575	0,08
YOZGAT	645	0,08
ZONGULDAK	365	0,05
AKSARAY	254	0,03
KIRIKKALE	12.012	1,57
KARABÜK	460	0,06
KİLİS	165	0,02
OSMANIYE	4.541	0,59
Toplam	763.909	100

4. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME FAALİYETLERİ

Bu bölümde elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarına ilişkin 2021 yılı içerisinde yürütülen tarifelendirme ile fiyat oluşumuna ilişkin faaliyetler yer almaktadır.

4.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri

Elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanmasına, incelenmesine, değerlendirilmesine, değiştirilmesine ve onaylanmasına ilişkin usul ve esaslar Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği ve ilgili tebliğlerinde düzenlenmiştir. 2021 yılında tarife uygulamalarına dair alınan Kurul Kararları ve yapılan işlemlere dair önemli bilgiler aşağıda verilmektedir.

4.1.1. İletim Tarifesi

31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10688 sayılı Kurul Kararı ile TEİAŞ’ın 2022 yılı sistem kullanım ve sistem işletim gelir tavanları Tablo 4.1’de yer aldığı şekliyle onaylanmıştır.

Tablo 4.1: TEİAŞ’ın 2022 Yılı Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Gelir Tavanları

	Sistem Kullanım	Sistem İşletim
2022 Gelir Tavanı (TÜFE=584,32 TL)	17.582.869.134	4.311.686.365

31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10689 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2022 tarihinden itibaren TEİAŞ iletim sistemi sistem kullanım ve sistem işletim tarifeleri, 15 bölge bazında üreticiler ve tüketiciler için İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifelerini Hesaplama ve Uygulama Yöntem Bildirimi çerçevesinde Tablo 4.2’deki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.2: İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifeleri

Tarife Bölgesi	Üretim ⁽¹⁾			Tüketim ⁽¹⁾		
	Sistem Kullanım		Sistem İşletim	Sistem Kullanım		Sistem İşletim
	(TL/MW-Yıl)	(TL/MWh)	(TL/MWh)	(TL/MW-Yıl)	(TL/MWh)	(TL/MWh)
1	34.453,69	17,02	7,66	70.968,21	16,39	7,94
2	40.838,79	17,02	7,66	64.656,17	16,39	7,94
3	39.659,49	17,02	7,66	66.615,79	16,39	7,94
4	40.687,61	17,02	7,66	64.414,21	16,39	7,94
5	42.602,50	17,02	7,66	63.404,74	16,39	7,94
6	44.038,72	17,02	7,66	64.022,04	16,39	7,94
7	46.373,88	17,02	7,66	59.564,15	16,39	7,94
8	49.085,81	17,02	7,66	59.280,74	16,39	7,94
9	50.917,99	17,02	7,66	57.885,09	16,39	7,94
10	60.194,22	17,02	7,66	51.028,81	16,39	7,94
11	61.933,68	17,02	7,66	51.473,20	16,39	7,94

12	63.539,64	17,02	7,66	49.778,58	16,39	7,94
13	64.623,10	17,02	7,66	50.418,40	16,39	7,94
14	69.696,42	17,02	7,66	45.035,16	16,39	7,94
15	73.364,18	17,02	7,66	43.502,81	16,39	7,94

1)İletim ek ücreti dâhil edilmemiştir.

4.1.1.1. İletim Ek Ücreti

18.09.2021 tarihli ve 31602 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.09.2021 tarihli ve 10419 sayılı Kurul Kararıyla, 4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının (h) bendi ve aynı Kanunun 10 uncu maddesinin (1-A) fıkrasının (e) bendi uyarınca 2022 yılında uygulanacak iletim ek ücreti, TEİAŞ’ın iletim tarifesinin %0,5’i (binde beşi) oranında belirlenmiştir.

4.1.2. Dağıtım ve Perakende Satış Tarifeleri

27.07.2019 tarihli ve 30844 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 25.07.2019 tarih ve 8750 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik piyasasında faaliyet gösteren dağıtım şirketleri ve görevli tedarik şirketlerinin gelir/tarife düzenlemelerine esas parametrelerin geçerli olacağı dördüncü uygulama dönemi 01.01.2021(dâhil)-31.12.2025(dâhil) olarak belirlenmiştir.

Dağıtım şirketleri tarafından, dağıtım sistemi kullanıcılarına ve genel aydınlatma alt abone grubundaki tüketicilere; görevli tedarik şirketleri tarafından, serbest olmayan tüketiciler ile serbest tüketici olmasına rağmen tedarikçisini seçmeyen ve 20.01.2018 tarihli ve 30307 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında tanımlanan düşük tüketimli tüketicilere 2021 yılının her tarife dönemi ile 2022 yılının ilk tarife dönemi için uygulanan tarife tablolarının onaylanmasına dair alınan Kurul Kararları Tablo 4.3’te gösterilmektedir.

Tablo 4.3: Dağıtım ve Görevli Tedarik Şirketleri Tarife Tablolarına Dair Kurul Kararları

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmî Gazete’nin Tarih ve Sayısı
30.12.2020	9954	01.01.2021	31.12.2020-31351
25.03.2021	10115	01.04.2021	26.03.2021-31435
30.06.2021	10301	01.07.2021	01.07.2021-31528
31.12.2021	10708	01.01.2022	31.12.2021-31706

Dağıtım şirketlerinin 2021-2025 dördüncü uygulama dönemi güncel sistem işletim gelir gereksinimleri ve ilgili parametreleri Tablo 4.4’te belirtilen Kurul Kararları ile onaylanmıştır.

Tablo 4.4: Dağıtım Şirketlerinin 2021-2025 Dördüncü Uygulama Dönemi Güncel Sistem İşletim Gelir Gereksinimlerinin ve İlgili Parametrelerin Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10450
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10451
Akedaş Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10452
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10453
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10455
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10456
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10457
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10458
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10459
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10460
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10461
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10454
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	30.09.2021	10462
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10463
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10464
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10465
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10466
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10467
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10468
Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10469
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.09.2021	10470

Tablo 4.5'te belirtilen Kurul Kararları ile dağıtım şirketlerinin 2022 yılı sistem işletim gelir tavanları onaylanmıştır.

Tablo 4.5: Dağıtım Şirketlerinin 2022 Yılı Sistem İşletim Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-1
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-2
Akedaş Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-3
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-4
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-5
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-6
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-7
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-8
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-9
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-10
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-11
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-12
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	30.12.2021	10703-13
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-14
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-15
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-16
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-17
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-18
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-19
Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-20
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	30.12.2021	10703-21

Tablo 4.6'da belirtilen Kurul Kararları ile görevli tedarik şirketlerinin 2022 yılı perakende satış gelir tavanları onaylanmıştır.

Tablo 4.6: Görevli Tedarik Şirketlerinin 2022 Yılı Perakende Satış Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları

Görevli Tedarik Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
Akedaş Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-1
Aras Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-2
Aydem Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-3
CK Akdeniz Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-4
CK Boğaziçi Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-5
CK Çamlıbel Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-6
Çoruh Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-7
Dicle Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-8
Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-9
Enerjisa İstanbul Anadolu Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-10
Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-11
Fırat Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-12
Gediz Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-13
Kayseri Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-14
Limak Uludağ Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-15
Meram Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-16
Osmangazi Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-17
Sakarya Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-18
Trakya Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-19
Türkerler Vangölü Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-20
Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış A.Ş.	30.12.2021	10705-21

Ayrıca; Tablo 4.7'de gösterildiği üzere 10/12/2020 tarihli Kurul Kararları ile elektrik dağıtım şirketlerinin 01/01/2021 tarihinde başlayan dördüncü uygulama dönemine ilişkin 2021-2025 yılları yatırım planları onaylanmış ve daha sonra alınan Kurul Kararlarıyla bazı elektrik dağıtım şirketlerinin 2021-2025 yılları yatırım planları revize edilmiştir.

Tablo 4.7: 2021-2025 Yılları Yatırım Planlarının Revize Edilmesine Dair Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9768
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9769
AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9770
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	17.06.2021	10266
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9775
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9776
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9777
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9778
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9779
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9780
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9781
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9783
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	10.12.2020	9785
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9786
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	08.07.2021	10319
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9788
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9790
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9791
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9792
Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.08.2021	10382
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9794

Tablo 4.8'de 2021 yılında elektrik dağıtım bölgesi bazında yapılan elektrik dağıtım yatırım tutarları gösterilmektedir.

Tablo 4.8: 2021 Yılında Dağıtım Bölgesi Bazında Gerçekleşen Yatırım Tutarları (Cari Fiyatlarla-TL)

Dağıtım Bölgesi	Yatırım Tutarı
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	1.486.197.658
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	1.352.785.670
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	1.348.227.344
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	1.176.829.106
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	1.042.189.037
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	1.028.006.214
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	847.217.080
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	631.011.534
Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	613.098.334
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	574.199.261
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	561.174.751
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	550.779.917
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	518.481.869
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	502.988.583
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	447.392.997
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	402.744.920
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	359.326.608
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	357.722.988
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	350.322.456
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	294.088.105
AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş.	274.313.205
TOPLAM	14.719.097.637

Not: Elektrik Dağıtım Şirketleri tarafından, 31/12/2021 tarihi itibarıyla EBİS üzerinden bildirilen 2021 yılı yatırım tahmin bildirim beyanları dikkate alınarak hazırlanmıştır. III. Uygulama döneminden devam eden yatırımlara ilişkin gerçekleşme tutarları da dahil edilmiştir.

4.1.2.1. Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedeli

31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-11 sayılı Kurul Kararı ile

- Bağlantı hattında hem havai hem de yeraltı kablolarının kullanılması durumunda, birim bedel hesaplanırken havai ve yer altı hatlarının her birinin uzunluğunun ayrı ayrı dikkate alınarak hesaplanmasına,
- 100 kW üzeri hatlar için bağlantı bedeli hesaplanırken, 100 kW'ya kadar olan 149,25 TL/metre fiyatına, 100 kW üzerindeki her kW'nın 0,6 TL/m ile çarpılması ile bulunan bedelin ilave edilerek hesaplanmasına,
- Şirket tarafından bağlantı hizmeti alan tüketiciye aşağıda yer alan TL/metre bazlı bedeller dışında başka bir ad altında herhangi bir bedel uygulanmamasına,

- Bağlantı bedeline esas güç olarak Dağıtım Sistemine Bağlantı Anlaşmasının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan ilgili mevzuat kapsamında belirtilen gücün esas alınmasına,
- Bu kapsamda aşağıdaki tablo 4.9'da yer alan bedellerin Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 2022 yılı için Dağıtım Bağlantı Bedeli olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.9: Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedelleri

Bağlantı Bedeli	TL/metre
AG	
0-15 kW (dâhil)	
Yer altı	80,75
Havai	37,54
15-50 kW	
Yer altı	109,30
Havai	63,71
50-100 kW	
Yer altı	149,25
Havai	79,36
100 kW üzeri	
Yer altı	$149,25 + 0,6 \times (\text{Güç} - 100)$
OG	
Yer altı	381,56
Havai	102,00

4.1.2.2. Kesme-Bağlama Bedeli

31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-2 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2022 tarihinden itibaren Tablo 4.10'da yer alan kesme-bağlama bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.10: Kesme-Bağlama Bedelleri

Bağlantı Seviyesi	Kesme-Bağlama Bedeli (TL)
AG	24,3
OG	182

4.1.2.3. Güvence Bedeli

31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-1 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2022 tarihinden itibaren Tablo 4.11'de yer alan güvence bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.11: Güvence Bedelleri

Abone Grupları	Güvence Birim Bedeli (TL/kW)
Sanayi ve Ticarethane	129,6
Mesken	45,6
Şehit Aileleri ve Muharip Gaziler	22,8
Tarımsal Sulama, Aydınlatma ve Diğer	61,5

4.1.2.4. Sayaç Kontrol Bedeli

31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-3 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2022 tarihinden itibaren Tablo 4.12’de yer alan sayaç kontrol bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.12: Sayaç Kontrol Bedeli

Sayaç Tipi	Sayaç Kontrol Bedeli (TL)
Direkt bağlı tek fazlı aktif veya üç fazlı aktif ve/veya reaktif sayaçlar	33,7
Akım trafolu ve/veya gerilim trafolu aktif ve/veya reaktif sayaçlar	42,7

Bahsi geçen düzenlemelerin yanı sıra;

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-5 sayılı Kurul Kararı ile ilgili şebeke işletmecisi tarafından Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2022 yılı için tahsil edilebilecek lisanssız üretim başvuru bedeli aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Tablo 4.13: Lisanssız Üretim Başvuru Bedeli (Dağıtım Şirketleri)

Kurulu Güç	Başvuru Bedeli (TL)
0-250 kW (dâhil) TL/Yıl	0
250 kW üzeri TL/Yıl	1.149,4

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-6 sayılı Kurul Kararı ile görevli tedarik şirketlerinin Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2022 yılı için tahsil edebileceği yıllık lisanssız üretim işletim bedeli aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.14: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Görevli Tedarik Şirketleri)

Kurulu Güç	İşletim Bedeli (TL/yıl)
0-250 kW (dâhil)0,	0
250 kW üzeri	2.298,8

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-7 sayılı Kurul Kararı ile elektrik dağıtım şirketlerinin Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2022 yılı için tahsil edebileceği yıllık lisanssız üretim işletim bedeli aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.15: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Elektrik Dağıtım Şirketleri)

Kurulu Güç	İşletim Bedeli (TL/yıl)
0-10 kW (dâhil)	0
10-250 kW (dâhil)	1.607,1
250 kW üzeri	3.214,1

4.1.3. Piyasa İşletim Tarifesi

21.12.2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10644 sayılı Kurul Kararıyla, EPI-AŞ’ın 2022 yılı piyasa işletim gelir tavanı Tablo 4.16’daki gibi belirlenmiş ve

- 02.06.2021 tarihli ve 31499 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 27.05.2021 tarihli ve 10232-1 sayılı Kurul Kararı ile 2021 yılı için Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi Ve Organize Yek-G Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedel Ve Komisyonlar İle Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi,
  - 02.06.2021 tarihli ve 31499 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 27.05.2021 tarihli ve 10232-2 sayılı Kurul Kararı ile 2021 yılı için Vadeli Elektrik Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi,
  - 02.06.2021 tarihli ve 31499 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 27.05.2021 tarihli ve 10232-3 sayılı Kurul Kararı ile Vadeli Doğal Gaz Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi,
  - 18.12.2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10645-1 sayılı Kurul Kararı ile 2022 yılı için Elektrik Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedeller ve Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi,
  - 18.12.2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10645-2 sayılı Kurul Kararı ile 2022 yılı için Vadeli Elektrik Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedel Ve Komisyonlar İle Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi,
  - 18.12.2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10645-3 sayılı Kurul Kararı ile 2022 yılı için Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi Ve Organize Yek-G Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedel Ve Komisyonlar İle Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi,
- kabul edilmiştir.

Tablo 4.16: EPIAŞ 2022 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı (TL)

2022 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı - Elektrik Piyasası Payı (TL - TÜFE=688,85)	248.943.728
2022 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı - Doğal Gaz Piyasası Payı (TL - TÜFE=688,85)	10.879.735

4.1.4. OSB Dağıtım Bedeli

Dağıtım lisansı sahibi Organize Sanayi Bölgelerinin 2022 yılında onaylı sınırları içerisindeki katılımcılarına uygulayacağı dağıtım bedelleri, 30.12.2021 tarihli ve 31705 (2.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 23.12.2021 tarihli ve 10659-1 ila 10659-186 sayılı Kurul Kararları ile onaylanmıştır.

OSB yönetimleri Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik çerçevesinde dağıtım bedeli tekliflerini Sanayi veya Sanayi Harici tüketicileri ile Üreticiler için AG, OG, tek terimli ve çift terimli olarak sunabilmektedirler. Dağıtım bedeli değerlendirmeleri OSB’lerin birim enerji maliyet tahminleri, yatırım giderleri, işletme giderleri, kayıp enerji giderleri ve içinde buldukları dağıtım bölgeleri için öngörülen dağıtım tarife öngörülerini göz önüne alınarak “kıyaslama modeli” çerçevesinde yapılmaktadır.

4.1.5. EÜAŞ Toptan Satış Tarifesi

EÜAŞ’ın 2021 yılının tamamı ve 2022 yılının ilk tarife dönemi için onaylanan toptan satış tarifeleri Tablo 4.17 ve 4.18’de yer almaktadır.

Tablo 4.17: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Teknik ve Teknik Olmayan Kayıp Enerji Satışları İle Görevli Tedarik Şirketlerine Yapılan Satışlarda)

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Sayısı	Aktif Elektrik Enerjisi Bedeli (Krş/kWh)
30.12.2020	9953	01.01.2021	31.12.2020-31351(5.M)	20,5000
25.03.2021	10114	01.04.2021	26.03.2021-31435	16,9149
30.06.2021	10300	01.07.2021	01.07.2021-31528	23,7636
31.12.2021	10706	01.01.2022	31.12.2021-31706	31,8592

Tablo 4.18: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Genel Aydınlatma Kapsamında Yapılan Satışlarda)

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Sayısı	Aktif Elektrik Enerjisi Bedeli (Krş/kWh)
30.12.2020	9953	01.01.2021	31.12.2020-31351(5.M)	33,0000
25.03.2021	10114	01.04.2021	26.03.2021-31435	33,0000
30.06.2021	10300	01.07.2021	01.07.2021-31528	42,0000
31.12.2021	10706	01.01.2022	31.12.2021-31706	135,0000

4.1.6. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı

03.11.2021 tarihli ve 31648 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 28.10.2021 tarihli ve 10523 sayılı Kurul Kararı ile 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun kapsamında, 2020 yılına ait Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatının (TORETOSAF) 28,56 Kr/kWh olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

4.1.7. Elektrik Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları

- 30.04.2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.04.2021 tarihli ve 10189 sayılı Kurul Kararı ile sayaç malzeme bedellerinin belirlenmesine ve bedellerin sonraki yıllara güncellenmesine ilişkin 13.07.2017 tarihli ve 7185 sayılı Kurul Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.
- 06.05.2021 tarihli ve 31476 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.04.2021 tarihli ve 10180-1 sayılı Kurul Kararı ile 2.2.2020 tarihli ve 31027 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan **Vadeli Elektrik Piyasası İşletim Usul ve Esaslarında değişiklik yapılmıştır.**
- 06.05.2021 tarihli ve 31476 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.04.2021 tarihli ve 10180-2 sayılı Kurul Kararı ile 28.5.2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan **Teminat Usul ve Esaslarında değişiklik yapılmıştır.**
- 31.07.2021 tarihli ve 31554 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.07.2021 tarihli ve 10341 sayılı Kurul Kararı ile 2021 yılı Temmuz-Aralık dönemi için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyeti Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında aşağıdaki şekilde revize edilmiştir.

Aylar	2021 Öngörülen YEKDEM Maliyeti (TL/MWh)
Temmuz	102,1
Ağustos	93,4
Eylül	85,23
Ekim	86,14
Kasım	87,38
Aralık	81,42

- 28.08.2021 tarihli ve 31582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 26.08.2021 tarihli ve 10383 sayılı Kurul Kararı ile 18.11.2020 tarihli ve 31308 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esasların**

- “Planlı bakım harcamalarının tarife hesaplamalarında dikkate alınması” başlıklı 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası

“(2) Üçüncü seviye planlı bakım giderleri için, TEDAŞ tarafından her yıl yayımlanan birini bedeller baz alınır. Tarife uygulama döneminin her bir yılı için geçerli olan düzeltme işlemlerine esas birim bedeller, aynı uygulama dönemi için kabul edilen yatırım harcamalarına esas birim bedellerin güncellenmesinde kullanılan değişim katsayılarıyla ilgili yıl ortasına göre güncellenen birim bedellerden %25 oranında indirim yapılmak suretiyle belirlenir. TEDAŞ birini fiyatlarının güncellenmediği ve veya yayımlanmadığı yıllarda en son yayımlanan güncel birim bedeller, aynı uygulama dönemi için kabul edilen yatırım harcamalarına esas birim bedellerin güncellenmesinde kullanılan değişim katsayılarıyla ilgili yıl ortasına göre güncellenir ve bulunan bedellerden %25 indirim yapılmak suretiyle düzeltme işlemlerine esas birim bedeller belirlenir. TEDAŞ birim bedelleri kullanılırken her bir il için TEDAŞ tarafından yayımlanan birim fiyat kitabında tanımlanan ilgili ilin dahil olduğu fiyat bölgesinde yer alan bedeller esas alınır. TEDAŞ birim fiyatlarında yer almayan trafo bina yenileme, tadilat, çevre düzenlemesi gibi giderler için T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilgili yıl için yayımlanmış olduğu birim bedellerden %25 oranında indirim yapılmak suretiyle belirlenen birim fiyatlar düzeltme işlemlerine esas birim bedeller olarak esas alınır.”

şeklinde değiştirilmiştir.

- 23.10.2021 tarihli ve 31637 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 21.10.2021 tarihli ve 10502 sayılı Kurul Kararı ile Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’in 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan tüketim miktarına ve Kurulca belirlenen katsayıya ilişkin hususların aşağıda yer aldığı şekilde onaylanmasına karar verilmiştir.

- Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’in 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan tüketim miktarı, 2022 yılı için mesken tüketici, grubuna yönelik 50 milyon kWh/yıl, tarımsal sulama tüketici grubuna yönelik 7 milyon kWh/yıl ve diğer tüketici gruplarına yönelik 3 milyon kWh/yıl olarak uygulanır.
- Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’in 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasında yer alan ve 1/1/2019 tarihinden itibaren 1,0938 olarak uygulanmakta olan KBK 1/1/2022 tarihinden itibaren de 1,0938 olarak uygulanır.

Söz konusu karar 01.01.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- 23.10.2021 tarihli ve 31637 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 21.10.2021 tarihli ve 10505 sayılı Kurul Kararı ile 19.11.2020 tarihli ve 31309 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dağıtım Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ’in 26 ncı maddesi kapsamında dağıtım şirketlerinin tüketicilere uygulayabileceği bedellere ilişkin olarak
- *Teknik Kalite Ölçüm Hizmeti Bedeli olarak 2021 yılı için aşağıdaki tabloda yer alan bedellerin belirlenmesine,*

Teknik Kalite Ölçüm Hizmeti Bedeli		
Cihaz Sınıfı	AG (TL)	OG (TL)
<i>S sınıfı</i>	90,5	241,5
<i>A sınıfı</i>	139,3	371,6

- *Teknik Kalite Ölçüm Hizmeti Bedelinin her yıl, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) dikkate alınarak güncellenmesine,*
- *26/12/2013 tarihli ve 4799 sayılı Kurul Kararının yürürlükten kaldırılmasına, karar verilmiştir.*
- 03.11.2021 tarihli ve 31648 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 28.10.2021 tarihli ve 10524 sayılı Kurul Kararı ile 2021 yılının son çeyreği için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyeti Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında aşağıdaki şekilde revize edilmiştir.

Aylar	2021 Öngörülen YEKDEM Maliyeti (TL/MWh)
Ekim	63,33
Kasım	22,21
Aralık	1,57

- 14.12.2021 tarihli ve 31689 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 09.12.2021 tarihli ve 10607 sayılı Kurul Kararı ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 8 inci maddesinin beşinci fıkrası ile Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinin 20 ncı maddesinin beşinci fıkrası uyarınca TEİAŞ tarafından hazırlanan **Geri Ödemeye Esas Gerçekleşen Yatırım Tutarı Tespit Metodolojisi** kabul edilmiş ve 16.11.2016 tarihli ve 6593-20 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan ve 26.11.2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Geri Ödemeye Esas Gerçekleşen Yatırım Tutarı Tespit Metodolojisi yürürlükten kaldırılmıştır.
- 21.12.2021 tarihli ve 31696 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10646 sayılı Kurul Kararı ile Vadeli Elektrik Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılansması İçin Uygulanacak Bedel Ve Komisyonlar İle Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi” ile “Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi ve Organize Yek-G Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılansması İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar İle Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi”nde ifade edilen ücretler Katma Değer Vergisi dâhil olmamak üzere aşağıdaki şekilde belirlenmiş, Karar 01.01.2022 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2022 yılında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi ve Piyasası’nda geçerli olacak birim ücretler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ücret Adı	Birim Fiyat
Birim Ücret İşlemi	0,10 TL/MWh
Yıllık Katılım Ücreti	500 TL

2022 yılında Vadeli Elektrik Piyasası'nda geçerli olacak birim ücretler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ücret Adı	Birim Fiyat
Birim Ücret İşlemi	1,00 TL/MWh
Yıllık Katılım Ücreti	10.000 TL
Kabul Edilmeyen İtiraz Ücreti	200 TL/adet

- 22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10624 sayılı Kurul Kararı ile; 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **4. Tarife Uygulama Dönemi Dağıtım Faaliyeti Kalite Faktörü Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılmıştır.**
- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-4 sayılı Kurul Kararı ile 24.12.2020 tarihli ve 9871 sayılı Kurul Kararının 2 nci maddesi uyarınca görevli tedarik şirketlerinin dağıtım şirketlerinden aldıkları ödeme bildirim ve ikinci bildirim bırakma hizmetlerine ilişkin bedellerin 01.01.2022 tarihinden itibaren aşağıda yer alan şekilde uygulanmasına, karar verilmiştir.

2022		
	AG	OG
Ödeme Bildirimi Bırakma Bedeli (TL/İşlem)	0,072	0,72
İkinci Bildirim Bırakma Bedeli (TL/İşlem)	1,44	14,47
Ödeme bildirim ile birlikte İkinci Bildirim Bırakılması Durumunda Uygulanacak Bedel (TL/İşlem)	0	

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-8 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi uyarınca ilgili şebeke işletmecisi ve görevli tedarik şirketlerinin tahsil edeceği işlem bedelinin 2022 yılı için aşağıda yer alan şekilde uygulanmasına, karar verilmiştir.

İşlem	İşlem Bedeli
Pay devri	0 TL
Diğer işlemler	731,1 TL

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-9 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında 10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılacak proje onay ve kabul işlemleri bedellerinin 01.01.2022 tarihinden itibaren aşağıda yer alan şekilde uygulanmasına, karar verilmiştir.

İşlem	İşlem Bedeli
10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için proje onayı	175,5 TL
10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için proje kabulü	232,5 TL

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-10 sayılı Kurul Kararı ile 05.10.2016 tarihli ve 6520 sayılı Kurul Kararı’nın 4 üncü maddesi uyarınca Otomatik Sayaç Okuma Sistemi kapsamında ilave veri talep edilmesi halinde tahsil edilecek bedelin 01.01.2022 tarihinden itibaren aşağıda yer alan şekilde uygulanmasına, karar verilmiştir.

OSOS İlave Veri Talebi Bedeli	
2022	Bedel (TL)
Sayaç/Ay	10,7

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-12 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında 10 kW üstü lisanssız güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılacak proje onay ve kabul işlemleri bedellerinin 01.01.2022 tarihinden itibaren aşağıda yer alan şekilde uygulanmasına, karar verilmiştir.

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANSIZ ELEKTRİK ÜRETİM TESİSLERİ PROJE ONAY VE KABUL BEDELLERİ			
LÜY KAPSAMINDA GES TESİSLERİNİN PROJE ONAY BEDELİ	BEDEL TL (KDV hariç)	LÜY KAPSAMINDA GES TESİSLERİNİN KABUL BEDELLERİ İŞİ	BEDEL TL (KDV hariç)
10 kWe - 100 kWe (100 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	375,3	10 kWe - 100 kWe (100 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	714,2
100 kWe - 300 kWe (300 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	1.428,3	100 kWe- 300 kWe (300 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	2.063,5
300 kWe - 500 kWe (500 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	3.055,8	300 kWe- 500 kWe (500 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	3.117,9
500 kWe - 700 kWe (700 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	5.039,7	500 kWe- 700 kWe (700 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	5.520,9
700 kWe – 1 MWe (1 MWe hariç) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	6.949,3	700 kWe - 1 MWe (1 MWe hariç) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	7.023,5
1 MWe üzeri LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Beher MWe İçin Elektrik Proje Onayı; LÜY kapsamındaki 1 MWe üzeri GES üretim tesislerinde beher MWe için, 700 kWe – 1 MWe indisindeki hizmet bedelinin %50’si oranında ilave proje onayı hizmet bedeli alınır.	3.475,0	1 MWe üzeri LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Beher MWe İçin Kabul Bedeli; LÜY kapsamındaki 1 MWe üzeri GES üretim tesislerinde beher MWe için, 700 kWe – 1 MWe indisindeki hizmet bedelinin %50’si oranında ilave kabul bedeli alınır.	3.512,1

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10687-13 sayılı Kurul Kararı ile 21.10.2021 tarihli ve 10505/1 sayılı Kurul Kararı’nın 2 nci maddesi uyarınca teknik kalite ölçüm hizmeti bedelinin 01.01.2022 tarihinden itibaren aşağıda yer alan şekilde uygulanmasına, karar verilmiştir.

Teknik Kalite Ölçüm Hizmeti Bedelleri		
2022		
Cihaz Sınıfı	Bedel (TL)	
	AG	OG
S sınıfı	109,8	293
A sınıfı	169	450,8

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10690 sayılı Kurul Kararı ile 18.11.2020 tarihli ve 31308 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 9689 sayılı Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslara aşağıdaki Geçici Madde 1’in, eklenmesine karar verilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1

(1) Bu Usul ve Esasların 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası kapsamında planlı bakım bütçesi harcamalarının kontrolünde 2021 ve 2022 yıllarına ait toplam harcama birlikte değerlendirilir.”

- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10699 sayılı Kurul Kararı ile **Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslarda** değişiklik yapılmıştır. Lisanssız elektrik üretimi kapsamında uygulanan dağıtım sistem kullanım bedellerine yönelik söz konusu değişiklik 01.01.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.
- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10700 sayılı Kurul Kararı ile 29.12.2016 tarihli ve 6838 sayılı Kurul Kararının c maddesinin 01.01.2022 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmasına, karar verilmiştir.
- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 31.12.2021 tarihli ve 10707 sayılı Kurul Kararı ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında, 01.01.2022 tarihinden itibaren mesken alçak gerilim tek zamanlı abone grubu için faturaya esas günlük ortalama 5 kWh tüketim miktarına kadar olan tüketimlere düşük kademeli tarife uygulanmasına; faturaya esas günlük ortalama 5 kWh tüketim miktarının üzerinde olan tüketimlerin belirtilen limite kadar olan kısmına düşük kademeli tarife, limiti aşan kısmına yüksek kademeli tarife uygulanmasına, karar verilmiştir.
- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 31.12.2021 tarihli ve 10709 sayılı Kurul Kararı ile 2022 yılı için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında aşağıdaki şekilde belirlenmesine karar verilmiştir.

Aylar	2022 Öngörülen YEKDEM Maliyeti (TL/MWh)
Ocak	13,07
Şubat	-14,77
Mart	-56,01
Nisan	-67,98
Mayıs	-101,42
Haziran	-86,22
Temmuz	-78,98
Ağustos	-67,57
Eylül	-60,54
Ekim	-50,19
Kasım	-55,78
Aralık	-67,98

4.1.8. Lisans Bedelleri

22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10635 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 43 üncü maddesi uyarınca 2022 yılında uygulanacak olan önlisans ve lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, önlisans ve lisans tadili, önlisans ve lisans sureti çıkartma bedelleri belirlenmiştir.

4.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri

Doğal gaz piyasası tarifelerine ilişkin düzenlemeler, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında yapılmaktadır.

4.2.1. İletim ve Sevkiyat Kontrol Tarifeleri

03.10.2013 tarihli ve 4638-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen “Doğal Gaz İletim Lisansı Sahibi Şirketlerin Tarifelerine Esas Gelir Tavanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar” çerçevesinde BOTAŞ’ın 2022 yılı iletim ve sevkiyat kontrol bedellerinin belirlenmesine yönelik 16.09.2021 tarihli ve 10416 sayılı Kurul Kararı, 18.09.2021 tarihli ve 31602 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış ve 01.01.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kararla belirlenen iletim kapasite bedeli üst sınırları Tablo 4.19’da gösterilmektedir.

Tablo 4.19: İletim Kapasite Bedeli Üst Sınırları

Noktalar	(TL/Sm ³ -Gün)	(TL/kWh-Gün)
Giriş Noktaları	0,000870	0,00008177
Çıkış Noktası	0,032641	0,00306776
İhracat Çıkış Noktası (Yunanistan)	0,069780	0,00655827

BOTAŞ’ın iletim hizmet bedeli üst sınırı ise aynı Kurul Kararı ile aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.20: BOTAŞ’ın İletim Hizmet Bedeli Üst Sınırı

	(TL/Sm ³)	(TL/kWh)
İletim Hizmet Bedeli	0,048372	0,00454624

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, 26.12.2019 tarihli ve 9036 sayılı Kurul Kararı ile 03.10.2013 tarihli ve 4638-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen “Doğal Gaz İletim Lisansı Sahibi Şirketlerin Tarifelerine Esas Gelir Tavanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde 23.05.2003 tarihli ve DİL/148-17/021 numaralı iletim lisansı sahibi BOTAŞ’ın üçüncü uygulama dönemine ilişkin iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine esas yıllık gelir gereksinimlerinin belirlenmesine yönelik Karar alınmıştır. Söz konusu Kararla BOTAŞ’ın iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine ilişkin üçüncü uygulama dönemi 2020 - 2022 olarak, iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine ilişkin reel makul getiri oranı %11,52 (vergi öncesi), net reel makul getiri oranı % 10,893 (vergi öncesi) olarak belirlenmiştir. BOTAŞ’ın üçüncü uygulama dönemine ilişkin yıllık yatırım tavanı ve gelir gereksinimleri sırasıyla Tablo 4.21 ve 4.22’de yer almaktadır.

Tablo 4.21: BOTAŞ’ın Üçüncü Uygulama Dönemi Yatırım Tavanı

	2020	2021	2022
Yatırım Tavanı (TL) ¹	754.116.406	1.152.083.349	640.263.000

¹Bu tutarlar Yİ-ÜFE =449,96 fiyatlarıyladır.

Tablo 4.22: BOTAŞ’ın Üçüncü Uygulama Dönemi Gelir Gereksinimi

	2020	2021	2022
Gelir Gereksinimi (TL) ¹	3.148.131.989	3.226.998.030	3.270.274.834

¹ Bu tutarlar Yİ-ÜFE =449,96 fiyatlarıyladır.

4.2.2. Bağlantı Tarifeleri

21.12.2021 tarihli ve 31696 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10633 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Bağlantı ve Hizmet Bedellerine İlişkin Usul ve Esaslarda yer verilen bedellerin belirlenmesine yönelik karar alınmıştır. 2022 yılına ilişkin güncellenmiş bedeller Tablo 4.23’te yer almaktadır.

Tablo 4.23: Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarifeleri

BAĞLANTI BEDELLERİ	2021	2022
Abone Bağlantı Bedeli (TL)	749	1158
İlave Abone Bağlantı Bedeli (TL/100 m ²)	651	1007
Bağlantı Kontrol ve Onay Bedeli (İlk 100 metre için) (TL)	651	790
Bağlantı Kontrol ve Onay Bedeli (İlave her 1 metre için) (TL)	4	4,9
Güvence Bedeli Kombi (TL/Adet)	620	733
Güvence Bedeli Soba (TL/Konut)	551	650
Güvence Bedeli Merkezi Sistem (TL/BBS)	551	650
Güvence Bedeli Ocak (TL)	35	42
Güvence Bedeli Şofben (TL)	70	83
Ön Ödemeli Sayaç Değişim Bedeli (TL)	306	371
Sayaç Açma Kapama Bedeli (TL)	30	36
Servis Kutusu Söküm Bedeli (TL)	260	315

4.2.3. İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri

Doğal gaz dağıtım şirketlerinin iç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma işlemleri bedelleri üst sınırlarına ilişkin alınan 16.12.2021 tarihli ve 10633 sayılı Kurul Kararı 21.12.2021 tarihli ve 31696 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. 2022 yılına ilişkin güncellenmiş bedeller Tablo 4.24’te gösterilmektedir.

Tablo 4.24: Kurum Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri

İÇ TESİSAT İŞLEM BEDELLERİ	2021	2022
SAYAÇ TİPİ		
G4, G6 (TL/Adet)	52	63
G10, G16, G25 (TL/Adet)	97	118
G40, G65, G100 (TL/Adet)	194	235
G160, G250, G400 (TL/Adet)	295	358
G400’dan büyük (TL/Adet)	397	482
Kolon Hattı (TL/Proje)	52	63

4.2.4. Toptan Satış Tarifeleri

22.12.2011 tarihli ve 3577 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2012 tarihinden itibaren bu konuda yeni bir düzenleme yapılmaya kadar uygulanmak üzere, doğal gaz toptan satış fiyatlarının taraflar arasında serbestçe belirlenmesi kararlaştırılmış olup söz konusu uygulama halen devam etmektedir.

4.2.5. Perakende Satış Tarifeleri

01.07.2017 tarihli ve 30111 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 22.06.2017 tarihli ve 7139 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilmiş olan Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri İçin Tarife Hesaplama Usul ve Esasları (Metodoloji), 30.05.2019 tarihli ve 8647-2 sayılı Kurul Kararı ile değişik 10/07/2014 tarihli ve 5120-1 sayılı Kurul Kararı 2017-2021 tarife uygulama dönemi perakende satış tarifelerine yönelik olarak aşağıda belirtilen Kurul Kararları alınmıştır.

Tablo 4.25: 2021 Yılında Perakende Satış Tarifeleri Hakkında Kurul Kararı Alınan Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri

Doğal Gaz Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Kapsamı
Torosgaz Isparta Burdur Doğalgaz Dağıtım Anonim Şirketi	14.01.2021	9980	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Aksa Siirt Batman Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	14.01.2021	9979	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Aksa Tokat Amasya Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	14.01.2021	9978	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Samgaz Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	18.03.2021	10088	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Diyarbakır Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	18.03.2021	10087	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Udaş Uşak Doğalgaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	15.04.2021	10153	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Sürmeli Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	15.04.2021	10152	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Selçuk Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	15.04.2021	10149	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Polgaz Polatlı Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	15.04.2021	10148	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Kırgaz Kırıkkale Kırşehir Doğal Gaz Dağıtım Pazarlama Ticaret Anonim Şirketi	15.04.2021	10147	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Aksa Ordu Giresun Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	15.04.2021	10146	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Enerya Konya Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	22.04.2021	10171	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Çorum Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	22.04.2021	10170	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Başkent Doğalgaz Dağıtım Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	06.05.2021	10206	2017-2021 Tarife Uygulama Dönemi Perakende Satış Tarifelerinin Belirlenmesi
İzgaz İzmit Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	17.06.2021	10267	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu

Doğal Gaz Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Kapsamı
Palen Enerji Doğal Gaz Dağıtım End. ve Ticaret Anonim Şirketi	24.06.2021	10279	CNG Fiyat Farkı Talebi Nedeniyle Tarife Revizyonu
Akmercan Muğla Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	24.06.2021	10278	Perakende Satış Tarifelerinin Belirlenmesi
Agdaş Adapazarı Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	30.06.2021	10296	Santral Tüketimi Nedeniyle Tarife Revizyonu
Enerya Konya Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	08.07.2021	10315	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Enerya Kapadokya Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	08.07.2021	10314	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Enerya Aydın Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	08.07.2021	10313	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Enerya Antalya Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	08.07.2021	10312	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Kayserigaz Kayseri Doğalgaz Dağıtım Pazarlama ve Ticaret Anonim Şirketi	14.07.2021	10330	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Bursa Şehiriçi Doğal Gaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi	14.07.2021	10329	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Kırgaz Kırıkkale Kırşehir Doğal Gaz Dağıtım Pazarlama Ticaret Anonim Şirketi	29.07.2021	10340	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Aksa Bilecik Bolu Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	16.09.2021	10412	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Akmercan Batıkır Doğalgaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	30.09.2021	10449	2017-2021 Tarife Uygulama Dönemi Perakende Satış Tarifelerinin Belirlenmesi
Enerya Konya Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	11.11.2021	10552	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Enerya Erzincan Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	11.11.2021	10551	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
İnegöl Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	18.11.2021	10570	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Çordaş Çorlu Doğalgaz Dağıtım Anonim Şirketi	18.11.2021	10569	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Armagaz Arsan Marmara Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	18.11.2021	10568	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Armadaş Arsan Maraş Doğal Gaz Dağıtım Anonim Şirketi	18.11.2021	10567	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu

4.2.6. Doğal Gaz Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları

- 20.02.2021 tarihli ve 31401 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 18.02.2021 tarihli ve 10036 sayılı Kurul kararı ile Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş’nin (BOTAŞ) ulusal iletim şebekesi yatırım programının onaylanması için alınmış olan 09.04.2020 tarih ve 9295 sayılı Kurul Kararının 1 inci maddesindeki “762.892.500 TL”lik 2020 yılı iletim şebekesi yatırım tavanı tutarı “866.150.500 TL” olarak değiştirilmiştir.
- 13.03.2021 tarihli ve 31422 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 11.03.2021 tarihli ve 10072 sayılı Kurul Kararı ile 23.03.2017 tarihli ve 6990 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen “Yer altı Doğal Gaz Depolama Şirketleri için Tarife Hesaplama Usul ve Esasları” çerçevesinde Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi’ne ait 01.09.2016 tarihli ve DEP/6457-3/402 numaralı yer altı depolama lisanslı Silivri Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi’nin (BOTAŞ Silivri Depolama Tesisi) 2021 depolama yılında uygulayacağı depolama tarifelerine esas karar alınmıştır.
- 13.03.2021 tarihli ve 31422 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11.03.2021 tarihli ve 10073 sayılı Kurul Kararı ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu’nun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendinin sekizinci alt bendi ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 22 nci maddesi uyarınca, Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş’ nin (BOTAŞ) transit doğal gaz iletimi dâhil, 2021 Yılı Doğal Gaz İletim Şebekesi Yatırım Programının onaylanmasına ilişkin aşağıdaki karar alınmıştır.

Madde 1- BOTAŞ’ın 15/01/2021 tarih ve 31365 sayılı Mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan, 2021 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair 3428 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki 2021 Yılı Yatırım Programı kapsamında hazırlanan 2021 yılı iletim şebekesi yatırımları tutarı toplamı 1.151.067.750 TL olarak onaylanmıştır. BOTAŞ, 2021 yılı içerisinde, proje bazında tahsis edilen yatırım projeleri tavanlarını geçemez ve programda yer almayan herhangi bir proje için harcama yapamaz. Proje ödenekleri yatırım ile ilgili olmayan amaçlar için kullanılamaz.

Madde 2- BOTAŞ tarafından uygulanacak olan 2021 yılı ulusal iletim şebekesi yatırım programında yapılacak her türlü değişiklik Kurul onayına tabidir.

Madde 3- Kurul tarafından onaylanan 2021 yılı ulusal iletim şebekesi yatırım programı gelişimi 1 Ocak – 30 Haziran, 1 Temmuz – 31 Aralık dönemlerini kapsayacak şekilde, dönem sonlarını takip eden en geç 30 (otuz) gün içinde Kuruma bildirilir.

Madde 4- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5- Bu Kararı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

- 30.04.2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.04.2021 tarihli ve 10189 sayılı Kurul Kararı ile sayaç malzeme bedellerinin belirlenmesine ve bedellerin sonraki yıllara güncellenmesine ilişkin 13.07.2017 tarihli ve 7185 sayılı Kurul Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.
- 02.06.2021 tarihli ve 31499 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 27.05.2021 tarihli ve 10232-3 sayılı Kurul Kararı ile vadeli doğal gaz piyasası piyasa işletim gelir tavanının karşılanması için uygulanacak bedel ve komisyonlar ile uygulanmaya ilişkin yöntemin belirlenmesi olan Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi’nin **Vadeli Doğal Gaz Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi kabul edilmiştir.**
- 31.07.2021 tarihli ve 31554 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.07.2021 tarihli ve 10339-1 sayılı Kurul Kararı ile doğal gaz dağıtım şirketlerinin perakende satış tarifelerine ilişkin üçüncü tarife uygulama döneminin 01/01/2022 (dahil)- 31/12/2026 (dahil) olmak üzere 5 (beş) yıl olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

- 31.07.2021 tarihli ve 31554 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29.07.2021 tarihli ve 10339-2 sayılı Kurul Kararı ile doğal gaz dağıtım şirketlerinin uygulayacakları sistem kullanım bedellerinin hesaplanmasında, üçüncü tarife uygulama dönemi için itfa süresinin 22 (yirmi iki) yıl olarak dikkate alınmasına karar verilmiştir.
- 21.12.2021 tarihli ve 31696 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10647 sayılı Kurul Kararı ile 2022 yılı için “Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedeller ve Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi”nde ifade edilen ücretlerin belirlenmesine yönelik karar alınmıştır.
- 21.12.2021 tarihli ve 31696 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10648 sayılı Kurul Kararı ile “Vadeli Doğal Gaz Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılanması İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi”nde ifade edilen ücretlerin belirlenmesine yönelik karar verilmiştir. Böylece 2022 yılında Vadeli Doğal Gaz Piyasası’nda geçerli olacak birim ücretler Katma Değer Vergisi dahil olmamak üzere aşağıdaki tabloda yer verildiği gibi şekillenmiştir.

Ücret Adı	Birim Fiyat
Birim İşletim Ücreti	0,000450TL/Sm ³
Yıllık Katılım Ücreti	2.500 TL
Kabul Edilmeyen İtiraz Ücreti	200 TL/adet

- 25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 23.12.2021 tarihli ve 10658 sayılı Kurul Kararı ile amacı; doğal gazın güvenilir, kaliteli, sürekli ve düşük maliyetli olarak tüketicilerin kullanımına sunulması için, doğal gaz dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin uygulayacağı sistem kullanım bedellerinin tespitinde esas alınacak fiyat tavanı metodolojisine ilişkin kuralları belirlemek olan 01.07.2017 tarihli ve 3011 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 22.06.2017 tarihli ve 7139 sayılı Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri İçin Tarife Hesaplama Usul ve Esaslarında değişiklik yapılmış ve söz konusu değişiklikler 01.01.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

4.2.7. Lisans Bedelleri

22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10636 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 4646 sayılı Kanun ile değişik (B) fıkrasının (a) bendi uyarınca doğal gaz piyasasında 2022 yılında uygulanacak katılma payı belirlenmiştir.

22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10637 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca 2022 yılında uygulanacak olan lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma bedelleri ile sertifika alma, sertifika yenileme, sertifika tadili, sertifika sureti çıkartma ve sertifika vize bedelleri belirlenmiştir.

4.3. Petrol Piyasası Tarifeleri

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesini müteakiben 01.01.2005 tarihinden itibaren serbest fiyat uygulamasına geçilmiştir. Petrol alım satımında fiyatların en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa koşulları dikkate alınarak oluşturulacağı kabul edilmiştir. Yerli ham petrol için, teslim yeri olan en yakın liman veya rafineride teşekkül eden "Piyasa Fiyatı" fiyat olarak kabul edilmiştir.

Petrol piyasasında tarifeler tabi olduğu işlem açısından dört kategoride ele alınabilir. Bunlar;

- Onaya Tabi Tarifeler: İletim lisansı kapsamında yürütülen taşıma faaliyetine ilişkin iletim tarifesi ile iletim hatlarıyla bağlantılı depolama tesislerindeki lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeleri ifade eder.
- Bildirime Tabi Tarifeler: Kuruma bildirildikten sonra uygulanmaya başlanan, işleme ve iletim hatları ile bağlantılı olmayan lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeler ile rafinerici ve dağıtıcı lisans sahiplerinin tavan fiyat tarifelerindeki değişiklikleri ifade eder.
- Fiyat İlanı: Onay ve bildirim gerektirmeyen, bayilik lisansı sahipleri tarafından akaryakıt istasyonlarında görünür şekilde yerleştirilmiş panolarda, akaryakıt tavan fiyatları olarak ilan edilen fiyatları ifade eder.
- Fiyat Listesi: İşleme lisansı sahipleri tarafından lisansları kapsamındaki ürünlere ilişkin Kuruma bildiri yapılan ve uygulamaya girmesi sağlanan fiyat listelerindeki değişiklikleri ifade eder.

Dağıtıcıların akaryakıt "depo fiyatları" ile bayilere "tavsiye ettikleri" veya bayiler adına belirledikleri "tavan fiyat"ların elektronik ortamda bildiri ve izlenmesine ilişkin veri tabanı oluşturulmuştur. Veri tabanı, dağıtım şirketlerinin elektronik bildirimleri ile güncellenmektedir. Veri tabanındaki verilerin derlenmesi neticesinde kamuoyuna illere göre bayi tavan fiyatları ve Kamu İhale Mevzuatı kapsamında, akaryakıt fiyat farkı hesaplamalarında kullanılmak üzere, en yüksek işlem hacimli sekiz şirketin İstanbul Avrupa Yakası ortalama akaryakıt fiyatları ilan edilmektedir.

5015 sayılı Kanunun fiyat oluşumuna ilişkin 10 uncu maddesinde rafineri ve dağıtıcı lisansı sahibi şirketler ile ilgili olarak, "Rafinerici ve dağıtıcı lisansı kapsamında yapılan piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatlar, en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, lisans sahipleri tarafından hazırlanan tavan fiyatlar olarak Kuruma bildirilir." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm çerçevesinde; piyasa payları piyasanın yaklaşık %90'nına sahip olan piyasa aktörlerinden rafinerici lisansı sahibi TÜPRAŞ ve dağıtıcı lisansı sahiplerinin piyasa payları itibarıyla fiyatlandırma uygulamaları;

- Fiyat oluşumu,
- Ülkemizdeki akaryakıt fiyatları,
- Bu fiyatların yıllar itibarıyla değişimi,
- Türkiye dağıtım ve bayi paylarının değişimi,
- Fiyat hareketlerinin tüketicilere yansıtılması,
- En yakın erişilebilir dünya serbest piyasasında oluşan fiyatlar ile Türkiye-AB karşılaştırmaları

çerçevesinde incelenmektedir. Bu incelemeler neticesinde elde edilen bulgular muhtelif zamanlarda piyasa katılımcıları ve ilgili Bakanlıklarla bir araya gelinerek değerlendirilmektedir.

Dağıtıcı, iletim ve depolama lisansı almak üzere Kuruma başvuruda bulunan şirketlerin tarife dosyalarına ilişkin görüş verilmiştir. Ayrıca depolama ve iletim tarifelerinin tadil edilmesine ilişkin işlemler sonuçlandırılmıştır.

Petrol Piyasası Fiyatlandırma Sistemi Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında "Tarife dosyası uygun bulunmayan lisans başvurularının" reddedileceği belirtilmektedir. Bu kapsamda, Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığına yapılan lisans başvuruları ekindeki tarife dosyaları incelenerek ilgili daireye görüş bildirilmiştir.

Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği kapsamında bildirim sisteminin fiyatlara ilişkin bölümünün yönetilmesi işlemleri yapılmakta, fiyat bildirimleri takip edilmekte, gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmaktadır.

- Bildirim sistemi üzerinden yurtiçi fiyatların takibinin yapılmasının yanı sıra, Platts aboneliği kapsamında Akdeniz piyasası başta olmak üzere ham petrol (Brent-dated) ve benzin, motorin, fueloil türleri, gazyağı, jet yakıtı gibi ürün fiyatlarının FOB ve CIF fiyatları, AB ülkelerinin vergili ve vergisiz akaryakıt bayi satış fiyatları gibi yurt dışı fiyat hareketleri de takip edilmektedir. Elde edilen verilerden raporlar üretilmekte, tavan fiyat belirlenmesi sürecinde olduğu gibi dağıtıcı ve rafinerici lisansı sahiplerinin en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa fiyat oluşumu kapsamında fiyat hareketlerini izlemek üzere analizlerde kullanılmaktadır. Bu çerçevede, 2014 yılında aylık olarak yayımlanmasına başlanan *Petrol Piyasası Fiyatlandırma Raporlarının Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına devam edilmiştir.*

2021 yılında petrol piyasasında aşağıdaki Tarife Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 18.03.2021 tarihli ve 31427 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 17.03.2021 tarihli 10081 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca petrol piyasasında iki ay süreyle uygulanacak akaryakıt fiyatının tespitine ilişkin karar alınmıştır.
- 10.04.2021 tarihli ve 31450 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 08.04.2021 tarihli ve 10132 sayılı Kurul Kararı ile 17.03.2021 tarihli ve 10081 sayılı Kurul Kararının ekinde yer alan “Fiyat Farkı Tablosu”nun değiştirilmesine karar verilmiştir.
- 31.12.2021 tarihli ve 31706 (6.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 30.12.2021 tarihli ve 10692 sayılı Kurul Kararı ile 26.09.2019 tarihli ve 8851 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan ve 01.10.2019 tarihli ve 30905 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **Dağıtıcı ve Bayi Marjlarının Paylaşımına İlişkin Kurul Kararının**
  - *“Toplam marj ve asgari marj paylaşım oranları” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesine, ikinci fıkrasının kaldırılmasına ve aynı maddenin müteakip fıkralarının teselsül ettirilmesine,*
“(1) Toplam marj (dağıtıcı ve bayi), dağıtıcı tarafından bayiye her bir benzin ve motorin türleri için tavsiye edilen veya tavan olarak belirlenen fiyattan ilgili bayiye harmanlama maliyeti dahil en yakın rafineri çıkış fiyatı düşülerek bulunur. Aynı ilde birden fazla rafineri olması durumunda en düşük fiyat esas alınır. Bayi marjı, ilgili bayiye harmanlama maliyeti dahil en yakın rafineri çıkış fiyatı ile Akaryakıt Dağıtım Fiyatı arasındaki farktan az olmayacak şekilde dağıtıcı ile bayi arasında serbestçe belirlenir.”
  - Bu Kararın yürürlüğe girmesinden itibaren 1 (bir) ay içerisinde rafinerici lisansı sahipleri tarafından akaryakıt tarifelerinin güncellenerek Kuruma sunulmasına, karar verilmiştir.

4.3.1. Lisans Bedelleri

22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10639 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının (i) bendi ve 10 uncu maddesinin 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 27 inci maddesi ile değişik (C) fıkrasının (b) bendi ile Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 13 üncü maddesi uyarınca 2022 yılında uygulanacak olan lisans alma, lisans tadili, süre uzatımı (vize), lisans sureti çıkartma, tarife onayı, akaryakıt ticaret izni ve kupon hizmeti izin bedelleri belirlenmiştir.

22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10638 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 5015 sayılı Kanunun 27 nci maddesi ile değişik (C) bendinin (a) alt bendi uyarınca petrol piyasasında faaliyet gösterecek lisans sahibi gerçek ve tüzel kişilerin ödemekle yükümlü oldukları 2022 yılı için uygulanacak katılma payı oranları belirlenmiştir.

4.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, LPG alım satımında fiyatların, erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşmasını öngörmektedir. Kanuna göre, rafinericiler ve dağıtıcılar, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatları, erişilebilir dünya serbest piyasalarındaki fiyat oluşumunu dikkate alarak, tavan fiyatlar olarak Kuruma bildirmektedirler.

Bu kapsamda rafinericiler ve dağıtıcıların, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin vermiş oldukları tavan fiyat bildirimleri dikkate alınarak yurtiçi LPG fiyatlarındaki gelişmeler düzenli olarak izlenmiştir. Düzenli olarak Kuruma verilen bildirimlerin yanı sıra otogaz fiyatları üzerine kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ülkemiz LPG piyasasındaki fiyatlardaki gelişmeler AB ülkelerindeki fiyat hareketleri ile karşılaştırılmıştır.

4.4.1. Lisans Bedelleri

22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10641 sayılı Kurul Kararı ile 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca sıvılaştırılmış LPG piyasasında 2022 yılı için uygulanacak olan lisans alma, lisans tadili, süre uzatımı (vize) ve lisans sureti çıkartma bedelleri belirlenmiştir.

22.12.2021 tarihli ve 31697 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 16.12.2021 tarihli ve 10640 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 5015 sayılı Kanunun 27 nci maddesi ile değişik (D) bendinin (a) alt bendi ve LPG Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 41 inci maddesi uyarınca LPG piyasasında 2022 yılı için uygulanacak katılma payı oranları belirlenmiştir.

5. BİLİŞİM SİSTEMLERİ FAALİYETLERİ

Bu bölümde Kurum bünyesinde bilişim hizmetleri kapsamında 2021 yılında yürütülen faaliyetler anlatılmaktadır. Bilişim sistemleri kapsamında EPVYS, EBİS, EPARS, EBYS, VEPS ve KKP'nın Kurum bünyesinde kurulumu yapılmış olup, söz konusu sistemlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. BGYS işletilmesi ve Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı 2020-2023 kapsamında ciddi mesafeler kat edilmiştir.

5.1. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)

Kurumda işletilen BGYS ile alınmış olan TS ISO/IEC 27001:2013 sertifikası kapsamında belge sürekliliği çalışmaları başarıyla tamamlanmıştır.

Sektörel SOME'lerin Kurumsal SOME'ler üstünde etkin bir denetim ve yaptırım gücüne sahip olması için gereken mevzuat düzenlemelerinin yapılması ve ardından denetimlerin gerçekleştirilmesi çalışmaları kapsamında 13.07.2017 tarihli ve 30123 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Enerji Sektöründe Kullanılan Endüstriyel Kontrol Sistemlerinde Bilişim Güvenliği Yönetmeliği" uyarınca, denetim faaliyetleri yaşanan küresel Covid-19 salgını nedeniyle sınırlı olarak gerçekleştirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından hazırlanarak 27.07.2020 tarihinde erişime açılan Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi'ne uyum çerçevesinde gerek Kurumda gerekse enerji sektöründe kritik altyapı olarak tanımlanmış işletmelerde çalışmalar sürdürülmektedir.

Enerji sektöründe siber güvenlik olgunluk modeli çalışmaları devam ettirilmiştir.

Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı (2020-2023) kapsamında; 10.2 no'lu eylem maddesi "*Sektörel siber güvenlik tatbikatlarının gerçekleştirilmesi*" uyarınca enerji sektörünün sektörel SOME'si olan Kurum nezdinde tatbikat hazırlık çalışmaları yapılmaktadır.

5.2. Bilişim Altyapı Sistemleri ve Destek Hizmetleri

Yeni temini sağlanan depolama ünitesi, yedekleme ve ağ kontrol yazılımlarının konfigürasyon iyileştirme ve sıkılaştırma çalışmaları yapılmıştır. Depolama alanı ihtiyacı olan grup başkanlıklarına talepleri doğrultusunda erişim hakları tanımlanmıştır.

Sanallaştırma altyapı kapasitesinin artırımı amacı ile temini sağlanan sunucuların yapılandırma çalışmaları tamamlanmıştır. Ağ sanallaştırma ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Elektrik ve Doğal gaz dağıtıcı firmaların CBS verilerine güvenli erişimin sağlanabilmesi amacı ile söz konusu firmalar ile site-to-site VPN tünelleri oluşturulması işlemlerine devam edilmiştir.

EDVARS sisteminin ilgili siber güvenlik direktiflerine uygun ve kullanıcı yönetimi EPDK tarafından sağlanacak şekilde yapılandırılabilmesi amacı ile oluşturulan sistem pilot olarak belirlenen Elektrik Piyasası Dağıtıcı Lisansına sahip firmaların altyapılarında devreye alınmıştır.

Yetkili hesapların ve uzaktan erişim güvenliğinin sağlanabilmesi amacı ile temini planlanan PIM/PAM ürünü için POC çalışmaları başlatılmıştır.

Zafiyet yönetiminin daha sağlıklı sürdürülebilmesi amacı ile zafiyet ve varlık yönetim yazılımı temini sağlanmıştır. Ürün koordinasyonunda yapılan zafiyet taraması ve yıllık sızma testi bulgularının sorumlulara atanması ve takibi işlemi söz konusu ürün ile yapılmaya başlanmıştır.

Kurum sistemleri, ağları ve siber güvenlik altyapısı ile ilgili olarak rutin çalışmalar devam ettirilmiş, yapılan

düzenli incelemeler ve ilgili grupların talepleri doğrultusunda geliştirme ve iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

5.3. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

10.06.2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” kapsamında EBYS uygulamasının yeni yönetmeliğe uyumlu hale getirilmesi, 01.01.2021 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve aktif hale getirilmiştir.

- Yönetmelik kapsamında iş akışlarında güncelleme işlemleri yapılmıştır.
- Yazışma şablonları yönetmeliğe uygun olarak düzenlenmiştir.
- Sistemin (EYP) 2.0 ile uyumlu hale getirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.
- Elektronik Mühür ve Kurumsal Şifreleme sertifikaları için güvenli e-imza oluşturma aracı olan Donanımsal Güvenlik Modülü (HSM-Hardware Security Module) satın alınmıştır. EBYS ile gerekli entegrasyonu yapıldıktan sonra devreye alınmıştır.
- Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından 28.08.2020 tarihinde yayımlanan e-Yazışma (EYP 2.0) Teknik Rehberi’nde yapılan güncellemeler çerçevesinde Kamu SM’den kurumsal mühür ve kurumsal şifreleme sertifikaları temin edilmiştir.
- Sistemde sorun yaşayan personele uzaktan teknik destek verilmiştir.
- EBYS Mobil Uygulamada iyileştirme çalışmaları yapılmıştır.
- Sistemin yıllık bakım sözleşmesi yapılmıştır.
- Belli periyotlarda sürüm güncellemeleri gerçekleştirilmiştir.
- Sistem üzerinde çalışan evrak türlerinde güncelleştirmeler yapılmıştır.
- Sistem ayarlarında güncelleştirmeler yapılmıştır.
- Sistem Entegrasyon ayarlarında güncelleştirmeler yapılmıştır.
- UETS EBYS Entegrasyonu işlemlerinde güncelleştirmeler gerçekleştirilmiştir.
- DETSİS EBYS Entegrasyonu gerçekleştirilmiştir.
- Kurum internet sitesinde yayınlanan Tüketici Şikâyetleri Modülü mobil uyumlu hale getirilmiştir.
- Kuruma yeni başlayan personele e-imza alımları yapılmıştır.
- E-imza süreleri dolan personelin e-imzalarının yenilenme işlemleri yapılmıştır.

5.4. Kurum İnternet Sitesi

Kurum internet sitesi geliştirmeleri, Daire Başkanlıklarından ve kullanıcılardan gelen istekler doğrultusunda devam etmektedir.

5.5. Kurumsal Kaynak Planlama (KKP)

Kurum personelimiz tarafından tüm modülleriyle beraber ele alınarak 2020 yılı Haziran ayından bu yana Kurum İtranet Portalı üzerinde geliştirilmesi ve güncelleştirilmesi 2021 yılında da devam eden KKP modülleri (Personel özlük, terfi, kadro, mesai, izin, maaş, tahakkuk, harcırah, sözleşme takibi, yemekhane, ziyaretçi takibi, personel kimlik yönetimi vb.) tüm kurumsal kaynak iş ve işlemleri elektronik ortamda birbiriyle entegre olarak çalışmaktadır.

Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında Hayat Eve Sığar (HES) kodu sorgulama hizmeti ile ilgili olarak "Hayat Eve Sığar Web Servisi Uygulaması"na ilişkin entegrasyon kapsamında web servislerin ve bu servisleri kullanan ara yüzlerin hazırlanmasına yönelik Kurum İtraneti üzerinde personel HES takibi yazılım faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Satın alma işlemleri modülü, 18 Mayıs 2021'de Kurum İtraneti üzerinde geliştirilmeye başlanmış olup modülün geliştirme süreçleri devam etmektedir.

5.6. Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS)

Kurum personeline hizmet vermekte olan Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS), Kurumda ihtiyaç duyulan enerji piyasası bilgilerinin analizi ve raporlanması için kurulmuş olan bir sistemdir. Kurumda kullanılan tüm sistemler üzerinde yer alan, analiz ve raporlama için anlamlı olabilecek veriler EPARS veri ambarlarına aktarılmış olup, gelen talepler doğrultusunda diğer anlamlı olan veriler de bu veri ambarlarına aktarılmaya devam edilmektedir. EPARS ile bu veri ambarlarındaki veriler sorgulanabilmekte, üzerinde analizler yapılarak raporlar oluşturulabilmektedir.

EPARS kapsamında yetkili Kurum personeli dinamik olarak kendi raporlarını üretebildikleri gibi, birden fazla parametreye bağlı olarak hızlıca sorgulanabilen veriler ve bu verilerle hazırlanmış sabit raporları da kullanabilmektedirler. Raporlarda; petrol, LPG, elektrik, doğal gaz piyasalarına ait lisans verileri ve bahse konu sektörlerde faaliyet gösteren şirketler tarafından Kuruma gönderilen bildirimlerden elde edilen veriler yer almaktadır. Şirketlerin gönderdiği verilerin, şirketler arası doğruluk kontrolleri de EPARS çapraz kontrol raporları ile yapılmaktadır.

2021 yılında, Daire Başkanlıklarından gelen rapor talepleri doğrultusunda 47 adet yeni rapor oluşturularak ve 143 adet mevcut raporda ise güncelleme yapılarak yetkili Kurum personelinin kullanımına sunulmuştur. Diğer kamu kurumlarından gelen veri taleplerinin karşılanmasına yönelik ise, gerekli web servis sorguları hazırlanmıştır.

Yıl içerisinde veri yönetimi ve iş zekâsı sunucularında bakım, güvenlik, test, performans ve kapasite artırım çalışmaları rutin olarak sürdürülmüştür.

5.7. Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi (EPVYS)

Kuruma mevzuatla verilen görevlerin; verimlilik ve performans artışı sağlayarak, hızlı ve güvenli bir biçimde elektronik ortamda gerçekleştirilmesi ve gerek Kurum içinde gerekse diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışılabilirliğinin de sağlandığı bir bilişim sistemi kurulmuş ve devreye alınmıştır. Bu kapsamda, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında faaliyet gösteren şirketlere ilişkin Lisans, Muhatap, Tarife, Dava, Denetim, İdari Para Cezaları ile Lisans Bedeli ve Katılma Payı bilgilerine ilişkin ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirmeler ve güncellemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda 2021 yılında yapılan çalışmalar şunlardır:

- EPVYS yazılım geliştirmesi birimlerden gelen talepler doğrultusunda Kurum personeli tarafından yapılmıştır.

- 7318 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 6 ncı, 10 uncu, 11 inci ve 12 nci maddeleri kapsamında, gerek 5015 sayılı Kanun ve gerekse 5307 sayılı Kanunda değişiklik yapan yasal düzenlemelerin uygulanmasını teminen Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) olan vadesi geçmiş prim ve idarî para cezası borcu ile vergi dairelerine olan 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi kapsamındaki vadesi geçmiş borcun tespiti amacıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ile Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) Arasında Veri Erişim, Paylaşım ve Kullanım Esaslarına Dair Ek Protokol ile SGK ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Arasında Veri Paylaşımına İlişkin Protokol revize edilmiş, bu kapsamda Kuruma yapılan başvurularda GİB ve SGK borç kontrollerinin online olarak yapılması sağlanmıştır.
- Yıllık Lisans Bedeli ve Katılma payları elektronik ortamda takip edilmeye başlanmıştır. Elektronik olarak alınan başvurularda Yıllık Lisans Bedeli ve Gelir Payı borç kontrollerinin otomatik olarak yapılması sağlanmıştır.
- Elektrik Piyasası Üretim lisansları için Birden çok kaynaklı üretim tesis başvuruları elektronik ortamda alınmaya başlanmıştır.
- Şarj Ağı İşletme lisansı başvurularının Elektronik ortamda alınması için çalışmalara başlanmıştır.
- Şarj ağlarına bağlı halka açık tüm şarj istasyonlarının gerçek zamanlı olarak görüntülenebilmesi için oluşturulan, bu kapsamdaki şarj istasyonlarının verilerini canlı olarak sağlayan ve veri değişimi ile diğer işlemlerin standart protokoller ve arayüz ile sağlanacağı Serbest Erişim Platformunun geliştirme çalışmalarına başlanmıştır.
- Elektrikli araç şarj istasyonlarının anlık olarak izlenmesine yönelik Mobil Uygulama geliştirme çalışmalarına başlanmıştır.
- Petrol Piyasası mevzuat değişikliği kapsamında Otomasyon Firmalarının tanımlanması, vize işlemleri, Otomasyon Firması- Dağıtıcı sözleşme bilgileri, Bayiler ile otomasyon firması eşleştirmesi süreçleri için gerekli arayüzler geliştirilmiştir.
- YEKDEM Başvuruları kapsamında alınan kararlar doğrultusunda başvuru süreci güncellenmiş ve başvurular online alınmıştır.
- EPDK başvuru sistemi üzerinden alınan Kamulaştırma başvurularına revizyon süreçleri eklenmiştir.
- Doğal Gaz Piyasası İletim, İthalat, Toptan Satış ve İhracat lisanslarının yeni başvuru ve tadil başvuruları ile Sıkıştırılmış Doğal Gaz lisansı tadil başvurularının EPDK Başvuru sistemi üzerinden alınması için geliştirmeler yapılmıştır.
- Cumhurbaşkanlığı Ulusal Veri Sözlüğü (UVS) projesi kapsamında Ulusal Veri Sözlüğü çalışmalarına katılım sağlanmaktadır. Bu kapsamda gerekli veri girişleri yapılmıştır.

Lisans ve lisans tadil başvurularının, sertifika, izin, YEKDEM ve kamulaştırma işlemlerinin elektronik ortamda alınarak işlemlerin hızlandırılması, işlemlerde istenen belgelerin sadeleştirilmesi/azaltılması ve elektronik ortamda temin edilebilecek belgelerin fiziki olarak alınmaması yönündeki çalışmalara devam edilmektedir.

5.8. Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile Veri Paylaşımı (Veri Erişim ve Paylaşım Sistemi (VEPS))

Bu başlık altında 2021 yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda özetlenmektedir:

- Petrol Piyasası mevzuat değişikliği kapsamında Bayi Otomasyon Sistemi altyapı ve süreçleri güncellenmiştir.
- Cumhurbaşkanlığı Dijital Türkiye İzleme Değerlendirme Sistemi ile entegrasyon sağlanmıştır.
- Millî Güvenlik Kurulu (MGK) Genel Sekreterliği Seferberlik Kaynak Planlama Sistemi (SEKAPS) projesi ile entegrasyon sağlanmıştır.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile entegrasyon sağlanmıştır.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Karar Destek Sistemi (KDS) ile entegrasyon sağlanmıştır.

5.9. Elektronik Bildirim Sistemi (EBİS)

EBİS yazılım geliştirmesi birimlerden gelen talepler doğrultusunda Kurum personeli tarafından yapılmıştır. Bildirim sistemi üzerinden alınan veriler Kurum tarafından yayımlanan yıllık ve aylık sektör raporlarının hazırlanmasında kullanılmakta ve söz konusu raporlar, Kurum internet sitesinde yayımlanmaktadır. Bürokrasinin azaltılması ve Dijital Türkiye çalışmaları kapsamında Elektrik ve Doğal Gaz abonelerinin Abonelik Başvuru, Fesih Başvuru ve Borç Sorgulama işlemlerinin izlenmesi için gerekli veriler bildirim sistemleri aracılığıyla alınmaya başlanmış olup bu veriler düzenli olarak Cumhurbaşkanlığına iletilmektedir. E-devlet üzerinden yapılması sağlanmıştır.

6. DENETİM

Kurum, 4628, 4646, 5015, 5307 ve 6446 sayılı Kanunlar kapsamında enerji piyasalarında denetim yapmaya yetkilidir. Bu çerçevede elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında yapılacak denetimler ile ön araştırma ve soruşturmalarda izlenecek usul ve esaslar hakkında çıkarılan dört ayrı yönetmelikle denetim ve soruşturmanın nasıl yapılacağı belirlenmiştir.

Kurul, re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikâyetler üzerine, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemleri nedeniyle, doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verebilmektedir. Bu doğrultuda elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında yürütülecek denetim, ön araştırma ve soruşturma faaliyetlerinin icrasına ilişkin yönetmeliklerde 6719 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun sonrasında gerekli değişiklikler yapılmış ve bahse konu yönetmelikler 04.01.2017 tarihli ve 29938 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan değişikliklerle, Kurul ön araştırma ve soruşturma açma yetkisini Başkanlık Makamına devretmiştir.

Kurum, piyasa faaliyetlerini kendi personeli veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tâbi tutmaktadır.

Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İş Birliği Protokolleri kapsamında ilgili kuruluşlar tarafından Kurum adına yürütülen denetim çalışmaları 2021 yılında da yoğun bir şekilde devam etmiştir.

6.1. Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri

Elektrik piyasasında gerçekleştirilen denetimler ve soruşturmalar neticesinde 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 16 ncı maddesi kapsamındaki yaptırım ve cezalar uygulanmaktadır.

2021 yılı içerisinde 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve bu Kanun uyarınca hazırlanmış ikincil mevzuata aykırılık teşkil ettiği değerlendirilen iş ve işlemler gerçekleştiren 354 adet lisans sahibi hakkında yeni soruşturma süreci başlatılmıştır. Yıl içerisinde yürütülen ve bir önceki yılda başlatılmış olup yıl içerisinde neticelendirilen soruşturmalar kapsamında 2021 yılında 365 adet ihbar yaptırımı; 25 farklı lisans sahibi hakkında toplam 30.677.640 -TL tutarında 28 adet idari para cezası yaptırımı uygulanmıştır.

6.2. Doğal Gaz Piyasası İnceleme ve Denetim Faaliyetleri

6.2.1. Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin 5 Yıllık Yatırım Yükümlülükleri İncelemeleri

Kurum tarafından her bir dağıtım bölgesi için ayrı ayrı yapılan "Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhalesi" neticesinde lisans almaya hak kazanan tüm dağıtım şirketlerinin, dağıtım lisansı, lisansın mütemmim cüzü olan ihale şartnamesi ve ilgili mevzuat kapsamında 5 (beş) yıllık yatırım yükümlülükleri bulunmaktadır.

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin beşinci paragrafı, Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 30 uncu maddesi ve lisans sahibi dağıtım şirketlerinin lisanslarının "Genel Hükümler" bölümünün ilgili maddesi çerçevesinde, 5 (beş) yıllık yatırım yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediğinin tespiti için 29.01.2009 tarihli ve 1955 sayılı Kurul Kararı alınmıştır. İlgili Kurul Kararları çerçevesinde, doğal gaz dağıtım şirketlerinin 5 yıllık yatırım yükümlülüklerinin Kurum adına izlenmesi ve incelenmesine yönelik olarak, İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi Ticaret A.Ş. (UGETAM) ve S&Q Mart Kalite Güvenlik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (S&Q MART) ile Elektrik Tesisleri Mühendislik Müteahhitlik Danışmanlık ve Ticaret A.Ş. (ELTEM-TEK) yetkilendirilmiştir.

05.07.2011 tarih ve 3303-4 sayılı ve 18.04.2012 tarih ve 3783-2 sayılı Kurul Kararları ile doğal gaz dağıtım şirketlerinin 5 yıllık yatırım yükümlülükleri kapsamında kendilerinden kaynaklanmayan mücbir sebeplerle yapılamayan yatırımların incelenmesine ilişkin düzenleme, ayrıca 08.01.2015 tarihli ve 5409-5 sayılı Kurul Kararı çerçevesinde de 5 yıllık yatırım yükümlülüğü raporlarında mücbir sebep olarak görünen yatırımların mevcut durumlarının tespiti amacıyla düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu çalışmalara yönelik olarak belirlenen kapsam ve raporlama konusunda yapılan yetkilendirme çerçevesinde; bahse konu raporlar Kurum bünyesinde kurulan Komisyon tarafından incelenmekte ve Komisyon incelemeleri neticesinde mevzuata aykırılık olarak değerlendirilen hususlar Denetim Dairesi Başkanlığına intikal ettirilmektedir.

Diğer taraftan Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 70 inci maddesi kapsamında, doğal gaz dağıtım şirketlerinin dağıtım bölgesine genişleme yoluyla dâhil edilen şehirlerin süreli yükümlülüklerinin incelenmesini teminen, 29/01/2009 tarihli ve 1955-1 sayılı Kurul Kararıyla yetkilendirilmiş/yetkilendirilecek şirketler tarafından aynı Kurul Kararı kapsamındaki hususlarda inceleme yapılması ve hazırlanacak denetim raporlarının Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı tarafından değerlendirilmesine ilişkin 24/10/2019 tarihli ve 8900 sayılı Kurul Kararı alınmıştır.

Anılan Kurul Kararı gereğince, yetkili firmalar UGETAM, S&Q MART ve ELTEM-TEK tarafından genişleme bölgelerindeki incelemeler devam etmekte ve tamamlanan inceleme raporları Kuruma sunulmaktadır.

6.2.2. Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri

Doğal gaz piyasasına yönelik gerçekleştirilen denetim faaliyetleri kapsamında lisans ve sertifika sahipleri hakkında 2021 yılı içerisinde;

- 87 adet yeni soruşturmaya başlanılmış, önceki senelerde başlanılmış olmakla birlikte sonlandırılmamış olan 33 adet soruşturma ile beraber toplam 120 adet soruşturma yürütülmüş, yürütülen 120 adet soruşturmanın 83 adedi sonlandırılmış, 37 adedi ise 2022 yılına devretmiş,
- 56 adet soruşturma, lisans ve sertifika sahibi kişilerin, bundan böyle ilgili mevzuat hükümlerine uygun hareket etmesi hususunda ihtar edilmesi ile sonlandırılmış,
- 21 adet soruşturmada İç Tesisat ve Servis Hatları Sertifikası sahiplerinin can güvenliğini tehlikeye atacak şekilde fiillerde bulunulmasına bağlı olarak, bundan böyle ilgili mevzuat hükümlerine uygun hareket etmesi hususunda sertifika sahibi kişiler ihtar edilmiş ve kişilerin sahibi olduğu ilgili sertifikalar iptal edilmiş,
- 2 adet soruşturmada 1'i lisans 1'i İç Tesisat ve Servis Hatları Sertifikası sahibi kişi hakkında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiş,
- 4 adet soruşturma ise kişiler hakkında idari yaptırım uygulanmaksızın sonlandırılmıştır.

6.3. Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri

Petrol piyasası denetimleri, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenmesi ve bu kişilerce piyasaya arz edilen petrol ve madeni yağın teknik düzenlemelere uygunluğunun araştırılması, hata, aykırılık, usulsüzlük ve suiistimallerin tespit edilmesi halinde ilgili kanunlarda öngörülen gerekli yaptırımların uygulanması suretiyle yapılan çalışmalardır. Petrol piyasası faaliyetlerine yönelik olarak gerçekleştirilen inceleme ve denetim faaliyetleri neticesinde, idari para cezaları ve idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İş Birliği Protokolleri kapsamındaki denetimler Kurumun koordinasyonunda yürütülmektedir. Bu kapsamda, denetim yapılacak piyasa faaliyetleri, denetim tarihi ve denetimin gerçekleştirileceği bölgeler Kurum tarafından belirlenmekte, bu konuda alınan Kurul Kararından itibaren 1 (bir) yıl içerisinde denetim ilgili paydaşlarla müştereken planlanmakta veya denetimle yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşlarının kendi sorumluluk bölgelerinde bu kuruluşlarca planlanarak, lisans sahiplerinin yılda en az bir kez olmak üzere ulusal marker da dâhil olmak üzere denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Gerek tespitler neticesinde gerekse yapılan şikâyet ve ihbarlar çerçevesinde Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar tarafından denetimlerin yapılmasına devam edilmiştir. Özellikle yerleşim planı dışında gizli tank ve düzeneklerle kaçak akaryakıt satışının yapıldığı tesislere yönelik olarak Ticaret Bakanlığı ve Savcılık nezaretinde İl Jandarma Komutanlıkları ve İl Emniyet Müdürlüklerince denetimler yapılarak kaçak akaryakıt satışına yönelik tespitler yapılmıştır.

Protokol yapılan kuruluşlara 2020-2021 yılları arasında yapılan ödenek aktarımları Tablo 6.1'de gösterilmektedir.

Tablo 6.1: 2020 ve 2021 Yıllarında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Ödenek Aktarımı

Protokol Kapsamındaki Kuruluşlar	Aktarılan Ödenek Tutarı (TL)		Değişim (%)
	2020 Yılı	2021 Yılı	2020→2021
Jandarma Genel Komutanlığı	6.000.000	8.000.000	33,33
Emniyet Genel Müdürlüğü	7.000.000	10.000.000	42,86
Sahil Güvenlik Komutanlığı	7.500.000	7.500.000	0,00
Ticaret Bakanlığı	5.000.000	5.000.000	0,00
ODTÜ-PAL	150.000	162.500	8,33
TÜBİTAK	64.000.000	70.000.000	9,38
TOPLAM	89.650.000	100.662.500	12,28

Ayrıca lisans sahiplerinin 5015 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata uygun faaliyet gösterip göstermedikleri de incelenmiştir.

Petrol piyasası denetimleri kapsamında ilgili lisans sahipleri tarafından piyasa faaliyetine konu edilen akaryakıtın yeterli şart ve seviyede ulusal marker içerip içermediğinin tespit edilmesi amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı¹, Ticaret Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin katılımıyla yapılan denetimler kapsamında ulusal marker ölçüm sonucu geçersiz çıkan numuneler, TÜBİTAK, EGE-PAL, ODTÜ PAM, İNÖNÜ-PAL ve KTÜ-YUAM'a intikal ettirilmiştir. Söz konusu denetimler sonucunda standart dışı veya kaçak akaryakıt şüphesi ile alınan ve yapılan analizler neticesinde teknik düzenlemelere aykırı olduğu tespit edilen ve/veya UM ölçüm sonucu geçersiz çıkan tesislere ilişkin yasal işlemler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 6.2: 2019-2021 Yılları Ulusal Marker Saha Cihazı (XP) Analiz Sonuçları Karşılaştırması

Ölçüm Sayıları	2019 Yılı		2020 Yılı		Değişim (%)	2021 Yılı		Değişim (%)
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	2019→2020	Adet	Oran (%)	2020→2021
Geçerli Ölçüm Sayısı	101.109	98,81	85.668	99,16	-15,27	87.448	99,29	2,07
Geçersiz Ölçüm Sayısı	1.218	1,19	725	0,84	-40,47	622	0,71	-14,20
Toplam Ölçüm Sayısı	102.327	100	86.393	100	-15,57	88.070	100	1,94

¹-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Kurum arasında 28.06.2006 tarihinde imzalanarak yürürlüğe giren Petrol ve LPG Piyasalarında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolü, karşılıklı mutabakat ile 05.03.2020 tarihi itibarıyla sonlandırılmıştır.

Petrol piyasasında 2021 yılında yapılan denetim ve soruşturmalar sonucunda; niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller kapsamında yapılan denetimlerde **484** adet ihtar işlemi tesis edilmiş olup, Kurumca uygulanan idari para cezaları ise Tablo 6.3 ve Tablo 6.4'te gösterilmektedir.

Tablo 6.3: Petrol Piyasasında 2021 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Dağıtıcı	244	36,04	1.222.494.522	91,16
Bayilik	413	61,00	91.176.754	6,80
Depolama	6	0,89	17.788.520	1,33
Madeni Yağ	13	1,92	8.676.361	0,65
İhrakiye Teslimi	1	0,15	842.423	0,06
Toplam	677	100	1.340.978.580	100

Tablo 6.4: Petrol Piyasasında 2020-2021 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	2020 Yılı		2021 Yılı	
	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Dağıtıcı	666.664.590	84,65	1.222.494.522	91,16
Bayilik	93.934.620	11,93	91.176.754	6,80
Depolama	5.751.600	0,73	17.788.520	1,33
Madeni Yağ	17.784.463	2,26	8.676.361	0,65
İhrakiye Teslimi	-	-	842.423	0,06
Kurumca Yetki Verilen Gözetim Firmaları	3.423.507	0,43	-	-
Toplam	787.558.780	100	1.340.978.580	100

Petrol piyasasında 2021 yılında uygulanan idari para cezalarının fiillerine göre dağılımı Tablo 6.5'te gösterilmektedir.

Tablo 6.5: Petrol Piyasasında 2021 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı

İdari Para Cezasına Konu Fiil	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otomasyon Yükümlülüğü ve Lisans Kapsamı Dışında Faaliyet	337	49,85	563.972.385	42,06
Ulusal Petrol Stok Yükümlülüğüne Aykırılık	52	7,69	546.935.600	40,79
Ulusal Markerin Yeterli Şart ve Seviyede Olmaması	20	2,96	21.372.468	1,60
Dağıtıcı Dışında Akaryakıt İkmali	81	11,98	17.259.001	1,28
Diğer*	187	27,52	191.439.126	14,27
Toplam	677	100	1.340.978.580	100

* Petrol piyasası mevzuatının kötü niyet ve tehlikeli eylem sonucunu doğuracak işlemlerden özenle kaçınma yükümlülüğünü ihlal, ulusal marker ekleme işlemi meydana gelen usulsüzlük gibi muhtelif maddelerine muhalefetten kesilen cezaları kapsamaktadır.

6.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri

LPG piyasası denetimleri, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuata uygunluğunun incelenmesi ve değerlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir. LPG piyasasında yapılan faaliyetlere yönelik inceleme – denetim faaliyetleri ve neticesinde uygulanacak yaptırımlar ve cezalar, 5307 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde uygulanmaktadır. Bu Kanun hükümlerine dayanılarak çıkartılan ikincil mevzuat kapsamında da işlemler yürütülmektedir. Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İş Birliği Protokolleri kapsamında piyasanın tamamı denetlenmiş olup lisanssız olarak faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetleri mühürleme suretiyle durdurulmuştur.

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamında denetimler yapılmış olup; 5307 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu'nun (Kanun) 17 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin 14/02/2019 tarihli ve 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller kapsamında yapılan denetimlerde **309** otogaz istasyonuna ihtar işlemi tesis edilmiştir.

Tablo 6.6: LPG Piyasasında 2021 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otogaz Bayilik	62	91,18	8.208.700	83,02
Depolama	4	5,88	1.000.000	10,11
Dağıtıcı	2	2,94	679.628	6,87
Toplam	68	100	9.888.328	100

Tablo 6.7: LPG Piyasasında 2020-2021 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	2020 Yılı		2021 Yılı	
	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otogaz Bayilik	7.041.581		8.208.700	
Depolama	3.250.000		1.000.000	
Dağıtıcı	3.066.495		679.628	
Toplam	13.358.076		9.888.328	100

LPG piyasasında idari yaptırımlar ve idari para cezaları, lisanssız faaliyette bulunmak, teknik düzenlemelere aykırı ürün ikmal etmek, lisansın verdiği hak ve yükümlülöklere aykırı davranmak, tesiste sorumlu müdür ve yetkili personel istihdam etmemek, başka dağıtıcıya ait tüp bulundurmamak, dağıtıcının bayisi olmayan istasyona LPG ikmal etmesi, oto gaz istasyonunda tüp dolumuna yarayan aparat bulundurmamak ve/veya tüp dolumu yapmak fiillerinden dolayı uygulanmaktadır.

Tablo 6.8: LPG Piyasasında 2021 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı

İdari Para Cezasına Konu Fiil	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otogaz İstasyonlarında LPG Tüpü Dolumu ve Satışı Yapmak	38	55,88	5.415.373	54,77
Sertifikasız Personel Çalıştırılması	18	26,47	2.139.203	21,63
Piyasa Faaliyetlerinde, Teknik Düzenlemelere Uygun Olmayan LPG Sunmak	6	8,82	1.679.628	16,98
Lisans Almaksızın Bayilik Faaliyeti Yapılması	1	1,47	133.747	1,35
Diğer	5	7,36	520.377	5,27
Toplam	68	100	9.888.328	100

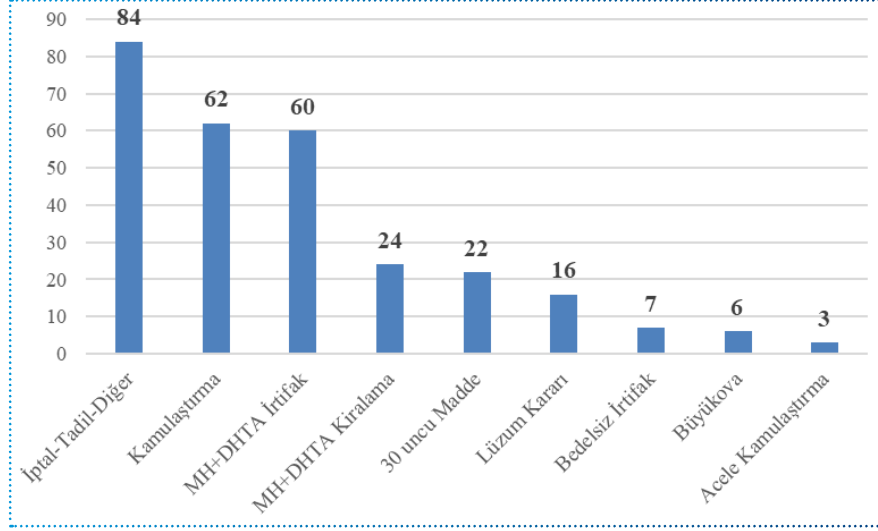
7. TAŞINMAZ TEMİNİ İŞLERİ

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesine göre elektrik üretim tesisleri için, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesine göre doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesisleri için ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 11 inci maddesi kapsamındaki petrol rafinerileri, lisanslı depolama tesisleri, iletim hatları ve işleme tesislerinin kurulabilmesi için gerekli olan taşınmazların temin edilmesi işlemleri Kurum (Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı) tarafından yürütülmektedir.

Bu çerçevede temel olarak yürütülen işlemler; özel mülkiyetteki taşınmazlar için “kamulaştırma”, Maliye Hazinesi (MH) mülkiyetindeki ya da Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki (DHTA) taşınmazlar için “irtifak hakkı tesisi veya kiralama”, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetindeki taşınmazlarda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesinin uygulanması yoluyla “devir” şeklinde sıralanmakta olup 2021 yılında yürütülen faaliyetlerin sektörel ve işlem bazında dağılımları aşağıda belirtilmektedir.

2021 yılı içerisinde, enerji tesislerinin kurulabilmesi için gerekli olan 5.442 adet taşınmazın teminine ilişkin olarak toplam 284 adet Kurul Kararı alınmıştır. Alınan Kurul Kararlarının yapılan işlemler bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

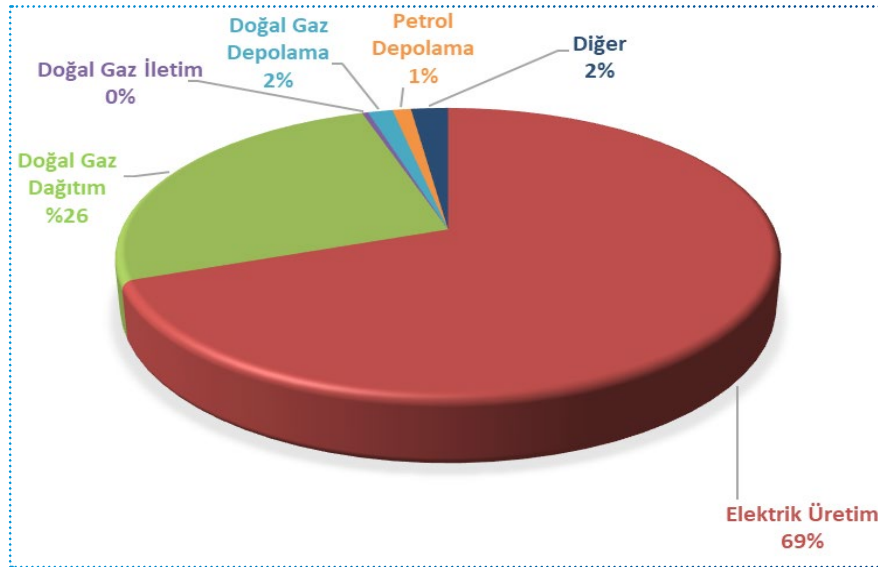
- Özel mülkiyete ait taşınmazların kamulaştırılması amacıyla, toplam 1.000 adet taşınmaz için 62 adet kamulaştırma kararı alınmıştır. Acele kamulaştırma uygulamasına ilişkin ise toplam 88 adet taşınmaz için 3 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Maliye Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki 191 adet taşınmazda irtifak hakkı tesis edilmesine ilişkin olarak 60 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Maliye Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki 95 adet taşınmazda kiralama işlemi tesis edilmesine ilişkin olarak 24 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetindeki 198 adet taşınmazda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesinin uygulanmasına yönelik 22 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesi kapsamında, kamu yararı kararı yerine geçmek üzere toplam 16 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanılmasına İlişkin Kanun kapsamında yer alan hidroelektrik üretim tesislerinin rezervuar alanında bulunan Hazinesinin özel mülkiyetinde ve/veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan toplam 246 adet taşınmazın bedelsiz kullanımına ilişkin olarak 7 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 14 üncü maddesi kapsamında büyük ovalarda bulunan tarım arazilerinin amacı dışında kullanım izni için toplam 496 adet taşınmaza ilişkin 6 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Ayrıca; mahkeme kararının uygulanması, vazgeçme, iptal veya tadil vb. konulara ilişkin olarak toplam 3.128 adet taşınmaz için 84 adet Kurul Kararı alınmıştır.

Şekil 7.1: 2021 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının İşlem Bazında Dağılımı

Alınan Kurul Kararlarının sektörel bazda dağılımı ise aşağıdaki şekildedir:

- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesi gereğince, elektrik üretim tesislerine ilişkin toplam 197 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesi gereğince, doğal gaz dağıtım, iletim ve depolama tesislerine ilişkin toplam 78 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 11 inci maddesi gereğince, petrol depolama tesislerine ilişkin toplam 3 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Ayrıca, iptal-revize vb. konulara ilişkin toplam 6 adet Kurul Kararı alınmıştır.

Şekil 7.2: 2021 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Sektörel Dağılımı

Ayrıca mevzuat çalışmaları kapsamında; elektrik, doğal gaz ve petrol piyasalarında Kurum tarafından yürütülecek taşınmaz temini uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar ile önlisans veya lisans sahiplerinin taşınmaz temininden kaynaklı hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanan “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Yürütülen Taşınmaz Temini İşlemleri Hakkında Yönetmelik” 02.11.2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İlave olarak, 15.11.2021 tarihli ve 31660 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11.11.2021 tarihli ve 10554-2 sayılı Kurul Kararı ile “Taşınmaz Temini İşlemlerine İlişkin Başvurular Hakkında Usul ve Esaslar” kabul edilmiştir. 02.02.2018 tarihli ve 30320 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Yürütülen Taşınmaz Temini İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar” ise 11.11.2021 tarihli ve 10554-2 sayılı Kurul Kararı ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer yandan; taşınmaz teminine ilişkin başvuruların elektronik ortamda alınması uygulamasının geliştirilmesine yönelik olarak Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı ile Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda çalışmalara devam edilmiştir.

“Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” uyarınca, santral sahalarının tespitine yönelik olarak Kuruma sunulan koordinat verilerinin uygunluğunun değerlendirilebilmesini teminen veri raporlama, vektör veriye dönüştürme, haritaya aktarma ve harita görseli oluşturma çalışmalarına devam edilmiştir.

Coğrafi Bilgi Sistemleri altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar da sürdürülmüş olup teknik şartname hazırlıklarının yanı sıra pilot uygulamalar, Kurum içi deneme ve Ar-Ge çalışmaları ile dış kurum ve kuruluşlarla entegrasyon çalışmaları gerçekleştirilmiş ve öngörülen projeye ilişkin hazırlıklar son aşamaya getirilmiştir.

Bu kapsamda; elektrik dağıtım şirketleri ile doğal gaz dağıtım şirketlerine ait şebeke verilerine Kurum tarafından erişim sağlanması için yürütülen çalışmalar neticesinde, elektrik dağıtım şirketlerinin tamamının, doğal gaz dağıtım şirketlerinin de tamamına yakınının coğrafi web servislerine erişim sağlanmış ve şebeke verileri görüntülenebilir hale getirilmiştir. Ayrıca, dağıtım şirketlerinin paylaştığı web servislerinin Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (TUCBS) kapsamında hazırlanan Altyapı Temasına ilişkin Veri Tanımlama Dokümanlarına uygun hale getirilmesi için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile iş birliği içinde çalışmalar yürütülmüştür. Bu konudaki çalışmalar devam etmekte olup nihayetinde, dağıtım şebekelerine ait veri katmanlarının ilgili Kurum personelinin erişimine açılması ve TUCBS Platformuna sunulması planlanmaktadır.

Diğer yandan, Kurum tarafından verilen önlisans/lisanslara ait koordinat verilerinin sayısal vektör veri haline getirilmesine yönelik pilot çalışmalar yürütülmüş ve oluşturulan veri katmanları test amaçlı olarak TUCBS platformuna sunulmuştur. Böylece, TUCBS platformunda yer alan veri katmanlarının Kurum erişimine açılması da sağlanmış olup bu sayede Kurum birimlerinin ihtiyaç duyduğu, diğer kurum ve kuruluşlara ait TUCBS platformunda yer alan verilere erişim imkânı temin edilmiştir. Ayrıca, kamulaştırma işlemleri kapsamında ihtiyaç duyulan parsel sınırları, tapu kayıtları gibi bilgilerin güncel olarak temin edilebilmesi amacıyla Kurumun erişimine açılması sağlanan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne ait web servisleri üzerinden ihtiyaç duyulan sorguların yapılabilmesine yönelik analiz, deneme ve pilot uygulama çalışmaları yürütülmüştür.

8. HUKUK İŞLERİ

8.1.Dava Takip İşlemleri

Kurumun taraf olduğu dava ve takiplere ilişkin iş ve işlemler, 11.09.2003 tarihli ve 207-51 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek yürürlüğe konulan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Taraf Olduğu Davaların Takibine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Tablo 8.1: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Toplam Dava Sayısı

Dava Türü	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	34.489	54,70
İdari Davalar	21.904	34,74
Hukuk Davaları	6.659	10,56
TOPLAM	63.052	100

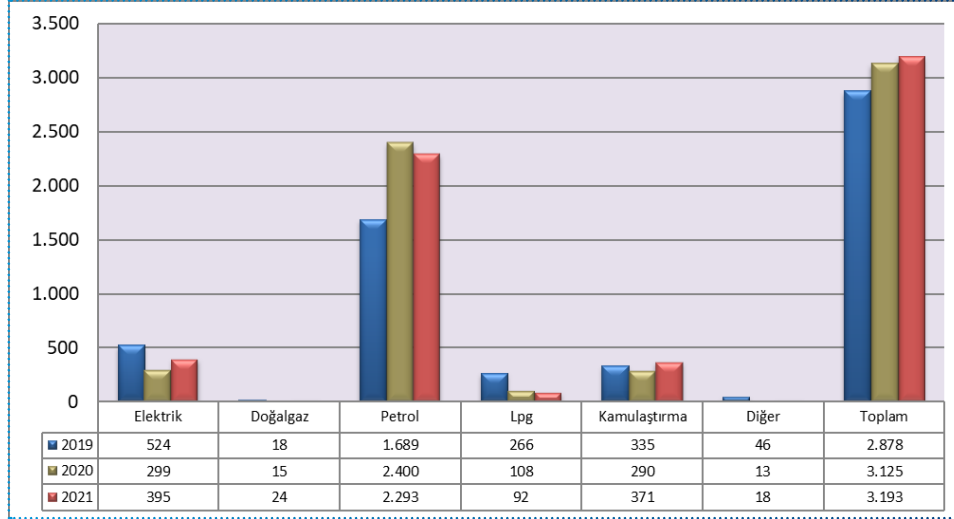
Tablo 8.2: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Davaların Piyasalara Göre Dağılımı

Piyasa	Dava Sayısı	Oran (%)
Elektrik	8.417	13,35
Doğal Gaz	532	0,84
Petrol	49.477	78,47
LPG	2.310	3,66
Kamulaştırma	1.588	2,52
Diğer	728	1,16
TOPLAM	63.052	100

Tablo 8.3: 2021 Yılında Kurumun Taraf Olduğu Davaların Dağılımı

Dava Türü	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	1.628	50,99
İdari Davalar	1.116	34,95
Hukuk Davaları	449	14,06
TOPLAM	3.193	100

Tablolardan anlaşılacağı üzere Kurumun taraf olduğu davaların büyük kısmı, petrol piyasası ile ilgilidir. Bu durumun petrol piyasasında, lisanslı aktör sayısının fazla olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Şekil 8.1: Yıllar İtibarıyla Kuruma Açılan Davaların Piyasa Bazında Dağılımı

2021 yılında;

- Kurum tarafından 3.193 adet davaya taraf olunmuştur.
- Kurumun taraf olduğu 3.193 adet davadan; 1.628 adedi ceza davası, 1.116 adedi idari dava, 449 adedi hukuk davasıdır.
- 2.284 adet dava dışı dosyanın (takipsizlik, haciz ihbarnamesi, görevsizlik vs.) takibi yapılmıştır.

Tablo 8.4: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Takip Ettiği İdari Davaların Kesinleşme Durumu

Dava Sayısı	Kesinleşenler	Derdestler
21.904	6.517	15.387

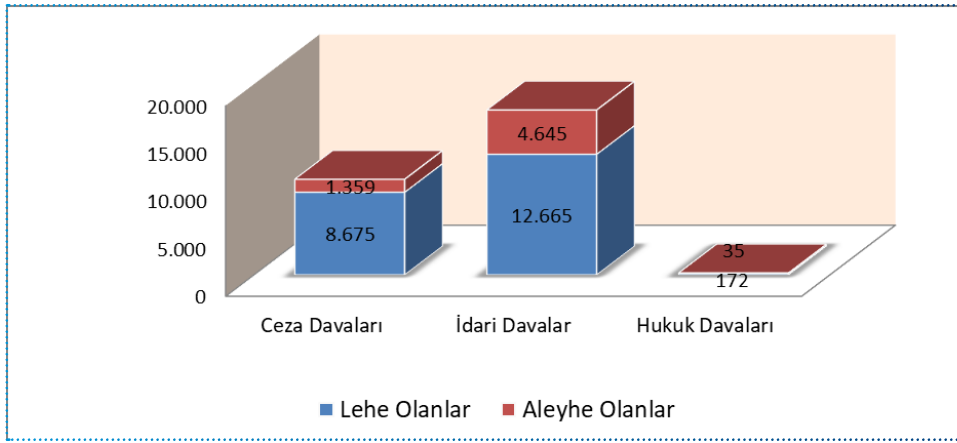
- 31.12.2021 tarihi itibarıyla; Kurum tarafından 63.052 adet davaya taraf olunmuş olup bahse konu davaların 56.284 adedi halen derdesttir.
- Kurumun taraf olduğu 63.052 adet davadan; 34.489 adedi ceza davası, 21.904 adedi idari dava, 6.659 adedi hukuk davasıdır.
- 20.151 adet dava dışı dosyanın (takipsizlik, haciz ihbarnamesi, görevsizlik vs.) takibi yapılmıştır.

Tablo 8.5: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Davalardan Kesinleştiği Tespit Edilen Davaların Sonuçları Bakımından Dağılımı

Dava Türü	Lehe Olanlar		Aleyhe Olanlar	
	Dava Sayısı	Oran (%)	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	188	82,10	41	17,90
İdari Davalar	4.940	75,73	1.583	24,27
Hukuk Davaları	20	66,67	10	33,33
Toplam	5.148	75,91	1.634	24,09

Tablo 8.6: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Davalardan Sonuçlanan Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı

Dava Türü	Lehe Olanlar		Aleyhe Olanlar	
	Dava Sayısı	Oran (%)	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	8.675	86,46	1.359	13,54
İdari Davalar	12.665	73,17	4.645	26,83
Hukuk Davaları	172	83,09	35	16,91
Toplam	21.512	78,08	6.039	21,92

Şekil 8.2: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Kurumun Taraf Olduğu Davaların Sonuçları Bakımından Dağılımı

8.2. Görüş Verme

Kurumun hizmet birimlerine, çalışmalarını yürüttükleri mevzuat hazırlama gibi düzenleyici işlemler ile Kurumu bağlayacak, Kuruma yükümlülük getirecek ya da Kurumun veya mensuplarının taraf olabileceği ihtilaflara yol açabilecek nitelikteki işlemleri tesis etmeden önce veya hukuki bir konuyla ilgili görüş verilmektedir. Ayrıca Kurum hizmet birimleri dışında, Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına da görüş verilmektedir.

Bu kapsamda;

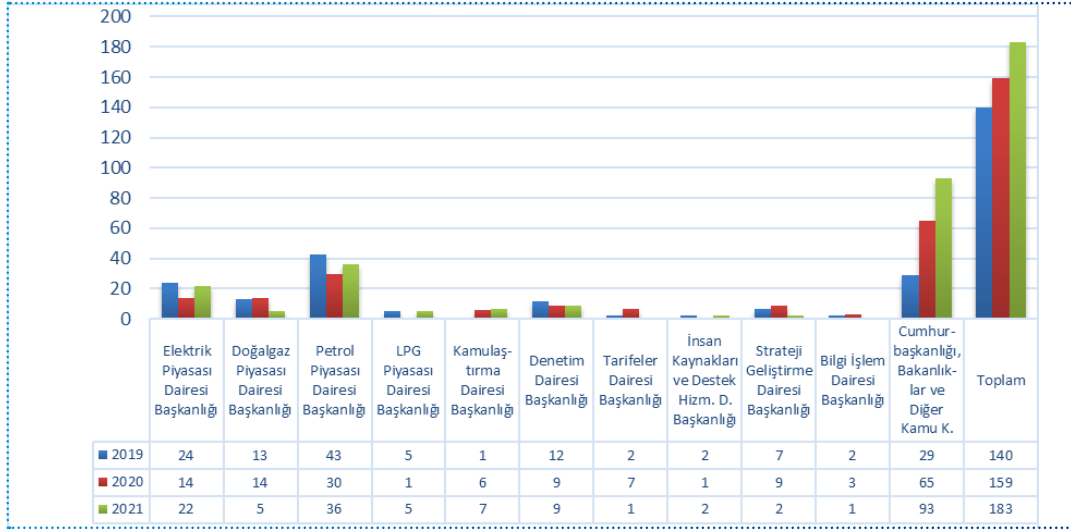
- 2021 yılında **183** adet hukuki görüş verilmiştir.
- 31.12.2021 tarihi itibarıyla toplam 3.083 adet hukuki görüş verilmiştir.

Tablo 8.7: 2021 Yılı Sonu İtibarıyla Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

Görüş Verilen Yerler	Görüş Sayısı	Oran (%)
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı	854	27,70
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı	455	14,76
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı	625	20,27
Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı	211	6,84
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	37	1,20
Denetim Dairesi Başkanlığı	228	7,40
Tarifeler Dairesi Başkanlığı	100	3,24
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	110	3,57
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	130	4,22
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	6	0,19
Kurul Hizmetleri Müdürlüğü	4	0,13
Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	323	10,48
TOPLAM	3.083	100

Tablo 8.8: Yıllar İtibarıyla Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

Görüş Verilen Yerler	2019 Yılı		2020 Yılı		2021 Yılı	
	Görüş Sayısı	Oran (%)	Görüş Sayısı	Oran (%)	Görüş Sayısı	Oran (%)
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı	24	17,14	14	8,81	22	12,02
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı	13	9,29	14	8,81	5	2,73
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı	43	30,71	30	18,87	36	19,67
Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı	5	3,57	1	0,63	5	2,73
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	1	0,71	6	3,77	7	3,83
Denetim Dairesi Başkanlığı	12	8,57	9	5,66	9	4,92
Tarifeler Dairesi Başkanlığı	2	1,43	7	4,40	1	0,55
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	2	1,43	1	0,63	2	1,09
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	7	5,00	9	5,66	2	1,09
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	2	1,43	3	1,89	1	0,55
Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	29	20,72	65	40,87	93	55,82
TOPLAM	140	100	159	100	183	100

Şekil 8.3: Yıllar İtibarıyla Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

9. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI

Tüketici haklarının korunmasını teminen; şikâyet ve başvuruları inceleyerek sonuçlandırma, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin tüketicilerine sundukları hizmetlerde uygulayacakları standart, usul ve esasları belirleme, enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar konusunda kamuoyunu bilgilendirme ve tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Kuruma gelen şikâyetlerin istatistiklerinin daha sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için EBYS'de bazı iyileştirmeler yapılmıştır. Böylelikle, Kuruma gelen şikâyetlere ilişkin çeşitli istatistiki veriler anlık olarak raporlanabilmektedir.

Kurum internet sayfasında sürekli güncellemeler yapılmakta olup, Tüketici Köşesine daha rahat erişim imkânı sağlanmıştır. Tüketici Köşesinde, elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri ile doğal gaz dağıtım şirketlerine ait olan internet adresleri, çağrı merkezi telefonları gibi bilgilere daha hızlı ulaşım sağlanmıştır.

Kuruma gelen şikâyetlerin sayısının her geçen gün artması ve bu şikâyetlerin muhatabı olan Elektrik Dağıtım ve Görevli Tedarik Şirketleri ve Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerine şikâyetlerin daha kolay ve hızlı iletilmesini sağlamak amacıyla muhatap şirketlere KEP adresi zorunluluğu getirilmiş, şikâyetlerin bir Elektronik Yazışma Paketi (EYP) olarak lisans sahiplerine intikali sağlanmıştır. Böylelikle tüketici şikâyetlerinin daha hızlı bir şekilde çözüm adresine yönlendirilmesi ve müracaatçıya her aşamada SMS gönderilerek bilgilendirilmesi sağlanmış ve internet sayfası üzerinden T.C Kimlik numarası ile takip yapılabilmektedir. Dağıtım şirketlerinden gelen cevapların internet sayfasında müracaatçı tarafından görülmesi sağlanmıştır. Dağıtım şirketleri tarafından zamanında cevaplanmayan müracaatlar için şirketlere sistem üzerinden uyarı mesajı gönderilmektedir.

9.1. Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi

Enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar ile tüketicinin hak ve sorumlulukları konusunda tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar kapsamında; Kurumun internet sayfasında tüketici bölümüne yer verilmiştir.

Tüketici Köşesi, sektör bazında aşağıda belirtilen başlıkların tamamını ya da bir kısmını içerecek şekilde oluşturulmuştur:

- Mevzuat (İlgili piyasaya ilişkin tüketicileri doğrudan ilgilendiren mevzuata yer verilmiştir.)
- Piyasa ve Tüketici Hakları (Piyasa yapısı ve bu piyasada temel tüketici haklarının ne olduğuna ilişkin tanıma sunu şeklinde yer verilmiştir.)
- Tüketici Kılavuzu ve Sıkça Sorulan Sorular (Tüketicilerin sıkça sordukları sorulara ilişkin verilen yanıtlar ve tüketici haklarının kullanımına ilişkin açıklamaları içermektedir.)
- Geçmiş Dönem Uygulanan Ulusal Tarifeler ve Diğer Ülke Uygulamaları (Elektrik piyasasında serbest olmayan tüketicilere uygulanan fiyatlar ile diğer ülkelerde uygulanan fiyatlar verilmiştir, doğal gaz dağıtım şirketlerinin uyguladıkları fiyatlara doğrudan erişim sağlanmıştır.)
- Fatura Hesaplama Modülü (Elektrik tüketicilerinin fatura kontrollerini yapmasına imkân tanıyan fiyat modülüne yer verilmiştir.)
- Dağıtım Şirketlerinin İletişim Adresleri (Elektrik ve Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Web Adresi, Çağrı Merkezi, İstek/Şikâyet ve e-posta adreslerini içermektedir.)
- Görevli Tedarik Şirketlerinin İletişim Adresleri (Elektrik Görevli Tedarik Şirketlerinin Web Adresi, Çağrı Merkezi, İstek/Şikâyet ve e-posta adresleri içermektedir.)
- Şikâyet ve Bilgi Edinme (Tüketicilerin şikâyet ve bilgi edinme taleplerine yanıt verecek aktif bir modüle yer verilmiştir.)

Tüketici şikâyetlerine ilişkin internet sayfası üzerinden müracaat modülü yenilenmiş, T.C kimlik üzerinden yapılan müracaatlarda, müracaatın alınması ve şirketlere gönderilmesi aşamalarında müracaatçıya SMS gönderilmesi ve müracaatçının internet sayfası üzerinden takibini yapabilmesi sağlanmıştır.

9.2. Tüketici Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi

Lisans sahibi tüzel kişiler, tüketiciler ve kullanıcılarla olan ilişkilerinde mevzuat çerçevesinde belirlenen yükümlülüklerini yerine getirirken faaliyet konularına ilişkin ihbar ve şikâyetleri hızlı bir şekilde değerlendirerek çözmek ve/veya çözüme yönelik düzenlemelerin yapılmasını sağlamak zorundadır.

Tüketiciler, hizmet veren şirketlere yaptıkları başvurularda yeterli veya tatmin edici cevap alamadıkları takdirde Kuruma başvurma hakkına sahiptirler. Bu şekilde Kuruma ulaşan başvurular, konu ile ilgili tüzel kişi ile yapılan yazışmalar ile birlikte değerlendirmeye alınmakta ve mevzuat çerçevesinde incelenerek sonuçlandırılmaktadır.

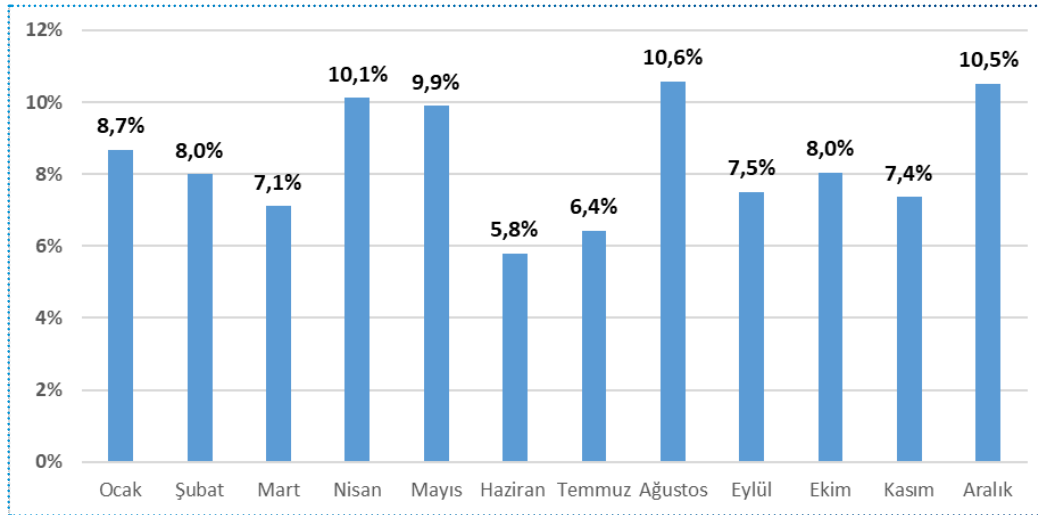
İlgili mevzuat çerçevesinde piyasalarda faaliyet gösteren lisans sahibi tüzel kişilerin yükümlülüklerinin izlenmesinde, gerekli düzenlemelerin hızlı yapılmasının sağlanmasında tüketici ve kullanıcıların istem ve şikâyetinde bulunması yollarının yeterli, açık ve kolay olması oldukça önemlidir.

Bu çerçevede, Kurum tarafından farklı kanallardan iletilen şikâyetlerin ilgili tarafa hızlı bir şekilde iletilmesi, şikâyetlerin çözümünün izlenmesi ve gerekmesi halinde denetiminin yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

9.2.1. Bilgi Edinme Şikâyet Sayısı ve Kanalları

Kurum ilgili Dairelerince 2021 yılında Şikâyet başlığı altında 128.951 adet ve Bilgi Edinme başlığı altında 1.382 adet olmak üzere toplam 130.333 adet bildirim işlem görmüştür.

Şikâyet başlığı altında işlem gören bildirimlerin aylar itibarıyla yüzdesel dağılımı aşağıda verilmektedir.

Şekil 9.1: Şikâyet Başlığı Altında İşlem Gören Bildirimlerin 2021 Yılı Aylar İtibarıyla Yüzdesel Dağılımı

Şikâyet başlığı altındaki bildirimlerin aylık gerçekleştirmelerine bakıldığında en büyük payın %10,6 ile Ağustos ayına ait olduğu, bu ayı Aralık ve Nisan aylarının izlediği görülmektedir.

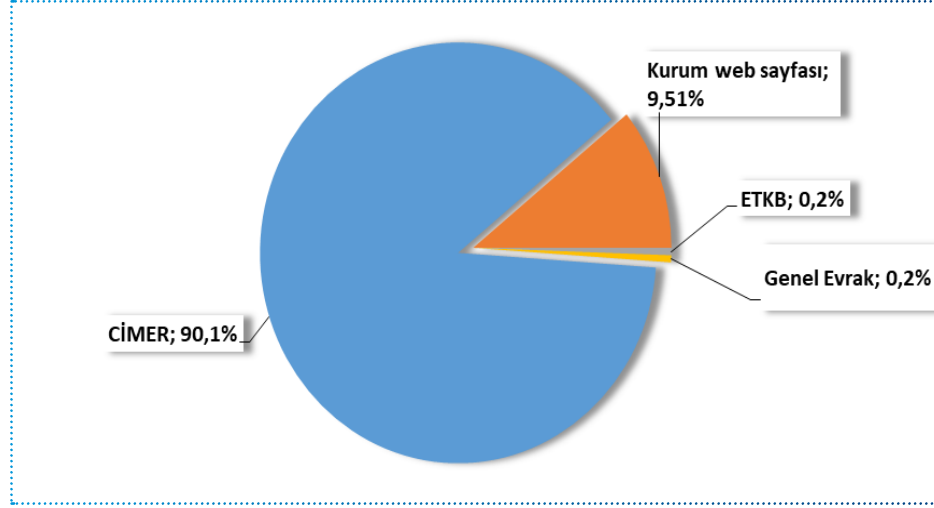
Bildirimlerin Kuruma iletilmesinde, CİMER, Bakanlık, Kurum web sayfası (Form) ve Kurum Genel Evrak kanalları kullanılmaktadır.

2021 yılında toplam tüm kanallar kullanılmak suretiyle Şikâyet başlığı altında 128.951 adet müracaat Kuruma

intikal etmiştir. CİMER müracaatı 116.195 adet (%90,1), Kurum web(form) sayfasından müracaat 12.261 adet (%9,5), ETKB kanalı ile müracaat 261 adet, Genel Evrak kanalı ile müracaat 213 adet ve diğer kanallar ile müracaat 21 adettir.

2021 yılında Kuruma 1.382 adet Bilgi Edinme müracaatı yapılmıştır. Şikâyet ve Bilgi Edinme müracaatı toplamı 2021 yılı sonu itibarıyla 130.333 adettir.

2021 yılında 111.204 adet müracaat ilgili şirketlere değerlendirilmek ve gereği için gönderilmiştir. Şikâyet kanallarına göre gerçekleşmelerin yüzdesel dağılımı aşağıdaki grafikte verilmektedir.

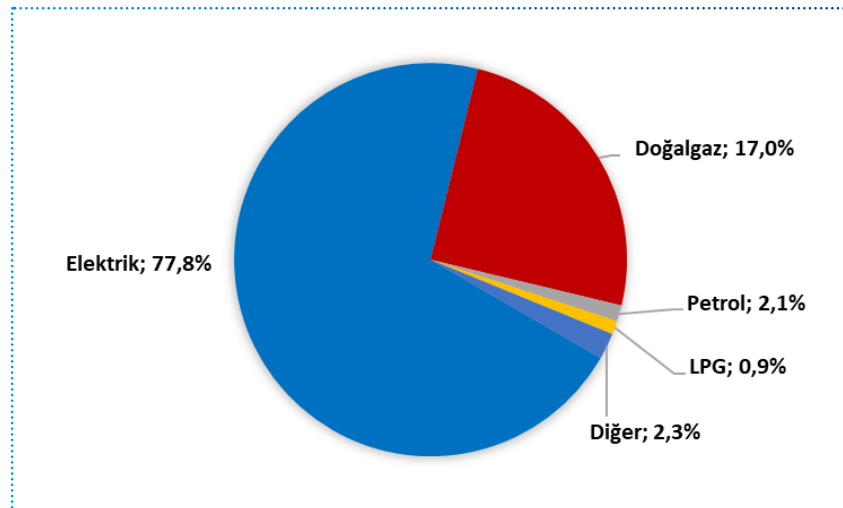

Şekil 9.2: Şikâyet Bildirimlerinin Şikâyet Kanallarına Göre Yüzdesel Dağılımı

Şikâyet Bildirimlerinin %90,1'i CİMER üzerinden yapılmıştır. CİMER'den sonra en fazla bildirim, %9,51 ile Kurum web sayfası (Form) kanalı ile gerçekleştirilmiştir. EPDK web sayfasını sırasıyla ETKB, EPDK Genel Evrak ve Diğer kanalları takip etmektedir.

9.2.2. Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı

Şikâyet kategorisi altında iletilen bildirimler tüketici haklarının korunması ile tüketici şikâyetlerinin incelenmesi çerçevesinde Elektrik Piyasası, Doğal Gaz Piyasası, Petrol Piyasası ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası (LPG) olarak ayrıştırılmıştır. Bu sektörlere ait şikâyet bildirimlerinin yüzdesel dağılımı aşağıdaki grafikte verilmektedir.

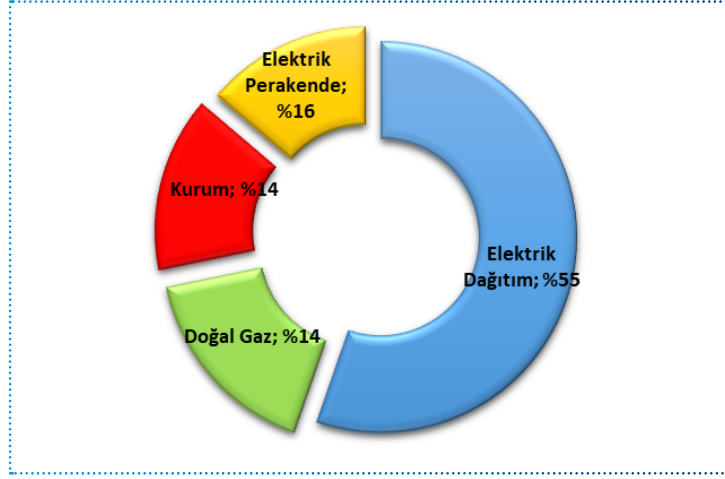

Şekil 9.3: Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı

Şikâyetlerin sektörel dağılımında 100.283 adet (%77,8) ile en fazla paya sahip olan sektör elektrik sektörüdür. Elektrik sektörünü 21.860 adet (%17) ile doğal gaz sektörü, 2.903 adet (%2,3) ile diğer, 2.767 adet (%2,1) ile petrol sektörü ve 1.138 adet (%0,9) ile sıvılaştırılmış petrol gazları sektörü izlemiştir. Özellikle elektrik ve doğal gaz sektörlerine ait bu oranlar yorumlandığında elektrik ve doğal gaz sektöründe 2021 yılında toplam 64 milyondan fazla tüketicinin/abonenin (serbest ve serbest olmayan) olduğu hususu dikkate alınmalıdır.

Kurum yazışma sistemi içine alınan bildirimlerin tamamı sektör dairelerine gönderilmemektedir. Kurum tarafından doğrudan incelenmeye alınmayan ve şirketler tarafından cevaplanması ve değerlendirilmesi gereken şikâyetler ilgili şirketlere yollanmaktadır.

Aşağıdaki grafikte Kurum yazışma sistemi içine alınan ve doğrudan kurum dışına yönlendirilen şikâyetlerin oranları gösterilmektedir.

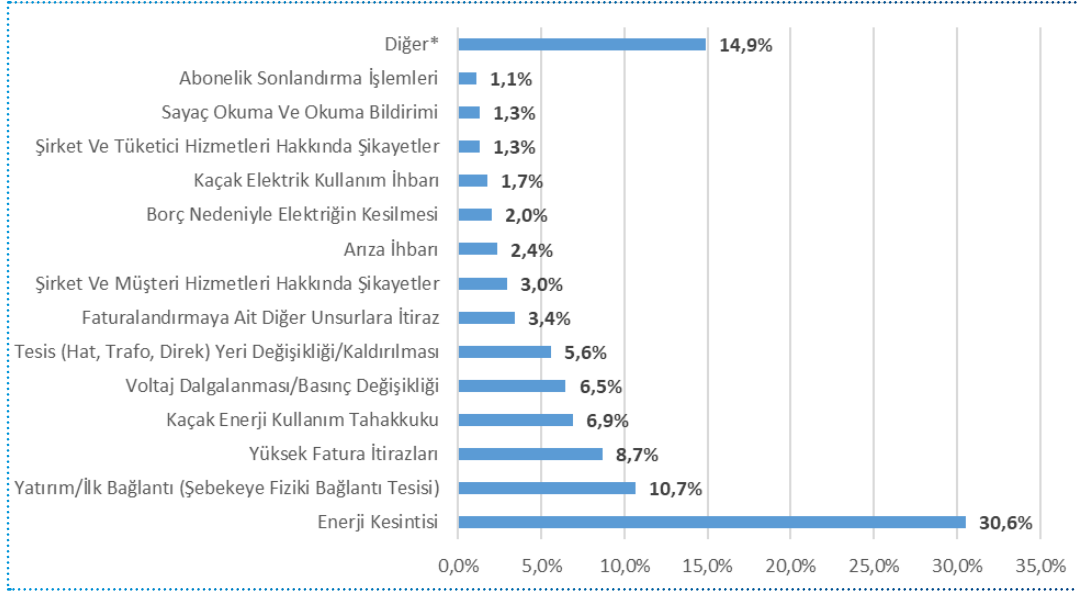

Şekil 9.4: Şikâyet Bildirimlerinin Gönderildikleri Yerlere Göre Dağılımı

Kurum yazışma sistemi içine alınan şikâyetlerin en büyük kısmı %55'lik oranla elektrik dağıtım şirketlerine, %16'lık kısmı elektrik görevli tedarik şirketlerine, %14'lük kısmı doğal gaz ve %14'lük kısmı Kurum sektör dairelerine gönderilmiştir.

9.2.3. Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

Tüketici hakları ve tüketicilerin korunması çerçevesinde, şikâyet kategorisi altında elektrik sektörüne özgü alt sınıflandırmalar yapılmıştır. Bu döneme ilişkin şikâyet kategorisine tabi 100.279 adet bildirim işlem görmüş olup, alt sınıflandırmalar bazında dağıtım, tedarik ve özel tedarik şirketleri şikâyet kategorilerinin dağılımı aşağıda verilmektedir.

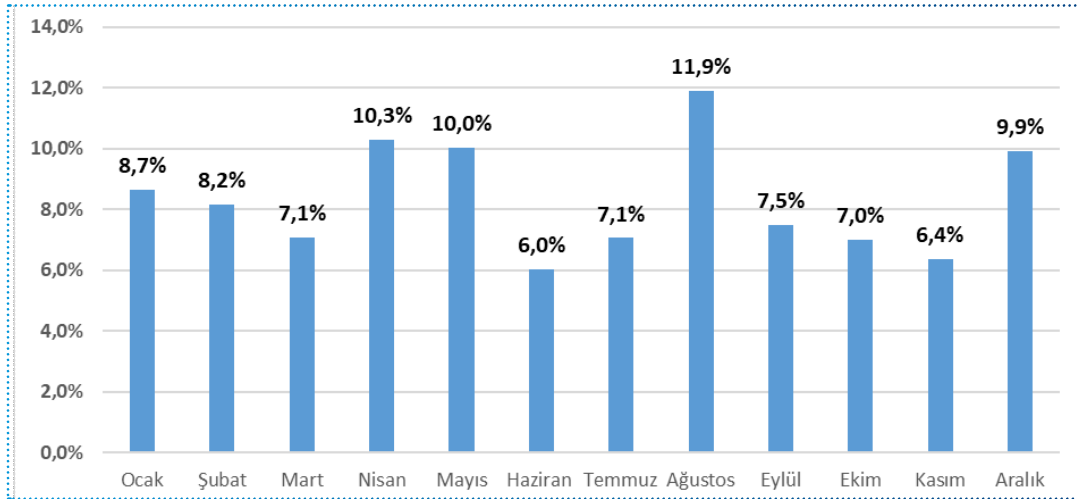

Şekil 9.5: Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzselsel Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

Elektrik piyasasında dağıtım faaliyetleri ile ilgili şikâyetlerin en fazla yoğunlaştığı alanlar %30,6 ile Enerji Kesintisi, %14,9 ile Diğer, %10,7 ile Yatırım/İlk Bağlantı (Şebekeye Fiziki Bağlantı Tesisi) ve %8,7 ile Yüksek Fatura İtirazları olduğu görülmektedir.

Elektrik sektörüne ait olup işlem gören bildirimlerin aylar itibarıyla sayısal dağılımı aşağıda verilmektedir.

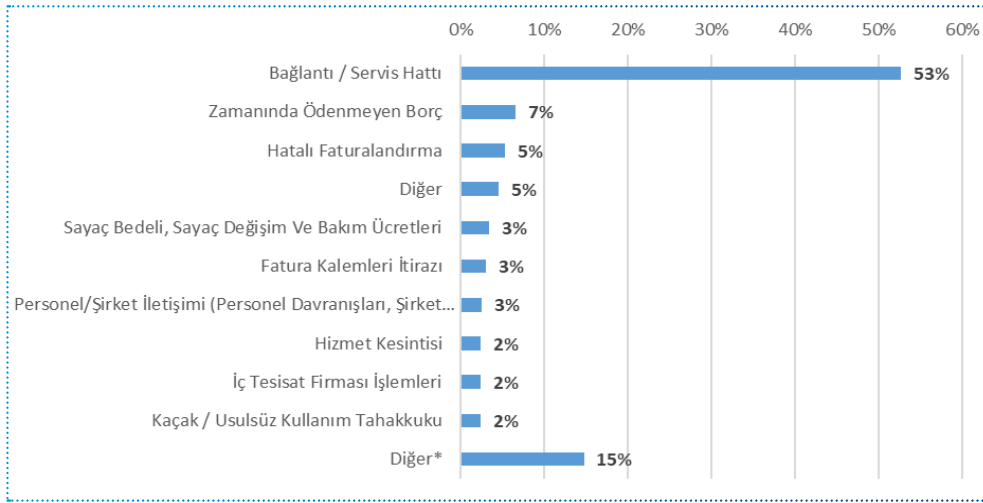

Şekil 9.6: Elektrik Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzselsel Dağılımı

Bildirimlerin aylık gerçekleşmelerine bakıldığında en büyük payın %11,9 ile Ağustos ayına ait olduğu, bu ayı sırasıyla Nisan, Mayıs, Aralık ve Ocak aylarının izlediği görülmektedir.

9.2.4. Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

Tüketici hakları ve tüketicilerin korunmasına yönelik gerekli işlemlerin tesis edilebilmesi için ilgili mevzuat da dikkate alınarak, şikâyet kategorisi altında sektöre özgü sınıflandırmalar yapılmıştır. Doğal gaz ile ilgili Hatalı faturalandırma, Bağlantı/Servis hattı, Sayaç Okuma Süresi, Diğer, Fatura Kalemleri İtirazı, Zamanında Ödenmeyen Borç, Sayaç Okuma, Sayaç Bedeli, Sayaç Değişim ve Bakım Ücretleri, Fatura Dönemi/Son Ödeme Tarihi, Personel/Şirket İletişimi (Personel davranışları, Şirket Telefonlarına Ulaşılamama vs.), Hizmet Kesintisi, Servis Kutusu, İç Tesisat Firma İşlemleri, Kaçak/Usulsüz Kullanım Tahakkuku, Güvence Bedeli ve İadesi, Abonelik Sözleşmesi, Dağıtım Şirketinin Randevuya Gelmemesi/Gecikmesi, Limitli Satış, Başvuruların Süresi içinde Cevaplandırılmaması adı altında alt sınıflandırma yapılmıştır. Bu döneme ilişkin şikâyet kategorisine tabi 21.860 adet bildirim işlem görmüş olup, alt sınıflandırmalar bazında ilk 13 şikâyet kategorisinin dağılımı aşağıda verilmiştir.

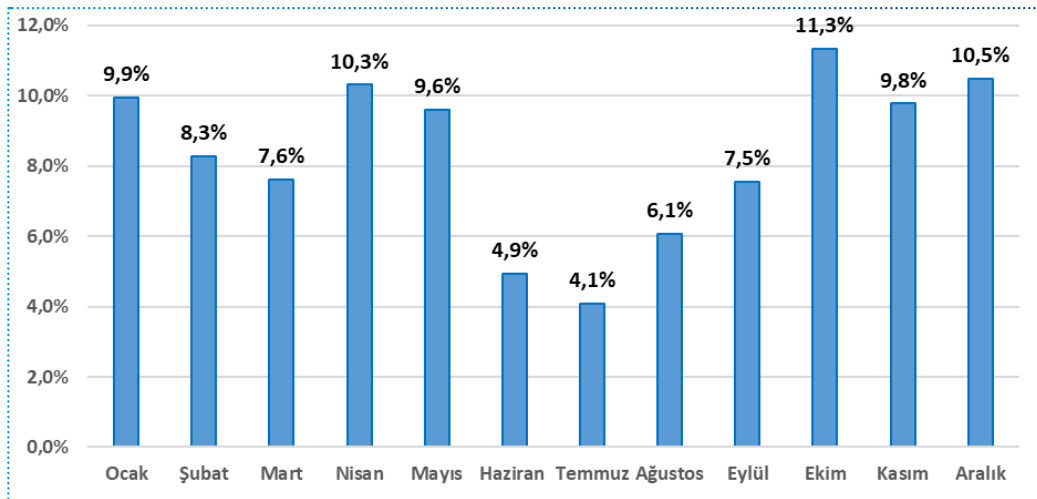

Şekil 9.7: Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesele Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

Doğal gaz sektörüne ait olup en fazla şikâyet alan konu %53'lük oranıyla Bağlantı/Servis Hattı konusudur. Bunu diğer kategoriler takip etmektedir.

Doğal gaz sektörüne ait olup işlem gören bildirimlerin aylar itibarıyla yüzdesele dağılımı aşağıda verilmektedir.

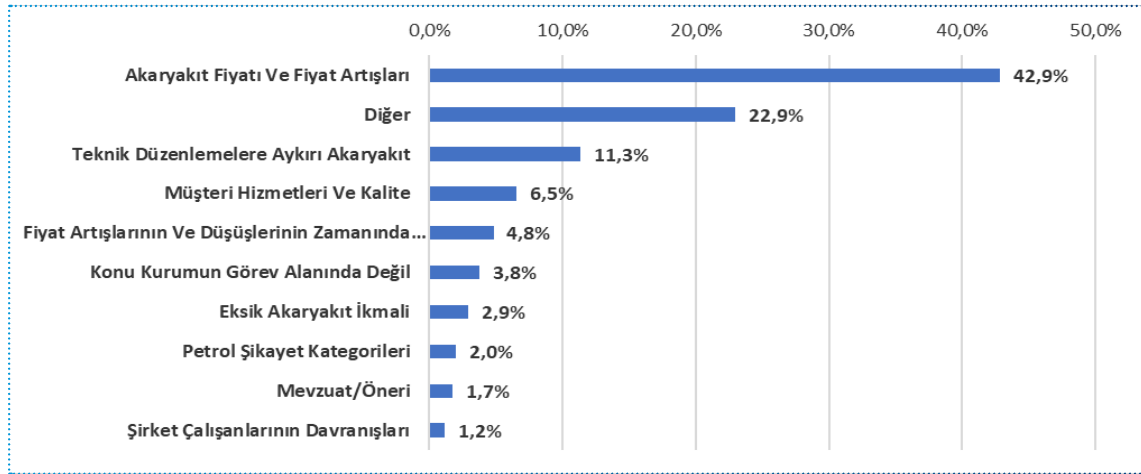

Şekil 9.8: Doğal Gaz Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesele Dağılımı

Bildirimlerin aylık gerçekleştirmelerine bakıldığında en büyük payın %11,3 ile Ekim ayına ait olduğu, bu ayı Aralık ve Nisan aylarının izlediği görülmektedir.

9.2.5. Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

Şikâyet kategorisi altında, Akaryakıt Fiyatı ve Fiyat Artışları, Diğer, Teknik Düzenlemelere Aykırı Akaryakıt, Fiyat Artışlarının ve Düşüşlerinin Zamanında Uygulanmaması, Müşteri Hizmetleri ve Kalite, Eksik Akaryakıt İkmali, Tesis Güvenliği (GSM ruhsatı, lisansa esas belgeler, mesafe tahdidi, vs.), Mevzuat/Öneri, Konu Kurumun Görev Alanında Değil, Pompa ve Tabeladaki Fiyatların Farklı Olması, Rekabet İhlali, Araç Dışı Yakıt İkmali (Bidon vs.), Kaçak Akaryakıt İhbarı, Şirket Çalışanlarının Davranışları, Sadakat Kart Uygulamaları gibi alt kategorileri belirlenmiştir. Bu dönemde 2.767 adet şikâyet bildirim işlem görmüştür. Petrol sektörü Kuruma intikal eden bildirimler içerisinde %2,1'lik paya sahiptir. Bu döneme ilişkin alt sınıflandırmalar bazında ilk 10 şikâyet kategorisinin dağılımı aşağıda verilmiştir.

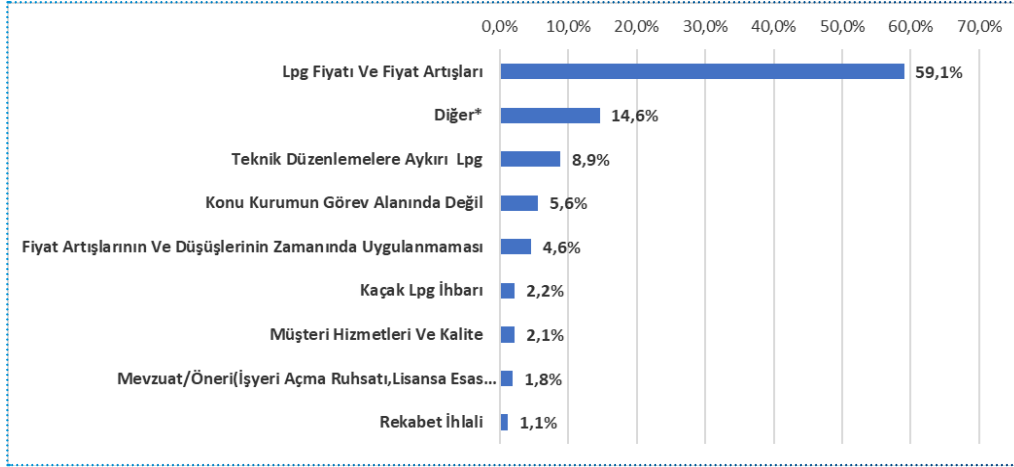
Şekil 9.9: Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

9.2.6. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

İlgili mevzuat esas alınarak tüketici hakları ve tüketicilerin korunmasına hususları kapsamında Şikâyet kategorisi altında LPG Fiyatı ve Fiyat Artışları, Diğer, Fiyat artışlarının ve Düşüşlerinin zamanında uygulanmaması, Teknik Düzenlemelere Aykırı LPG, Müşteri Hizmetleri ve Kalite, Konu Kurumun Görev alanında Değil, Rekabet ihlali, Mevzuat/Öneri (GSM ruhsatı, lisansa esas belgeler, mesafe tahdidi, vs.), Kaçak LPG ihbarı, Tesis Güvenliği, Pompa ve Tabeladaki Fiyatların Farklı Olması gibi alt kategorileri belirlenmiştir. Bu dönemde 1.138 adet şikâyet bildirim işlem görmüştür. LPG sektörü Kuruma intikal eden bildirimler içerisinde %0,9'luk paya sahiptir.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) sektörüne ait olup işlem gören bildirimlerin şikâyet kategorisine göre dağılımı aşağıda verilmektedir.

Şekil 9.10: LPG Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

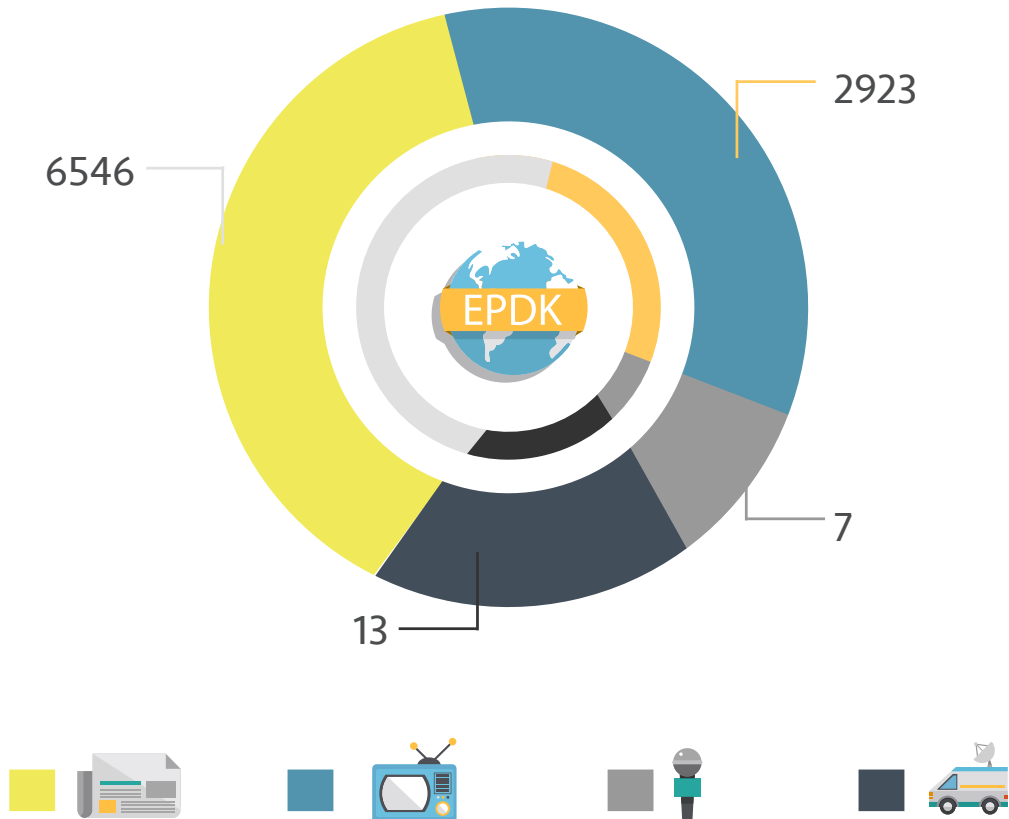
10. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER

2021 yılı içerisinde enerji sektörü ve Kurum faaliyetleri ile ilgili yayınların izlenmesi ve değerlendirilmesi, basın mensupları tarafından Kuruma yöneltilen yazılı ve sözlü soruların cevaplandırılmasının yanı sıra elektrik, doğal gaz, petrol ve LG sektörleri ile ilgili kamuoyunun bilgilendirilmesi ve Kurum Başkanı tarafından verilen diğer organizasyon görevleri yerine getirilmiştir. Kurumun faaliyetlerine yönelik haber metinleri oluşturularak medya kuruluşları kanalıyla kamuoyu bilgilendirilmiş ve gerekli durumlarda basın açıklamaları yapılmıştır.

Tüketici haklarına yönelik ve kamuoyunun bilgilendirilmesini gerektiren Kurul Kararları, haber haline dönüştürülerek basın yayın kuruluşları kanalıyla kamuoyu aydınlatılmıştır.

Enerji sektöründe faaliyet gösteren dernekler ile Kurum Başkanı, Kurul Üyeleri ve ilgili hizmet birimleri personelinin katıldığı toplantıların organizasyonları gerçekleştirilmiştir.

Basında 2021 yılında EPDK'ya yönelik yaklaşık 6546 yazılı basın haberi, 2923 TV haberi çıkmıştır. Kurum adına 7 basın açıklaması yayınlanmıştır. Kurum Başkanı, 13 basına açık programa (konferans, telekonferans toplantı, canlı TV yayını) konuşmacı olarak katılmıştır.

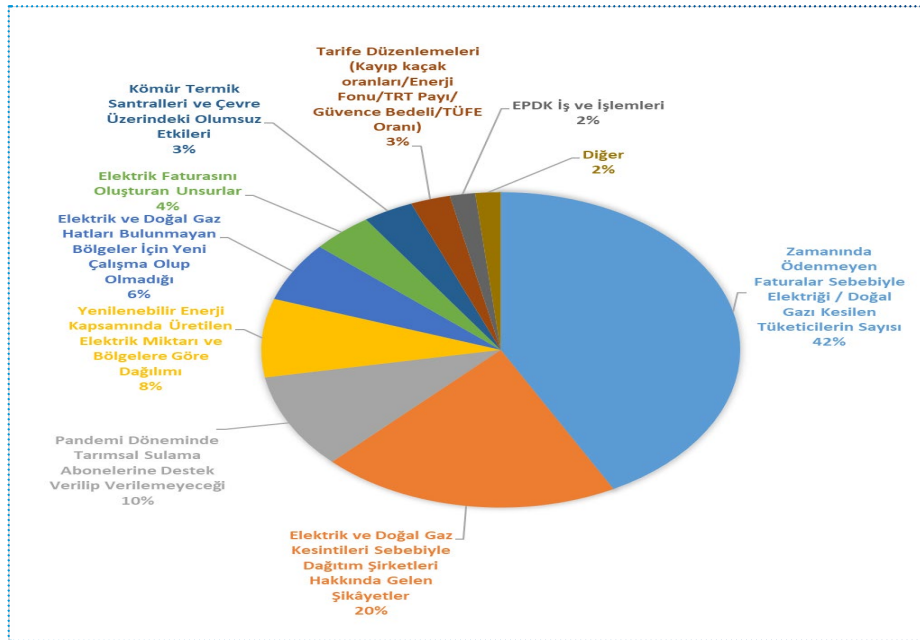
11. DİĞER KURUMLARLA İLİŞKİLER

11.1. Bakanlık Kanalıyla TBMM'den Gelen Soru Önergeleri

Bakanlık kanalıyla 2021 yılında TBMM'den gelen 410 adet soru önergesi talebi için cevap oluşturulmuştur. Söz konusu soru önergelerinin dağılımı Tablo 11.1'de gösterilmektedir.

Tablo 11.1: 2021 Yılında Gelen Soru Önergelerinin Konu Bazında Dağılımı

Soru Önergesi İçeriği	Adet
Zamanında Ödenmeyen Faturalar Sebebiyle Elektriği / Doğal Gazı Kesilen Tüketicilerin Sayısı	173
Elektrik ve Doğal Gaz Kesintileri Sebebiyle Dağıtım Şirketleri Hakkında Gelen Şikâyetler	83
Pandemi Döneminde Tarımsal Sulama Abonelerine Destek Verilip Verilemeyeceği	40
Yenilenebilir Enerji Kapsamında Üretilen Elektrik Miktarı ve Bölgelere Göre Dağılımı	33
Elektrik ve Doğal Gaz Hatları Bulunmayan Bölgeler İçin Yeni Çalışma Olup Olmadığı	25
Elektrik Faturasını Oluşturan Unsurlar	17
Kömür Termik Santralleri ve Çevre Üzerindeki Olumsuz Etkileri	14
Tarife Düzenlemeleri (Kayıp kaçak oranları/Enerji Fonu/TRT Payı/ Güvence Bedeli/TÜFE Oranı)	11
EPDK İş ve İşlemleri	7
Diğer	7
Toplam	410

Şekil 11.1: 2021 Yılında Gelen Soru Önergelerinin Konu Bazında Yüzselsel Dağılımı

12. DIŞ İLİŞKİLER

Kurumun dış ilıŐkilerle yönelik faaliyetleri "Bölgesel ve uluslararası enerji piyasalarında uzmanlığı ile ön plana çıkmak ve değer yaratan bir kurum olmak" vizyonu kapsamında benimsenen "EPDK Dış İlişkiler Stratejisi" belgesi çerçevesinde sürdürülmektedir. 2020 yılı Mart ayında uygulamaya konulan pandemi önlemleri sebebiyle, her ne kadar yurt dış etkinliklerin çoğu fiziki olarak dzenlenememiŐ olsa da çevrimiçi ve fiziki olarak gerçekteŐtirilen tüm etkinliklere katılım sağlanmış, enerji ve enerji düzenlemesine ilişkin bilgi, uzmanlık ve deneyimlerimizin paylaŐılmasının yanı sıra enerji piyasamızın tanıtılmasına da önem verilmiştir.

Kurum, dış ilıŐkiler bağlamındaki faaliyetlerini 2021 yılında da 5 ana ekseninde sürdürmüştür:

1. Üyesi olunan uluslararası birliklerle ilıŐkiler,
2. İkili ilıŐkiler,
3. AB müktesebatına uyum süreci kapsamındaki faaliyetler,
4. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar gereği ilişki içerisinde bulunan organizasyonlar kapsamında Kurumun görev alanına giren alanlarda yapılan alıŐmalar,
5. Uluslararası enerji piyasalarındaki gelişmelerin izlenmesi ve raporlanması.

12.1. Üyesi Olunan Uluslararası Birliklerle İlişkiler

Kurum, Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA) ve Akdeniz Elektrik ve Gaz Düzenleyicileri Birliği (MEDREG)'in yesi, Enerji Topluluğu Düzenleme Kurulu (ECRB)'nin de gözlemci üyesidir. Aynı zamanda Kurumun ilgili olduğu Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu (ICER), Karadeniz Ekonomik İŞbirliği Teşkilatı (KEİ) ve OECD Ekonomik Düzenleyiciler Ağı (OECD-NER) bünyesinde oluŐturulmuŐ bulunan çalışma gruplarına, görevlendirilen personel vasıtasıyla katkıda bulunmaktadır.

ERRA'nın 17 Eylül 2020'de yapılan genel kurulunda ERRA Yönetim Kurulu yeliğine seçilen Ahmet ağrı ÇİÇEK bu görevini 2021 yılı boyunca sürdürmüştür. Diğer yandan, ERRA'nın Doğal Gaz Piyasaları ve Ekonomik Düzenleme Komitesi Başkanlığı ile Yenilenebilir Enerji Komitesi Başkan Yardımcılığını da Kurum personeli yürütmeye devam etmektedir.

Komite faaliyetlerinin yanı sıra ERRA tarafından,

- 11 Mayıs 2021 tarihinde tertiplenen "LNG Arzı ve Tesislerinin Düzenlenmesi" konulu çevrimiçi seminere Kurum personeli tarafından konuşmacı olarak katılım sağlanmıştırd.
- 20 Eylül- 15 Ekim 2021 tarihleri arasında düzenlenen "Elektrik Tarifeleri" konulu eğitime Kurum personeli tarafından eğitici olarak katılım sağlanmıştırd.

Kurumun tam yesi olduğu bir diğer birlik olan MEDREG'in de kuruluşundan itibaren tüm organlarına aktif olarak katılım sağlanmakta, çalışmalarına katkı sunulmaktadır.

MEDREG Elektrik alıŐma Grubunun 31. Toplantısı 19 Ekim 2021 tarihinde ve Kurumsal İŞler alıŐma Grubu'nun 31.Toplantısı 20 Ekim 2021 tarihinde, Kurum ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekteŐtirilmiŐtir. Toplantılara ye ülkelere temsilcileri ve MEDREG Sekreteryasında görevli uzmanlar katılım sađlamıŐtır.

MEDREG tarafından 6 Aralık 2021 tarihinde düzenlenen "Elektrik ve Gaz Dağıtım Faaliyeti için Hizmet Kalitesi İzleme Araçları ve Metodolojisi" konulu çevrimiçi seminere eğitici olarak Kurum personelimizce katkı sağlanmıştırd.

Bununla birlikte, Kurumun gözlemci yesi olduğu ECRB'nin alıŐmaları, ECRB alıŐma gruplarında görevli Kurum personeli vasıtasıyla takip edilmiştir.

12.2. İkili İlişkiler

9-10 Mart 2021 tarihlerinde çevrimiçi Türkiye-Japonya Enerji Çalıştayı düzenlenmiştir. Söz konusu çalışmaya Kurum uzmanları tarafından katılım sağlanmıştır.

Kuzey Makedonya Enerji ve Su Düzenleme Kurumu Başkanı Marko Bislimoski başkanlığındaki heyet, 18 Mart 2021 tarihinde Kurum Başkanımız tarafından kabul edilmiştir. Doğal gaz dağıtımı konusunda Türkiye'nin deneyimlerinden faydalanmak üzere ülkemize gelen heyete toplantıda Türkiye doğal gaz piyasası dağıtımı ihale süreçleri, tüketici hizmetleri ile doğal gaz tarifeleri konularında sunumlar yapılmıştır.

19 Nisan 2021 tarihinde Kurum Başkanımız, Gürcistan Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakan Yardımcısı David Tvalabeishvili, Gürcistan Enerji ve Su Hizmetleri Düzenleme Kurumu Başkanı Davit Narmania ve Gürcistan Enerji Borsası Genel Müdürü Irina Milorava ile beraberindeki heyeti kabul etmiştir. Heyete Türkiye elektrik piyasasının genel yapısı ve organize toptan satış piyasaları ile son kaynak tedarik tarifeleri konularında sunumlar yapılmıştır.

Özbekistan Enerji Bakan Yardımcısı Narmatov ve beraberindeki heyet 7 Temmuz 2021 tarihinde Kurumu ziyaret etmiştir. Bu kapsamda yapılan toplantılarda, Türkiye doğal gaz piyasasının işleyişi ve Kurumun bu işleyiş içerisindeki payı hakkında, Özbek heyete bilgi verilmiştir.

Somali Enerji Bakanı Hassan Abdi'nin başkanlığındaki yetkililer ile Somali'nin Ankara Büyükelçisi Jama Abdullahi'den oluşan heyet 31 Ağustos 2021 tarihinde Kurumu ziyaret etmiştir. Söz konusu ziyaret kapsamında, Somali heyetine düzenleyici kurumların temel ilkeleri, Kurumun teşkilat yapısı ile ülkemiz enerji piyasası hakkında sunum yapılmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı koordinasyonunda kurulan Türkiye-Azerbaycan Enerji Forumu'nun ilk toplantısı 21-22 Aralık tarihlerinde Bakü'de düzenlenmiştir. Forum kapsamında oluşturulan çalışma gruplarından Kurum temsilcilerinin eş başkanlığında yürütülen Regülasyon Çalışma Grubu ile Elektrik Piyasası, İletim ve Dağıtım Çalışma Grubu toplantılarına Kurum personeli tarafından katılım sağlanmış ve sunumlar yapılmıştır.

12.3. Avrupa Birliği Müktesebatı İle Uyum Süreci Kapsamındaki Faaliyetler

Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) 2013 yılı programlaması kapsamındaki ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın yürüttüğü ve Kurumun ana faydalanıcılarından biri olduğu ve 18 Eylül 2018 tarihinde başlatılan "Türkiye Enerji Sektörü Faz-2 Projesi" 26 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla başarıyla tamamlanmıştır.

Kurum tarafından IPA 2015 yılı programlaması kapsamında geliştirilen "Performansa Dayalı Tarife Düzenlemesi" konulu proje 24 Nisan 2019 tarihinde yapılan açılış toplantısıyla başlamış olup proje başarı ile devam ettirilmektedir.

Ülkemizin AB'ye katılım yolunda kaydettiği gelişmelerin değerlendirildiği, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan 2021 Türkiye İlerleme Raporunun Kurum görev alanı ile ilgili kısımlarına katkı sağlanmıştır.

AB'ye tam üyelik için aday ülke statüsü çerçevesinde her yıl Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın koordinasyonunda hazırlanan ve Avrupa Komisyonu'na iletilen Katılım Öncesi Ekonomik Reform Programı'nın (ERP) 2022-2024 yılları hazırlık çalışmaları kapsamında, enerji piyasalarındaki tedbirlere ilişkin bilgi notları hazırlanmış ve hazırlık toplantılarına katılım sağlanmıştır.

20-22 Nisan 2021 tarihlerinde ülkemiz ev sahipliğinde gerçekleştirilmesi planlanan 6 no'lu Ulaştırma, Çevre, Enerji ve Trans-Avrupa Ağları alt komite toplantısı pandemi önlemleri nedeniyle çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Kurum uzmanları tarafından söz konusu toplantıda elektrik ve doğal gaz piyasalarına ilişkin sunumlar yapılmıştır.

Ayrıca, AB müktesebatındaki değişiklikler ve yeniliklerle ilgili çalışmalar izlenmiş ve raporlanmıştır.

12.4. Ülkemizin Taraf Olduğu Uluslararası Anlaşmalar Gereği İlişki İçerisinde Bulunulan Organizasyonlar Kapsamında Kurumun Görev Alanına Giren Alanlarda Yapılan Çalışmalar

KEİ, OECD, UEA, DTÖ ve EİT bünyesindeki çalışma grubu, görev gücü vb. oluşumlarda Kurumu temsil etmek üzere Kurum personeli görevlendirilerek adı geçen kuruluşların çalışmaları takip edilmektedir.

Türkiye'nin OECD Daimî Temsilciliği tarafından iletilen raporlar ve bilgi notları değerlendirilerek, ilgili birimlerle paylaşılmıştır.

KEİ'nin enerji çalışma grubu toplantısı 2 Aralık 2021'de çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiş, toplantıya görevli uzmanlarımız tarafından katılım sağlanmıştır.

12.5. Uluslararası Enerji Piyasalarındaki Gelişmelerin İzlenmesi ve Raporlanması

2015 yılında başlanarak dış basında çıkan önemli haberler ile uluslararası kuruluşların önemli görülen raporlarının derlendiği "Dünya Enerji Gündemi" bültenlerinin hazırlanmasına 2021 yılında da devam edilmiştir. 2021 yılında 11 adet dış basın bülteni hazırlanmıştır. Haberler derlenirken tematik sınıflandırma yapılmasına özen gösterilmiştir. Yıl içerisinde derlenen haberler, konularına göre ayrıca sınıflandırılmıştır. Diğer yandan, uluslararası kuruluşlarca yayımlanan ve Kuruma intikal eden raporlar ile Dışişleri Bakanlığı tarafından iletilen uluslararası gelişmeler ilgili birimlerle paylaşılmıştır.

Diğer taraftan 2021 yılı içerisinde;

- Akdeniz İçin Birlik Gaz Platformu'nun çeşitli konularda hazırladığı raporlara ilişkin çalışmalara,
- DTÖ bünyesinde devam eden e-ticaret müzakerelerinde görüşülen konu başlıklarından biri olan "Kağıtsız Ticaret"e ilişkin çalışmalara,
- Dünya Bankası tarafından hazırlanan "Türkiye'de Elektrikli Ulaşım Teknolojilerinin Yaygınlaştırılmasını Desteklemek için Elektrikli Araç Şarj Altyapısının Kurulumunun Değerlendirilmesi" başlıklı proje teklifine ilişkin çalışmalara,
- Ülkemiz enerji dönüşümü ve iklim değişikliği hedefleri ile temiz enerji finansmanı konularında Dünya Bankası ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütülen çalışmalara,
- EİT Enerji İş Birliği Strateji Belgesi taslağına ilişkin çalışmalara,
- G20 2022 Endonezya Dönem Başkanlığı gündemine ilişkin "Enerji Dönüşümü" tartışma kâğıdı hazırlık çalışmalarına,
- Temiz Hidrojen Ortaklığı (Clean Hydrogen Partnership) sekreteryası tarafından hazırlanan 2021-2027 Çok Yıllı Çalışma Planına ilişkin çalışmalara,
- Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA) 12. Genel Kurul Toplantısı hazırlıklarına ilişkin çalışmalarına,
- "Küresel Metan Taahhüdü Girişimi"ne ülkemizce katılım sağlanmasına ilişkin çalışmalara,
- VII. Türkiye Pakistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) Toplantısı kapsamında yapılması öngörülen Enerji Çalışma Grubu (EÇG) Toplantısı çalışmalarına,
- Türk-Alman Enerji Ortaklığı çalışmalarına,
- Türkiye-Arjantin Karma Ekonomik Komisyon IV. Dönem Toplantısı hazırlık çalışmalarına,
- İklim değişikliği kapsamında Türkiye'nin Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyanının (NDC) hazırlanması çalışmalarına,
- Türkiye-Rusya 17. Dönem Karma Ekonomik Komisyon (KEK) toplantısı hazırlıkları çalışmalarına,
- Ülkemizin Üç Deniz Girişimi'ne dahil olmasına ilişkin çalışmalara,

görüş vermek suretiyle katkı sağlanmıştır.

13. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

13.1. Kurum Personeli

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülmektedir. Kurum personeli 4628 sayılı Kanun ile düzenlenen hususlar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir. Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilen Kurum personeli, sosyal güvenlik açısından 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadır. Kurumda, Kurul Başkan ve Kurul üyesi ile idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilen personelin sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri 5510 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi saklı kalmak kaydıyla anılan Kanun hükümlerine göre düzenlenmektedir. 02.11.2011 tarihli ve 28103 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 666 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK’ye eklenen Ek 11 inci madde gereğince Kurum personelinin, ücret ve mali hakları hususunda emsali unvan ve ücret eşitlemesine tabi olması sağlanmış olup 15.01.2012 tarihinden sonra Kurum kadrolarına atanan personel, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan emsali personelin tabi olduğu ücret ve mali haklar rejimine tabi olmuştur.

Tablo 13.1: 2021 Yılında Kurumda Göreve Başlayan Personele İlişkin Bilgiler

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		ATANMA ŞEKLİ	
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	AÇIKTAN	NAKLEN
Kurul Hizmetleri Müdür Yardımcısı	1			1				1		1
Enerji Uzman Yardımcısı	31			31			9	22	31	
Avukat	1				1		1			1
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	2			2			2			2
Mühendis	1			1				1		1
Yönetim Görevlisi	1				1			1		1
Teknisyen	1	1						1	1	
TOPLAM	38	1		35	2		12	26	32	6

* Sürekli işçi kadrosunda yer alan personel hariçtir.

Tablo 13.2: 2021 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		AYRILMA NEDENİ					
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	İSTİFA	EMEKLİLİK	NAKİL	İHRAÇ	MÜSTAFİ	VEFAT
Tarifeler Dairesi Başkanı	1			1				1	1					
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1				1		1		1					
Başkan Danışmanı	1			1				1			1			
Grup Başkanı	2			1	1			2	2					
Enerji Uzmanı	5			3	2		1	4	1	1	3			
Enerji Uzman Yardımcısı	4			4			1	3	1		3			
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	5			5			2	3		4				1
Mühendis	1			1				1		1				
Yönetim Görevlisi	1			1			1		1					
İletişim Görevlisi	1			1			1			1				
Şoför	1	1						1		1				

* Sürekli işçi kadrosunda yer alan personel hariçtir.

Kurumun kadro unvan ve sayıları ile 2021 yılı sonu itibarıyla istihdam edilen 521 adet kadrolu personele ilişkin bilgiler Tablo 13.3'te yer almaktadır.

Tablo 13.3: Kurum Personeli Kadro Dağılımı

KADRO UNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		
			İLKÖĞRETİM	ORTAÖĞRETİM	ÖNLİSANS	LİSANS	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Başkan Yardımcısı	3	3				2	1			3
Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Denetim Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Enerji Dönüşüm Dairesi Başkanı	1	1					1			1
Hukuk Dairesi Başkanı	1	1				1			1	
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Kamulaştırma Dairesi Başkanı	1	1						1		1
Petrol Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
LPG Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1					1			1
Tarifeler Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Başkan Danışmanı	19	8				6	2			8
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	1	-								
Grup Başkanı	72	61				32	24	5	12	49
Özel Kalem Müdürü	1	1				1				1
İrtibat Büro Müdürü	1	-								
Kurul Hizmetleri Müdürü	1	1				1			1	
Kurul Hizmetleri Müdür Yardımcısı	1	1				1				1
Özel Kalem Müdür Yardımcısı	1	-								
Enerji Uzmanı	281	171				133	34	4	57	114
Enerji Uzman Yardımcısı	131	44				44			15	29
Avukat	25	24				19	5		23	1
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	94	81				61	20		44	37
Tabip	1	-								
Mimar	1	1				1			1	
Mühendis	20	19				14	4	1	5	14
Mütercim-Tercüman	2	-								
Araştırmacı	1	-								

KADRO UNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU						CİNSİYETİ	
			İLKÖĞRETİM	ORTAÖĞRETİM	ÖNLİSANS	LİSANS	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Çözümleyici	8	3				2	1			3
Programcı	6	-								
Hemşire	1	1			1				1	
Yönetim Görevlisi	79	62		8	10	39	5		38	24
İletişim Görevlisi	20	15		2		13			15	
Dağıtıcı	2	1				1				1
Kütüphaneci	1	-								
Tekniker	4	1			1					1
Teknisyen	10	5		3	1	1				5
Şoför	10	6		2	1	3				6
TOPLAM	829	521	0	15	14	383	98	11	213	308

* Sürekli işçi kadrosunda yer alan personel hariçtir.

Kurumun personel sayısında yıllara göre yaşanan değişim Tablo 13.4'te gösterilmektedir.

Tablo 13.4: Yıllara Göre Kurum Personel Sayısı

Yıl	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personel Sayısı	259	296	303	313	370	404	430	467	453	436	461	494	482	474	501	509	506	521

* Sürekli işçi kadrosunda yer alan personel hariçtir.

Öte yandan, 2021 yılı itibarıyla Kurumda toplam 219 personel sürekli işçi kadrosunda istihdam edilmiş olup; aşağıda yer alan tablolarda sürekli işçi kadrosuna haiz personele ilişkin özet bilgilere yer verilmektedir.

Tablo 13.5: 2021 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler (Sürekli İşçi)

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		AYRILMA NEDENİ					
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	İSTİFA	EMEKLİLİK	NAKİL	İHRAÇ	MÜSTAFİ	ÖLÜM
Büro Personeli	2		1	1			2		1	1				
TOPLAM	2	-	1	1	-	-	2	-	1	1	-	-	-	-

Tablo 13.6: Kurum Personeli Kadro Dağılımı (Sürekli İşçi)

KADRO UNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		
			İLKÖĞRETİM	ORTAÖĞRETİM	ÖNLİSANS	LİSANS	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Büro Personeli	57	57		19	6	32			36	21
Güvenlik Personeli	50	50		43	5	2			8	42
Hizmet Personeli	111	111	35	60	9	7			48	63
Şoför	1	1	1							1
TOPLAM	219	219	36	122	20	41			92	127

13.2. Eğitim Faaliyetleri

Bu bölümde Kurum personeline yönelik eğitim faaliyetleri ile Kurumda staj yapan kişilere ait bilgiler yer almaktadır. Müteakip sayfalarda yer alan tablolardan da anlaşılacağı üzere Kurum, eğitim faaliyetleri için önemli zaman ve mali kaynak ayırmaktadır.

13.2.1. Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Tablo 13.7: 2021 Yılında Yapılan Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Eğitim Veren Kurum veya Kuruluş	Eğitimin Adı	Katılan Kişi Sayısı
Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü	Ticaret Hukuku Sertifika Programı	1 Personel
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	Temel ve Hazırlayıcı Eğitim Programı	31 Personel
Ticaret Bakanlığı	Paydaş Kurum ve Kuruluşların Tanıtımı	1 Personel

Eğitim Veren Kurum veya Kuruluş	Eğitimin Adı	Katılan Kişi Sayısı
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü	Enerji ve Maden Hukuku Özel Uzmanlık Alanı Arabuluculuk Eğitimi	8 Personel
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	ETK Uzman Yardımcıları Özel Çalışma ve Yetiştirme Planı	22 Personel
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	Kamulaştırma Amaçlı Kıymet Takdiri	28 Personel
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü	Teoriden Pratiğe Enerji	1 Personel
Türkiye Enerji Zirvesi	Türkiye Enerji Zirvesi-ISTRAD E Enerji Ticareti ve Tedariki Zirvesi	2 Personel
ASPİLSAN Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.	6. Pil Teknolojileri Çalıştayı	1 Personel
Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü	Enerji Hukuku Sertifika Programı	1 Personel
Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü	Borçlar Hukuku Sertifika Programı	1 Personel
Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı - Uzaktan Eğitim Kapısı	Sıfır Atık Eğitimi	Tüm Kurum Personeli
İstanbul Medipol Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi	Enerji ve Maden Hukuku Özel Uzmanlık Alanı Arabuluculuk Eğitimi	8 Personel
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	Doğal Afet Sonrası Hasar Tespit Eğitimleri	3 Personel
Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Personel Daire Başkanlığı	Elektrik Piyasalarının İşleyişi ve Fiyat Oluşumu-Enerji Hukuku İçerisinde Elektrik Piyasası Kanununun Değerlendirilmesi	2 Personel
Global Enerji Derneği	EIF Enerji Kongresi	4 Personel
Kamu İhale Kurumu	Kamu İhalelerinde Reform Çalışmaları	1 Personel
Türkiye Kojenerasyon Derneği	ICCI Enerji ve Çevre Konferansı	1 Personel
Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı- Uzaktan Eğitim Kapısı	İnsan Hakları Eğitimi	Tüm Kurum Personeli
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Kamu Yönetimi Semineri	28 Personel
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Sürekli Eğitim ve Uygulama Araştırma Merkezi (ASBÜSEM)	Çevrimiçi olarak "KVKK Farkındalık ve VERBİS Kaydı	18 Personel
Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü	Muhasebe ve Vergi Hukuku Eğitimi	1 Personel
Pasyonis Medya ve Bilişim Ticaret A.Ş.	Uygulamalı Mobil Yazılım Geliştirme Eğitimi	7 Personel
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Resmi Yazışma Eğiticilerinin Eğitimi Programı	2 Personel
TSE	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi İç Tetkikçi Eğitimi	13 Personel
Toplam Maliyet	105.970,02 TL	

* Yeni başlayan personel için "Aday Memurluk Temel Eğitim" programı çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

13.2.2. Diğer Eğitim Faaliyetleri

Kurum, her yıl ilgili mevzuat çerçevesinde, hizmet yılı ve yabancı dil ölçütlerini dikkate alarak belirli sayıdaki personelinin bilgi ve görgü artırma amaçlı kısa süreli eğitimlere ve yüksek lisans çalışmaları yapmak üzere uzun süreli eğitimlere göndermektedir. Ayrıca dünya enerji piyasasında yaşanan gelişmelerin daha yakından takip edilebilmesi amacıyla, Kurum personelinin yabancı dil bilgisi seviyesinin yükseltilmesi amaçlı eğitimlere katılması teşvik edilmektedir. Bu kapsamda yapılan çalışmalara dair bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 13.8: 2021 Yılında Yapılan Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri

Eğitimin Kategorisi	Eğitimin Adı	Yararlanan Kişi Sayısı
ERRA	Enerji Regülasyonuna Giriş Enerji Ticaretinin Temelleri Mühendis Olmayanlar İçin Elektrik Sisteminin Temelleri	4
Jean Monnet	Enerji Politikaları	3
Toplam Maliyet	23.485,55 TL	

Tablo 13.9: 2021 Yılında Alınan Yabancı Dil Eğitim Faaliyetleri

Eğitim Veren Kurum veya Kuruluş	Eğitimin Adı	Katılan Kişi Sayısı
YDS Time Özel Eğitim Ltd. Şti.	İngilizce Kursu	2
Boğaziçi İngilizce Yabancı Dil Kursu	İngilizce Kursu	1
Özel Doktor Ferit Fethi Yabancı Dil Kursu	İngilizce Kursu	1
Ankara Dil Akademisi	İngilizce Kursu	2
Moda Dil Eğitim Danışmanlık	İngilizce Kursu	1
Özel Akın Dil Yabancı Dil Kursu	İngilizce Kursu	2
Benek Eğitim Danışmanlık	İngilizce Kursu	1
Konuşarak Öğren Eğitim Danışmanlık	İngilizce Kursu	1
Özel Just English	İngilizce Kursu	1
Özel Suat Gürcan Rıdvan Gürbüz Moda Dil Akademisi Yabancı Dil Kursu	İngilizce Kursu	1
Toplam Maliyet	22.373,48 TL	

Üniversitelerin değişik bölümlerinden öğrenciler, Kurumda staj yapmaktadır. Bu kapsamda 2021 yılında Kurumda staj yapan kişi sayısı ve staj süreleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 13.10: 2021 Yılında Kurumda Staj Yapan Kişi Bilgileri

Üniversite Adı	Stajyer Sayısı
	Zorunlu Staj
Ankara Üniversitesi	5
Erciyes Üniversitesi	6
Başkent Üniversitesi	1
Çankaya Üniversitesi	1
İzmir Bakırçay Üniversitesi	1
Gazi Üniversitesi	6
Hacettepe Üniversitesi	1
Eskişehir Teknik Üniversitesi	2
Karabük Üniversitesi	1
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1
Pamukkale Üniversitesi	1
KTO Karatay Üniversitesi	2
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	5
TED Üniversitesi	1
Sakarya Üniversitesi	1
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	1
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1
19 Mayıs Üniversitesi	1
Batman Üniversitesi	1
Yıldız Teknik Üniversitesi	1
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1
TOPLAM	42

14. MALİ BİLGİLER

Kurumun gelir-giderleri Kurumun bütçesini oluşturur. Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası, 4628 sayılı Kanun ve 5018 sayılı Kanuna istinaden genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Kurum kaynaklarından T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına aktarılmaktadır. Bu kapsamda yapılan aktarmalar Tablo 14.1'de gösterilmiştir.

Tablo 14.1: Yıllar İtibarıyla T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası (TL)

Yıllar İtibarıyla T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına (Bütçeye) Aktarılan Gelir Fazlası (TL)			
Yıllar	Yıl İçindeki (Her Üç Ayda Bir İzleyen Ayın On Beşine Kadar Aktarılan)	Yıl Sonundaki (İzleyen Yılın Mart Ayı Sonuna Kadar Aktarılan)	Toplam
2001	0	22.306,00	22.306,00
2002	0	0	0
2003	0	17.992.437,17	17.992.437,17
2004	0	39.891.979,98	39.891.979,98
2005	0	91.351.575,70	91.351.575,70
2006	118.872.511,00	10.213.361,85	129.085.872,85
2007	26.316.184,86	43.563.569,34	69.879.754,20
2008	6.500.000,00	27.507.108,75	34.007.108,75
2009	10.000.000,00	25.560.370,79	35.560.370,79
2010	18.000.000,00	47.907.651,22	65.907.651,22
2011	27.500.000,00	27.474.743,68	54.974.743,68
2012	42.500.000,00	40.174.832,05	82.674.832,05
2013	51.370.000,00	46.559.157,90	97.929.157,90
2014	27.933.000,00	15.266.784,26	43.199.784,26
2015	47.480.000,00	15.928.305,88	63.408.305,88
2016	36.500.000,00	29.518.976,87	66.018.976,87
2017	18.896.300,00	34.157.312,38	53.053.612,38
2018	47.485.800,00	49.604.977,77	97.090.777,77
2019	26.003.160,00	48.027.983,78	74.031.143,78
2020	65.500.000,00	126.405.442,93	191.905.442,93
2021	98.000.000,00	131.246.953,36	229.246.953,36
Toplam	668.856.955,86	868.375.831,66	1.537.232.787,52

14.1. 2021 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları

Kurumun 2021 yılı bütçesi, TBMM’de kabul edilerek 31.12.2020 tarihli ve 31351 (1. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış ve 01.01.2021 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

14.1.1. Gelir Bütçesi

2021 yılı net bütçe gelirleri 323.052.000.-TL olarak tahmin edilmiş ve 487.183.334.-TL net bütçe geliri elde edilmiştir. Böylece net bütçe gelir gerçekleşme oranı %150,81 olmuştur. Kurumun gelirleri, 4628 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır:

- Lisans (Elektrik ve doğal gaz piyasalarında yıllık lisans; elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma), sertifika, onay, izin ve vize işlemleri üzerinden alınacak bedeller (Doğal gaz piyasasında),
- Katılma payı (Doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında)

Elektrik piyasasında katılma payı olmayıp, doğal gaz piyasasında katılma payının mükellefi, lisans ve sertifika sahibi olan tüzel kişilerdir. Doğal gaz piyasasında katılma payı, anılan mükelleflerin yıllık faaliyet dönemine ilişkin olarak düzenleyecekleri gelir tablolarında yer alan safi satış hasılatı tutarının, Kurulca %0,2 (binde iki) oranını aşmayacak şekilde belirlenecek katılma payı oranı ile çarpımı sonucu bulunmaktadır.

Petrol piyasasında katılma payının mükellefi; rafinaj, işleme, dağıtıcı, iletim, taşıma, ihrakiye, depolama, bayi ve madeni yağ üretim lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. Müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net satışları üzerinden ödemektedirler.

LPG piyasasında katılma payının mükellefi ise; Petrol piyasası rafinerici, LPG piyasası dağıtıcı ve LPG otogaz bayilik lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. LPG piyasasında faaliyet gösteren lisans veya müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net akaryakıt ve LPG satışları üzerinden ödemektedirler.

Ancak petrol ve LPG piyasasına ilişkin katılma payı, lisans sahiplerince yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının binde biri oranını ve iki milyon ABD Dolarını aşmayacak şekilde Kurulca belirlenmektedir.

Diğer taraftan;

- Elektrik piyasası iletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim ek ücretleri,
- Kurul tarafından verilen elektrik piyasası ile ilgili idari para cezalarının yüzde yirmi beşi,
- Yayın gelirleri ve sair gelirler,
- Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair etüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibeler de gelir kalemlerindedir.

Yukarıda belirtilen gelir kalemlerine yönelik 2021 yılında uygulanacak bedeller, Kurul Kararları ile belirlenmiştir.

14.1.2. Gider Bütçesi

Kurumun 2021 yılı gider bütçesi 323.052.000.-TL olarak öngörülmüş, yıl içerisinde yapılan revizyonlar ile bütçe 659.345.467.-TL’ye yükselmiştir. Toplam bütçe ödeneğinin 612.747.332.-TL’si kullanılmış ve 46.598.135.-TL’lik bütçe ödeneği yıl sonunda iptal edilmiştir. Böylece gider bütçesi gerçekleşme oranı %92,93 olmuştur.

Ek’te Kurumun 2019-2020-2021 yılları faaliyet sonuçları tablosu ve bilançosu, karşılaştırmalı olarak verilmektedir.

EKLER

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (TL)*

GİDERİN TÜRÜ				31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
630	01		Personel Giderleri	75.954.632,37	85.522.106,32	102.644.563,64
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına	9.595.839,72	10.880.196,64	12.881.801,31
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	87.005.030,62	124.004.943,99	136.837.583,54
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alım.	2.901.247,61	5.114.682,12	5.230.686,33
630	03	03	Yolluklar	1.844.850,52	254.700,59	713.646,76
630	03	04	Görev Giderleri	1.655.139,07	1.440.311,17	2.102.260,30
630	03	05	Hizmet Alımları	79.337.631,91	116.438.092,99	127.188.107,74
630	03	06	Temsil ve Tanıtım Giderleri	86.901,43	96.930,57	153.056,40
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alımı, Bakım Onarım Gideri	1.095.716,08	653.972,55	1.143.686,81
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Gid.	83.544,00	6.254,00	306.139,20
630	03	09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	0,00	0,00	0,00
630	04		Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
630	05		Cari Transferler	78.964.202,78	71.038.381,51	361.247.459,63
630	05	01	Görevlendirme Giderleri	4.607.697,24	4.897.238,64	5.812.471,91
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Aktarımlar	273.361,66	572.978,94	540.244,09
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	52.000,10	68.163,93	83.792,27
630	05	08	Gelirden Ayrılan Paylar	74.031.143,78	65.500.000,00	354.810.951,36
630	12		Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderleri	0,00	0,00	0,00
630	13		Amortisman Giderleri	20.551.751,13	13.227.063,92	8.641.930,23
GİDERLER TOPLAMI (A)				272.071.456,62	304.672.692,38	622.253.338,35

GELİRİN TÜRÜ				31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021		
600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	334.698.865,48	361.035.018,60	408.218.242,29		
600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	150,00	420,00	0,00		
600	03	02	Malların Kullanma veya faaliyette Bulunma İzni	334.698.715,48	361.034.598,60	408.156.239,79		
600	03	02	01	10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	58.828.667,88	61.238.920,15	71.307.240,85
600	03	02	01	11	Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Ser. Gel.	62.460.412,47	67.580.050,53	79.854.908,21
600	03	02	01	12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	177.400.581,39	194.029.818,99	220.158.204,99
600	03	02	01	13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	36.009.053,74	38.185.808,93	36.835.885,74
600	05		Diğer Gelirler	63.695.375,14	83.460.657,79	116.774.408,33		
600	05	01	Faiz Gelirleri	3.567.778,12	0,00	0,00		
600	05	01	09	03	Mevduat Faizleri	3.567.778,12	0,00	0,00
600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	53.052.082,83	70.596.710,20	82.127.263,94		
600	05	02	09	99	Diğer Paylar (TEİAŞ)	53.052.082,83	70.596.710,20	82.127.263,94
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	7.075.514,19	12.863.947,59	34.647.144,39		
600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar	201.623,53	95.617,15	97.557,52
600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	6.873.890,66	12.768.330,44	34.549.586,87
GELİRLER TOPLAMI (B)				398.394.240,62	444.495.676,39	524.992.650,62		
İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TÜRÜ				31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021		
610	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.129.258,97	4.981.428,70	6.156.175,88		
610	03	2	1	Malların kullanma veya faaliyet, bulunma izni gelir.	4.129.258,97	4.981.428,70	6.156.175,88	
610	03	2	1	10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	1.131.115,48	437.345,22	2.658.577,33
610	03	2	1	11	Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Ser. Gel.	359.776,31	398.274,41	76.747,06
610	03	2	1	12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	2.225.664,77	3.790.059,07	2.398.501,49
610	03	2	1	13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	412.702,41	355.750,00	1.022.350,00
610	05	9	1	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	7.220.691,11	1.182.430,64	8.590.231,35
İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)				11.349.950,08	6.163.859,34	14.746.407,23		
NET GELİR (D)=(B - C)				387.044.290,54	438.331.817,05	510.246.243,39		
FAALİYET SONUCU (D-A) (+/-)				114.972.833,92	133.659.124,67	-112.007.094,96		

*Bu tablodaki Gelir-Gider tutarları ile Bütçe Uygulama Sonuçları kısmındaki Gelir-Gider tutarlarının farklı olmasının sebebi, Bütçe Uygulama Sonuçları kısmındaki tutarların tahsilat esaslı olmasıdır.

2019-2021 YILI ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BİLANÇOSU

AKTİF HESAPLAR	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	PASİF HESAPLAR	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
1-DÖNEN VARLIKLAR	131.753.397,46	226.385.178,45	241.779.541,31	3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	68.374.548,00	30.132.778,61	144.422.700,05
10-HAZİR DEĞERLER	18.303,67	9.600,00	0,00	32-FAALİYET BORÇLARI	1.038.155,68	0,00	0,00
102-Banka Hesabı	18.303,67	9.600,00	0,00	320-Bütçe Emanetleri Hesabı	1.038.155,68	0,00	0,00
12-FAALİYET ALACAKLARI	21.047.729,69	16.640.383,32	39.709.798,96	33-EMANET YABANCI KAYNAKLAR	17.356.384,65	27.770.226,89	11.193.410,66
120-Gelirlerden Alacaklar Hes.	13.664.522,63	0,00	0,00	330-Alınan Depozito ve Teminatlar	2.700.775,40	11.663.650,13	10.878.829,00
121-Gelirlerden Takipli Alacaklar	7.383.207,06	16.640.383,32	39.709.798,96	333-Emanetler Hesabı	14.655.609,25	16.106.576,76	314.581,66
13-KURUM ALACAKLARI	110.123.247,25	209.161.566,57	197.410.874,11	36-ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	49.980.007,67	2.362.551,72	132.813.872,02
135-Tek Hazine Kurumlar Hes. Alacaklar	110.123.247,25	209.161.566,57	197.410.874,11	360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	1.952.023,89	2.362.551,72	2.237.295,77
14-DİĞER ALACAKLAR	561.936,85	571.448,56	564.942,31	361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	0,00	0,00	157.382,39
140-Kişilerden Alacaklar Hesabı	561.936,85	571.448,56	564.942,31	362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	0,00	0,00	13.685,43
15-STOKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	363-Kamu İdareleri Payları	48.027.983,78	0,00	130.405.508,43
150-İlk Madde ve Malzemeler	0,00	0,00	0,00	37-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00	415.417,37
16-ÖN ÖDEMELER	2.180,00	2.180,00	4.093.925,93	372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0,00	0,00	415.417,37
160-İş Avansı ve Krediler Hesabı	2.180,00	0,00	0,00	4-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.511.430,00	1.464.630,00	22.011.665,45
162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	0,00	2.180,00	4.093.925,93	43-DİĞER BORÇLAR	2.511.430,00	1.464.630,00	5.485.577,40
18-GELECEK AYLARA AİT GİD. VE GEL. TAH.	0,00	0,00	0,00	430-Alınan Depozito ve Teminatlar	2.511.430,00	1.464.630,00	5.485.577,40
181-Gelir Tahak. Hesabı	0,00	0,00	0,00	47-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00	16.526.088,05
2-DURAN VARLIKLAR	348.269.236,85	348.008.011,14	343.907.879,54	472-Kıdem Tazminatı karşılığı	0,00	0,00	16.526.088,05
22-FAALİYET ALACAKLARI	571.122,83	300.000,00	300.000,00	5-ÖZ KAYNAKLAR	409.136.656,31	542.795.780,98	419.253.055,35
226-Verilen Depozito ve Teminatlar	571.122,83	300.000,00	300.000,00	50-NET DEĞER	0,00	160.847.447,45	176.240.768,79
25-MADDİ DURAN VARLIKLAR	347.698.114,02	347.708.011,14	343.607.879,54	500-Net Değer Hesabı	0,00	160.847.447,45	176.240.768,79
250-Arazi ve Arsalar Hes.	96.310.000,00	96.310.000,00	96.310.000,00	57-GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUCU	294.163.722,39	248.289.208,86	638.773.907,07
252-Binalar Hesabı	14.915.698,80	14.915.698,86	14.915.698,86	570-Geçmiş yıllar Olumlu Faal. Son.	294.163.722,39	248.289.208,86	638.773.907,07
253-Tesis, Makine ve Cihazlar	5.534.290,08	5.504.656,26	5.597.857,52	58-GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUCU	0,00	0,00	-283.754.525,55
254-Taahhütler Hesabı	0,00	0,00	0,00	580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı	0,00	0,00	-283.754.525,55
255-Demirbaşlar Hesabı	40.935.378,38	43.720.953,55	45.024.457,01	59-DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	114.972.933,92	133.659.124,67	-112.007.094,96
257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-47.137.253,54	-49.883.297,47	-55.380.133,79	590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	114.972.933,92	133.659.124,67	0,00
258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	221.626.421,16	233.268.040,46	233.268.040,46	591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu	0,00	0,00	-112.007.094,96
259-Yatırım Avansları Hesabı	15.513.578,84	3.871.959,48	3.871.959,48	AKTİF TOPLAMI	480.022.634,31	574.393.189,59	585.687.420,85
26-MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	NAZİM HESAPLAR			
260-Haklar Hesabı	13.988.931,81	20.055.411,15	22.247.109,43	910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı			2.103.282.754,82
268-Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-13.988.931,81	-20.055.411,15	-22.247.109,43	911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	2.148.994.388,68	2.177.444.363,88	2.103.282.754,82
NAZİM HESAPLAR				920-Gider Taahhütleri Hesabı	2.148.994.388,68	2.177.444.363,88	2.103.282.754,82
910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı			2.103.282.754,82	921- Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	47.441.722,04	6.490.766,01	2.358.461,67
911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	2.148.994.388,68	2.177.444.363,88	2.358.461,67	948-Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	47.441.722,04	6.490.766,01	2.358.461,67
920-Gider Taahhütleri Hesabı	47.441.722,04	6.490.766,01	2.358.461,67	949-Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	0,00	310.365,98	267.176,82
921- Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	47.441.722,04	6.490.766,01	267.176,82	998-Diğer Nazım Hesaplar	3.699.991.839,28	4.297.123.884,00	5.004.168.080,77
948-Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	0,00	310.365,98	267.176,82	999-Diğer Nazım Hes. Karşılığı Hesabı	3.699.991.839,28	4.297.123.884,00	5.004.168.080,77
949-Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	0,00	310.365,98	267.176,82	NAZİM HESAPLAR TOPLAMI	5.896.427.950,00	6.481.369.379,87	7.110.076.474,08
998-Diğer Nazım Hesaplar	3.699.991.839,28	4.297.123.884,00	5.004.168.080,77	GENEL TOPLAM	6.376.450.584,31	7.055.762.569,46	7.695.763.894,93
999-Diğer Nazım Hes. Karşılığı Hesabı	0,00	0,00	0,00				
NAZİM HESAPLAR TOPLAMI	5.896.427.950,00	6.481.369.379,87	7.110.076.474,08				
GENEL TOPLAM	6.376.450.584,31	7.055.762.569,46	7.695.763.894,93				

